

УКРАЇНСЬКЕ
СТУДЕНТСТВО
В АМЕРИЦІ

**УКРАЇНСЬКЕ
СТУДЕНТСТВО
В АМЕРИЦІ**

**UKRAINIAN
STUDENTS
IN U.S.A.**

**FEDERATION OF UKRAINIAN STUDENT ORGANIZATIONS OF AMERICA
(SUSTA)**

UKRAINIAN STUDENTS IN U.S.A.

10th Anniversary Book of SUSTA

**СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ТОВАРИСТВ АМЕРИКИ
(СУСТА)**

УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСТВО В АМЕРИЦІ

**Пропам'ятна Книга СУСТА
з нагоди десятилітньої діяльності**

Copyright, 1963, by

The Federation of Ukrainian Student Organizations of America, Inc.

Обгортка роботи Юрія Котика

Cover design by Yuriy Kotyk

Редакційна Колегія:

Осип Зінкевич, Володимир Д. Прибила, Люба Купчик.

Видавнича Комісія:

Люба Купчик (голова), Ярослава Зелинська (адміністратор),
Марійка Сідляк, Надія Бендюк (члени).

Editorial Staff:

Osyp Zinkevych, Walter D. Prybyla, Jr., Luba Kupchuk.

Publishing Committee:

Luba Kupchuk (Chairman), Yaroslava Zelinsky (Administrator), Maria Sidlak, Nadia Bendiuk.

*Пам'яті Крутянців —
ця Книга присвячується*

ЗМІСТ

Осип Зінкевич: Вступне слово	13
Слово Президента СУСТА	15
О. З.: Початки українського студентського життя в Америці	17
Петро Стерчо: Американський Відділ ЦЕСУС-у	19
Зіновій Л. Мельник: Напрямні праці Ді-Сек-у	21
Володимир Прибила: Союз Українських Студентських Товариств Америки	23
Володимир Петришин: Український Студентський Фонд	47
* * * Фонд Катедри Українознавства	49
О. Зінкевич: Український Студентський Архів-Музей	54

II ЧАСТИНА

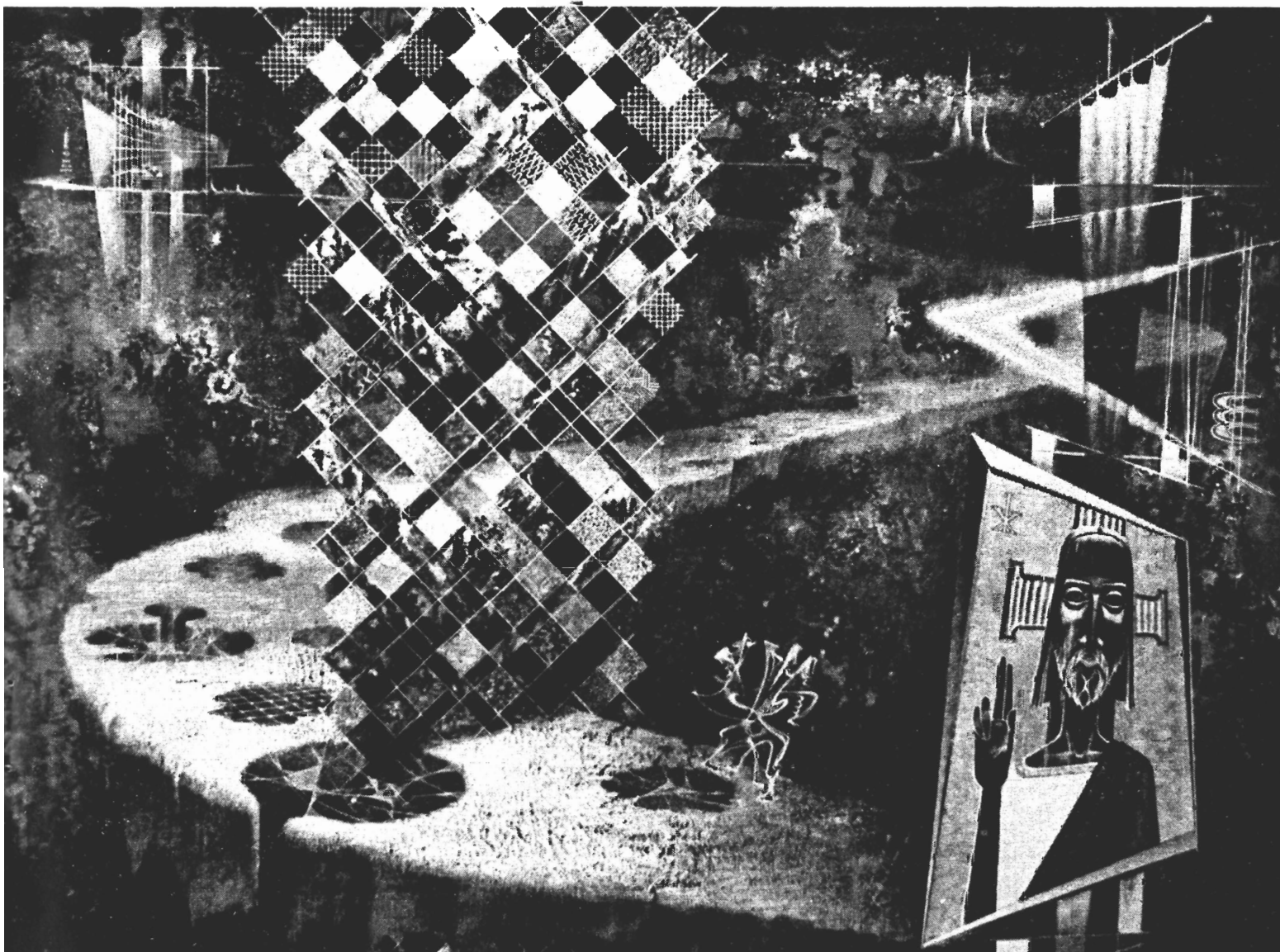
Українські Студентські Громади і Клуби в ЗДА

Ann Arbor, Mich. — Юрій Негребецький: “Українська Студентська Громада”	59
Baltimore, Md. — Надія Бендюк: “Українська Студентська Громада”	62
Buffalo, N. Y. — Тадей Тарнавський: “Українське Студентське Товариство”	70
Boston, Mass. — Любомир Т. Романків: “Український Студентський Клуб”	73
Boulder, Colo. — Аня Винар: “Українська Студентська Громада”	76
Minneapolis, Minn. — * * * Український Студентський Клуб	76
Chicago, Ill. — Таня Матійців: “Українська Студентська Громада”	77
Cleveland, Ohio — * * * “Українсько-Американське Студентське Товариство ім. А. Коцка”	81
College Park, Md. — * * * “Український Студентський Клуб”	85
Columbus, Ohio — * * * “Український Студентський Клуб”	87
Detroit, Mich. — * * * “Український Студентський Клуб”	88
Hartford, Conn. and Storrs, Conn. — Ігор Захаріяевич: “Українська Студентська Громада”	92
Kent, Ohio — Марта Олінкевич: “Український Студентський Клуб”	95
Newark, N. J. — Богдан Бекесевич: “Українська Студентська Громада”	97
Rutgers University — Український Студентський Гурток	98
New York, N. Y. — Володимир Баранецький: “До історії заснування УСГ в Нью Йорку”	100
Володимир Бакум: “Українська Студентська Громада”	103
Світлана Луцька: “Рік праці УСГ в Нью Йорку”	107
City College — Євген Лащик: “Український Студентський Клуб”	108
Columbia University — * * * “Український Студентський Гурток	112
Hunter College — * * * “Український Студентський Клуб”	115
New York University — “Український Студентський Клуб”	116
Fordham University Український Студентський Гурток	117
Philadelphia, Pa. — Богдан Гасюк: Українська Студентська Громада	118
Drexel Institute of Technology — Андрій Масюк: “Український Студентський Клуб”	122
Temple University — * * * “Український Студентський Клуб”	123
Rochester, N. Y. — * * * “Українська Студентська Громада”	125

Syracuse, N. Y. — Володимир Д. Прибиля: “Українська Студентська Громада” ім. д-ра Луки Мишуги	126
Trenton, N. J. — Іван Гафткович: “Українська Студентська Громада”	130
Troy, N. Y. — * * * “Українсько-Американське Студентське Товариство”	132
Urbana, Ill. — Олена Гікава: “Українська Студентська Організація”	134
Utica, N. Y. — * * * “Українське студентство в Ютиці”	136
Washington, D. C. — А. Бігун Українська Студентська Громада	138
Колишні українські Студентські Громади в ЗДА.	140
Люба Купчик: Як ми видавали Пропам'ятну Книгу СУСТА	141
Привітання	143

Printed in Canada

Шлях життя...

ВСТУПНЕ СЛОВО

Даємо українському студентові і українському громадянину — нову книгу, книгу про життя і діяльність українського студентства в З'єдинених Державах Америки.

Реалізація цієї книги вимагала багато зусиль від Видавничої Комісії, Редакційної Колегії, багатьох студентських громад і клубів і від окремих осіб розкинутих по просторах Америки. Для багатьох, часом ще вчора студентських діячів, цей задум виглядав гимсь неможливим, чимсь не під силу для теперішньої генерації нашого студентства. Інші, а їх багато знайшлося, сказали, що цієї книги нам треба, чи не за всяку ціну. І вони доказали, що неможливе — стало можливим, стало дійсністю.

І ми з гордістю сьогодні можемо відкрити цю Пропам'ятну Книгу СУСТА, перерхитувати сторінку за сторінкою, переглядати світлини за світлинами, знайомих нам і не знайомих студентських молодих діячів, які з молодезим запалом будували в цій країні українське студентське життя, не жалували часом своїх особистих приємностей, їздили за сотні миль на з'їзди і конгреси, влаштовували прерізні імпрези, зі свідомістю, що своєю працею вони служать українській правді, що своєю діяльністю здобувають прихильників для України, чим зближують Великий День цілі нашого життя.

Ми з гордістю можемо відмітити також, що це вперше в історії українського студентства появляється така книга, з таким змістом і з таким підходом до насвітлювання студентських справ. Дотепер, на протязі більше як ста років організованого українського студентського життя, появлялись різні студентські видання, зокрема періодичні, появилось кілька альманахів, деякі брошури — але книги такого формату, з таким обширно насвітленим і ілюстрованим матеріалом у нас ще не було.

Підготовляючи цю книгу, ми старались охопити всі ділянки студентського життя, дати хоч короткі нариси про всі студентські клуби, громади і окремі центральні, які існували в ЗДА. І нам це вдалось. Вдалось коштом великих зусиль і наполегливої праці. Внаслідок цього у нашому виданні є ілюстрований матеріал про всі діючі зараз студентські станові організації, які є (або і не є) зленами СУСТА. Бракує нам матеріалів лише про кілька колишніх клубів, які зараз недіяльні і даних про яких нам не вдалось розшукати.

Кожний читач побачить, що кожна окрема стаття писана з іншим підходом, об'єктивно представляючи історію того чи іншого клубу, тієї чи іншої громади. І з цього вартість книги ще більша. Її з більшою цікавістю читається, вона становить першоджерельний матеріал для історика і дослідника українського студентського життя.

Перед читачем вирине питання: чи це історія українського студентства в Америці? На жаль ми мусимо відповісти — ні, це не історія, але це добре удокументований і джерельний причинок до історії, який написали колишні і теперішні активні діячі студентського життя.

Щоб написати повну історію українського студентства в ЗДА треба б було більше часу, більше матеріалів, більше даних. На жаль вже в так короткому часі свого існування в ряді громад і клубів пропали цілі їхні архіви, без яких так важко відобразити діяльність навіть з-перед кількох років.

Але навіть без додаткових даних і матеріалів, які ми б дуже хотіли бачити в цьому виданні — наша книга стає важливим документом, який ми зможемо показати не лише чужинцеві, але й нашому братові з України, показати, що наша студіююча молодь проявляла багатогранну діяльність, що вона не завела сподівань нашого поневоленого народу і що вона в його ім'я і для нього працює і так довго працюватиме, як довго на кулі земській будуть існувати поневолені і поневолювачі.

Видаючи цю Пропам'ятну Книгу СУСТА ми закінчуємо першу частину нашої запланованої праці для відзначення десятиліття його існування. Завершенням цієї праці буде змодифіковане перевидання цієї ж книги в англійській мові з окремими статтями про наше студентство у важливіших мовах світу.

Коли в поневоленій Україні здійснити таке видання неможливо і ми зараз не маємо ані

однієї публікації про українське багатотисячне студентство у нашій Батьківщині — таке видання було можливо здійснити на чужині.

Хочемо вірити, що за нашим прикладом підуть наші братні Союзи і в інших країнах і видадуть свої пропам'ятні книги.

Хай ця наша книга не буде лише свідомством про діяльність українського студентства в США, але також нехай дасть заохоту і надихнення до дальшої, ще більш інтензивної праці майбутніх студентських генерацій.

Осип Зінкевич

ЗАКЛИК ДО АКТИВНОСТІ І СОЛІДАРНОСТІ

СЛОВО ПРЕЗИДЕНТА СУСТА

В цілій історії українського студентства, ми, студенти, були, є і будемо основною опорою нашої національної і всесвітньої спільноти.

Зосереджені над книжкою, над проблемами науки і зацікавлені боротьбою з ворогами доброго і вільного імені України, свідомі потреби праці для добра українського народу, ми — студенти, мусимо стати гідними, відданими справі, воїнами у боротьбі за вільну, соборну, самостійну і могутню Українську Державу.

В цій добі атомної зброї, студіююча молодь в цілому світі, вибухає своєю енергією в змаганнях за поліпшення долі свого народу та закріплення волі, братерства, рівноправності і незалежності своєї держави.

Наше нове покоління багить сучасний світ оформлений нашими батьками, дідами і прапрадідами. Ми часто не погоджуємося з тим, що бачимо. Скоро і цілком певно, ми беремося змінити та збудувати новий правопорядок в світі. Темпо модерного розвитку збільшується і по-чвірно розвивається.

Українська студентська молодь 60-их років стремить до завершення солідарності і співпраці “всіх для всіх” в сповненні Заповіту нашого Генія-Пробудителя Тараса Шевченка, в 150-ті роковини його народження:

*Обніміте ж, брати мої,
Найменшого брата, —
Нехай мати усміхнеться,
Заплакана мати!*

Відповідаємо закликом до українського студентства та до українців у цілому світі:

Працюймо на користь України і йдім одним шляхом до спільної перемоги!

*Володимир Д. Прибила, мол.,
Президент СУСТА*

Початки українського студентського життя в Америці

Українські студенти появились в Америці ще з кінцем минулого століття, коли до цієї країни почало прибувати все більше українських емігрантів. На жаль ніхто дотепер не дослідив ще їхньої діяльності, початків їхньої організованості. Можна припускати, що перші студентські гуртки поставали у формі молодечих організацій, які згодом розвивались, а їхні члени після закінчення студій переважно включались в суспільно-громадські інституції.

Про студентське життя в ЗДА, яке носило вповні ознаки становості можна говорити щойно в роках після першої світової війни. Тоді постало ряд студентських громад, які крім праці в ділянці українознавства і пропагування українських справ на американських високих школах, також утримували контакт з ЦЕСУС-ом і організували допомогу українським студентам в європейських країнах.

Про перше студентське товариство в ЗДА знаходимо вістки щойно в 1920-их роках в "Студентському Віснику" ЦЕСУС-у. Ним було "Товариство Української Молодіжи" в Нью Йорку, яке навіть було членом ЦЕСУС-у від самого його початку. Головним своїм завданням це Товариство ставило збирання фондів на розбудову українських високих шкіл в Західній Україні, під Польщею, і для українських студентів в Європейських країнах. В своїх початках ТУМ мало ряд труднощів, але після заінкорпорювання воно ці труднощі перебороло і в 1924 р. стало центральним молодечо-студентським товариством в ЗДА, поширюючи свою діяльність і на інші американські штати, як рівнож входячи в організаційний контакт з українськими студентами в Канаді і Південній Америці.

Приблизно в цьому часі, чи може й кілька років раніше існувала Українська Студентська Громада в Чикаго, але про неї нам не вдалось знайти ближчих інформацій.

У 1923 р. постала у Філядельфії "Українська Академічна Громада", маючи біля 10 членів, але в самих своїх початках вона мала багато клопотів через виступ проти неї місцевої "Січи", яка вела з УАГ безкомпромісову боротьбу, як з організацією "панів".

Є відомості, що в початках 20-их років були наші студенти в Бостоні, Дітройті і Вашингтоні.

Дуже характеристичний лист УАГ з Філядельфії до ЦЕСУС-у з 2 березня 1924 р., а висловлені в ньому думки актуальні і на сьогодні:

"Коли би хотілося організувати тутешнє студентство, треба було б йому вказати, що край не жде від нього доларів (бо тих воно і так не має, а живе нераз в більшій нужді, як краєві студенти), але чогось більшого, а саме його розвитку культурного, громадської свідомості і т. д. Це був би для нього імпульс та заохота до праці" ("Студентський Вісник", бюлетень ЦЕСУС-у, Прага, травень - червень, 1924 р.).

В половині 1922 р. прибуло разом з півтора тисячами українських емігрантів (переважно учасниками Визвольних Змагань) також кільканадцять студентів до Куби, які мали надії почерез цю країну дістатись до ЗДА і Канади. З ініціативи студентів постав у Гавані в 1923 р. — "Комітет несення помочі українським емігрантам в Гавані", який незважаючи на підривну роботу комуністів провів велику інформаційну працю про Україну і українське питання серед кубинського населення.

Голосним був в цьому часі виїзд з Гавани почерез Нью Йорк до Канади трьох українських студентів на студії. Але строгі американські еміграційні власті депортували їх на Кубу, що пригноблює впливало на загаль українців в тій країні.

З бігом років матеріальні умовини українців в ЗДА кращали і все більше нашої молоді мали змогу студіювати на американських високих школах. Згідно з деякими обчисленнями до 1936 р. біля 700 українців закінчили високі студії в ЗДА і Канаді. Активними студентськими осередками в 1930 — 1940-их роках були Нью Йорк, Філядельфія, Чикаго, Пітсбург, Дітройт, (дивись докладніше про УСК в статті про Українську Студентську Громаду в Дітройті), Клівленд і Скрентон, де існували студентські організації. У 1936 р. українські студентські організації в Філядельфії і Пітсбургу мали навіть свої пресові органи в англійській мові.

В усіх осередках, де студіювали наші студенти, вони робили заходи в справі відкриття катедр українознавства при американських університетах. Перша така катедра була відкрита в 1935 р. при Колюмбійському університеті і вона охоплювала українську мову і літературу і була прилучена до департаменту східньо-європейських мов. Займав цю катедру проф. Стеткевич, відомий український вчений.

Головним завданням українських студентських організацій було влаштування курсів українознавства, ведення пропаганди

серед американських студентів, влаштування виставок українського народного мистецтва, участь в спортивних клубах.

В часі подій в Карпатській Україні українське студентство Америки активно включилось в працю МУН-у (Молоді Українські Націоналісти) і ОДВУ (Організація Державно-

го Відродження України), щоби нести допомогу молодій Карпато-українській державі.

Актив українського студентства Америки в другій половині 30-их років визнавав ідеологію українського націоналізму, будучи активними учасниками українського націоналістичного руху.

О. З.

Учасники I-го Конгресу Українського Студентства Америки, який відбувся 10 - 12 квітня 1953 р. в Колумбійському університеті в Нью Йорку.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ВІДДІЛ ЦЕСУС-У

Шістнадцятий З'їзд Центрального Союзу Українського Студентства, що відбувся 25 — 28 січня 1952 р. в Лювені, (Бельгія), став перед фактом розселення великої частини українського студентства в країнах Північної Америки. Для організаційного охоплення цього студентства З'їзд обрав чотирьох членів Управи ЦЕСУС-у, а саме д-ра Петра Стерча — першого віцепрезидента, інж. Василя Нагірняка — секретаря, Тимотея Балабана — фінансового референта та д-р Іванну Лозинську — референтку суспільної опіки, з терену ЗДА.

Всі ці члени були обрані з однієї місцевості, тобто Чикаго й були уповноважені створити Американський Відділ ЦЕСУС-у. Референтка суспільної опіки, д-р Іванна Лозинська, не прийняла вибору, а тому на засіданні Управи ЦЕСУС-у дня 30 березня 1952 р. на її місце кооптовано м-ра Миколу Яшка. Згідно з постановами т. 28-ої Правильника ЦЕСУС-у, перший віцепрезидент д-р П. Стерчо став Головою, а інж. Василь Нагірняк секретарем Американського Відділу. Референти фінансів і суспільної опіки ЦЕСУС-у виконували такі ж функції в АВ ЦЕСУС-у.

Розгорнення всіх ділянок праці на цьому широкому терені всієї Північної Америки вимагало покликання підрефератів всіх інших референтур ЦЕСУС-у. І так, на пропозицію АВ ЦЕСУС-у з 20 березня 1952 р. Управа ЦЕСУС-у на своєму засіданні 5 квітня 1952 р. поширила склад АВ ЦЕСУС-у такими підреферентами: Дмитро Пілецький — організаційний, Петро Хоркавий — міжнародні зв'язки, Ігор Масник — фізичного виховання, Анатолій Луппо — преси та інформації й Роман Ванчицький — студійний і культурно-освітній. Таким чином охоплено всі ділянки організованого українського студентського життя на теренах Північної Америки.

Хоч рямковий план праці АВ ЦЕСУС-у охоплював усі ділянки студентського життя, чи: не найбільший наголос ставлено на організаційну діяльність. Не диво, бо до того часу тільки три станові студентські товариства, а саме. Українське Студентське Т-во в Чикаго, яке нараховувало 41 члена, УСГ в Нью Йорку з 86 членами та Український Студентський Клуб в Ен Арбор в числі 15-тих членів були правними членами ЦЕСУС-у. Інакше, студентське життя мало-що було зорганізоване. Тому зараз же по приступленні до діяльності, АВ ЦЕСУС-у

Д-р Петро Стерчо,
голова Американського Відділу
ЦЕСУС-у, 1952 р.

зав'язав листовний контакт із окремими студентськими діячами в Клівленді, Міннеаполісі, Філадельфії, Трентоні, Рочестері, Ньюарку та ін. у справі зорганізування станових студентських товариств або заохочував існуючі клуби, як от у Міннеаполісі, вступити в члени ЦЕСУС-у. З цією метою, керівник організаційних справ АВ ЦЕСУС-у, Дмитро Пілецький, відбув подорож до важливіших осередків українського студентства в ЗДА й Канаді.

Вже в першому своєму листі до президента ЦЕСУС-у, д-ра Василя Маркуся, з 18 лютого 1952 р. Голова АВ ЦЕСУС-у, звернув увагу на

особливі вимоги терену, а в листі з 25 лютого видвигнув потребу створення краєвих союзів українських студентських товариств у поодиноких країнах Америки, на що отримав від нього вияв повної згоди з цією концепцією листом з 2 березня 1952 р. У такому сенсі створив Голова АВ ЦЕСУС-у й на Загальних Зборах УАТ Чикаго, яке навіть перебрало ініціативу підготовки краєвого з'їзду українського студентства ЗДА. Інформуючи Голову Контрольної Комісії ЦЕСУС-у, д-ра Богдана Гука, про найважливіші цілі й завдання АВ ЦЕСУС-у, д-р Петро Стерчо в листі з 24 квітня 1952 р. м. ін. писав: “ в організаційній ділянці — довести до створення сітки студентських товариств на цьому терені й об'єднання їх у краєвий союз.”

В листі АВ ЦЕСУС-у з тієї ж дати (24 квітня 1952 р.) до Управи Української Студентської Громади в Нью Йорку висловлено думку, що АВ ЦЕСУС-у має намір таки впродовж біжучої каденції довести до створення союзу студентських організацій ЗДА. При тому поіформовано, що в УАТ-ві Чикаго вже піднесено таку ініціативу. Також під час Конгресу Американських Українців, у якому брали участь три члени АВ ЦЕСУС-у: д-р П. Стерчо, інж. В. Нагірняк і

Т. Балабан (хоч і не як делегати АВ ЦЕСУС-у) відбуто зустріч із тими студентами, які брали в Конгресі участь, і вислухано опінії про потребу створення краєвого союзу. Учасники цієї наради не вважали себе компетентними вносити ніяких обов'язуючих рішень, бо до цього не були умандатовані своїми товариствами. Тому то, на внесок І. Гути, залишено цю справу в компетенції АВ ЦЕСУС-у.

Незабаром, ініціативу скликання конференції студентських товариств взяли на себе Українська Студентська Громада в Нью Йорку та УАСТ-во ім. А. Коцка в Клівленді, які й довели цю справу до успішного кінця. В цій Конференції, яка відбулася в днях 15 і 16 листопада 1952 р. взяли активну участь також члени АВ ЦЕСУС-у, д-р П. Стерчо, Тимотей Балабан та м-гр Микола Яшко. Голова АВ ЦЕСУС-у, був почесним членом Президії Конференції та вітав її від ЦЕСУС-у й апелював радити в дусі збереження повної організації єдності українського студентського руху, очолюваного Центральним Союзом Українського Студентства.

Член АВ ЦЕСУС-у м-гр Микола Яшко був головою Резолюційної Комісії цієї Конференції, яка покликала до життя Діловий Секретаріят, на чолі з Зіновієм Л. Мельником, що його завданням було підготувати перший Конгрес Українського Студентства Америки, а д-р П. Стерчо, прийняв вибір до Статуткової Комісії.

Щоб оминати двоторовости в організованому студентському житті на терені ЗДА, на своєму засіданні дня 26 груд-

Члени АВ ЦЕСУС-у і УСГ-Чикаго в поворотній дорозі з Клівленду, де на спільній конференції в справі оснування СУСТА, створено Діловий Секретаріят (Ді-Сек). 1-ий ряд з-ліва: Юрій Паш, Ірена Урбан, Ю. Сумик, Володимир Чижик, Василь Зарічний, Тиміш Балабан. 2-ий ряд: Олекса Солтисік, Ольга Шевченко, Ігор Масник. 3-й ряд: —, Петро Стерчо, Марта Корибутяк, —, панна Сокалюк, —. 4-ий ряд: за П. Стерчом — Е. Богатюк, —. 5-ий ряд: Ольга Корибутяк, Петро Гой, —, —.

ня 1952 р. АВ ЦЕСУС-у вирішив одногосно самоліквідуватися. Діловий Секретаріят довів справу створення СУСТА до її завершення.

АВ ЦЕСУС-у бажав, щоб організоване студентське життя в ЗДА проводилося в дусі Всестудентського З'їзду з 1947 р. Цей дух наголошувано при кожній нагоді. Згідно з цим, при кожному університеті, в якому була достатня кількість українських студентів, мав діяти один український студентський клуб; в кожній місцевості мала існувати одна сту-

дентська громада, що об'єднувала б усіх кваліфікованих членів. АВ ЦЕСУС-у бажав створення одного станового краєвого союзу в ЗДА, а другого такого в Канаді, що об'єднували б усі студентські товариства: станові, як звичайних правних членів, та ідеологічні, як надзвичайних правних членів. Сам же ж краєвий союз кожної країни бажали ми бачити в рямцях ЦЕСУС-у, як єдиного репрезентанта всього українського студентства у вільному світі.

Петро Стерчо

НАПРЯМНІ ПРАЦІ ДіСек-у

За десять років часу від заснування Союзу Українських Студентських Товариств Америки наше організоване студентство пройшло великий шлях. Здійснилося багато бажань і мрій, хоч, на жаль, залишилися ще й досі нерозв'язані проблеми. Без сумніву найбільше успіхів ми завдячуємо тим, що віддано служили СУСТА на різних постах, як і загалу студентів, що всесторонньо й лояльно підтримували Союз. Одночасно хочеться висловити надію, що хоч критика тут індивідуальної й збірної заслуги ДіСек-у. Він же, по змозі сил і в найкращій вірі, намагався підготувати ґрунт для правильної розв'язки справи на Першому Конгресі, який ДіСек скликав у квітні 1953 р.

Діловий Секретаріат покликала до життя Конференція Українських Студентських Громад Америки в днях 15-16 листопада 1952 р. Авторів цих рядків довелося очолити ДіСек, у склад якого увійшли також: Зенон Р. Винницький, Іван Гута, Зенон А. Кравець, Богдан Максимюк, Володимир Петришин і Богдан Федаш.

За весь цей час не довелося бачити спроби всебічної аналізи і висвітлення короткої, проте тяжкої й, мабуть, невдячної праці ДіСек-у. Тих кілька згадок, що випадково й появились були дуже побіжними й поверховними, звичайно не зовсім об'єктивними, а часами й ворожими супроти ДіСек-у. Зложилося на це багато причин; до найважливіших з них треба зарахувати:

(I) розгубленість, що була пов'язана з раптовою конфронтацією з цілком новими незанимає нашому студентському рухові обставинами на цьому континенті і брак (може й виправданий) розуміння цих обставин зі сторони тих, що залишилися в Європі; (II) пристрасті й розполітикування студентської молоді по лінії партійної чи групової приналежності, які інколи стояли на перешкоді всенациональному підходові до розв'язки студентських справ у Америці; (III) зосереджені намагання деяких посторонніх сил домінувати, а то й оволодіти студентським рухом для своїх цілей і (IV) на жаль, ні куди правди діти, персональні конфлікти й амбіції. Не збираючися подавати тут перегляду проробленої праці ДіСек-у, хочу зупинитися над завданнями, які стояли перед ДіСек-ом та принципами, які за згодою більшості його членів лягли в основу його діяльності.

Проблему створення Красового Союзу українського студентства в Америці поставлено на згаданій листопадовій Конференції, ніхто не заперечував його потреб, всі годилися в конечності такої установи. У моєму слові на Конференції я висунув ряд думок і натякнув на можливості практичної розв'язки питань, які близько збігалися з думками більшості членів ДіСек-у.

Зіновій Л. Мельник, голова Ділового Секретаріату Конференції Українських Студентських Громад Америки.

За вихідну точку пропонується розуміння студентства, як важливого й активного чинника у формуванні ідей не тільки національного самозбереження, а й суверенного визначення української нації. Ця бо характеристика нашого студентства і була тим елементом, що творив тяглість, безпереривність студентської традиції в Україні, що був верховним імперативом кожної доби в історії нашого студентського руху. Узгляднення цього факту стало

ще більше важливим не тільки з уваги на ситуацію, в якій опинилася наша Батьківщина, не тільки через складну, часто шкідливу, розчленованість нашої еміграційної спільноти на конкуруючі, а то й ворогуючі партії та ідеологічні групи, а й через різниці в обставинах серед яких опинилося українське організоване студентство в Америці, Європі та інших країнах.

Отже розв'язка організаційних форм повинна була в першу чергу взяти на увагу (а) принцип єдності всього українського студентського руху, (б) підтримання ідей визволення України і (в) збереження української спільноти, а особливо студентської молоді перед денационалізацією. Студентські організації мали залишитися середовищем сприятливим для формування й конфронтації нових ідей, мали стати їх "полем битви", місцем вияву духа й потреб нації. Нема сумніву, що найкращий розвиток студентських клітин у тому напрямку може наступити тільки при строгому збереженні національного принципу, строгої становості в організації централі.

Хоч це й стало головною причиною нападів з різних сторін на ДіСек і його окремих членів, не можна було не взяти до уваги особливих обставин що існують у цій країні, оскільки ходило та-

кож про нормалізацію життя наших студентів, а не збереження штучної відрубності від оточення. Треба було шукати форм організації, що не тільки відповідали б середовищу, поняттям, способам і вимогам тутешнього життя, а й дозволили б на максимальну ефективність кожної одиниці вложеної для досягнення визначеної мети. Основним стало збереження ідеї, а не форми, незважаючи на те, якою ціною ту форму здобуто в минулому й якою дорогою могла вона видаватися декому в тому часі. Мабуть радикальним виглядало це ставище тому, що воно вимагало одночасної перевірки форм організації світової централі українського студентства — ЦЕСУС-у, і становило мабуть виразне відхилення від прийнятих тоді норм організації серед українського суспільства. Варто зауважити, що далші події підтвердили правильність позицій ДіСек-у.

Практично, перед майбутнім Союзом, на думку ДіСек-у, стояли великі й тяжкі завдання. Праця ДіСек-у проходила під знаком тих завдань. До них зараховано:

I. Тісна співпраця і всестороння підтримка ЦЕСУС-у, як морального й ідейного проводу українських студентів у вільному світі та скріплення його позицій на внутрішньому, а головне міжнародному відтинках, поскільки "єдність усього українського студентства світу є справою не менше засадничою ніж єдність українсько-американського студентства".

II. Ефективне об'єднання в Краєвому Союзі всіх українських студентів, тут роджених і новоприбулих, та таке його організаційне оформлення й ведення пра-

ці, що забезпечило б беззастрешню лояльність і підтримку зі сторони всіх наших студентів незалежно від місця народження, віросповідання чи ідеологічних симпатій.

III. Легалізація перед законом та допомога в правильному оформленні низових клітин.

IV. Відповідне використання довколишнього середовища в пропагуванні справи визволення України шляхом офіційних і персональних зв'язків, які ДіСек бажав також прищепити Союзові: а) монолітна дія при одночасному збереженні здорової духової диференціації членства, толеранції й демократичного вирішення спільних проблем; б) координація, а не централізація сил; в) лояльність і довіря між низовими клітинами — самостійними становими організаціями — й Союзом з ціллю забезпечення Союзіві становища речника й представника інтересів і позицій українсько-американського студентства назовні.

А оскільки знання є могутньою зброєю, особливо в руках поневоленої нації, бажалося, щоб одним із найперших практичних завдань Союзу було сприяння в різних формах масовому впливові нашої молоді в високі школи й підготовка молодих кадрів до наукової й висококваліфікованої професійної праці. Для того, щоб використати кадри українського студентства в поширенні української правди в якнайбільшій кількості шкіл, виглядало доцільним впливати на розміщення українських студентів по наукових інституціях, дбаючи при тому про збереження при кожній школі кількості студентів, що забезпечила б відповідний рівень

праці та пропагандивну силу.

Такими були в загальному напрямні праці ДіСек-у. Про них, правда, голосно не говорилося не тільки з уваги на брак часу й перевантаження працею в виконванні наших завдань, а й тому, що не бажалося розпалювати пристрастей і полемізувати з різними середовищами, які не завжди сприяли найкращим інтересам студентського руху. Проте не можна не згадати великої підтримки УККА та ПАУК і д-ра Шандора, який завжди стояв близько молоді та її проблем. Не можна не пам'ятати тих студентських громад та їх членів, що своєю активною допомогою й порадами уможливлювали роботу ДіСек-у.

Дивлючися сьогодні з перспективи десяти років, виглядає, що праця ДіСек-у була згідна з тими принципами. Безперечно, як цього й можна було сподіватися, не завжди панувала одноставність між членами ДіСек-у; виникали часом поважні різниці в поглядах, конфлікти, що може й досі залишили незагоєні рани. Проте рішення звичайно виносилося більшістю голосів та, врешті-решт, відновлювалися дружні відносини. За майже п'ять місяців свого існування ДіСек не завжди вибирав шлях найменшого опору; навпаки, користуючися добром студентського руху, він шукав правильних розв'язок без уваги на їх популярність. Може не всі завдання він виконав своєчасно і правильно. Але не можна заперечити самопосягати, жертвенности і доброї волі його членів. За все це, хоч і з десятирічним запізненням, складаю їм усім визнання й мою щире подяку

Зіновій Л. Мельник

Союз Українських Студентських Товариств Америки

Писати історію Союзу Українського Студентства Америки навіть з перспективи його десятирічного існування — є не легким завданням, а може і передчасним. Дати оцінку цілого ряду подій, які мали місце в житті українського студентства 1953 - 1963 рр., оцінку діяльності, оцінку ряду акцій і рішень, оцінку праці окремих людей, які зараз живуть серед нас, з якими доводилось зустрічатись не одному українському студенту — майже неможливо, коли не хочемо зустрітись з суб'єктивними відчуттями і закидами необ'єктивності в оцінюванні цих речей. Тому ми наводимо лише факти діяльності, а повна і многогранна історія СУСТА ще може довго чекати свого історика.

Незважаючи на труднощі в опрацюванні цієї статті — все ж вона вповні оперта на фактах і документах. В ній ми старались відмітити не деталі і щоденну працю членів поодиноких Управ, а важливіші події загальностудентського характеру в Америці, які реалізувала СУСТА.

В попередніх трьох статтях подано початки організованого українського студентського життя в ЗДА та наświetлено завдання і напрямні праці, коротко існувалих, Американського Відділу ЦЕСУС-у і Ді-Сек-у.

Про початки Союзу Українських Студентських Товариств в ЗДА, М. П. писав на сторінках "Студентського слова":

"Остаточне оформлення української студентської мережі наступає лише після другої світової війни. Наплив нової еміграції, а в тому числі і студентства, дає поштовх до зросту студентського організованого життя. Тут і там, самотужки, з ініціативи місцевого студентства, починають поставати і діяти студентські осередки. Процес стихійного становлення студентських організованих клітин започатковує Українська Студентська Громада — Нью Йорк. В цей процес включається студентство Чикаго, Дітройту, Ньюарку, Енн-Арбору, Колумбійського університету, Клівленду, а згодом і Каліфорнії.

Зріст студентських клітин і реальне життя підказували потребу створення надрядної клітини українського студентства в ЗДА у крайовому масштабі. Студентство відчувало, що об'єднавшись в одну загальну, центрального характеру, організацію, зможе краще забезпечувати свої академічні й соціальні інтереси та здобувати поважніше значення і можливості вияву в загальнонаціональній сфері. Створення надрядної клітини не могло прийти само від себе, наступити стихійно — воно вимагало чимало наполегливої, муравлиної праці гуртка ентузіастів — діячів українського студентського руху.

Вислідом пресової акції та поважним кроком вперед (до створення СУСТА) були наради студентського активу в липні 1952 р. під час 5-го Конгресу УККА. В цих нарадах під керівництвом представника УККА д-ра В. Шандора взяло участь 40 студентів. На Нарадах сконкретизовано справи створення сту-

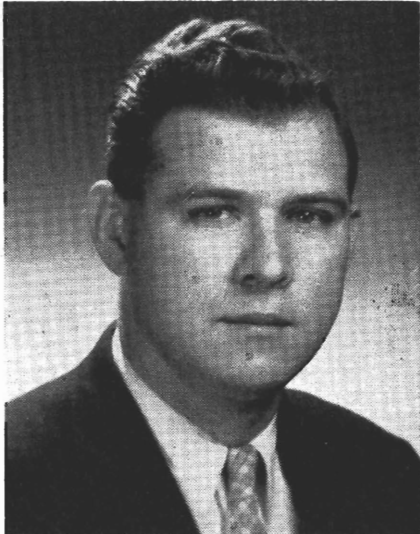
Елеонора Кульчицька, перший президент СУСТА (1953-1955).

дентської централі у ЗДА і намічено шлях практичної дії.

Ініціативу праці для створення СУСТА перебирає на себе Українсько-Американське Студентське Товариство ім. А. Коцка в Клівленді. 16 серпня 1952 р. відбули пред-

ставники УСГ-Нью Йорк і УАСТ-Клівленд ділову нараду в Нью Йорку, на якій рішено скликати Конференцію Українських Студентських Громад з метою створення органу, який взяв би офіційно відповідальність за дальшу долю українського студентського руху в Америці. Клівлендська Конференція в дні 15-16 листопада 1952 р. стала переломовим моментом у житті студентства, поставивши справу керівного центру в реальну площину. Конференція внісла рішення скликати Перший Конгрес Українського Студентства Америки, для підготовки якого покликала постійний орган — Діловий Секретаріят (Ді-Сек) в складі: З. Л. Мельник — голова, З. Р. Винницький, Б. Федаш, І. Гута, З. Кравець, Б. Максимюк, В. Петришин — члени.

Діловий Секретаріят, розвиваючи свою діяльність у напрямку підготовки Конгресу, зосереджує свою увагу на організуванні нових студентських осередків, щоб дати

Олег Федюшин,
президент СУСТА в 1955 - 1957 рр.

можливість якнайширшим колам студентства взяти активну участь у Конгресі. Після посиленої п'ятимісячної діяльності, Діловий Секретаріат скликав до Нью Йорку Перший Конгрес Українського Студентства Америки, який відбувся в дні 10-12 квітня 1953 р. при Колумбійському університеті.

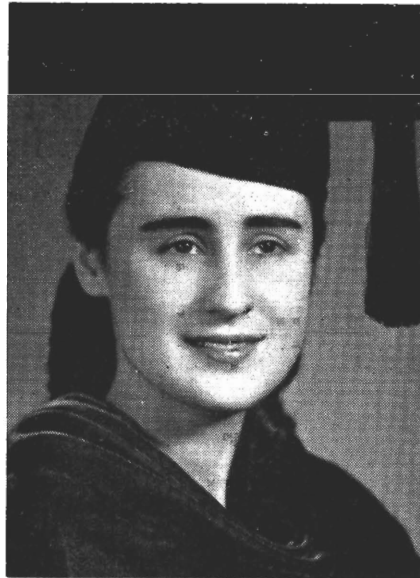
Конгрес був завершенням етапу змагань до централізації і побудови тривких основ для українського студентського руху в Америці, бо на ньому створено першу центральну студентську установу цієї країни — Союз Українських Студентських Товариств з завданням репрезентації й заступництва інтересів українського студентства ЗДА, яке в той час, в числі 654, гуртувалось у 24 громадах і студіювало в 50-ох університетах.

Конгрес визнав головними завданнями СУСТА діяти в інтересах українського студентства:

(а) шляхом створювання в університетах ЗДА кращого і сприйнятлившого розуміння змагань української нації за свою державність; (б) шляхом закріплення знання про моральні і духові цінності українства та плекання і поширення українських ідеалів і традицій у ЗДА; (в) підготовляючи своїх членів до

здобування потрібного інтелектуального і практичного знання та досвіду, щоб стати активним членом української спільноти в цій державі, або у вільній Україні; (г) шляхом координування діяльності членських організацій та (г) здобуваючи для студентства підтримку українських установ, зокрема УККА").

Після першого підготовчого етапу — прийшла конкретна праця першої і наступних Управ СУСТА, яка буде, вестися доти, доки в ЗДА будуть жити українці і доки в цій країні будуть студіювати українські студенти.

Мирослава Томоруг,
активна діячка українського організованого студентського життя в ЗДА — основоположниця УАСГ при Каліфорнійському університеті в Беркелі в 1952 р., основоположниця і перший голова УАСГ Південного Конектікату в Нью Гейвен, Кон., в 1955 р. та член Управи СУСТА (1953 - 1955).

“Одним з перших завдань Управи Союзу було розроблення плану діяльності. Постанови Конгресу не давали детальних плянів-пропозицій для діяльності Союзу, як цілості і Управи, як координатора, тому завдання це падало на кожного члена Управи. Більшість членів (першої) Управи СУСТА — це (були) молоді студенти з відносно невеликим досвідом керування діяльністю організації, якою була СУСТА, з членством,

розпорошеним по широким теренах ЗДА від Нью Йорку до Лос Анджелесу.

Прийнятий в члени УККА, Союз на прохання Конгресового Комітету перевів за допомогою студентських організацій — членів СУСТА, студійну анкету для всестороннього пізнання стану українознавства на американських університетах. Це вимагало тісної співпраці студентських клітин і великого вкладу часу та праці, але більшість готових інформаційних анкет становила поважний джерельний матеріал, що відзеркалював дійсний стан і можливості українознавчих студій, а одночасно виникла потреба, щоб наші центральні, зокрема наукові, інституції поробили висновки з цих даних.

Одною із найуспішніших акцій СУСТА, як молоді організації, була видана нею Деклярація з приводу 36-их роковин героїчного чину 300 українських студентів під Крутами, що її розіслано на адреси 3.000 американських університетів і високих шкіл, бібліотек, як теж офіційних представників Конгресу, ОН, ЮНЕСКО та інших. Задовіль-

Костянтин Савчук,
голова УСГ в Нью Йорку (1957 - 1958),
президент СУСТА (1959 - 1961), голова
Контрольної Комісії СУСТА
(1961 - 1963).

ний відгук на цю декларацію потверджувався адресатами з домаганням вислати їм дальші інформації з різних періодів української історії.

Питання пресової діяльності було часто предметом нарад Управи Союзу. Три члени СУСТА: УСГ-Філадельфія, УСГ-Нью Йорк і УАСТ-Клівленд, видавали свої періодичні видання; дві перші на сторінках української преси — "Америки" і "Свободи" (українською мовою) і остання — окремим кварталним листком (англійською мовою).

Великої ваги завданням, що його Союз реалізував послідовно на протязі цілого 1953 року, було створення стипендійного фонду з якого користали б, потребуючі допомоги, українські студенти.

Обгортка журналу СУСТА "Горизонти" роботи Богдана Титли.

Женя Васильківська, співредактор і дописувач до "Студентського Слова" і "Горизонтів" (1955-1956).

СУСТА, зараз же після завершення включилася в організоване громадське життя в ЗДА, вдержуючи зв'язки з іншими українськими установами. Одним з перших кроків у цьому напрямі було вступлення в члени УККА.

Щодо студентського руху в загальному, то в 1953 році втримувано зв'язки з українським студентством Європи, Канади, Південної Америки та Австралії; наші студенти цих Континентів виявили велике заінтересування в цій співпраці.

Вершком організаційного успіху СУСТА, що ним радіє не лише студентство, але з належним розумінням приймає наше громадянство — було узгодження відношення СУСТА до ЦЕСУС-у, що вимагало довгого часу, обширної обосторонньої інформації, взаєморозуміння і такту, що у висліді дало обом сторонам бажані наслідки.

Не занедбано теж зв'язків з

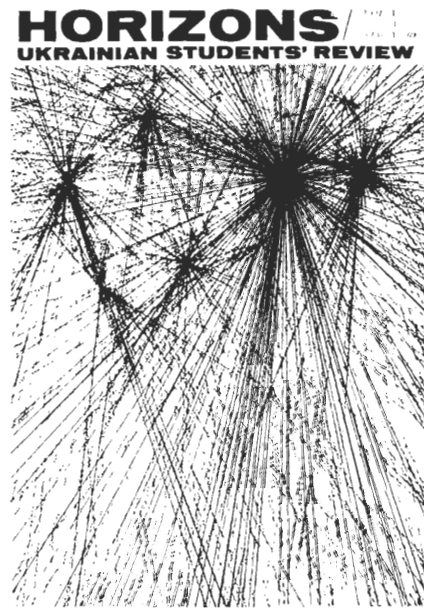
чужинецькими студентськими групами. Крім постійних контактів з ЮСНСА чи ЮСАС, відбуваються спільні наради з білоруським студентством.

У внутрішньо-студентському житті Управа СУСТА намагалася усувати всякі ускладнення в діяльності своїх членів, та стимулювати процес посиленої співдії".²⁾

Так було завершено перший рік життя і діяльності української студентської централі в ЗДА. Про цей рік перший президент Елеонора Кульчицька, говорила з повним почуттям сатисфакції і з вірою в майбутнє Союзу:

"На пройдений рік дивимось з почуттям завершення першорядної ваги завдань і проблем, що стояли перед нами.

З глибокою вірою, що Союз

Обгортка журналу СУСТА "Горизонти" роботи Бориса Пачовського.

Учасники III-го Конгресу СУСТА, який відбувся в 1957 р. в Клівленді.

Українських Студентських Товариств Америки зростає і здобуде признання всіх тих, які вірять, що "молодь — квіт нації", споглядаємо в майбутнє"³).

Після першого року, прийшли далші роки активної праці. Мінялись люди — президенти і члени управ. Як і в інших організаціях, так і в Управі СУСТА були більш і менш діяльні члени, але спільними зусиллями вони проробили велику працю на різних ділянках — культурно-освітній, організаційній, міжнародних зв'язків, видавничій, допомогівій і немало праці вложили в розвиток студентського життя в ЗДА секретарі і фінансові референти Управи Союзу, яких праця завжди була незамітна і муравлина, вимагала багато витривалості і віри в потребу виконуваної ними роботи.

Підсумовуючи діяльність

Згідно зі статутом СУСТА — Конгреси українського студентства Америки відбуваються кожних два роки і в ньому беруть участь делегати від всіх громад і клубів — дійсних членів СУСТА.

ПЕРШИЙ КОНГРЕС СУСТА відбувся 10-12 квітня 1953 р. в приміщеннях Колумбійського університету в Нью Йорку.

Зенон Р. Винницький, співосновник УАСТ ім. А Коцка в Клівленді, член Ді-Сек-у.

1958 р. Група учасників III-ої Організаційної Конференції СУСТА в Нью-Йорку, яка викликала була широкий відгомін в українській пресі. Сидять, з-ліва: Д. Мудра, М. Пришляк, Х. Каревич, М. Доберчак, О. Пісецька. Стять: О. Зіркєвич, К. Савчук, З. Кравець, М. Голінатий, П. Дорожжинський, М. Почтар.

СУСТА в останніх десяти роках, ми відмітимо лише важливіші події і моменти в житті і праці Союзу:

Конгреси СУСТА

Участь в Конгресі взяли 68 делегатів з 89 мандатами від 22 студентських клубів і громад в таких осередках: Нью Йорк, Чикаго, Ньюарк, Дітройт, Енн-Арбор, Клівленд, Берклей, Бостон, Боффало, Філадельфія, Нью Гейвен, Міннеаполіс, Колумбус, Гартфорд Медісон, Петерсон.

Президія: Д. Григорчук — голова, Е. Кульчицька і О Рижій — заступники, К. Кохно і Е. Ковальська — секретарі.

Доповідачі: проф. Ф. Мослі, проф. Дж. Решетар, д-р І. Фізер.

Перша Управа: Елеснора Кульчицька — президент, Ми-

Прийняття-бенкет Управи СУСТА влаштований для представників ЮСНСА у Філадельфії в 1961 р. За президіяльним столом, з-ліва: І. Чума, В. Прибила, С. Робертсон (представник ЮСНСА), М. Прибила, п-ні С. Робертсон, Дж. Вудбері.

хайло Почтар, Зенон Кравець, Антін Шутка, Володимир Петришин — заступники, Е. Ковальська — ген. секретар, Д. Кідонь — скарбник, Н. Сіра — стипендійний реф., І. Головінський — пресово-інформаційний реф., Т. Онуферко — культурно-освітній реф., Ю. Карапінка — реф. спеціальних доручень.

Контрольна Комісія: Д. Григорчук, Норка, Семенишин, Бачинський, Заяць.

Товариський Суд: Білас, Олексишин, Сумик, Стойко, Богатюк.

ДРУГИЙ КОНГРЕС СУСТА відбувся 10 - 12 червня 1955 р. в приміщеннях Колюм-

бійського Університету в Нью Йорку.

Президія: Д. Григорчук — голова, Р. Лисняк, В. Колодчин — заступники, Д. Оленик, М. Доберчак — секретарі.

Комісії: номінаційна — І. Гута, Б. Питель, У. Явна, М. Томоруг, Т. Гунчак; резолюційна — В. Стойко, Д. Пілецький, М. Почтар, В. Петришин, М. Скаськів; статутова — О. Федішин, Б. Плюйко, Ю. Карапінка, Б. Бойчук, М. Багмет; фінансова — П. Крамаренко, Ю. Гной, Л. Зварун, Д. Кізюк, А. Слоневський.

Доповіді: К. В. Лонгшор (представник Головної Екзекутиви ІСНСА) — “Студент, як громадянин”, проф. Р. Смаль-Стоцький — “Студентство і українська наука в ЗДА”, О. Федішин — “До завдань українського студентства”.

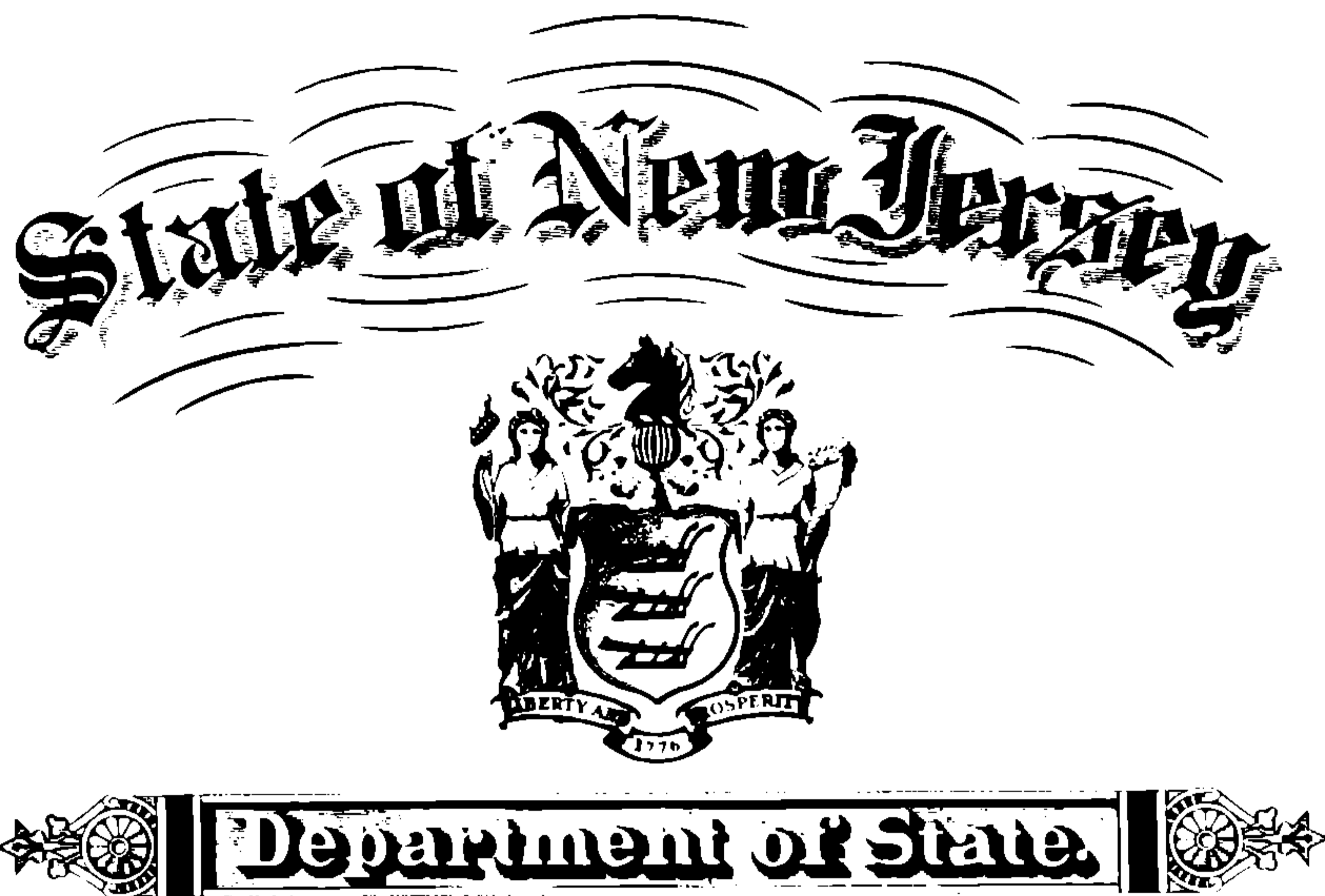
Нова Управа: О. Федішин — президент, В. Петришин — перший віцепрезидент для організаційних справ, М. Почтар — другий віцепрезидент для культурно-зовнішніх справ, Т. Гунчак — третій віцепрезидент для національних справ, М. Томоруг — четвертий віцепрезидент для стипендійних справ, У. Явна — фінансовий референт, С. Міщишин — секретар.

Контрольна Комісія: Е. Кульчицька — голова, Е. Васильківська, В. Колодчин — члени.

Товариський Суд: Б. Питель — голова, С. Косовський, М. Багмет — члени.

ТРЕТІЙ КОНГРЕС СУСТА відбувся 15-16 червня 1957 р. у Фенн коледжі і готелі Лейк Шор в Клівленді.

Участь в Конгресі взяли 53 умандатовані делегати, які репрезентували такі студентські організації, клуби і громади: 1. УСК — Колюмбус, Огайо; 2. УСГ — Дітройт, Міч.; 3. УСГ — Гартфорд, Кон.; 4. УСГ — Нью Йорк, Н. Й.; 5. УСГ — Гантер коледж, Нью Йорк, Н. Й.; 6. УСК —

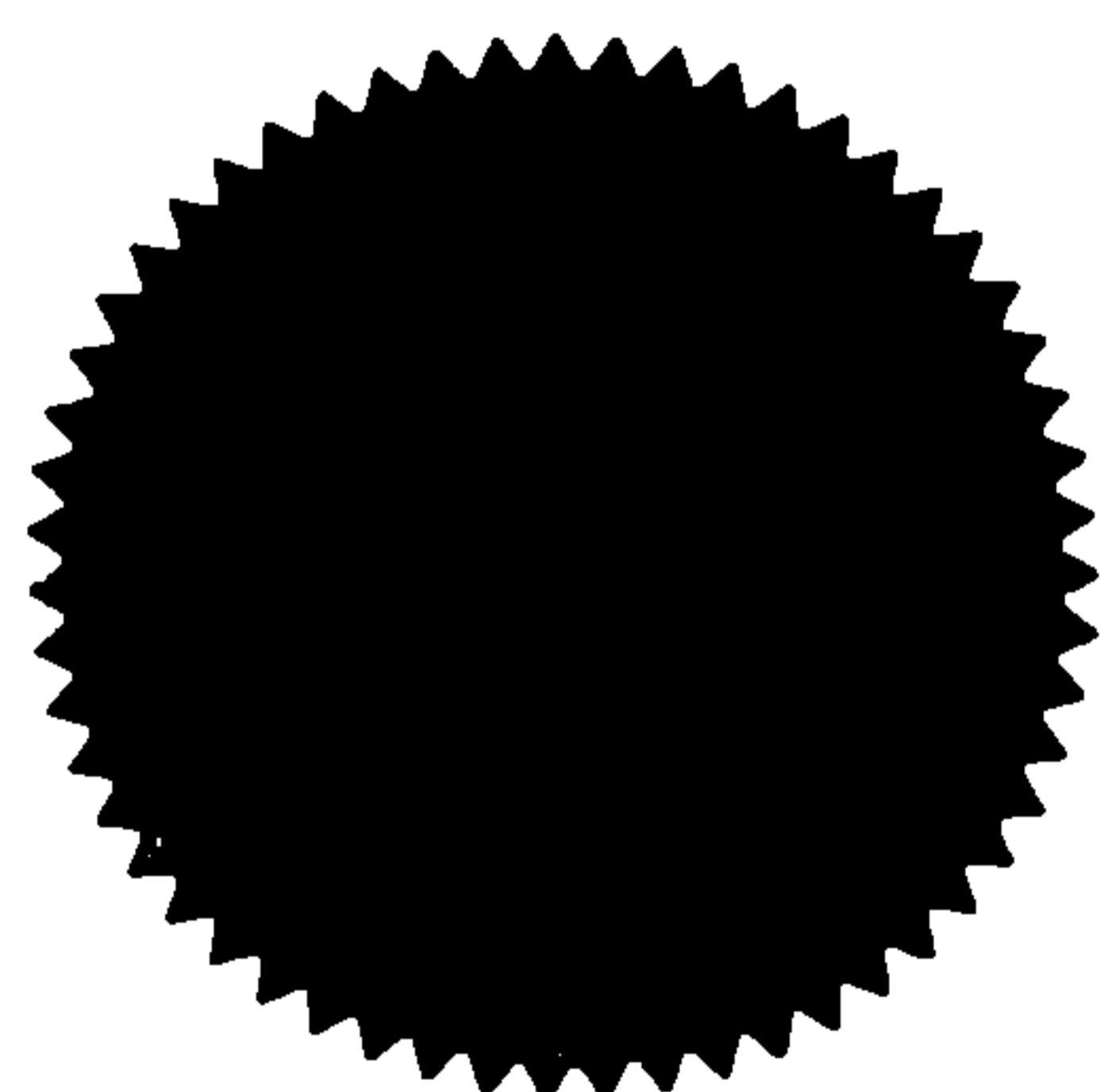

I, the Secretary of State of the State of New Jersey, do hereby Certify that the foregoing is a true copy of the Certificate of Incorporation

of THE FEDERATION OF UKRAINIAN STUDENT ORGANIZATIONS OF AMERICA

and the endorsements thereon, as the same is taken from and compared with the original filed in my office on the Nineteenth day of October A.D. 1955 and now remaining on file and of record therein.

In Testimony Whereof, I have hereunto set my hand and affixed my Official Seal at Trenton, this Nineteenth day of October A.D. 1955.

James J. Patton
Secretary of State.

Правне оформлення СУСТА: Союз Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) був інкорпорований у штаті Нью Джерзі 19 жовтня 1955 р. Документ правного оформлення підписали від СУСТА — Олег Федішин, Михайло Почтар, Уляна Явна, Володимир Петришин і Тарас Гунчак. Документ оформлення підготував адвокат Джон Романішон і він був здійснений в Каунті оф Ессекс, Н. Дж.

Іван Гута,
бувчий організаційний референт і
представник ЦЕСУС-у в ЗДА, Пред-
сідник III-го Конгресу СУСТА, який
відбувся в 1957 р. в Клівленді.

Колумбійський університет,
Нью Йорк, Н. Й.; 7. УСК —
Іллінойський університет, Ур-
бана, Ілл.; 8. УСГ — Балті-
мор, Мд.; 9. УСГ — Мічигенсь-
кий університет, Енн Арбор,
Міч.; 10. УСГ — Ньюарк, Н.
Дж.; 11. УСК — Міннесотсь-
кий університет, Міннеаполіс,
Мінн.; 12. УСГ — Чикаго,
Ілл.; 13. УСГ — Трентон,
Н. Дж.

Президія: Іван Гута — го-
лова Олександр Біланюк; Борис
Плюйко — заступники; Лео-
ніля Корчинська, Марта
Сквіртнянська — секретарі.

Доповіди: прсф. В. Радзи-
кевич — "Висока місія укра-

Павло Дорожинський,
президент ЦЕСУС-у, який промовляв
на III-му Конгресі СУСТА в Клівленді.

їнського студентства у вільно-
му світі", С. Хемич — "Наші
завдання на найближче май-
бутнє".

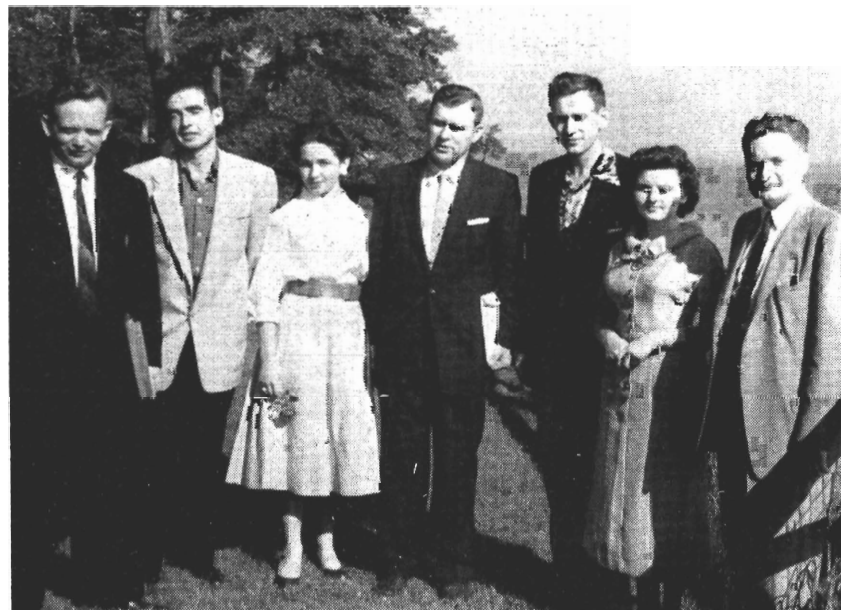
Нова Управа: Зенон Кра-
вець — президент, В. Плюйко
— перший віцепрезидент для
організаційних справ, К. Сар-
чук — другий віцепрезидент
для зовнішніх зв'язків, М.
Почтар — третій віцепрези-
дент для репрезентації в у-
країнських центральних уста-
новах, М. Доберчак — четве-
ртий віцепрезидент для сти-

пендійно-допомогови: справ.
Х. Карпевич — генеральний
секретар, М. Пришляк — фі-
нансовий реф., В. Стойко —
пресовий реф., М. Голінатий
— голова організаційної ко-
місії, В. Пелеш — голова
культурно-освітньої комісії, Я.
Раковський — голова допо-
гово-стипендійної комісії, Н.
Вовк — голова комісії зовніш-
ніх зв'язків.

Контрольна Комісія: В.
Гагмет — голова, В. Харів, І.
Пелех — члени.

За Президіальним столом III-го Конгресу СУСТА в Клівленді, в 1957 р.
З-ліва: Борис Плюйко і Олександр Біланюк — заступники президента, Лео-
ніля Корчинська і Марта Сквіртнянська — секретарі, Павло Дорожинський
(президент ЦЕСУС-у), Лев Винницький (представник СУСК-у), д-р Петро
Стерче (бувчий голова Американського Едділу ЦЕСУС-у) — члени
Почесної Президії.

Червень, 1957 р. Група учасників III-го Конгресу СУСТА. З-ліва: Осип
Зінкевич (представник ЦЕСУС-у в ЗДА), Юрій Котик (Балтімор), Оксана
Пісцька (голова УСГ-Балтімор), Олег Федішин (Президент СУСТА),
Юрій Кос (УСГ-Балтімор), Уляна Явна (УСГ-Ньюарк), Юрій Галушинський
(УАСТ-Клівленд).

Товариський Суд: Б. Питель — голова, М. Сквіртнянська, Т. Балабан — члени.

ЧЕТВЕРТИЙ КОНГРЕС СУСТА відбувся 4-5 липня 1959 р. в приміщеннях Ля Саль коледжу в Філадельфії, Пн.

Участь в Конгресі взяли 60 умандатованих делегатів, які репрезентували 13 студентських громад і клубів та Управу СУСТА.

Участь в Конгресі: 1. УСГ — Філадельфія, Па., 2. УСГ — Сиракюз, Н. Й., 3. УСГ — Нью-арк, Н. Дж., 4. УСГ при Колумбійському університеті, Нью Йорк, Н. Й., 5. УСГ при Мерілендському університеті, Балтімор, Мд., 6. УСГ — Ен Арбор, Міч., 7. УСГ — Нью Йорк, Н. Й., 8. УСГ — Міннеаполіс, Мінн., 9. УСГ — Чікаго, Міч., 10. УСГ — Трентон, Н. Дж., 11. УСГ — Дітройт,

Міч., 12. УСГ — Балтімор, Мд., 13. УСГ — при УТІ, Нью Йорк, Н. Й.

Президія: Степан Хемич — голова, Антін Шутка, Володимир Прибила — заступники, Ірина Стецьків, Зеня Кохановська — секретарі.

Доповіді: д-р Богдан Романенчук — “Студентство тепер і тоді”, Костянтин Савчук — “Майбутнє завдання студентства ЗДА”.

Нова Управа: Костянтин Савчук — президент. Віцепрезиденти: Борис Плюйко — організаційні справи, Володимир Прибила — зовнішні зв'язки, Юрій Галушинський — культурно-освітні справи, Микола Голінатий — стипендію-допомогові справи, Адріяг Кармазин — пресові справи, Роман Лисняк — генеральний секретар, Мирослава Пришляк — скарбник. Го-

лови Комісії: Богдан Федасюк — організаційних справ, Іван Вівчар — зовнішніх зв'язків, Богдан Федорак — культурно-освітніх справ, Оксана Пісецька — стипендію-допомогові: справ.

Контрольна Комісія: З. Кравець — голова, М. Почтар, П. Дорожинський — члени.

Товариський Суд: В. Стойко — голова, Д. Січ, Д. Мудра — члени.

П'ЯТИЙ КОНГРЕС СУСТА відбувся 1-2 липня 1961 р. у приміщеннях Вейн університету у Дітройті, Міч.

Участь в Конгресі взяли 50 умандатованих делегатів від 13 студентських клубів і громад та 14 членів уступаючої Управи СУСТА. Разом 64 делегати.

Участь в Конгресі: 1. УСГ — Балтімор, Мд.; 2. УСГ —

СУСТА має нового президента — Володимира Прибила. Радісні делегати V-го Конгресу, який відбувся в Дітройті, на раменах винесли В. Прибила з конгресової залі (з правої сторони — Зенон Голубець з Клівленду, а з лівої — Богдан Боднарук з Чікаго.

Боффало, Н. Й.; 3. УСК — халіс — стипендійно-допомо- нон Голубець — середньо- гантер коледж, Нью Йорк, Н. гові справи, Євген Лащик — шкільні справи, Маруся Біш- Й.; 4. УСК — Вейн університет, Дітройт, Міч.; 5. УАСТ — преса й інформація, Лариса ко-Прибила — генеральний Клівленд, Огайо; 6. УСГ — Ганущак — справи ФКУ, Зе- секретар, Мирослав Кравс — Колюмбійський університет, Нью Йорк, Н. Й.; 7. УСК — Міннесота університет, Мінне- аполіс, Мін.; 8. УСГ — Нью- арк, Н. Дж.; 9. УСГ — Нью Йорк, Н. Й.; 10. УСГ — Ро- честер, Н. Й.; 11. УСК — (и- ракиоз університет, Сиракюз, Н. Й.; 12. УСГ — Філядель- фія, Па.; 13. УСГ — Чикаго, Ілл.

Президія: Богдан Федорак — голова, Родіон Палажій, Богдан Боднарук — заступники, Марта Крамарчук, Лариса Зубаль — секретарі.

Доповіді: д-р Богдан Лончина — "Студентство і громадянство", Ярослав Лешко — "СУСТА — 1961".

Нова Управа: Володимир Прибила — президент. **Віце-президенти:** Ігор Чума — організаційні справи, Богдан Футей — зовнішні зв'язки, Богдан Федорак — культурно-освітні справи, Тарас Хар

Перед V-им Конгресом СУСТА звітує уступаючий президент Костянтин Савчук. За президіяльним столом сидять з-ліва: Марта Крамарчук (Рочестер), Лариса Зубаль (Дітройт) — секретарки, Богдан Федорак (Дітройт) — предсідник, Родіон Палажій (Клівленд), Богдан Боднарук (Чикаго) — заступники.

Українським національним гимном закінчено V-ий Конгрес СУСТА в Дітройті.

скарбник. **Голови Комісії:** Юрій Савчак — організаційни: справ, Олег Послушний — зовнішніх зв'язків, Надія Загородна — культурно-освітніх справ, Люба Купчик — стипендію-допомогови: Таня Матійців — ФКУ, Ігор Іваницький — середньошкільни: справ.

Контрольна Комісія: Костянтин Савчук — голова, Мирослава Пришляк, Іван Вівчар — члени.

Товариський Суд: Степан Хемич — голова, Юрій Галущинський, Богдан Федасюк — члени.

Культурно-освітня праця СУСТА

Управа СУСТА та її віцепрезиденти для культурно-освітніх справ, а згодом і голови комісій ініціювали і проводили в життя, згідно з резолюціями Конгресів СУСТА, ряд культурно-освітніх імпрез, які мали завдання познакомити студіюючу молодь з рядом українських проблем і історичних подій та дати змогу молодим доповідачам простудіювати окремі українознавчі ділянки і з ними поділитись зі своїми товаришамислухачами і старшим громадянством.

За останніх десять років Управа СУСТА влаштувала шість Високошкільних Літніх і ряд Студійних — Конференцій.

Літні Високошкільні Конференції СУСТА

Перша Літня Високошкільна Конференція СУСТА: 15 - 16 вересня 1956 р. в Чикаго і 21 - 23 вересня на "Союзівці".

Загальна тема: "Україна сьогодні".

Доповіді: проф. Є. Гловинський — "Стан суспільно-економічних наук в УРСР", І. Кошелівець — "Сучасні тенденції розвитку в літературі і мистецтві в УРСР", В. Голубничий — "Сучасна державність України", д-р Ю. Фединський — "Україна в світлі найновішої советської статистики", проф. І. Замша — "По-

Частина Управи СУСТА, яка була вибрана на V-му Конгресі в Дітроїті в 1961 р. 1-ий ряд, з ліва: Володимир Прибила — президент, Марія Прибила — ген. секретар, Олег Послушний — голова комісії зовнішніх зв'язків. 2-ий ряд: Таня Матійців — голова комісії ФКУ, Євген Лашчик — віцепрезидент пресо-інформаційних справ. 3-ий ряд — віцепрезиденти: Зенон Голубець — середньошкільних справ, Лариса Ганущак — ФКУ, Тарас Хархаліс — академічних справ, Богдан Футей — зовнішніх зв'язків, Ігор Іваницький — голова комісії середньошкільних справ, Ігор Чума — віцепрезидент організаційних справ.

Група учасників Високошкільної Конференції СУСТА на "Союзівці" весною 1956 р. Посередині сидить сл. п. Дмитро Галичин, з його лівої сторони Славка Томоруг, з правої — Оксана Пісецька з Балтімор.

стачання споживчих товарів населенню України”.

Друга частина: Олег Федішин — “Звіт Управи СУСТА та деякі думки про дальші можливості розвитку праці українського студентського руху в Америці”, д-р Я. Шав'як — “Український студент — інформатор про Україну”.

Друга Літня Високошкільна Конференція СУСТА: 13 - 14 червня 1957 р. Лейк Шор-готель, Клівленд, Огайо.

Загальна тема: “Україна в боротьбі за державність у другій світовій війні”.

Доповіді: Олег Федішин — “Повернення української проблеми на міжнародній форумі напередодні другої світової війни”, Петро Стерчо — “Карпатська Україна й активізація української проблеми на міжнародному форумі”, Євген Гановський — “Німецький похід на схід та спроба відродження української державности”, Микола Кравчук — “Похідні групи ОУН”, Ігор Каменецький — “Німецька політика супроти України”, Олексій Шевченко — “Україна під німецькою окупацією”, Віра Сушко — “Всеукраїнська Національна Рада”, Мирослава Томоруг — “Культурне життя, преса й

шкільництво”, Зенон Кравець — “Українські військові формації”, Костянтин Савчук — “Українське підпілля”, Михайло Почтар — “Українська Повстанча Армія”, Оксана Пісецька — “Генега українського повстанчого руху на Україні”, Осип Зінкевич — “Український студент в часі другої світової війни”, Степан Хемич — “Советська політика супроти України в часі другої світової війни”.

Третя Літня Високошкільна Конференція СУСТА: 19 - 21 вересня 1958 р. на “Союзівці” в Керкгонсон.

1-ша частина: загальна тема — “50 років українського організованого руху”.

Доповіді: З. Кравець — “В 50-ту річницю I-го Всеукраїнського Студентського Конгресу” (вступне слово), д-р Ярослав Падох — “50 років українського студентського організованого життя — ред. Богдан Кравців, ред. А. Драган, проф. М. Чубатий, інж. Є. Маланюк.

II-га частина: загальна тема — “Україна після другої світової війни”.

Доповіді: ред. А. Драган — “Україна і ми”, ред. Б. Кравців — “Студенти в літерату-

Вересень, 1958 р. III-тя Високошкільна Конференція СУСТА. На “Союзівці”. “Місс Союзівка” Орія Мачук (УСГ-Філадельфія) із бл. п. Головою УНС і Президнтом УККА Дмитром Галичином.

рі”, Євген Маланюк — “Література і мова в сучасній Україні”, проф. М. Чубатий — “Стан українознавчих наук в Україні”, проф. О. Андрушків — “Математично-технічні науки і здобутки”, проф. І. Замша — “Економічна політика Москви в Україні”, д-р М. Стахів — “Політично-правний аспект УРСР”, проф. Л. Шанковський — “Спротив України: Москві”.

Четверта Літня Високошкільна Конференція СУСТА: 26 - 27 вересня 1959 р. на “Союзівці” в Керкгонсон.

Учасники Третьої Високошкільної Конференції СУСТА в 1958 р. на “Союзівці”. В першому ряді сидять, з-ліва: Михайло Почтар, Микола Голінатий, Зенон Кравець, Костянтин Савчук, Степан Хемич.

Предсідник: Юрій Галущинський.

Загальна тема: "Гетьман Іван Мазепа і його доба".

Доповіді: Іван Вівчар — "Внутрішня політика гетьмана І. Мазепи", Роман Легедза — "Зовнішня політика гетьмана І. Мазепи", Костянтин Савчук — "Мілітарна кампанія 1708 - 1709 рр.", Теодосій Онуферко — "Культурний розвиток України в Мазепинській добі".

П'ята Високошкільна Літня Конференція СУСТА: 8 жовтня 1960 р., Говард університет, Вашингтон, Д. К.

Президія: Юрій Галущинський — голова, Олесь Ломацький — заступник, Ірена Траска, Степан Стецура — секретарі.

Загальна тема: "Політично-правний статус України".

Доповіді: Зенон Голубець — "Адам Коцко" (святочна доповідь), К. Савчук — "Політично-правний статус України", К. Варварів — "Статус України з погляду міжнародного права", П. Потічний — "Статус України з погляду державного права", Олег Єржківський — "Політично-економічний статус України".

Шоста Високошкільна Літня Конференція СУСТА, 14-15 липня 1962 р. Боффало, Н. Й.

Предсідник: Зенон Депутат.

Конференція СУСТА в Балтіморі 7 листопада 1959 р.

Загальна тема: "Зовнішня діяльність українського студентства і міжнародний студентський рух".

Президія: К. Савчук — голова, Ю. Галущинський, О. Пісецька — заступники.

Доповіді: З. Кравець — "Зовнішня діяльність українського студентства до другої світової війни", М. Почтар — "Зовнішня діяльність українського студентства після другої світової війни", В. Прибила — "Українське студентство

Вересень, 1959 р. Учасники Високошкільної Конференції СУСТА на "Союзівці". 1-ий ряд. З-ліва: С. Матушевська, О. Мачук, І. Чорняк, А. Процик. 2-ий ряд: , , П. Дорожинський, В. Бакум, —, В. Прибила, М. Бішко-Прибила, Т. Онуферко, В. Процик.

Загальна тема: "Тиждень поневолених націй і українське студентство".

Доповіді: Д-р Едуард Оканор (директор Спеціальних Просектів при Канізіус коледжі): "Історія "Тижня поневолених націй", д-р Нестор Процик — "Український студентський рух в авангарді визвольної боротьби", інж. Михайло Пікас — "До питання створення постійної Конгресової Комісії в справах поневолених націй", Богдан Футей — "Роль українського студентства у

відзначуванні "Тижня поневолених націй", Володимир Д. Прибила: "До питання скликання I-го Міжнародного Студентського Конгресу в справі "Тижня поневолених націй".

Конференцію відкрив Тадей Тарнавський, під час якої відбулось передання посадником міста Боффало, Ч. Ковалем, ключа, від міста, на руки Президента СУСТА, В. Прибила. Присутні взяли участь в прогульці до водоспаду Ніагари і в місцевому святкуванні "Тижня поневолених націй".

Студійні Конференції СУСТА

і міжнародний студентський рух".

Конференція СУСТА в Дітройті 6 - 7 лютого 1960 р.

Перша частина: загальна тема — "Зовнішня діяльність українського студентства і міжнародний студентський рух".

Доповіді: К. Савчук — "Ідеологічний Конгрес СУСТА і Світовий Конгрес Українського Студентства", З. Кравець — "Зовнішня діяльність українського студентства до II-ї світової війни", М. Почтар — "Зовнішня діяльність українського студентства по II-ї

світової війни", В. Прибила — "Українське студентство і міжнародний студентський рух".

Друга частина: загальна тема — "Стан освіти за доби гетьмана І. Мазепи."

Доповіді: В. Гнатчук — "Середні школи та університет", Т. Рогатинський — "Українські студенти на чужині і чужинці на Україні", М. Мигаль — "Вплив освіти на суспільно-політичне життя", А. Кармазин — "Рівень української науки в порівнянні з іншими народами".

Президія: Богдан Федорак — голова, Михайло Мигаль,

Адріян Кармазин — заступник.

Конференція СУСТА в Нью-Йорку 18 червня 1960 р.

Конференція відбулась в Сітон Гол університеті, як Шоста Організаційна конференція СУСТА.

Загальна тема: "СУСТА і ваша Студентська Громада".

Президія: Богдан Федасюк — голова, Володимир Прибила, Юрій Галущинський — заступники, Л. Качмар, Н. Загородна — секретарі.

Доповіді: проф. Микола Чировський — "Завдання української еміграції, а зокрема українського студентства у вільному світі", К. Савчук — "Завдання Організаційної Конференції СУСТА", Микола Голінатий — "Організаційне питання СУСТА".

Конференція СУСТА в Клівленді 10 - 11 вересня 1960 р.

Перша частина (підготовлена УАСТ-вом ім. А. Коцка): загальна тема — "Вплив Т. Шевченка на українське національне відродження".

Президія: Степан Хемич — голова, Богдан Наганів — заступник, Віра Грабець, Ліда Волчук — секретарі.

Доповіді: д-р Михайло Пап — "Вступне слово", Володимир Попель — "Націоналізм в поезіях Т. Шевченка", Дарія Голубець — "Т. Шевченко та Кирило-Методіївське Братство", Анатолій Бедрій — "Ідея української державності в творах Т. Шевченка", Василь Голод — "Народні цінності Т. Шевченка".

Друга частина (підготовлена Управою СУСТА): загальна тема — "СУСТА і ваша Студентська Громада".

Президія: Богдан Федасюк — голова, Ліда Волчук, Віра Грабець — секретарі.

Доповіді: Адріян Кармазин — "Завдання українського студентства", К. Савчук — "СУСТА і ваша Студентська Громада", С. Хемич — "Плани кампанії ФКУ".

Представники українського студентства з сенатором Нью-Йорку Джавісом в часі XII-ої Колгейтської Конференції для Зовнішньої Політики ЗДА, яка відбулась 10 - 14 липня 1961 р. в Гемілтоні, Н. Й. Стоять, з-ліва: Іван Прибила, Дарія Городецька (секретар УСГ-Сиракуз), Сенатор Джавіс, Маруся Прибила, п-ні Еверет Кейс (дружина президента Колгейтського університету і офіційна господиня), Володимир Прибила (президент СУСТА) вручує сенаторові видання СУСТА "Факти про Україну".

Представники СУСТА — Маруся Прибила і Богдан Футей (стоїть перший з-ліва) домовляються з відпоручниками Коліджет Кавсел фор тзе Юнайтед Нейшенс в справі участі СУСТА в моделі Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Ця зустріч відбулась в часі 14-го Конгресу ЮСНСА.

Конференція СУСТА в Дітройті 18 - 19 лютого 1961 р.

Перша частина: загальна тема — “Участь студентства в будівництві української держави, 1917-1920 рр.”.

Доповіді: С. Хемич — “Відношення студентського загалу до ФКУ”, І. Іваницький — “Політична ситуація на Сході Європи в часах будови Української Держави”, Зенон Го-

лубець — “Стан української державної самооборони — бій під Крутами”, Т. Матійців — “Ідея і значення Крут для нашого покоління”.

Друга частина: загальна тема — “Діяльність українського студентства в ЗДА”.

Доповіді: К. Савчук — “Сучасна Україна і політика визволення”, І. Вівчар — “Ді-

яльність СУСТА на зовнішньому відтинку”, Богдан Федорак — “Культурно-освітня діяльність СУСТА”, К. Савчук — “Студентство — частина українського суспільства в ЗДА”.

Конференцію влаштувала Управа СУСТА, її господарем була УСГ — Дітройт, а нею проводила президія на чолі з Б. Федораком.

Українські Студентські Ідеологічні Конгреси у ЗДА

1-ий Український Студентський Ідеологічний Конгрес у ЗДА відбувся 30 квітня — 1 травня 1960 р. у Філядельфії, Па., в приміщеннях університету Пенсильвенії.

Організаційний Комітет: Теодосій Онуферко — голова
Члени: Костянтин Савчук, Юрій Галушинський (СУСТА), Павло Дорожинський, Євген Зінкевич (УАТ “Зарево”), Богдан Кульчицький, Тарас Галушка (ТУСМ), Петро Гурський, Юрій Криволап (ОДУМ).

Технічний заряд: УСГ — Філядельфія під проводом Богдана Гасюка.

Президія: Т. Онуферко — голова, П. Гурський, Б. Кульчицький — члени, Оріся Мачук, Марійка Гарасимович, Марійка Вендюк, Лариса Галушка, Галина Чернобай — секретарі.

Доповіді: проф. І. Мірчук — “Україна між Сходом і Заходом”, К. Савчук — “Україна і Захід”, Я. Білінський — “Демократія, бувші колоніальні нарси й Україна”, А. Предиш — “Заперечення чужих ідео-

логій, діючих в Україні ХХ-го століття”, П. Мірчук — “Ідеологічні заложення організованого українського націоналізму”, М. Плав’юк — “Роля українського націоналізму”, С. Федоренко — “Україна під советською окупацією”.

Другий Український Студентський Ідеологічний Конгрес у ЗДА відбувся 11 - 12 трав-

ня 1963 р. — перший день у Фордгам університеті в Бронксі, Н. Й. і другий день — в Нью Йоркському університеті в Нью Йорку.

Організаційний Комітет: Євген Лашик — голова. Члени — представники від організацій: СУСТА — Володимир Д. Прибила, “Зарево” — Богдан Гасюк, Павло Дорожинський,

Відзнака I-го Студентського Ідеологічного Конгресу, який відбувся 30 квітня — 1 травня 1960 р. у Філядельфії.

Виставка СУСТА під кличем “Україна: перша поневолена Москвою нація” на XIV-му Всеамериканському Студентському Конгресі ЮСНСА, який відбувся 29 - 30 серпня 1961 р. на Висконсен університеті в Медісон, Виск. Виставку оглядають, з-ліва: Богдан Футей (віцепрезидент СУСТА), Тімоті Дженкінс (віцепрезидент ЮСНСА), Маруся Прибила (ген. секретар СУСТА), організаторка виставки.

ОДУМ — Євген Федоренко, Антін Філімончук, “Обнова” — Іриней Ісаїв, Ігор Конрад.

Технічний заряд: УСК при Фордгам університеті (Юрій Волошин), УСГ при Нью Йорк університеті (Богдан Нічка).

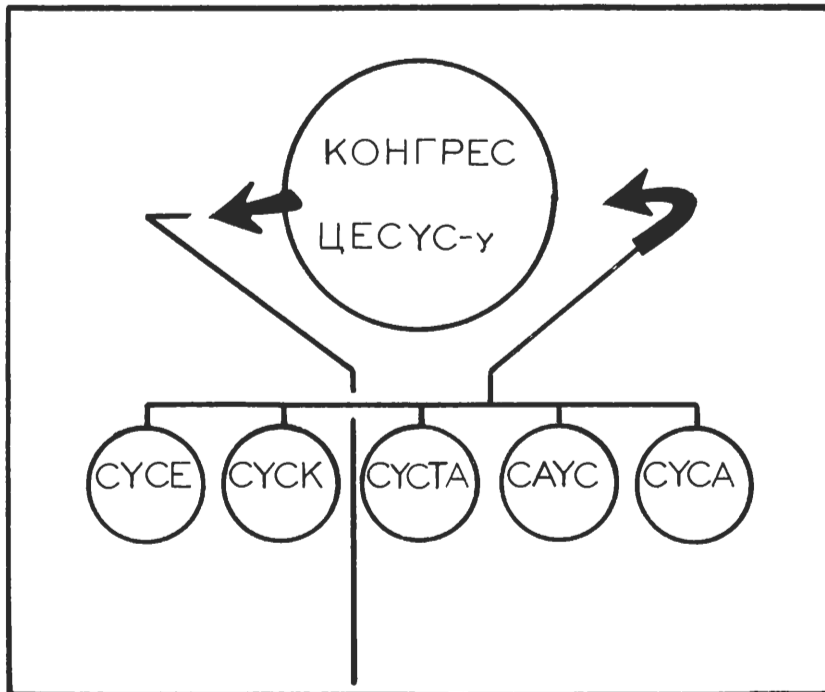
Предсідник: Євген Лацик.

Доповіді (I-ша Сесія: Микола Дупляк (СУСТА) — “Культурні процеси в Україні і українська еміграція”.

II-га Сесія: Марко Царинник (“Зарево”) — “Зріст питомої ваги України в міжнародній політиці”, панель — “Місце українського студента в праці для України” (В. Д. Прибила, Юрій Волошин, Іриней Ісаїв, Богдан Гасюк, Євген Федоренко).

III-тя Сесія: Наталка Скочиляс (“Обнова”) — “Українці на еміграції, їхні ідеологічні заложення і роля”, Юрко Криволап (ОДУМ) — “Українська студіююча молодь — спільним фронтом за ідеали Української Народної Республіки”.

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ РУХ

СЕКРЕТАРЯТ

Голова

СКАРБНИК СЕКРЕТАР

ДІЛОВІ КОМІСІЇ

М-ЖУРНАЛ
А ДОДАТК

ОРГАНІЗАЦІЙНА

ФІНАНСОВА &

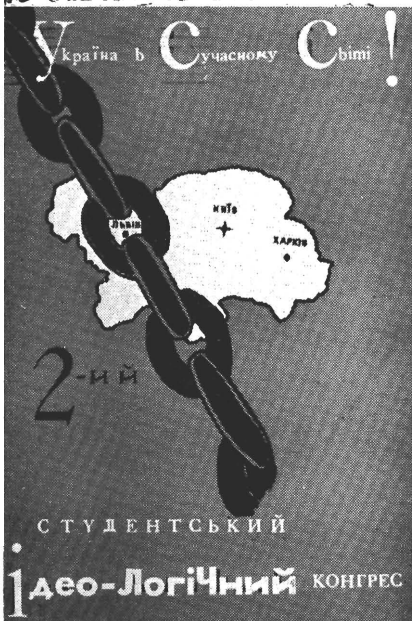
ФОРМАЦІЙНА

КУЛЬТУРНО

ОСВІТНА

СПІЛДІЛНО

ШКОЛЬНА

Обгортка програми II-го Студентського Ідеологічного Конгресу роботи Оксани Лукашевич. Конгрес відбувся 11-12 травня 1963 р. в Нью Йорку.

Проект організаційної структури українського студентства у Вільному Світі видвигнутий в 1963 р.

Середньошкільні Конференції СУСТА

Вагу справи студентського доросту, СУСТА відчувала від самих початків свого існування. Конкретні кроки в тому напрямку зробив президент СУСТА Олег Федішин, видвігаючи цю справу на III-ому Конгресі СУСТА в Клівленді в 1957 р., який прийняв, по цьому відношенню, таку резолюцію:

“Відмічуючи важливість залучення в організаційну мережу СУСТА всього українського студентства на терені ЗДА, зокрема студентів-початківців, Конгрес доручає Управі СУСТА діяти в напрямку організаційного оформлення учнів вищих клас середніх шкіл, скликаючи середньо-шкільний з'їзд”.

Згідно з цією резолюцією був створений перший в ЗДА Український Середньошкільний Гурток (УСПК) в 1958 р. в Балтіморі, який разом з місцевою УСГ був господарем Першої Середньошкільної Конференції СУСТА.

Перша Середньошкільна Конференція: 29 - 30 квітня 1961 р., Балтімор, Мд. Конференцію скликала Управа СУСТА, а її підготували УСГ і УСШІ в Балтіморі.

Президія: Микола Голінатий — голова, Богдан Феда-

Міжнародна діяльність СУСТА (не враховуючи працю окремих Громад і Клубів, які вели подібну працю в своїх осередках, на місцевих університетах і коледжах) велась по таких ділянках: (а) співпраця з американською студентською централею — ЮСНСА, зустрічі і наради з її керівниками та участь у її річних конгресах; (б) ініціювання різної активності та реалізування окремих акцій; (в) видання в англійській мові, дописи до чужомовних публікацій, влаштування виставок.

(а) Співпраця з ЮСНСА: представники СУСТА відбули

сюк, Богдан Футей — члени, Середньошкільних Справ СУСТА і УАСТ в Трой. Таня Цирик, Ірена Пригула — секретарі.

Доповіді: Осип Зінкевич — “Українське студентство і початки середньошкільного руху в Україні”, Костянтин Савчук — “Організоване студентство на еміграції”, Юрій Чапельський — “Чому середньошкільники?”.

Друга Середньошкільна Конференція: 9 лютого 1963 р., Трой, Н. Й. Конференцію скликала Управа СУСТА, а її підготовкою займався Любомир Зобнів, голова Комісії

На Другій Середньошкільній Конференції СУСТА 9 лютого 1963 р. в Трой. Сидять, з-ліва: Степан Хемич — президент ФКУ, Люба Купчик — голова Комісії Академічних Справ СУСТА, Тадей Тарнавський — голова УСГ в Боффало, Володимир Прибила — президент СУСТА.

Участь в Конференції: представники студентства і середньошкільників з Ен Арбор, Амстердам, Балтімор, Боффало, Нью Йорк, Філадельфія, Сиракюз, Ютіки, Трой і околиць.

Панелі: “Quo vadis середньошкільна молоде?": Ігор Гапій — модератор, Ліда Величко, Володимир Прибила — панелісти. “Українське студентство в Україні”: Оксана і Надія Тимчук, Микола Дупляк: — панелісти.

Міжнародна діяльність СУСТА

Делегація СУСТА на XV-ому Конгресі ЮСНСА, який відбувся 19 - 30 серпня 1962 р. в Огайо Стейт Університеті. Сидять з-ліва: Люба Купчик, Кіюї Табата (представник Японії) і Любомир Зобнів.

ряд нарад з представниками ЮСНСА та брали участь в її конгресах. Важливіші з них: 26 лютого 1955 р. Михайло Почтар взяв участь в конференції ЮСНСА східних шта-

Відкриваючи XIV-ий Конгрес, президент ЮСНСА Річард Ретінг, згадав про М. Гоголя, як про російського письменника, який писав про "російських" козаків. Після протесту української делегації СУСТА, він згодом вибачавсь за цю свою помилку перед тисячю делегатів і вона була справлена в протоколах Конгресу. В часі студентського бенкету, він ще раз перепрошував українських студентів і запропонував "тост" за дружбу американських студентів з чужинцями в спільній боротьбі за свободу і справедливість для всіх народів, рас і країн у світі.

Член української делегації на симульованій сесії Об'єднаних Націй, Люба Купчик, опитує делегацію Індонезії, яку заступали студенти з Н і В. Сміта коледжу — К. Борст і Т. Гаслер.

тив в справі далекосхідної американської політики, на якій спільно з П. Сігмундом, віцепрезидентом ЮСНСА для зовнішніх справ, намітили шляхи співпраці.

16 квітня 1956 р. відбулась спільна нарада представників СУСТА — М. Почтаря, Володимира Петришина і Степаниди Міщишин з референтом зовнішніх зв'язків ЮСНСА — Клів С. Грей-ом.

Мирослава Томоруг і Юрій Сумик взяли участь в IX-ому Конгресі ЮСНСА в 1956 р. в Чикаго.

Надія Вовк, Олекса Біланюк, Василь Харів, Анатоль Гноєвий брали участь в X-му Конгресі ЮСНСА в серпні 1957 р. в Ен Арбор, Міч.

Костянтин Савчук, Володимир Прибила і Марія Бішко брали участь в XII-ому Конгресі ЮСНСА в серпні-вересні 1959 р. в Урбана, Ілл., на якому з ініціативи В. Прибили і М. Бішко влаштовано виставку "СУСТА і її діяльність" та "Україна — перша держава, поневолена Московією".

К. Савчук й І. Вівчар брали участь в XIII-му Конгресі ЮСНСА на Міннесотському університеті в серпні 1960 р. Виставку англословянських книжок про Україну і українського народного мистецтва підготував місцевий УСК.

В. Прибила, М. Бішко-Прибила і Б. Футей взяли участь в XIV-му Конгресі ЮСНСА в серпні 1961 р. в Медісон, Віск.

Б. Футей, Л. Купчик, Л. Зобнів, Т. Матійців і Ю Фединський брали участь в XV-ому Конгресі ЮСНСА в Колумбус, Огайо, на якому зі спеціальною промовою виступив: Ю. Фединський.

2 грудня 1961 р. і 9 березня 1962 р. В. Прибила разом з членами Управи СУСТА від-

з Акту Заснування СУСТА, прийнятого на I-ому Конгресі Українського Студентства Америки 12 квітня 1952 р.:

Ми, українські студенти Америки, бажаючи закріплювати

академічні вольності та студентські права і обов'язки, для заступництва власних студентських інтересів та розбудови академічного життя, а також для кращого вияву організованих форм українського сту-

дентства поза межами України — в 45-ту річницю I-го Всеукраїнського Студентського Конгресу у Львові, о с п о в у е м о цей Союз Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА).

був наради з представниками ЮСНСА в її Централі у Філадельфії.

На всіх цих Конгресах ЮСНСА і на окремих зустрічах, представники СУСТА інформували американців про Україну і про проблеми українського студентства, брали участь в різних комісіях, пропонували різні резолюції і зав'язували дружні зв'язки з іншими чужинецькими студентами. Одною з важливіших ділянок праці на цих Конгресах було влаштування українських виставок і розповсюдження англomовних видань про Україну.

(б) Різна міжнародна діяльність: Управа СУСТА старалась постійно втримувати зв'язки і з іншими національними студентськими союзами в ЗДА. На різних етапах діяльності велася тісна співпраця з білорусами, мадярами, литовцями і лотишами. По цій лінії була влаштована в квітні 1956 р. Студентська Міжнародна Конференція в Дітроїті, в якій брали участь крім українців також білоруси, лотиші, литовці і араби. Конференція була присвячена проблемам поневолених народів СРСР.

4 квітня 1959 р. відбулась на Колюмбійському університеті в Нью Йорку Міжнародна Студентська Конференція, яку заініціювала Управа СУСТА, а технічною підготовкою якої займався УСК при Колюмбійському університеті і в якій брали участь також студентські організації лотишів, білорусів, естонців і мадярів. Конференцією, яка мала загальну тему "Советсько-російсь-

кий імперіялізм" керувала президія в складі: В. Салмер, Е. Анвелт і Т. Рабій, а її відкрив — К. Савчук, президент СУСТА.

На Конференції були виступи доповіді: Д. Фрайманіс (лотиш) — "Вступна доповідь про советсько-російський імперіялізм", д-р В. Кіпель (бі-

лорус) — "Економічна експлуатація неросійських народів в СССР", д-р П. Йонаш (мадяр) — "Советсько-російська економічна експансія в т. зв. країнах-сателітах", В. Салмер (естонець) — "Статус поневолених: комуністичною Москвою народів", д-р Л. Добрянський — "Політична

Пан Американський Акт Українських Студентів

Для 14го Квітня 1962 року на надзвичайних
нарадах управ Союзу Українських Студентів Канади
і Союзу Українських Студентських Товариств Америки
рішено:

- (а) спільно розв'язувати проблематику української студентської молоді Америки і Канади
- (б) створити кращі взаємовідносини між українськими студентами на північно-американському континенті.
- (в) скоординувати репрезентацію українського студентства перед українською спільнотою та чужинцями.

Для забезпечення успішного здійснення намічених
завдань постановлено:

- (а) кожного півріччя відбувати спільні наради обох управ для взаємно поінформовання та планування спільної діяльності в пан-американському масштабі.
- (б) кожного півріччя відбувати пан-американську конференцію українських студентів Америки і Канади
- (в) зважаючи С.У.С.Т.А. і С.У.С.К. речниками більшого українського студентства в Америці і Канаді, рішено очалити репрезентацію українського студентства на міжнародному форумі з огляду на те що ряд міжнародних студентських імпрез відбувається на території обох союзів.

Закликаємо всіх студентів Америки і Канади
до активної підтримки цього акту, та запрошуємо
інші союзи вдатися.

Голова Союзу - *Володимир Д. Губина*

Володимир Д. Губина

Пан Американський Акт СУСТА і СУСК-у, підписаний 14 квітня 1962 р.

З декларації Представника ЦЕСУС-у д-ра Богдана Цюцюри на I-ому Конгресі українського студентства Америки:

Виконуючи тимчасові і почесні обов'язки офіційного представника Центрального Союзу Українського Студентства, почуваяся до обов'язку від імені ЦЕСУС-у —

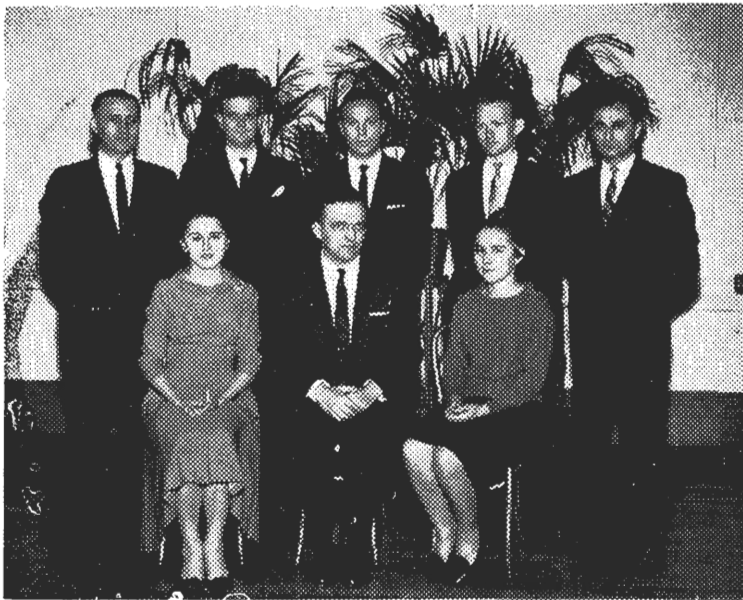
1) відзначити велике пози-

тивне значення заснування Союзу Українських Студентських Організацій Америки;

2) привітати з вибором керівні органи — з гарячим побажанням успіхів у їхній праці;

3) виразити надію, що між Союзом Українських Студентських Організацій Америки і ЦЕСУС-ом будуть вдержуватися ділові і сердечні зв'язки та що

Союз буде допомагати ЦЕСУС-озі у виконванні його не легких, зате дуже важливих для справи визволення України, завдань. Центральний Союз Українського Студентства, як репрезентант усього українського студентства перед вільним світом, на таку допомогу заслуговує, її дійсно потребує і на неї надіється.

Редакційна Колегія журналу СУСТА "Горизонти" в 1961 р. З-ліва сидять: Лариса Ганущак, Юрій Мацик, Марта Савчак. Стоять: Зенон Баб'юк, Джеймс Вудбері, Тарас Гунчак, Альберт Кіпа, Костянтин Савчук.

природа советсько-російського імперіялізму", Е. Кірхнер (американець) — "Релігійне переслідування за залізною заслоною".

В лютому 1959 р. поруч з представником ЦЕСУС-у Олесем Хамом, брав участь у 8-ій Міжнародній Студентській Конференції в Ліма (Перу) також представник СУСТА А. Скульський з Бразилії.

В 1960 р. з ініціативи Референтури Зовнішніх Зв'язків, окремі Громади і Клуби робили старання, щоб мери міст і окремі американські університети і коледжі проголосували 29 січня, річницю бою під Крутами — Днем Українського Студента. Ця акція набирає все більших масштабів і з кожним роком відбувається

все більше таких проголошень.

В. Прибила і М. Бішко разом з групою українських студентів брали активну участь 27 березня — 2 квітня 1960 р. в Конференції Влого Дому у Вашингтоні в справах молоді, після якої вони дали інтерв'ю з рамені СУСТА для "Голосу Америки", яке було передане в Україну.

З рамені СУСТА, Референтура Зовнішніх Зв'язків (РЗЗ) протестувала перед Генеральним Секретарем ООН, Французькою Амбасадом у Вашингтоні і делегацією Франції до ООН, проти вивезення українських студентів і голови УСГ в Парижі Тамари Грицюк на Корсику, в часі приїзду М. Хрущова до Франції

10 - 14 липня 1961 р. В. Прибила брав участь в Конференції для американської зовнішньої політики на Колгейтському університеті, а 27 червня — 8 липня 1962 р. на 10-ій Міжнародній Студентській Конференції в місті Квебеку, де він репрезентував ЦЕСУС і влаштував українську виставку.

В 1962 р. по лінії міжнародної діяльності, СУСТА ініціювала влаштування на окремих університетах і коледжах "Тижнів поневолених націй" та домогалась видання поштової марки Т. Шевченка в серії "Чемпіонів свободи".

19 - 20 квітня 1963 р. члени Управи СУСТА та представники українського студентства відвідали Державний Департамент у Вашингтоні, де заізнались з його функціонуванням та питаннями американської зовнішньої політики і зложили візиту капелянові американського сенату д-рові Гаррісові та передали інформації про працю українського студентства в Америці почерез "Голос Америки".

Крім практичної діяльності на зовнішньому відтинку, РЗЗ ініціювала вивчення проблем міжнародної діяльності, влаштувавши 7-8 листопада 1959 р. в Балтіморі і 6-7 лютого 1960 р. в Дітроїті студійні конференції на загальну тему "Зовнішня діяльність українського студентства і міжнародний студентський рух".

(в) **Видавнича діяльність.** Крім видань в українській мові, Управа СУСТА для більшої ефективності своєї між-

СУСТА в справі співпраці ідеологічних організацій

4 лютого 1956 р. на конференції представників Управи СУСТА і ідеологічних організацій, в якій взяли участь: Володимир Петришин, Михайло Почтар, Тарас Гунчак (Управа СУСТА), Володимир Дмитріюк, Олексій Шевченко ("Зарев"), Василь Ліщинецький

(ТУСМ) — учасники наради:

1. привітали ініціативу Управи СУСТА та ствердили, що є багато спільних проблем, які повинні стати основою співпраці їх товариств в системі СУСТА;

2. рішили рекомендувати Управам своїх організацій стати надзвичайними членами СУСТА, згідно із статутом СУСТА

арт. III, т. Іб.;

3. свалили потребу тісної співпраці українських конфесійних й ідеологічних студентських товариств в системі СУСТА в справах загального студентського характеру;

4. висловили побажання частіше відбувати спільні наради для обговорення актуальних студентських проблем.

народної діяльності видає журнал "Горизонти" в англійській мові, який появляється неперіодично. Великий успіх мав заклик СУСТА з нагоди 36-их роковин бою під Крутами в 1954 р., виданий в 3.000 примірниках і розісланий до різних американських високих шкіл, конгресменів і сенаторів. При різних нагодах СУСТА видає окремі лєтючи, чи невеличкі брошур-

ки. У 1958 р. СУСТА була співвидавцем з ЦЕСУС-ом, СУСК-ом і САУС-ом брошури д-ра В. Янова в англійській мові "Бій під Крутами".

В 1960 р. Референтура Зовнішніх Зв'язків СУСТА видала, а згодом в 1961 р. перевидала "OFFICIAL REGISTER" СУСТА, в якому зібрано багато інформацій та адрес українського організованого студентства в Америці.

РЗЗ оформила матеріали до двох виставок "СУСТА її діяльність і видання" та "Україна — перша держава, поневолена Москвою", які використовуються при різних нагодах, на конгресах і конференціях.

Вся ця діяльність, а також дописи до різних студентських часописів, мали багато відгуків в американській пресі і позитивних коментарів.

Пресово-видавнича діяльність СУСТА

Одними з перших завдань, над якими доводилось призадуматись Управі СУСТА ще в 1953 р. — були видавничі справи, пекуча потреба свого власного органу.

Хоч серед студентства знайшлося багато осіб, які б могли співпрацювати в такому чи в таких органах, то все ж через фінансові труднощі, Управі СУСТА не вдалось, ще й дотепер, видавати систематично свій орган "Горизон-

ти".

На початку — "Горизонти" були заплановані, як журнал в українській і англійській мовах, з тим, що кожного року мало появитись два числа — одне в одній, а друге в другій мові. На жаль цього не вдалось здійснити, і до тепер появилось всього п'ять чисел.

Перше число "Горизонти" появилось в українській мові весною 1956 р. і до його Редакційної Колегії входили:

Володимир Стойко (головний Редактор), Олег Федішин, Іван Головінський, Віталій Басюк (суспільно-політична секція), Володимир Петришин, Богдан Кекіш, Любомир Онишкевич (науково-економічна секція), Богдан Бойчук, Женет-Ярослава Ковалюк, Ярослав Стадник (літературно-мистецька секція). Мовним редактором був Яків Гончарів, а адміністратором — Богдан Мішко.

Точки узгодження про відношення і співпрацю ЦЕСУС-у і СУСТА

З метою устійнення взаємовідношення та ділової співпраці між ЦЕСУС-ом і СУСТА, в дусі Деклярації Першого Конгресу СУСТА і згідно з рішенням Сімнадцятого З'їзду ЦЕСУС-у — Управи ЦЕСУС-у і СУСТА приймають чергові точки:

I. Союз Українських Студентських Товариств Америки, згідно з Деклярацією I Конгресу Українського Студентства Америки, на якому цей Союз створено, визнає Центральний Союз Українського Студентства (ЦЕСУС) ідейно-моральним виразником та найвищим репрезентативним авторитетом усього українського студентства у вільному світі.

II. Союз Українських Студентських Товариств Америки є окремою правною одиницею в американському правопорядку і як такий визнається ЦЕСУС-ом єдиною становою

організацією українського студентства в ЗДПА.

III. СУСТА координує з ЦЕСУС-ом основні напрямні й важливіші акції своєї діяльності, а Керівні Органи обидвох Союзів інформують себе взаємно про свою діяльність. У своїй діяльності, як внутрішній, так і зовнішній, СУСТА і ЦЕСУС вистерігатимуться такої діяльності, яка в будьякій мірі могла б пошкодити одному із Союзів.

IV. СУСТА піддержує ЦЕСУС у його міжнародній діяльності, як одинокого резника українського студентства в світі.

V. СУСТА організує матеріальну допомогу ЦЕСУС-ові при помочі окремої Комісії Управи, покликаної для цієї цілі, як теж відповідно до потреб ЦЕСУС-у й власних фінансових спроможностей, неперіодичними, добровільними асигнаціями з каси СУСТА.

VI. Всі станові українські студентські Товариства, зголошені до цього часу в ЦЕСУС-і

як правні його злени, з підписанням цього акту автоматично стають правними членами СУСТА, згідно з його статутом.

VII. Для справної співпраці й діловости зв'язків обидвох Союзів, Управа СУСТА, співпрацює з представником ЦЕСУС-у, визначеним для неї Управою ЦЕСУС-у в порозумінні з Управою СУСТА.

Ці точки узгодження входять у життя з прийняттям їх Упрвами обидвох Союзів. Остаточну правосильність набирають після затвердження Конгресами ЦЕСУС-у і СУСТА. Париж, 10 квітня 1954.

Нью Йорк, 30 березня 1954. За Управу ЦЕСУС-у: Кирило Митровиц (президент), Іван Сілецький (ген. секретар), Володимир Косик (організаційний реф.)

За Управу СУСТА: Елеонора Кульчицька (президент), Євгенія Ковальська (ген. секретар), Галина Демидзук (III-ий заступник президента, реф. організаційних справ).

Управа СУСТА модернізується! Випробовують нову (о, яку ж контроверсійну!) електричну машину до писання. З-ліва: Л. Зобнів, І. Чума, В. Прибила (Президент), Т. Тарнавський, Ю. Негребецький. Сидить: С. Хемич, голова Товариського Суду СУСТА.

Всі дальші чотири числа весна 1958-1959, стор. 128) редакції "Горизонтів" вийшли в англійській мові. До Редакційної Колегії 2-го числа (ч. 2-3, осінь-весна 1956-1957, стор. 124) входили: В. Стойко — голова, Б. Бойчук, О. Фецишин, З. Кравець, Д. Кідонь, В. Петришин, Ж. Ковалюк — члени, М. Титла — адміністратор.

Третє число (ч. 4-5, осінь-

весна 1958-1959, стор. 128) редагували: В. Стойко — голова, Б. Бойчук, Т. Гунчак, Ж. Ковалюк, З. Кравець, Б. Плюйко, К. Савчук, Є. Васильківська, М. Яримович — члени. Адміністратор — М. Титла.

Числа — четверте (ч. 6-7, 1960-1961, стор. 88) і п'яте (ч. 8, 1962, стор. 84) редагували: Юрій Мадик — голова

Редколегії, В. Прибила, Т. Гунчак, К. Савчук, Ю. Тарнавський, Р. Хом'як, А. Кіпа, Дж. Вудбері, Б. Пачовський — члени. Адміністрація: З. Баб'юк, Л. Ганущак, М. Савчак.

Більш систематично появлялось і появляється "Студентське слово", сторінка-додаток до щоденника "Свобода", яке в 1954 р. появлялось, як сторінка УСГ в Нью Йорку, а почавши з другого числа, як сторінка Управи СУСТА. В 1954-1956 рр. сторінку редагував В. Стойко; в 1956-1957 р. — М. Яримович (голова Редколегії), Є. Васильківська і Б. Карашкевич, якого в 1957 р. змінив К. Савчук; в 1957-1960 рр. — К. Савчук (голова Редколегії), Х. Будзак, Я. Мажук, К. Маслій, яких в 1960 р. замінили Н. Глоба і Р. Мац; в 1962 р. — В. Прибила, а від 1962 р. — М. Савчак (голова Редколегії), Л. Ганущак і С. Луцька.

Крім цього Управа СУСТА видавала різні програмки, заклики і летючки, в українській і англійській мовах.

Організаційна діяльність СУСТА

Згідно зі статутом — Управа СУСТА ставить собі за завдання не лише координувати діяльність існуючих студентських громад і клубів, а й ініціювати створення нових — в тих місцевостях, де є українські студенти, але немає студентських товариств.

З бігом років в багатьох менших осередках, зокрема університетських, невеликих містах, поставали українські студентські клуби, які існували по кілька років, а згодом після виїзду студентів — їхня діяльність переривалась, щоб знов заактивізуватись з приїздом нового студентського поповнення.

Кожна нова Управа втримувала організаційний зв'язок зі своїми дійсними членами і робила старання перевести облік українського студентства Америки. Згідно з приблизними обчисленнями — в американських Високих Школах навчається понад тисяча українських студентів, з того

Конференція в справі американської закордонної політики на Колгейтському університеті в 1959 р. Представники українського студентства — Володимир Прибила і Маруся Бішко та представники УККА з сенатором Кенит Кітінгом.

біля 700 охоплені в системі СУСТА.

З ціллю затіснення організаційної співпраці, Управа СУСТА влаштувала майже щорічно свої Організаційні Конференції, які часто мали багату студійно-проблематичну тематику, а часом були присвячені суто діловим справам. Такі Конференції відбувались в Чикаго, Дітройті, Ньюарку, на "Союзівці", в Клівленді і Філядельфії. В них брали участь численні представники окремих студентських громад і клубів.

Управа СУСТА практикувала організування спеціальних поїздок по різних місцевостях, де є наші студенти. Таку поїздку відбули 10 - 18 вересня 1960 р. К. Савчук і С. Хемич, відвідавши Клівленд, Дітройт, Чикаго, Рочестер, Сиракюз і Боффало. Наступну

Богдан Футей, голова української делегації на симульовану Генеральну Асамблею ООН, читає "телеграму з Києва" в якій інформується, що новий, вільний уряд перебрав владу в Україні, що Україна проголосила вихід з ССРСР і доручила українській делегації заступати її права перед ООН.

поїздку відбули Петро Потічійо, Клівленд, Дітройт, Чикаго, ний і С. Хемич 14 - 26 лютого Боффало, Рочестер, Сиракюз, 1961 р., відвідавши Пітсбург, Ютику, Н. Й., Бостон, Мас., Ембридж, Па., Янгставн, Ога-Гартфорд, Кон., Нью Гейвен,

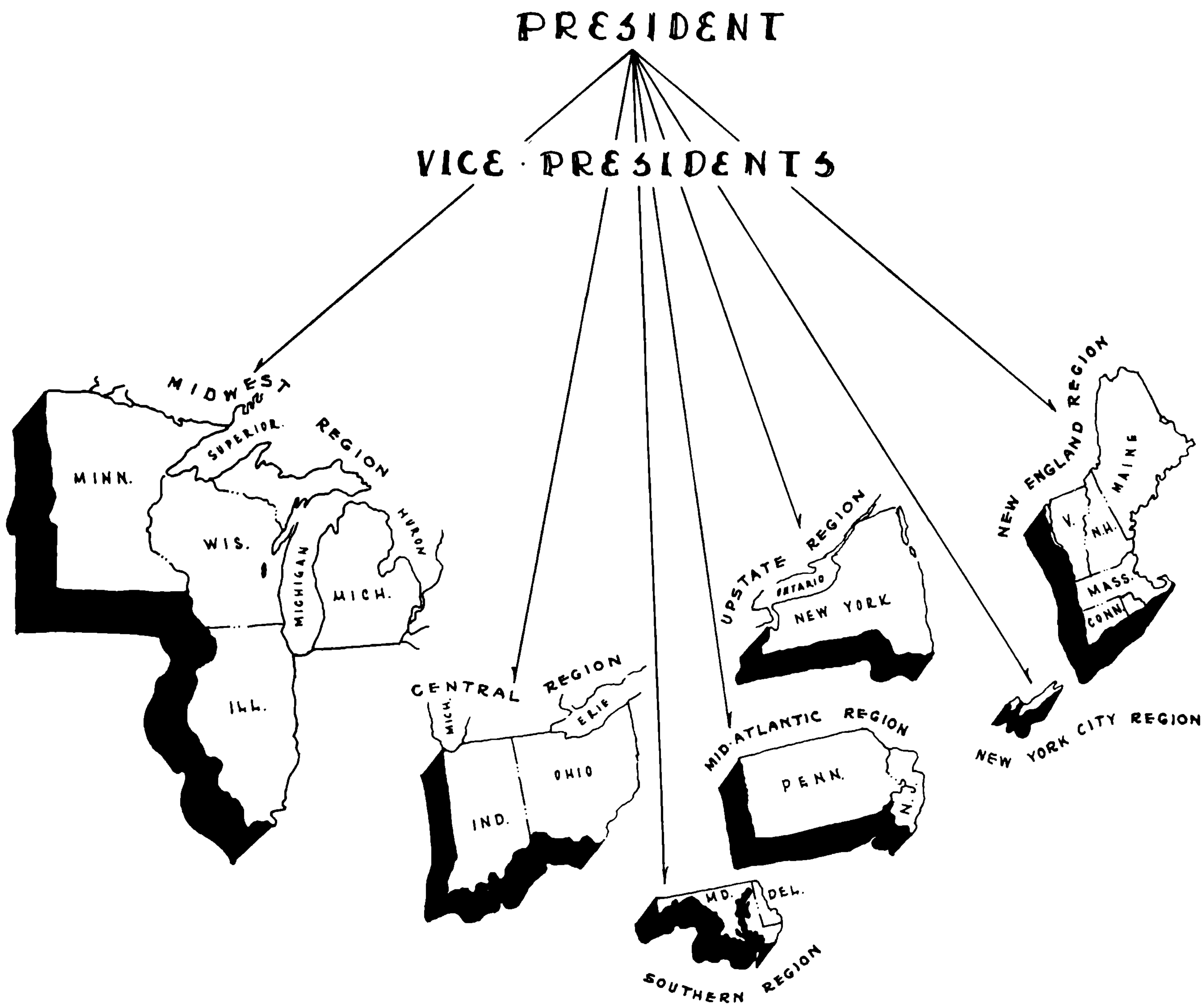
На Конференції в справах Зовнішньої Політики ЗДА на Колгейтському університеті, 10 - 14 липня 1961 р. Стоять з-ліва: Володимир Прибила (президент СУСТА), Володимир Душник (редактор журналу "The Ukrainian Bulletin" і "The Ukrainian Quaterly"), п-ні Clyde R. McBride, бл. п. д-р Любомир Ортинський (екзекутивний секретар "Прологу"), Sunil K. Roy, Hon. Sunil K. Roy (Генеральний Консул Індії), Hon. E. Ross Adair (Конгресмен з Індіани), Col. Clyde R. McBride (бувший американський військовий Аташе в Москві), Марта І. Богачевська (віцепрезидент УСК при Колумбійському університеті), Edward T. Dickinson (голова — The N. Y. Business Development Corporation), Kwame Adusei-Poku (Пресове Бюро, Гранська Інформаційна Служба), п-ні Edward Dickinson і Степан Ярема (екзекутивний директор УККА).

Кон., Бріджпорт, Кон., Лорейн, Огайо. Володимир Прибила в часі свого головства відвідав такі студентські осередки: Дітройт, Клівленд, Нью Йорк, Філадельфія, Рочестер, Чікаго, Ен Арбор, Трой, Ютіка, Боффало, Балтімор, Ба-

шінгтон Бостон, Гартфорд. В деяких з них бував по кілька разів.

В часі таких і подібних поїздок представники СУСТА полагоджували ряд справ. скріплювали діяльність та безпосередні контакти.

Для справнішого функціонування діяльності цілої системи СУСТА, студентський терен Америки поділений на окремі райони, за діяльність яких відповідають віцепрезиденти СУСТА чи голови комісій.

REGIONAL ADMINISTRATION OF THE UKRAINIAN STUDENTS OF AMERICA

Розподіл діяльності Віцепрезидентів СУСТА по районах ЗДА, впроваджений в життя в 1962 р.

З важливіших завдань СУСТА

На Першому Конгресі українського студентства Америки прийнято Деклярацію, резолюції та намічено статут СУСТА, з яких випливають такі головні завдання СУСТА:

1. Поширення українського студентського руху в Америці

шляхом заохочування до університетських студій найширших кругів української середньошкільної молоді, організування нових студентських громад і клубів і зберігання та поширення моральних і ідейних вартостей українського студентства;

2. Інформування американ-

ського студентства, професури і всього суспільства про культуру українського народу та його змагання за державність;

3. Видавання різних періодичних і неперіодичних публікацій;

4. Організування моральної і матеріальної допомоги українським студентам в їх студіях.

Закінчення

Ми старались подати факти про діяльність СУСТА по різних ділянках, не роблячи аналізи проробленої праці і свідомо не даючи оцінки цієї діяльності.

Не навели ми фактів про працю секретарів і фінансових референтів Управ СУСТА. Хочемо лише відмітити, що це була чи не найтяжча праця, яка вимагала дуже великої сили волі, наполегливості і самопосвяти. Від секретаря і фінансового референта завжди залежало справне функціонування цілої Управи, а може й цілої системи Союзу.

Хоч не згадуватимемо їхніх прізвищ окремо, але хай приймуть всі вони признання від всіх дотеперішніх Управ СУСТА і всього українського студентства.

Володимир Д. Прибила

Примітки:

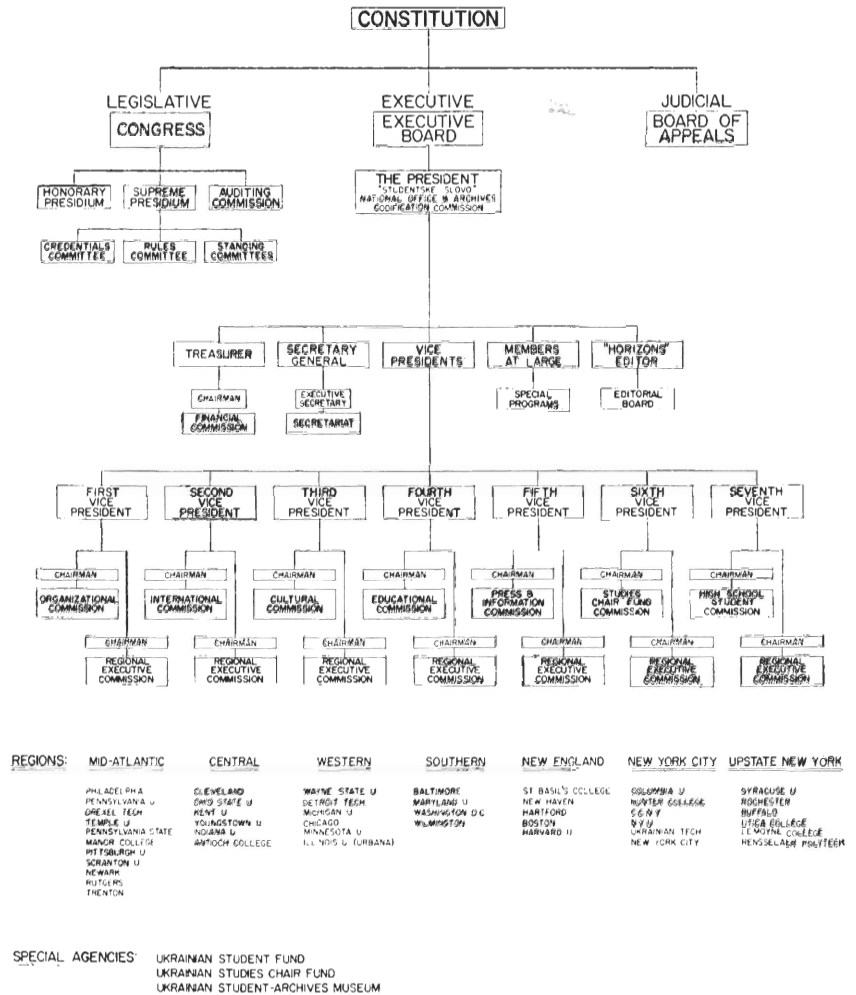
1) М. П.: "До генези українського студентського руху в ЗДА", "Студентське Слово", ч. 10 (42), 23 листопада 1957 р.

2) Елеонора Кульчицька, президент СУСТА: "Рік праці", "Студентське Слово", ч. 4, 10 квітня 1954 р.

3) Там же.

В опрацюванні цієї статті, крім цитованої в примітках літератури, використано частинно архів СУСТА, інформації поміщені в журналі "Студентське Слово" і окремі матеріали, які зберігаються в УСАМ.

FEDERATION OF UKRAINIAN STUDENT ORGANIZATIONS OF AMERICA (SUSTA)

Структура організаційної побудови Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) в 1963 р.

Михайло Почтар, довголітній активний учасник українського студентського життя в ЗДА промовляє на V-му Конгресі СУСТА в Дітроїті.

ЗІ ЗВЕРНЕННЯ СУСТА ДО МОЛОДІ УКРАЇНИ З НАГОДИ VI-ГО СВІТОВОГО ФЕСТИВАЛЮ МОЛОДІ І СТУДЕНТСТВА.

З нагоди VI-го світового фестивалю молоді і студентства, який відбувся в серпні 1957 р. у Відні, і в якому брали участь також українські студенти з Америки і Європи, Управа СУСТА видала спеціальний заклик, в якому пишеться:

Українське студентство Америки є вповні за дружбу і співпрацю молоді і студентства, за її зустрічі, обмін думок, змагання в осягах, спільні гри і забави. Однак, ми рішуче протиставимося уживанню молоді, як інструменту для пропагандивно-політичних цілей Москви. Ми змагаємо до признання прав кожному народові, в тому числі й українському, на вільне й незалежне державне життя, на власну державну

підметність. Бо хоч більше-вицька пропаганда галасує про суверенність т. зв. УСРС, — український народ добре знає, що його права потоптано, а українську культуру знівечено. Про широко-пропагандизний "розвиток" української культури під советами найкраще свідчить сумна доля чисельних українських письменників, мистців і взагалі інтелігенції.

Український підсоветський студент знає добре, до якого рабського ступеня зведено українознавчі науки в УСРС. Чи не лицемірно звугить комуністична пропаганда про існування академічних свобод в ССРС, коли тисячі молоді студентського віку ув'язнено

в концентраційних таборах Сибіру чи примусово вивезено на цілині землі? А вже який відсоток української молоді, якій пощастить здобути високу освіту, має можливість залишитись в Україні, щоб приносити користь своєму народові?

Студентство, об'єднане в Союзі Українських Студентських Товариств Америки, боліє фактом, що ссяги і здобутки української підсоветської молоді не є репрезентовані на міжнародному форумі, бо хоч українська молодь і бере участь у світових з'їздах та імпрезах, але вона позбавлена права виступати від імені свого народу і тому її осягами втішається виключно червона Москва.

З ІДЕОЛОГІЧНИХ КОНГРЕСІВ

Напередодні I-го українського студентського Ідеологічного Конгресу, який відбувся в травні 1960 р. у Філядельфії, голова Організаційного Комітету УСІК Теодосій Онуферко, звернувся до українського студентства в Америці з закликом:

Ми, українські студенти, перейшли цілу землю уздовж і впоперек. Ми можемо робити першорядні порівняння й витягнути належний зміст так із природної життєвої, як і з історичної, науки. Неморальним і антинаціональним вчинком було б користати з найвищого у світі життєвого стандарту Америки і гарантованої нею свободи духового розвитку, — і приспати Духа України, не усвідомлюючи його об'явлень, не здійснюючи його заповітів. Через це нашим обов'язком є передати наш досвід, порівняти його, витягнути суттєвий повчальний зміст, який може придатися для здійснення призначення України.

З резолюцій I-го УСІК

Загальне зрозуміння історичного покликання українського студентства — бути новим визнагником нових варто-

стей всеукраїнського становлення: на щастя України й користь людству для розв'язки їх життєвих проблем.

УСІК уважає, що першим і найважливішим завданням української нації, а в тому й української еміграції у вільному світі, в сучасну пору, є національне визволення і здобуття повної незалежності через встановлення самостійної Української Держави, як необхідної форми для повного і вільного розвитку української нації.

З резолюції II - го УСІК

Студентство кожного покоління має обов'язок змагати до ідеологічної зрілості, якої здебільша, в теперішній час, в нас бракує. Справа ідеологічної зрілості є тим більш важна, що сучасна Україна знаходиться в несприятливій національній і політичній ситуації. Така ідеологічна зрілість повинна включити такі д і л я н к и, як філософія життя, релігія, політичні погляди, знання важніших суспільних наук і т. п. В цій самовиховній праці до ідеологічної зрілості — студенти повинні:

1) Розвивати у собі моральну етику побудовану на християнських засадах і поширювати її поміж іншими, в праці, на терені своїх товариств. В тому розвивати і утверджувати християнський світогляд як основи своєї ідеології.

2) Зберігати себе, як окрему національну групу поміж іншими народами і також брати участь у житті народів свого поселення і співпрацювати з іншими національними групами і в цій праці наз'язувати особисті товариські зв'язки і єднатися з ними в праці для універсально вартісних справ.

3) В оформлюванні політичних поглядів використовувати між іншими здорову синтезу українських надбань і поєднувати їх з новими течіями.

4) Студіювати і знайомитися з українськими та зарубіжними суспільними та політичними мислителями і в тому пізнавати загальнолюдські ідеї, які знаходяться в творах українських мислителів. До таких студій братися з науковим підходом і виступати з новими думками тільки після ґрунтовного простудіювання.

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ФОНД

Український Студентський Фонд (УСФ) постав в лютому 1954 р., після довгих приготувань тодішньої Управи СУСТА а зокрема її Студійно-Стипендійного Відділу очолюваного автором цих рядків і при співпраці тодішнього голови Допомогової Комісії М. Костка. На установчих загальних зборах, в яких взяли участь представники УКК, НТШ, УВАН, чотирьох братніх Союзів та вісьмох інших центральних українських громадських і професійних організацій, схвалено ініціативу Студійно-Стипендійного Відділу Управи СУСТА — основано Український Студентський Фонд та обрано до Кураторії визначних українських громадських діячів, науковців та добродіїв. Кураторію очолила Управа в складі великого ентузіаста молоді проф. Р. Смаль-Стоцького, як голови, проф. М. Зайцева і В. Петришина, як заступників голови, Й. Лисогора як скарбника і бл. п. Григорія Германа, як ген. секретаря. До Кураторії Фонду, крім всіх членів Управи, вибрано тоді ще таких визначних громадян: А. Батюка, о. В. Білінського, адв. Ст. Ярему, бл. п. Д. Галичина, проф. К. Кисілевського, бл. п. д-р Л. Мишугу, В. Пуйду, проф. Дж. Решетаря, проф. Ю. Шевельова, Ст. Спринського, проф. В. Тимошенка, бл. п. проф. М. Ветухова і проф. Дж. Задорожного.

Володимир Петришин,
віцепрезидент СУСТА (1955 - 1957),
ініціатор Українського Студентського
Фонду.

Основним завданням Фонду, як це зазначено в статуті, є здобувати всі можливі фінансові та інші засоби серед української спільноти та американських добродійних товариств і університетів для стипендійної допомоги української студіюючої молоді в Америці, як також керувати студійною політикою у вирощуванні суспільно-державницьких та наукових кадрів української спільноти для збереження її властивостей та для допомоги нашому поневоленому народові.

Початкові кроки Фонду не були легкі. Все таки, під проводом невтомного голови проф. Р. Смаль-Стоцького та при співпраці членів Кураторії, членів Управи СУСТА, та проводів студентських громад, Управі Фонду повелося в скорому часі проробити поважну роботу. Передусім нам вдалося притягнути до співпраці та зацікавити ідеями УСФ цілий ряд наших громадських діячів та науковців. Завдяки зрозумінню і підтримці української преси нам вдалося спопуляризувати ідею Фонду серед широких кіл українського громадянства. Вже в перших місяцях Управа добилась затвердження Фонду державними властями як добродійної кураторії і звільнення від федерального податку.

З метою підкреслення значення і розуміння проблем українського студентства та успішного проведення збіркової акції на УСФонд, Управа його разом з Управою СУСТА та за згодою УККА проголосили ЛИПЕНЬ — місяцем українського студентства, в якому щорічно проводитиметься загальна збіркова кампанія по всіх осередках скупчення нашої спільноти. Треба з приємністю підкреслити, що завдяки тісній співпраці з Управою СУСТА та студентством, жертвенності громадянства та прихильності виявленій в більших дотаціях таких інституцій як УККА, УНС, УРС, УСГ-Нью Йорк, УАСТ ім. А. Коцка в Клівленді та інших, вже першій Управі Фонду вдалося зібрати 4.000 дол. Ці, як і пізніше зібрані, гроші розділено у формі зворотних безвідсоткових стипендій українським студентам в американських університетах і коледжах. При цьому Кураторія призначаючи стипендії керувалась такими засадами, як походження, студіювання в акредитованому коледжі в напрямі одержання диплому, інтелектуальні та моральні вартості кандидата, активність у студентському та громадському житті і потреба допомоги.

Тому, що збіркова акція в основному опиралась на зорганізованому студентству як і з метою тісної співпраці з Управою СУСТА було рішено, що кожночасний віцепрезидент СУСТА для студійно-стипендійних справ повинен входити до Управи УСФ, як її генеральний секретар. І так до другої Управи Фонду на час 1955 - 1957 вже обрано на секретаря Мирославу Томоруг, тодішнього віцепрезидента СУСТА; інші члени Управи були переобрані. Діяльність Фонду цього періоду даліше проявлялась в його популяризації шляхом публікацій ряду

статтей, відозв та обіжників та його фінансовому рості. Збіркова акція цього часу збогатила Фонд дальшими 2.500 дол. На пропозицію Управи добрано в цей час додаткових членів Кураторії в особах ред. А. Драгана і Дм. Кульчицького.

З уваги на перевантаження іншими обов'язками деяких членів Управи, а зокрема проф. Р. Смаль-Стоцького, треті Загальні Збори обрали нову Управу Фонду на час 1957- 1959 рр. в складі: Й. Лисогір — голова, В. Петришин — заступник, д-р В. Калина — скарбник, М. Доберчак (віце-президент СУСТА) — секретар. Хоч з різних причин діяльність Фонду трохи сповільнішала, все ж таки Управі удалося зібрати при співпраці д-р Ол. Сас-Яворського і цей раз суму біля 1.500 дол. Склад двох наступних Управ Фонду був змінений тільки секретарем. На місце М. Доберчак прийшов М. Голінатий (1959-1961), а на місце останнього Т. Хархаліс (1962-1963), обидва віце-президенти Управ СУСТА для студійно-стипендійних справ.

На жаль внаслідок різних причин сповільнилася діяльність Фонду останнього періоду і не дає бажаних результатів.

Підсумовуючи, треба підкреслити, що за час свого 9-літнього існування, Фонд зумів, при допомозі організованого в СУСТА студентства, зібрати біля 9.000 дол. та роздати їх у формі безвідсоткових зворотних стипендій понад сорока українським студентам. Хоч це і невелика, все ж таки поважна сума грошей. Тому всім тим українським установам і громадянам, які ці гроші пожертвували, як і тим, хто спричинився до їх збирання належить щира подяка. Зокрема хочеться з вдячністю і подивом згадати на цьому місці таких великих приятелів українського студентства, як проф. Р. Смаль-Стоцький, Й. Лисогір, Ю. Ревай, бл. п. д-р Л. Мишуга, Дм. Галичин, проф. М. Вєтухів і цілий ряд інших членів і нечленів Кураторії, які мали стільки розуміння для студентських проблем і потреб та не жалували ні труду ні грошей для його допомоги.

Володимир Петришин

Постанови Конгресів СУСТА в справі ФКУ

“Третій Конгрес СУСТА, що відбувся в 1957 р. в Клівленді, Огайо, взявши під увагу конезність створення Катедри Українознавства хоч в одному з американських університетів, постановляє створити Фонд Катедри Українознавства (ФКУ), завданням якого є поробити всі заходи для заснування Першої Катедри Українознавства”.

* * *

“Четвертий Конгрес СУСТА схвалює дотеперішню працю Головної Екзекутиви ФКУ і стверджує, що вона ще не закінчена. Тому, що для успішного і скорого здійснення ідеї заснування першої Української Катедри при американському університеті потрібна більш інтензивна праця в першу чергу кожного українського студента, ми, угасники 4-го Конгресу СУСТА, доручаємо:

а) Управам всіх Громад скликати Загальні Збори в

справі ФКУ, які виберуть Пропагандивну, Організаційну й Адресову комісію для підготовки масової акції ФКУ і для переведення акції до резенця назначеного Управою СУСТА;

б) Загальні Збори Студентських Громад доручують відповідальність за переведення акції Голові Управи або Референтові справ ФКУ даної Громади, який вестиме і координуватиме працю згаданих комісій до часу створення Відділу ФКУ в даній місцевості;

в) Кожному членові даної Студентської Громади активно включитися в акцію, приєднавши мінімум нових членів ФКУ. Це мінімум визначає Організаційна Комісія в той спосіб, що число зібраних адрес ділить на число членів даної Громади, які в свою чергу зобов'язані особисто відвідати призначених їм адресатів”.

* * *

“Одобрюючи дотеперішні за-

ходи в напрямі створення при одному з американських університетів Катедри Українознавства і відмічуючи для цього почину студентства належне розуміння і піддержку з боку громадянства, наукових і громадських установ, угасники П'ятого Конгресу СУСТА закликають все українське студентство Америки бути і надалі промотором в реалізації цієї ідеї, зокрема докладати зусиль в напрямку створення місцевих клітин ФКУ на терені Америки.

П'ятий Конгрес Українського Студентства, відмічуючи важливість скоординованої праці ФКУ, доручає Управі СУСТА поробити відповідні зміни в статуті СУСТА в зв'язку з вибором віцепрезидента, як також голови комісії ФКУ. Їхнім завданням є координувати і ініціювати напрямні праці окремих референтів при поодиноких студентських громадах”.

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Хоч ідея фундації першої катедри з будь-якої українознавчої ділянки на університетському форумі ЗДА ще чекає свого завершення, сьогодні вже можна твердити з певністю, що вигнання і оформлення її на Третньому Конгресі СУСТА в Клівленді стало найважливішим рішенням Союзу в першому десятиріччі його існування. На противагу поглядам деяких людей, що, мовляв, кафедра є тепер зайвою, бо число викладачів українського походження значно зросло в університетах ЗДА, а деякі з них в міжчасі стали навіть директорами советознавчих відділів, такі факти, як помилкове розуміння української справи в ЗДА, що, на думку професора Вейнського університету д-ра Ф. Е. Догрса, "постало в американській науці, а з тим і в політиці внаслідок незнання", цебто внаслідок незнання історії України, виявом чого є недавня заява державного секретаря Діна Раска, що, мовляв, "Україна це традиційна частина історичної" Росії, та щораз більша потреба молодих учителів українських дисциплін у наших парохіяльних і українознавчих школах поруч з престижеским моментом вказують на те, що потреба першої катедри є далеко більшою, як вона була шість років тому.

Коли взяти під увагу те, що пересічний вік учителів українських дисциплін є приблизно 55 років і що свій досвід і учительські кваліфікації вони набули в більшості ще на Україні, то за десять років, коли вони відійдуть на пенсію, потреба катедри стане дійсно критичною, бо не буде кому вчити наших дітей рідної мови та історії. На цьому потерпить не лише українська молодь, але й все наше суспільство і його церкви та організації, яких даліше існування буде поважно загрожене. Тільки свідомість того, що ми відчуваємо себе українцями об'єднує і тримає нас при українських церквах і організаціях. А цю свідомість і любов до української культури може прищепити нашій молоді в теперішніх обставинах лише добре кваліфікований учитель українських дисциплін. В рямцях постійної катедри повна чотирирічна програма для майбутніх учителів-україністів матиме запевнене існування і акредитацію тим більше, що в жодному коледжі чи університеті в ЗДА немає ще такої програми. Факт, що більшість учителів не-українських дисциплін в наших школах це молоді люди українського походження з вищою американською освітою вказує на те, що кандидати на учителів-україністів, цебто студенти для такої програми, будуть. Треба лише їх відповідно заохотити доброякісною українознавчою програмою, кредити з якої вони могли б зачислювати собі на конто свого учительського і коледжового диплому.

Здобутки українських науковців в університетах ЗДА треба вітати як явище дуже позитивне. Однак, ніхто з них не має безпосереднього звання професора будь-якої українознавчої ділянки. Коли говорити про людей, які викладають зближені до українознавства дисципліни, то вони, щонайбільше, промощують лише шлях для українознавства в університетах ЗДА, але в ніякому разі не можуть заступити постійної катедри з тої ділянки.

Не сповнилися також надії філадельфійських українців на те, що Пенсильванський університет сам уфундує катедру української літератури під умовою, що два роки під ряд курс української літератури проф. Г. Лужницького відвідуватиме 15 або більше студентів. Згаданий курс-лекторат існує вже майже чотири роки і

слухало його більше, як п'ятнадцять студентів кожного семестру, але замість постійної катедри університет увів лише тимчасовий лекторат української мови. Подібні лекторати існують в трьох інших університетах, але ні один з понад 1,900 університетів і коледжів ЗДА не має ще постійної катедри з будь-якої українознавчої ділянки, що дає монополі тим, які очолюють 75 російських кафедр, інтерпретувати українські справи в проросійському навіленні. Якщо йдеться про історію України, то з цієї ділянки немає навіть тимчасових курсів в жодному з університетів ЗДА.

Не кращими є можливості одержати фонди на заснування катедри від американських фундацій, які знаходяться тепер під впливами, що й Державний Департамент, цебто, проросійськи-

ми. Не від речі буде згадати, що державний секретар Раск очолював перед тим Фундацію Рокеллера. Отже, з досі сказаного треба зробити такий висновок: можемо і мусимо розраховувати лише на власні сили і засоби.

Існування тимчасових лекторів-курсів української мови і літератури корисне й необхідне, особливо, в час відсутності постійних кафедр. Все-таки, ці курси між собою не пов'язані і тому не входять до певної систематичної програми навчання з даної ділянки, призначеної, наприклад, для майбутніх учителів-україністів, бо готування і переведення в життя такої програми вимагає цілоденної праці фахівців; на жаль, всі без винятку викладачі існуючих українознавчих курсів, заробляючи на життя деінде цілоденною працею, можуть при-

святити читанню українських курсів лише вільний вечірний час. Натомість, курси в рямцях постійної і фінансово забезпеченої катедри є частиною програми, за яку відповідає і якій повністю віддається фахівець. Ціллю програми є звичайно академічний ступінь.

Досить велике число слухачів українських курсів на Пенсильванському університеті є доказом того, що при певній заохоті на курсах в рямцях українознавчої катедри також не бракуватиме студентів. Передумовою успіху у цьому відношенні не були студенти, а високий академічний рівень самого курсу і вміння зацікавити ним студентів. Постійний характер катедри дає можливість домовитись з університетом, осідком катедри, на базі контракту, що загально-орієнтаційні курси з історії України та інших неросійських націй СССР були б обов'язковими для тих студентів — майбутніх дорадників міністрів, професорів і журналістів, які спеціалізуються в советських справах. Це найефективніший спосіб ознайомлення завтірнішого провідника вільного світу і ЗДА з українською справою і найкраща протидія заявам і протидія промосковським впливам Державного Департаменту та інших кругів. Принципом обов'язковості предмету курсу і академічною свободою послуговуються російські катедри, чому ж не мали б з них користатися українознавчі катедри. Але такі катедри треба наперед уфундувати!

Справу катедри у повній її ширині представлено централі Українського Конгресового Комітету Америки та всім красивим українським науковим і громадським організаціям як також і церковним чинникам, які одобрили її і висловили всесторонню підтримку. На внесок тодішнього голови і делегата Українського Студентського Гуртка при Колумбійському університеті, Степана Хемича, підтриманого д-ром Олександром Соколишином, Третій Конгрес СУСТА одногосно покликав до життя 17-го червня 1957-го року Фонд Катедри Українознав-

Степан Хемич,
Президент Фонду Катедри
Українознавства.

ства. Тоді також обрано одногосно на пост Президента ФКУ Степана Хемича, який залишився на цьому посту дотепер. Щоб забезпечити тісну співпрацю між Управою СУСТА і Головною Екзекутивною ФКУ Конгрес постановив, що кожнотасний президент СУСТА стає автоматично віцепрезидентом ФКУ і разом із ще одним членом керівних органів СУСТА входить до Головної Упра-

ви ФКУ. Створено референтури ФКУ при управі кожної клітини СУСТА. Четвертий Конгрес СУСТА визначив мінімальне число сто-доларових фундаторів катедри, яке кожний член клітини СУСТА повинен приєднати і уповноважив Управу СУСТА назначити реченець виконання. На П'ятому Конгресі виринула потреба координації праці референтур ФКУ і назначивши квоту фундаторів катедри кожній клітині СУСТА і тому, — доповнивши Статут СУСТА, П'ятий Конгрес створив пост Віце-Президента СУСТА для Справ ФКУ, на який обрано Ларису Ганущак з Нью Йорку, і Комісію для Справ ФКУ, яку очолює Тая Матійців з Чикаго. В окремому Меморандумі ч. 8, підписаному 1-го грудня 1961-го року Президентом і Віце-Президентом СУСТА для Справ ФКУ, грацю по відношенні приєднання фундаторів катедри розподілено так, що кожний член даної клітини СУСТА може і повинен взяти в ній систематичну участь без зайвого навантаження. Цей меморандум доповнено 23-го лютого 1962-го року новими інформаціями, які можна одержати пишучи на адресу: **Ukrainian Studies Chair Fund, Inc., 302 West 13th St., New York 14, New York.** В парі з тим виконує свої завдання Головна Екзекутива ФКУ,

State of New York

Department of State
Albany

IT IS HEREBY CERTIFIED THAT THE

CERTIFICATE OF INCORPORATION

of
Ukrainian Studies Chair Fund, Inc.

was filed in this Department on the nineteenth day of September, 1957

I Witness my hand and the official seal of the Department of State
at the City of Albany this 19th day of September, 1957

[Signature]
Secretary of State

Документ інкорпорації ФКУ в поменшенні.

в склад якої входять, крім згаданих уже президентів ФКУ і СУСТА, ще й такі віддані справі катедри члени: Богдан Тарнавський (Перший Віце-Президент ФКУ), інж. Орест Бедрій, м-гр Іван Винник, Володимир Бакад, Оксана Матушевська-Бакум, Володимир Бакум, Володимир Гайдук і адв. Степан Ярема, як правний дорадник. З рамені ФКУ зав'язано інформативний контакт з деякими американськими університетами, які в принципі погодилися на створення катедри але зажадали підставового капіталу — "endowment" — в сумі 350,000 доларів, з чого лише відсотки будуть вжиті на оплату катедри. Цей капітал залишиться під адміністративно-фундаційною контролею членства ФКУ, цебто столарових фундаторів катедри. Цей капітал робить катедру фінансово само-вистачальною і забезпечує існування фахівцям при катедрі та гарантує, що праця її не буде перериватися і що дальших збірок не треба буде переводити на фундацію катедри.

Статут ФКУ був опрацьований окремою комісією і прийнятий Головною Екзекутивною ФКУ 19-го грудня 1957-го року, а через рік, 19-го вересня 1958-го року, ФКУ був інкорпорований в штаті Нью Йорк. Документи інкорпорації підписали від УККА: проф. Лев Добрянський, Йосиф Лисогір, адв. Степан Ярема, м-гр Іван Винник, м-гр Роман Гуглевич, сл. п. Дмитро Галичин, від НТШ: д-р Володимир Калина, від ФКУ: Степан Хемич, Уляна М. Явна і Ярослава Ж. Ковалюк, від СУСТА: Зенон А. Кравець і Костянтин Савчук та від Української Студентської Громади в Нью Йорку Володимир Бакум.

Після довгих старань ФКУ був звільнений від податку і тепер всі грошові пожертви на катедру жертводавці можуть відтягнути від прибуткового оподаткування. У зв'язку з тим Податкове Бюро ЗДА строго контролює фінанси і діяльність ФКУ. Під кінець кожного ділового року Головна Екзекутива ФКУ мусить висилати детальні фінансові звіти до федерального і штатового урядів. Ка-

сові книги і банкові конта мусять бути постійно готові до публічної та урядової провірки. Акредитований публічний контролер (certified public accountant), для ФКУ є адв. Джон О. Фліс, який має бюро при 98 Second Avenue в Нью Йорку, перевіряє чи всі фінансові рахунки згідні з касовими впи-

сами і банковими контами і якщо так, то затверджує виповнені формуляри своїм підписом і печаткою.

Черговим завданням Головної Управи ФКУ є інформувати наше громадянство про потребу катедри і хід збірки фондів. З тою ціллю появилось 150 обшарних

ПРЕЗИДЕНТ ДВАЙТ Д. АЙЗЕНГАВЕР: „Я закликаю його [нарід З'єднених Держав Америки] до студій боротьби поневолених Соевтами націй і до поновного зобов'язання піддержати справедливі аспірації тих поневоленних націй”.

З прокламації „Тижня Поневоленних Націй”, 17-го липня, 1959 року.

НАЙКРАЩА ДОПОМОГА ПОНЕВОЛЕНІЙ УКРАЇНІ—

ЦЕ ВАША НЕГАЙНА ПОЖЕРТВА

НА ЗАСНУВАННЯ

ПЕРШОЇ ПОСТІЙНОЇ КАТЕДРИ

УКРАЇНОЗНАВСТВА

В АМЕРИКАНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

ТУТ МОЖНА ОДЕРЖАТИ ІНФОРМАЦІЇ

КУ

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА Inc.
62 West 106 Street, New York, U.S.A.
Phone: WA 4-6444

Значно посменшений колірний (шість різних красок) плякат Фонду Катедри Українознавства. На тлі мапи Східньої Європи — поневолена Україна займає центральне місце. Її поневолення символізує ланцюг, яким Київ приковано до Москви. Полум'я смолоскипа — це сила знання про Україну, джерелом якого є книга-катедра. Воно починає топити ланцюг поневолення. Вгорі знаменний заклик Президента ЗДА. Безкоштовний друк 500 примірників і мистецьке оформлення в українській та англійській мовах виконав мистець Ярослав Стадник, бувший активний член УСГ при Мічигенському університеті в Ен Арбор, Міч.

статей на сторінках української преси і зроблено ряд виступів на з'їздах центральних організацій і по радіо. Улаштовано кілька десятків поїздок в терен; завдяки такому безпосередньому контакту створено мережу представництв ФКУ в 30-ох українських осередках в ЗДА. Крім того видано друком 6.000 примірників першого і другого числа "Бюлетеню ФКУ", 3,000 брошурок англійською мовою, 1,000 копій Статуту ФКУ в обох мовах і ряд окремих інструкцій, листів і об'їжників, чим, крім інформації, також улегшено працю представникам ФКУ. На початку 1963-го року канцелярія ФКУ купила новий електричний цикльостиль марки "Тестетнер"-а і нову друкарську машинку. Здобуто канцелярське приладдя, шафу, папір, картотеки, тощо.

Згідно з 52-ою статтею Статуту ФКУ фонди призначені на катедру, а навіть відсотки з цих фондів не можна вживати на адміністрацію ФКУ при чому ті, які працюють для справи катедри не одержують жодної грошової заплати. Отже, необхідні адміністративні фонди роздобуто через платні оголошення в "Бюлетенях ФКУ", з приходу з містецьких вечорів присвячених

Президент ФКУ Степан Хемич і його дружина Марія (з л'вої сторони) вручають в часі Конгресового Балю в Дітроїті (V-ий Конгрес СУСТА — 1961 р.) першу Почесну Грамоту Українській Студентській Громаді в Нью Йорку, на руки Лариси Ганушак.

інших збірок, які відбулися в тому часі і завдяки посвяті і наполегливому трудові гурту активних представників ФКУ і членів клітин СУСТА свідомих свого завдання, до каси ФКУ вплинуло вже майже 100,000 доларів. До цього осягу особливо причинились такі особи: інж. Ігор Вітковицький та інж. Володимир Маєвський з Вашингтону; проф. Борис Губка, Любомір Шмігель і д-р Олекса Бі-

ланюк з Рочестеру; Люба Купчик, Надія Бендюк та інші члени УСГ-Балтімор, Ігор Гапій і д-р Михайло Логоза з Сиракуз, інж. Осип Цікало, Осип Врублівський та Іван Харамбура з Філадельфії; Христя Волинець, Ліда Волчук, Зіновія Гарчанин, п-і Надія і д-р Микола Дейчаківські і Богдан Фштей з Клівленду; Тамара Дужа, інж. Іван Панчак, д-р Валентина Савчук і Богдан Федорак з Дітроїту; Богдан Дейчаківський і п-і С. Лучковська з Лорейну; проф. Осип Залеський, Степан Шипилявий і Тадей Тарнавський з Боффало; д-р Володимир Бандера з Бостону; Степан Бойчук та Ігор Захаріясевиц з Гартфорду; Ярослав Гюра з Бріджпорту; інж. Богдан Котис, п-і Мирослава Стойко, п-і Марія Серна, п-і Анна Тарнавська, Богдан Тарнавський, Юліян Тарнавський, Василь Оріховський та Василь Хомут з Нью Брансвіку; д-р Володимир Помірло, Таня Матійців, Михайло Мигаль і Мирон Б. Куропась з Чикаго; інж. Іван Кравчук і м-гр Костянтин Савчук з Джерзі Сіті; Ярослав Кушнір з Вілмінгтону; д-р Антін Процьків з Ютики; інж. Михайло Ромаха і Микола Рудницький з Кемден; інж. Орест Бедрій з Пукіпсі; інж. Роман Андрушків з Ньюарку; Євген Борис-

Визначні жертводавці на ФКУ, з-ліва д-р Дмитро Фаріон (1.000 дол.), д-р Євген Стецьків (500 дол.), п. Іван Худий (500 дол.), сл. п. Марія й Африкан Хрущ, (у св'єму тестаменті жертвували 500 дол.).

фундаторам катедри, які відбулися в Нью Брансвіку, Н. Дж., Нью Йорку і в Балтімор, та з інших джерел. Часто члени Головної Екзекутиви і представники ФКУ покривали дрібні видатки з власної кишені.

Після кілька-літньої підготовки посилене приєднування фундаторів катедри почалося зимою 1960 і 1961 рр. Незважаючи на багато

Д-р Петро і його син д-р Олекса Біланюки, які здекларували 2.000 дол. і вплатили 700 дол. на ФКУ.

п-і Христина Будзяк, Іван Вівчар, Володимир Гайдук, Лариса Ганушак, інж. Модест Захарченко, Яромір Крупка, Віра Лащик, Ярослав Лешко, Володимир Писарівський, Сильвестер Процьків, Марта Савчак, Осип Серна, Марія Стець, Рома Суботин, п-і Таїса Залуська-Червінська, п-і Анна та інж. Юрій Шуган, п-і Марія і Степан Хемич з Нью Йорку, як та-

кож сотні інших, які сто-доляро- вими і більшими фундаторськи- ми датками виявили свій патріо- тизм. Частинний список їхніх імен

був опублікований в "Студент- ському Слові" — додаток до "Сво- боди" з 29-го травня 1962 р. Ряд клітин і Управа СУСТА,

члени яких беруть активну участь у приєднуванні фундаторів ка- тедри, також зложили поважну суму на катедру, а саме:

1,800.00 дол. від Управи СУСТА (це є лише при- близна сума — "estimate" — цебто 60% з "Коляди на Студентські Цілі", якщо загальний прихід становитиме 3,000 дол.)

1,700.00 дол. від УСГ — Нью Йорк (сюди входить чистий дохід з мистецького вечора в сумі 1,300.49 і сто-доляровий фун- даторський даток плюс 20% з "Коля- чи").

560.00 дол. від УСГ — Бюфало.

403.00 дол. від УСГ — Чикаго.

334.78 дол. від УСГ — Рочестер.

200.00 дол. від УСГ Гуртка при Колумбійському у- ніверситеті (прихід з концерту улаш- тованого заходами Гуртка в 1959-му році. Цю суму Скарбник ФКУ вписав наkonto Капелі.).

178.33 дол. від УСГ — Сиракюз.

115.00 дол. від УСГ — Балтімор.

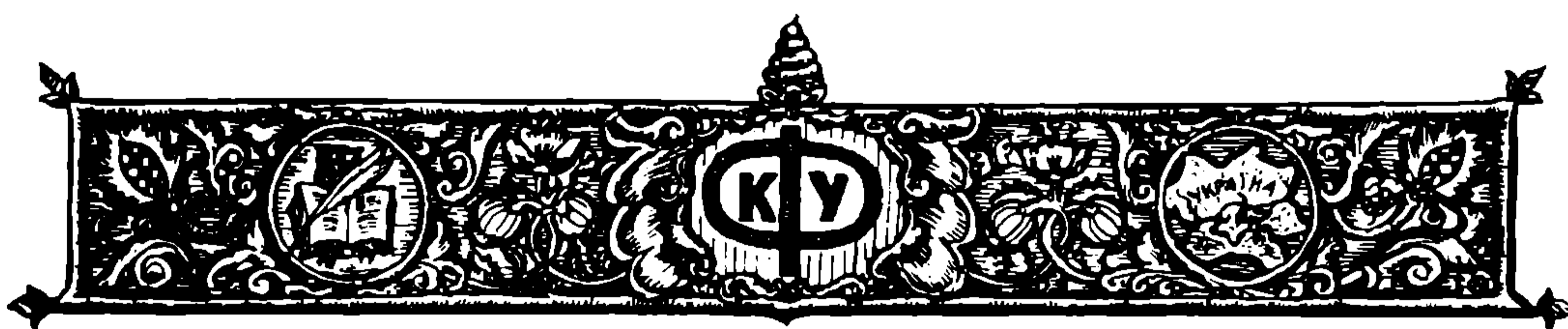
100.00 дол. від УСГ — Дітройт.

100.00 дол. від УСГ — Міннеаполіс.

100.00 дол. від УСГ — Філадельфія.

20.00 дол. від УСГ — Вашингтон (наkonto сто- долярового зобов'язання).

5,611.11 дол. (Приблизна загальна сума).

ЧЛЕНСЬКА ГРАМОТА ФОНДУ КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

ВИГОТОВЛЕНА ДНЯ 11-го травня 1963-го року
НА ІМ'Я Союз Українських Студентських Товариств Америки
/СУСТА/ в місті Нью Йорку, Нью Йорк, як вислів

ПОДЯКИ

За зложену пожертву на заснування першої пос-
тійної Катедри Українознавства в університетах
ЗДА, в сумі \$1,500 (тисяча п'ятсот доларів/

ПРИЗНАННЯ ТА КОНГРАТУЛЯЦІЇ

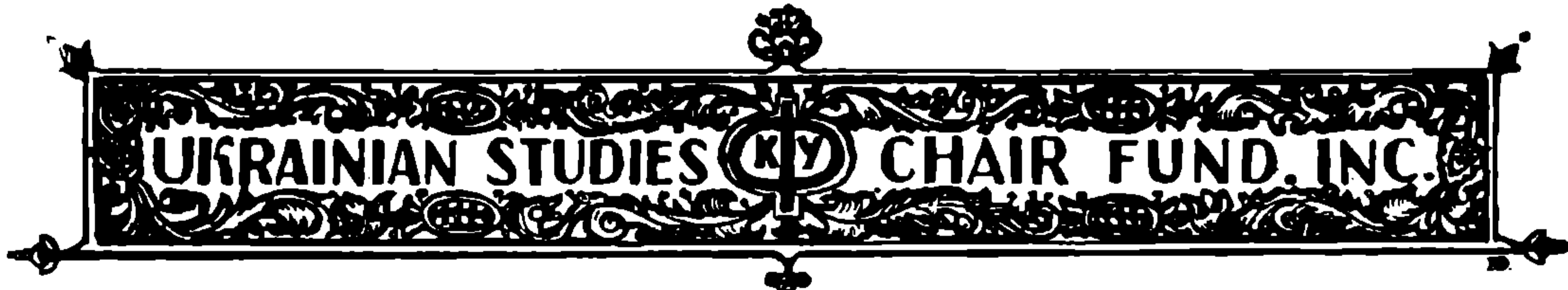
з нагоди інавгурації в члени-меценати

ФОНДУ КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Хто стає фундатором Катедри Українознавства-
той не лише створює можливості для збереження надбань
української культури грядучим поколінням, але й сприяє ши-
ренню правди про Україну серед студіюючої американської
молоді, провідної верстви вільного світу в майбутньому.

За Фонд Катедри Українознавства

СТЕПАН ХЕМНЧ БОГДАН ТАРНАВСЬКИЙ ІВАН ВИННИК БОЛОДИМИР БАКАД
Президент Перший Віце-презид. Ген. Секретар Скарбник

Велика частина праці пов'язана з непродуктивним полагодженням формальностей і бюрократичної канцелярійщини, яка лише пожирає час, вже за нами. Все таки ми багато скористались, бо здобули неабиякого досвіду і загартувались. Залишилась виконати ще частина пляну. Його ціль дуже проста: приєднати ще 3,000 сто-долярових фундаторів катедри!

Ми впевнено та здисципліновано прямуємо до нашої цілі. І на протязі найближчих двох років змобілізуємо кожного члена системи СУСТА і всі наші сили для найважливішої справи так, щоб вже в 1966-му році перша катедра українознавства на землі Вашингтона стала дійсністю. Тим ми не лише створимо можливості для збереження надбань української культури грядучим поколінням, але й сприятимемо ширенню правди про Україну серед студіюючої молоді і майбутньої провідної верстви вільного світу в найефективніший спосіб, щоб вона була готова і озброєна цією правдою до інтелектуальної боротьби з тенденційністю окупанта України і його фальшуванням української історії, якими він намагається щораз більше індоктринувати молодь України і світу.

Членська Грамота СУСТА виставлена Фондом Катедри Українознавства за пожертву в сумі 1.500 дол.

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ АРХІВ-МУЗЕЙ

В боротьбі за українську державність і поширення правди про Україну в країнах вільного світу — українське студентство відіграло поважну ролю. Вже майже сто років існують модерні студентські організації. Але ще ніхто до сьогодні не написав історії українського студентського руху. Є окремі статті, окремі брошури, чи декілька альманахів — і це все. Та величезна роля, яку відіграли наші попередники для української справи ще чекає свого дослідника, свого історика.

Історичні події, які котилися землями України, не дали змоги зібрати і зберегти для майбутніх поколінь документів і матеріалів про український студентський рух. Всі ці речі розкинені по окремих наших і чужих бібліотеках, але більшість з них (хоч як болюче це стверджувати) пропала в роки лихоліть.

Відомо, що лише Музей Визвольної Боротьби у Празі, мав окремий студентський відділ, розбудував його і до нього передавали свої архіви і свої публікації окремі студентські організації і центральні. На підставі цих матеріалів зумів Симон Наріжний опублікувати у своїй книзі ("Українська еміграція", Прага 1942) знамениту працю "Українське студентство на еміграції", без якої, беручи під увагу, що всі зібрані матеріали попали в руки большевиків, проміжок студентської історії між двома останніми війнами, — був би дуже блідий.

Після другої світової війни діяльність українського студентства в Німеччині й Австрії набрала великих масштабів. Згодом це життя перенеслось в заокеанські країни.

На очах творців цього студентського життя затрачувались і пропадали прецінні матеріали, документи і публікації.

Щойно в 1959 р., в часі святкування 50-річчя 1-го Всеукраїнського Студентського Конгресу, які відбулись в Балтіморі, зродилась ідея створення центрального Українського Студентського Архіву-Музею (УСАМ). Ця ідея знайшла моральну підтримку Архіву-Музею Української Вільної Академії Наук і його невтомного керівника проф. Володимира Міяковського і вже вкоротці перетворилась у дійсність.

Патронат над УСАМ перебравши всі діючі українські студентські центральні у вільному світі, голови яких підписали спільну декларацію-заклик, в якій читаємо:

"Доцінюючи вартість матеріалів, які служитимуть майбутнім студентським генераціям, як незаступимий, наочний доказ про працю і діяльність їхніх попередників — було створено Український Студентський Архів-Музей, який ставить собі завдання зібрати архіви колишніх і зараз існуючих студентських організацій, фотографії зі студентського життя, студентські фотоальбоми, афіші, анкети, листування студентських діячів, членів управ студентських організацій, відгуки про студентське життя і його працю в українській і чужинській пресі, матеріали про студентську міжнародню діяльність — і все те, що мало і має будь-яке відношення до українського студентського руху. Крім того УСАМ ставить собі завдання зібрати матеріали до історії Високої Освіти на Україні, окремих українських Високих Шкіл, запровадити картотеку студентської бібліографії, а також зібрати документацію про міжнародний студентський рух.

Тому ми звертаємося до Вас, колишніх провідних діячів українського організованого студентського руху, голів колишніх і тепер існуючих студентських організацій, членів управ, усіх студентів і всього українського гро-

мадянства — збудуймо спільними зусиллями в 50-ту річницю 1-го Всеукраїнського Студентського Конгресу тривалий монумент українського студентства — Перший Український Студентський Архів-Музей. Віддаймо цим шанку тому студентству, яке завжди стояло впереді всіх проявів культурного і визвольного змагу української нації.

Зберімо пам'ятки минулого і сучасного для української студентської генерації, яка виростала в країнах вільного світу і для тих генерацій українського студентства, яке зараз народжується і виростає в поневоленій Батьківщині, а яке можливо навчатиметься у вільній Українській Державі. Для цього покоління історія українського студентського руху зовсім невідома. Тому нашим обов'язком є зібрати ці матеріали і зберегти їх."

Заклик цей підписали в жовтні 1959 р. президенти українських студентських централей — Євген Гановський (ЦЕСУС), Костянтин Савчук (СУСТА), Лев Винницький (СУСК), Олесь Хам (САУС), Григорій Білий (ЦУСА) і Осип Зінкевич — перший голова УСАМ.

Кілька місяців перед проголошенням цього закликів було підписано домову з УВАН у ЗДА 14 травня 1959 р., яку підписали бл.

п. проф. М. Вегухів, президент УВАН у ЗДА, д-р Л. Чикаленко, генеральний секретар і проф. В. Міяковський, керівник Музею-Архіву УВАН. В цій домові між іншим говорить-ся:

3. Якщо б УСАМ в Балтіморі не міг про-довжувати дальше свою працю — тоді всі

зібрані матеріали і все майно передається до Музею-Архіву УВАН у ЗДА.

4. Коли Україна стане вільною незалеж-ною державою тоді всі матеріали УСАМ при Музей-Архіві УВАН у ЗДА передаються до відповідного архіву Української Вільної Не-залежної Держави.

Осип Зінкевич,
ініціатор і голова Українського Сту-
дентського Архіву-Музею (УСАМ).

Травень, 1959 р. Ювілейна Студентська Конференція в Балтіморі з нагоди 50 ліття Першого Всеукраїнського Студентського Конгресу, на який по-кликано до життя Український Студентський Архів-Музей (УСАМ). Про-мовляє рел. Богдан Кравців. За президіальним столом сидять з-ліва: Во-лодимир Бакум (голова УСГ-Нью Йорк), Костянтин Савчук (Президент СУСТА), Осип Зінкевич (почесний голова УСГ-Балтімор), Оксана Пісець-ка (голова Підготовчого Комітету).

На підставі домовлення з УВАН — УСАМ існує, як автономна одиниця при Музей-Ар-хіві УВАН у ЗДА.

Український Студентський Архів-Музей існує всього 4 роки, але його вже сьогодні мож-на уважати за місце, де є зібрано найбільше матеріалів українського студентства у вільно-му світі.

Дотепер цінніші матеріали до УСАМ передали такі особи: Осип Навроцький, Олена За-лізняк, д-р Іван Лисяк-Рудницький, д-р Ярослав Гелета, д-р Володимир Янів, д-р Богдан Цю-цюра, Богдан Коваль, Володимир Прибила, Богдан Гасюк, Богдан Федаш, Оксана Матушев-ська-Бакум, інж. С. Зеркаль, Любомир Бачинський, проф. Леонід Бачинський, д-р Дмитро Донцов, д-р О. Горбач, Дарія Сіак, д-р Степан Ріпецький, Павло Ясиновський, ред. Олексан-дер Бойків, Микола Яримович, проф. Володимир М'яковський, Олексій Козловський, Юліян Тарнович, д-р В. Луців, проф. Філярет Лукіянович, Роман Сенчук, Петро Потічний і багато інших. Частинно чи вповні свої архіви до УСАМ передали Українські Студентські Громади Балтімору, Нью Йорку, Філадельфії, Сиракуз, Клівленду, Чикаго. У 1961 р. було перевезено архів ЦЕСУС-у, який зберігавсь в будинку НТШ в Сарселю (Франція).

Дотепер УСАМ зібрав 53 періодичні студентські видання (серед яких кілька комплетів), 6 періодичних студентських сторінок в різних українських часописах, а крім того багато не-періодичних видань і матеріалів.

УСАМ публікує за редакцією О. Зінкевича "Вісті УСАМ", яких до тепер появилсь три числа і в яких дається опис одержаних студентських матеріалів.

До керівництва УСАМ обрано 15 жовтня 1959 р. таких осіб: Осип Зінкевич — голова (куратор), Оксана Пісецька — заступник, а від 1962 р. — Люба Купчик, Орест Ганас — сек-ретар, Марійка Бендюк — архівар, Оленка Лучишин — скарбник.

Осип Зінкевич

Відзнака Ювілейної Студентської Конференції, яка відбулась 16-17 травня 1959 р. в Балтімор, з нагоди 50-річчя Першого Всеукраїнського Студентського Конгресу. На Конференції постановлено оснувати Український Студентський Архів-Музей.

IV-ий Конгрес СУСТА в справі УСМ

IV-ий Конгрес СУСТА прийняв таку резолюцію в справі Українського Студентського Архіву-Музею:

Конгрес СУСТА вітає ініціативу створення Українського Студентського Архіву-Музею в Балтіморі, Мд., як відділу УВАН і закликає всі українські студентські організації в ЗДА підтримувати його та пересилати до нього свої публікації.

"Голос Вільної України" — спеціальне видання СУСТА, яке було розповсюджене в часі симульованої Генеральної Асамблеї ООН, яка відбулась 23 і 24 березня 1962 р. в Нью Йорку і на якій делегація України проголосила виступ з СССР.

II. ЧАСТИНА

Українські Студентські Організації в ЗДА

ANN ARBOR, MICH.:

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

UNIVERSITY OF MICHIGAN

Українська Студентська Громада при Мічигенському університеті (University of Michigan) в Ен Арбор була заснована в 1951 р. Ініціативна група складалася з таких осіб: З. Мельник, Л. Білецький, О. Біланюк і Б. Неганів. Дорадником і опікуном УСГ - Ен Арбор став проф. І. Шевченко. Першою важнішою працею Громади було викинення прапору УРСР з Міжнародного Центру при університеті та замінення його українським національним — синьо-жовтим. Активність і популярність Громади скоро поширилась і за короткий час вона здобула багатьох приятелів та прихильників з-поміж професорів і студентів. Президентові Мічигенського університету, д-р. Гегеру, Громада подарувала збірку українських писанок, вишивок та різьб, чим він дуже гордиться. Д-р Дейвіс, директор Міжнародного Центру, також став прихильником українців і тепер плакат з тризубом постійно видіє на визначнім місці в цьому Центрі.

Від початку свого існування Громада що року бере дуже активну участь у Міжнародному Фестивалі, де українські танці та співі числяться одними з найкращих виступів у програмі. Підчас таких фестивалів Громада влаштовує виставки українського національного мистецтва, яке своєю красою захоплює численних глядачів (такі виставки відвідує принайменше 5.000 осіб).

В 1956 р. Громада відмічувала своє п'ятиліття. За цей час було зорганізовано 15 телевізійних програм, 10 академічних лекцій, 5 виставок українського народного мистецтва, понад 50 сходів з доповідями або розваговими програмами.

25 книжок з українською тематикою було передано університетській бібліотеці.

В цьому році голосними були демонстрації наших студентів проти советських відвідувачів в часі американських виборів президента. про

що крім місцевої преси писав також "Нью Йорк Таймс"

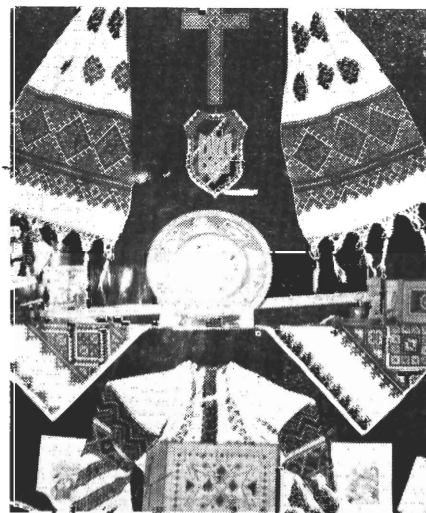
Кожного року УСГ влаштовує традиційну українську Святу Вечерю, на яку запрошується президента і професорів університету та українське громадянство. Так ми стараємося інформувати передову американську громадськість про українські традиції та культуру.

Крім цієї щорічної діяльності представники нашої Громади також брали участь в моделі Об'єднаних Націй (Model General Assembly).

В "MGA" майже всі держави були репрезентовані своїми

1952 р. Члени УСГ у весняному семестрі. Сидять з-ліва: Євгенія Зінь, В. Грей (університетський дорадник Громади), Віра Фенерлі, Галина Ковач. Перший ряд, стоять з-ліва: Володимир Захарій, Богдан Неганів, Гаррі Івасько (скарбник), Метро Довгий (заступник голови), Слав'ян Білецький (репрезентант до Міжнародної Студентської Асоціації), Теофіл Швайкун. Другий ряд, стоять з-ліва: Олекса Біланюк (секретар), Зіновій Мельник (голова), Богдан Максим'юк, Микола Думик.

Українська Мистецька Виставка влаштована заходами УСГ при Мічигенському університеті в травні 1952 р.

власними студентами, які студіюють в ЗДА, так що нам на цих форумах доводилось не раз важко попрацювати.

Одною з найуспішніших імпрез УСГ були Студійні Дні 14 — 16 лютого 1958 р. на загальну тему "Висока освіта в підсоветській Україні". В симпозиумі взяли участь д-р Василь Приходько з доповіддю "Критичний огляд середньої освіти в УРСР", д-р Іван Розгін "Критичний огляд високої освіти в УРСР" і "Суспільний

Учасники третьої радіопрограми УСГ, яка відбулась 18 грудня 1952 р. Сидять з-ліва: Олекса Біланюк, Зіновій Мельник, Слов'ян Білецький. На програмі дискутовано українську проблему в СРСР і поставлено головний натиск на існування українського підпілля та потребу допомоги Америки в психологічній війні з Росією, де неабияку роль відіграють поневолені народи.

і академічний побут професора університету в УРСР" та проф. Микола Приходько "Суспільний і академічний побут студента в УРСР".

Про цей симпозиум появилось в американській пресі 20 комунікатив і декілька редакторських передовиць.

Підчас 1959/60 академічного року студентство Ен Арбор перший раз почуло українські авдиції по радіо. Кожної неділі я старався на цій програмі познайомити американське та чужинецьке студентство з українською історією, традиціями і культурою.

Декілька разів ми репрезентували Мічигенський університет, їздячи по Мічигенському штаті з групою чужинецьких студентів та в програмі виконуючи українські народні танці. Кілька разів ми виступали також на телевізійній програмі. Ці наші часті виступи викликали зацікавлення у наших американських колег і вони не раз зверталися

Члени УСГ, які брали участь в Різдвяному Вечері в 1953 р. і переслали привітання ЦЕСУС-ві і оцю свою знімку. Сидять в першому ряді з-ліва: Зіновій Мельник, Надя Дячун, Ірина Мартинюк, Богдан Максим'юк. Другий ряд, з-ліва: Ярослав Білоус, Олекса Біланюк, Андрій Турчин. Стоять: Іван Федик і Смілій Лінг (президент Міжнародної Студентської Асоціації на Мічигенському університеті).

Листопад, 1958 р. Олекса Біланюк, голова і активний діяч УСГ-Ен Арбор, промовляє на Других Студійних Днях в Балтіморі, Мд.

Члени УСГ в Ен Арбор. З-ліва: Ярема Цісарук, Таня Мікіченко, Віктор Галич.

1962 р. На Святій Вечері, влаштованій УСГ — Ен Арбор. З-ліва: В. Галич, Б. Гайдукевич, Ю. Негребецький, п-ні проф. Крилова (опікун УСГ), Г. Рогатинська, Л. Смаль.

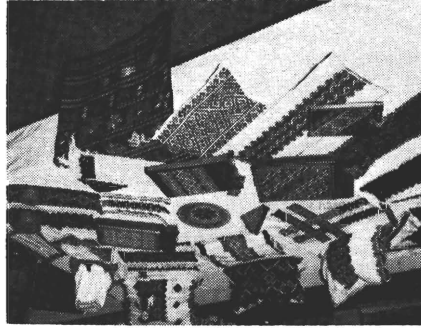

Юрій Негребецький,
голова УСГ — Ен Арбор
(1962 - 1963) і третій Ві-
цепрезидент СУСТА, За-
хідній Район.

до нас з проханням вчити їх наших танців.

Щоб скріпити прихильні відношення між українцями та іншими студентськими організаціями ми скомунікували з президентом Литовської Студентської Громади і спільно зорганізували Українсько-Литовський Вечір. На цей вечір прийшло біля ста студентів, які крім гарної забави, почули доповідь про Україну та побачили фільм про українське хореографічне мистецтво.

Крім нашої праці серед чужинців ми влаштовували також імпрези, в яких брали у-

Виставка українського народного мистецтва на Міжнародному Фестивалі в Ен Арбор, в 1962 р.

часть лише українці. До таких виступів слід зарахувати відмічування українських історичних подій, святкування річниць Крут, Т. Шевченка та інших національних свят, спільні конференції та дискусійні панелі разом з іншими студентськими громадами, влаштування кілька пікніків та забав.

У початках існування УСГ найактивнішим її головою був Олекса Біланюк. Згодом головами Громади були: Омелян Лебедович, Віктор Галич, Степан Михайлів, Ірина Мартинюк, Анна Зелена, Ігор Шалаула, Таня Рогатинська і Юрій Негребецький. Опікунами та дорадниками були — проф. Гумецька а опісля проф. Крилова.

Юрій Негребецький

Українська Виставка на Міжнародному Фестивалю в 1962 р. Сидить Анна Шалаула.

Українські танцюристи на Міжнародному Фестивалі в Ен Арбор. З-ліва: Ігор Шалаула, Ліда Смалъ, Таня Рогатинська, Ю. Негребецький.

BALTIMOR, MD.:

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

Українська Студентська Громада в Балтіморі відіграла неабияку роллю в студентському житті Америки. Своєю динамікою, конструктивною працею і вмінням ставити загальноукраїнські справи понад дрібні буденності, — вона зрушила до активної праці не один осередок нашого студентства здобуваючи признання і захоплення від тих які бували в Балтіморі і від тих які наочно бачили творчу працю членів УСГ.

УСГ - Балтімор належить до тих небагатьох Громад в Америці, які гуртують в своїх рядах всіх місцевих українських студентів. Від часу створення УСГ почерез членство в ній перейшов кожний хто студював на високих школах Балтімору чи околиць.

Ініціатором створення Громади був у 1955 р. д-р Ярослав Шав'як, який має за собою досвід студентського життя з Рідних Земель і повоєнної Німеччини. За його почином в жовтні створено Українську Студентську Громаду, яка в дуже короткому часі стала членом СУСТА, вливаючись в загально українське русло організованого студентства.

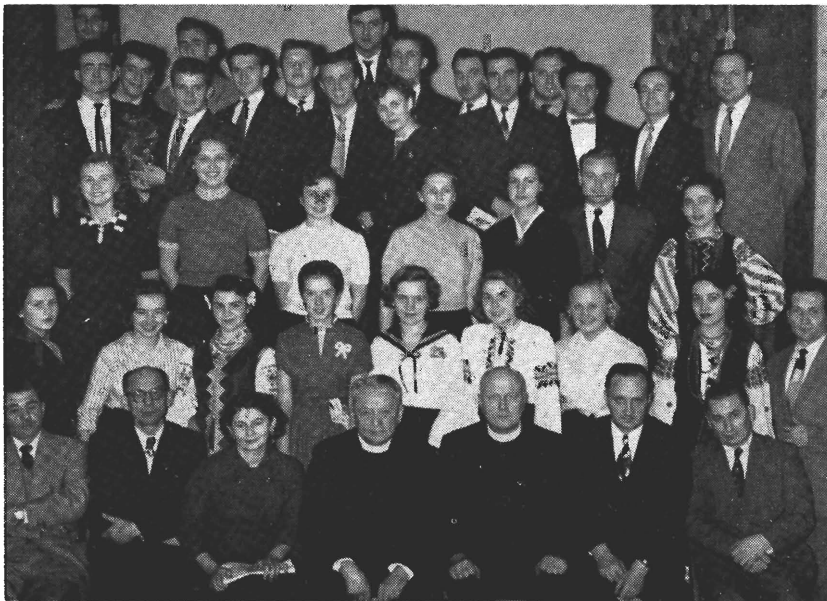
Балтіморській Громаді питоменна ініціативність і активна праця. Згадати лише Студійні Дні і Студентські Організаційні Конференції, почавши від 1957 р., які знайшли розголос не лише в ЗДА, а й поза нею. Громада влаштувала в 1959 р. Ювілейну Студентську Конференцію, на якій, для відмічення цієї дати, рішено створити Український Студентський Архів-Музей. У Балтіморі видано збірник "Україна в другій світовій війні", який з уваги на свою об'єктивність став підручною книгою для багатьох молодих дослідників. Крім того видано збірник "Український студент і його проблеми", брошуру д-р В. Янова "Бій під Крутами" в англійській мові, яку фірмували всі студентські центральні у вільному світі.

Члени Громади не пропустили ані однієї нагоди, щоби виступати в тому чи іншому американському університеті чи коледжі з виставкою українського народного мистецтва, показом українських народних танців, хоромими і сольовими співачками. УСГ зорганізувала першу в ЗДА Середньошкільну конференцію СУСТА, а також одинока займалася допомогою українським студентам за Залізною Завісою.

Нероз можна було почути від учасників наших Студій-

почесний голова УСГ.
ініціатор, перший голова, а згодом
Д-р Ярослав Шав'як,

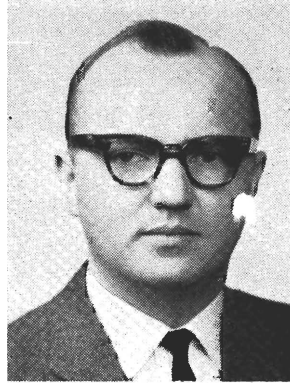
Грудень, 1955 р. Перша імпреза новоствореної УСГ — традиційний Андріївський Вечір. Учасники вечора (з-ліва): 1-ий ряд: д-р Т. Корецький, І. Совган, І. Яворська, о. В. Соловій, о. О. Кобрин, д-р Я. Шав'як, С. Поліщук. 2-ий ряд: Д. Барис, М. Пісецька, О. Осташ, М. Притула, Л. Купчик, І. Траска, Д. Поліщук, Л. Чумак, Б. Мельник. 3-ій ряд: Н. Бендюк, Х. Совган, М. Бендюк, Т. Соловій, Л. Царик, Б. Максимюк, О. Пісецька. 4-ий ряд: Ю. Котик, М. Пилипчук, Т. Хархаліс, І. Корж, О. Ганас, М. Вавриків, Т. Царик, А. Радь, Д. Шевченко, Р. Кобрин. 5-ий ряд: П. Козак, Ю. Клос, І. Зарубайко, Б. Мацук, А. Барис, І. Карнафель.

них Днів, що Балтімор "інший." І справді. Ми старались його іншим зробити. Ми старались зробити його привітним, щоб тих кілька днів перебутих в нашому товаристві залишили приємний спомина ціле життя, створили дружню атмосферу і бажання спільно працювати для студентських справ. Тому й не диво, що наші імпрези притягали часто більше молодих учасників, як подібні в інших осередках.

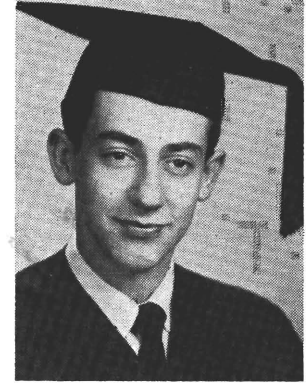
Зі студентського життя ми відійдемо з гарним спомином зі спільних поривань і зі спільної праці. Чи були ми такими,

Оксана Пісецька-Винницька
голова УСГ в 1956/57 ак. році.

Орест Ганас,
голова УСГ в 1957-58
і в 1960-61 ак. році.

Михайло Пилипчук,
голова УСГ в 1958-59 ак. році.

як старались? Чи осягнули те, за що змагались? Нехай осудять про це інші, які знають життя і працю Української Студентської Громади в Балтіморі.

Як і в інших осередках так і в Балтіморі минає час, наступають зміни. Відходять старші, — їхнє місце займають молоді, початкуючі студенти. Вони приносять з собою інший стиль праці, живуть іншим життям, вбачаючи в ньому, як ми колись вбачали, єдиноправильні шляхи. І це природне, це нормальний процес життя. Ми не можемо вимагати, щоб наші наслідники жили тим самим, чим жили ми десять чи навіть п'ять років тому.

З постановням УСГ в Балтіморі в жовтні 1955 р. — тут почалось студентське життя і це багато років проміне, а це життя буде продовжуватись, одні будуть відходити — інші приходитимуть, але хочемо вірити — всі вони будуть працювати для української справи.

Праця УСГ в Балтіморі проводилась по різних напрямкам. Тут зупинимось на важливіших з них:

Конференції, доповіді, зустрічі, академії: за час свого восьмилітнього існування УСГ улаштувала цілий ряд доповідей. Важливіші з них: О. Зінкевич — "Українське студентство на чужині і його проблеми", Ю. Ілінський — "Іван Франко", д-р М. Ласійчук — "Моя подорож до Марокко", д-р П. Стер-

чс — "Карпатська Україна в зактивізуванні всьукраїнського питання на міжнародному форумі в 1938-1939 рр.", проф. І. Мірчук — "Український університет і проблеми української науки на чужині", О. Біланюк — "Атом і всесвіт", проф. П. Одарченко

— "Леся Українка", Б. Юрчишин — "Парламентарна процедура", проф. Ю. Старосольський — "Державотворчий аспект правового світогляду", Т. Хархаліс — "Теорія споріднення" і інші. Громада влаштувала кілька зустрічей з громадянством Балтімору, з яких найуспішнішими були 5 вересня 1957 року і 14 вересня 1958 року. Крім цього Громада влаштувала кілька Літніх Студентських Конференцій спільно з іншими Громадами Сходу Америки, на яких обговорювано актуальні студентські питання, а також ряд прогулок. Почавши від 1957 р. представники Громади брали участь у всіх Конференціях і зустрічах влаштовуваних Управою СУСТА.

Міжнародна діяльність: до першого зовнішнього виступу УСГ треба зарахувати виступ танцювальної групи УСГ 14 квітня 1956 р. в Мерілендському університеті. Згодом були такі виступи або

Січень, 1957 р. Група студентів — учасників інсценізації в річницю Крутів. З-ліва: Ю. Чумак, Віра Сушко, Ліда Чумак, О. Зінкевич, М. Пилипчук, М. Пісецька, Юрій Ілінський.

Вересень, 1957 р. Вид на залю Перших Студійних Днів в Балтіморі.

1957 р. Перші Студійні Дні. Промовляє Лавло Дорожинський, президент "Зарева". За столом почесної президії (внизу), з-ліва: д-р Ярослав Шав'як, Антін Шутка, Зенон Кравець, Павло Дорожинський, Лев Винницький, Олекса Біланюк, Костянтин Савчук. За президіальним столом (вгорі): Михайло Комановський, Осип Зінкевич (предсідник), Оксана Пісецька, Ліда Кульчицька, Марта Пісецька.

виставки українського народного мистецтва на Католицькому університеті у Вашингтоні, Мерілендському університеті, Мт. Ст. Агнес коледжі і Нотр Дейм коледжі. Балтімор належить до перших міст в ЗДА, де був проголошений день 29 січня — Днем Українського Студента. У 1963 р. цей День проголосили також губернатор Меріленду і Мт. Ст. Агнес коледж.

Крутянські сьяткування: Щорічно УСГ влаштовує Крутянську академію, самостійно, або при співучасті місцевих молодечих організацій. З доповідями на цих академіях виступали — Т. Царик, О. Зінкевич, К. Савчук, П. Дорожинський, О. Булавка.

Фонд Катедри Українознавства: ФКУ представляли в Балтіморі Люба Купчик і Надія Бендюк, які при допомозі Я. Сушка зібрали готівкою близько 2 тис. доларів та понад тисячу дол. декларацій. В травні 1962 р., на спеціально владженому мистецькому вечері президент ФКУ С. Хемич роздав грамоти жертводавцям. З цієї нагоди була влаштована виставка, в якій взяли участь молоді мистці Василь Палійчук, Ю. Котик, Т. Михайлишин і І. Калиновська.

мецька політика супроти України", О. Пісецька — "Генега українського повстанчого руху", І. Прибила — "Українська Повстанча Армія", К. Савчук — "Українське підпілля", Л. Чумак — "Українські жертви в часі другої світової війни", П. Потічний — "Українські військові формації", В. Сушко — "Українські Національні Ради", О. Зінкевич — "Українське студентство", Л. Скочилас — "Українське культурне і суспільно-громадське життя".

Другі Студійні Дні: 8-9 листопада 1958 р.

Загальна тема: "Україна в боротьбі з комуністичною Росією".

Президія: О. Зінкевич — голова, К. Савчук, О. Цікало — заступники, Л. Чумак, М. Бендюк — секретарі.

Доповіді: Х. Совган — "Українсько-російська війна в 1917-1921 рр.", Ю. Ілінський — "Українська Православна Церква під більшовиками", О. Ганас — "Українська Греко-Католицька Церква під більшовиками", К. Савчук — "Україна в ООН і питання української державности", П. Потічний — "Концепція нації в українському підсоветському середовищі в 1920-1930-их рр.", Д. Січ — "Демографічний стан україн-

СТУДІЙНІ ДНІ

Перші Студійні Дні: 5-6 жовтня 1957 р.

Загальна тема: "Україна в другій світовій війні".

Президія: О. Зінкевич — голова, Л. Кульчицька (Вашінгтон), М. Комановський (Філдельфія), О. Пісецька — заступники, Х. Совган, М. Пісецька — секретарі.

Доповіді: Л. Кульчицька — "Україна під німецькою окупацією", М. Комановський — "Ні-

Група студенток, яка виступала з українськими народними танцями на "All Nations Days" в Балтіморі в 1958 р. З-ліва: Слава Зелинська, Оксана Мацюрак, Слава Купчик, Ірка Хархаліс, Таня Михайлишин, Маруся Притула, Марта Пісецька, Слава Сливка.

Листопад, 1958 р. На Других Студійних Днях в Балтіморі.

ського населення в УРСР і ССРСР", Б. Гасюк — "Економічний визиск України", Т. Хархаліс — "Боротьба українського підпілля в підбольшевицькій дійсності", О. Зінкевич — "Українська молодь і студентство в УРСР", Х. Лужницька — "Боротьба за національність на культурному відтинку в УРСР", Я. Білінський — "Питання совєтської культурної політики в Україні після другої світової війни".

Треті Студійні Дні: 7-8 листопада 1959 р.

Загальна тема: "Україна і питання коєкзистенції".

Президія: О. Зінкевич — голова, В. Прибила, Б. Гасюк — члени, О. Мачук, Х. Совган — секретарі.

Доповіді: К. Савчук — "Політично-правний статус України", Ю. Ілінський — співповідь на ту саму тему, Х. Макарушка — "Концепція коєкзистенції", Т. Онуферко — "Сучасна Україна у співвідносинах між двома світами".

Четверті Студійні Дні: 5-6 листопада 1960 р.

Президія: О. Біланюк — голова, Б. Гасюк, О. Ганас — члени, М. Бендюк, Т. Чапельська — секретарі.

Загальна тема: "Як ми розуміємо сучасну Україну?"

Доповіді: Марта Пісецька — "Питання розуміння сучасної України", Павло Дорожинський —

"Наше відношення до державности УРСР", Костянтин Савчук — "Сучасна Україна і політика визволення", Ігор Кошман — "Хвороби комунізму і визволення України".

П'яті Студійні Дні: 17 листопада 1962 р.

Президія: Олег Булавка — президент.

Загальна тема: "Сучасна укра-

їнська література і мистецтво".

Доповіді: Юрій Ілінський — "Сучасний театр в Україні", Леонід Полтава — "Дитяча література в УРСР", проф. І. Соневицький — "Нестор Нижанківський".

Студентська Інформаційна Конференція: 9 листопада 1958 р.

Доповіді: Ю. Галуцинський — "Український студент і політика", В. Шваб'юк — "Український студент і його праця на чужиньському і міжнародному студентському форумі", О. Біланюк — "Стан і біжучі актуальні справи українського студентства на чужині", О. Зінкевич — "Українська студійна політика і питання наукового доросту", З. Матківський — "Український студент і чужина", М. Пилипчук — "Роля українського студента в науці", О. Булавка — "Питання організації середньошкільників".

Ювілейна Студентська Конференція: 16-17 травня 1959 р. з нагоди 50-ої річниці відбуття Першого Всукраїнського Студентського Конгресу.

Президія: О. Зінкевич — голова, К. Савчук, В. Бакум — члени,

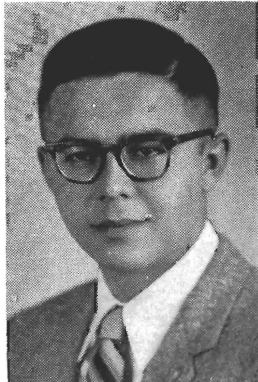

1959 р. Група учасників 3-їх Студійних Днів. Сидять з-ліва: А. Процик (Н. Й.), О. Матушевська (Н. Й.), О. Мачук (Ф.), О. Лучинин (Б.), Стоять: В. Процик (Н. Й.), Ю. Віняр (Н. Й.), П. Дорожинський (Н. Й.), Т. Хархаліс (Б.), В. Бакум (Н. Й.), О. Зінкевич (Б.), Б. Гасюк (Ф.), Т. Онуферко (Ф.), А. Криворучко (М.).

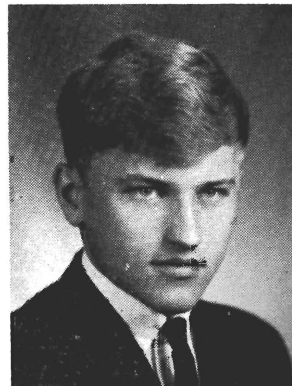
Н. Й. — Нью-Йорк. Ф. — Філадельфія. Б. — Балтімор, М. — Монреаль.

Тарас Хархаліс,
голова УСГ в 1960-61 ак.
році і віцепрезидент СУС-
ТА для академічних справ.

Богдан Юрчишин,
голова УСГ в 1961-62
ак. році.

Орест Поліщук,
голова УСГ в 1962-63
ак. році.

О. Пісецька, Л. Купчик — секре-
тарі.

Доповіді: ред. Б. Кравців —
“В авангарді модерного україн-
ства”, д-р В. Маркус — “Суспіль-
на роль студентства”, О. Зінке-
вич — “І-ий Всеукраїнський сту-
дентський Конгрес і його вплив
на розвиток студентського ор-
ганізованого життя”, д-р М. Анто-
нович — “ЦЕСУС, як ідеологіч-
ний центр українського студент-
ства на протязі чотирьох десяти-
літь”, П. Дорожинський — “ЦЕСУС
в повоєнній дійсності та перспек-
тиви його праці в майбутньому”,
З. Кравець — “СУСТА в сучасно-
му та перспективи її праці в май-
бутньому”, Л. Винницький — “У-
країнське студентство в Канаді,
СУСК і перспективи його праці
в майбутньому”.

Видання УСГ: 1. “Україна в дру-
гій світовій війні”, збірник допо-

відей, Балтімор, 1957 р. 78 стор. Стор. 40. Балтімор, 1959 р.

2. Володимир Янів: “Бій під
Крутами”, в англійській мові. Фір-
мують ЦЕСУС, СУСТА, СУСК
САУС. Видала УСГ Балтімор, 1958
року. Стор. 21.

3. “Український студент і його
проблеми”, збірник доповідей.

4. “СУСТА — історичний на-
рис”, стор. 5. Балтімор, 1961 р.

УПРАВИ УСГ

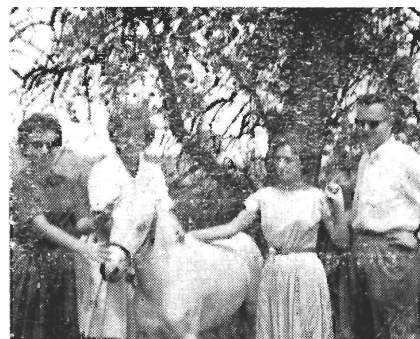
1955-1956 рік: д-р Я. Шав'як —
голова, М. Яворський — заступ-
ник, Т. Соловій — секретар, Г.

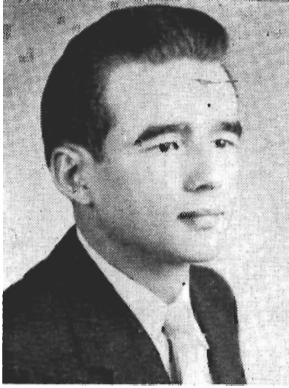
Травень 1930 р. Члени УСГ зустрічають весну на традиційному,
щирічному “пікніку”.

Мер міста Балтімор Гаролд Греді, перший в ЗДА, проголосив 29 січня
1961 р., річницю бою під Крутами — “Днем Українського Студента”.
В часі церемонії взяла участь група студентів, які стоять з-ліва: Орест
Ганас (голова УСГ), Ірка Траска, Ліда Чумак, Надія Бендюк, Оксана Пі-
сецька, Люба Купчик, Слава Купчик, Юрій Котик, Христина Совган.

Балтіморським учасникам IV-го Кон-
гресу СУСТА в Дітроїті в 1961 р.
(з-ліва) Марійці Бендюк, Любі Ку-
пчик і Наді Бендюк зіпсувалось авто
і вони мусли вертатись до Балтімору
конем, якого знайшли по дорозі. До-
помагав їм Олесь Ломацький
з Вашингтону.

Юрій Котик,
активний член і мистецький оформлювач імпрез УСГ.

Царик — організаційний реф., Д. Шевченко — скарбник, О. Пісецька — культурно-освітний реф., Р. Кобрин — стипендійний реф.

1956 - 1957 рік: д-р Я. Шав'як — почесний голова, О. Пісецька — голова, О. Зінкевич — заступник, О. Ганас — секретар, Ю. Ілінський — організаційний реф., Ю. Котик — скарбник, Л. Чумак — культурно-освітний реф., Т. Хархаліс — стипендійний реф.

1957 - 1958 р.: Осип Зінкевич — почесний голова, О. Ганас — голова, Т. Хархаліс, Ю. Котик — заступники, І. Траска — секретар, О. Пісецька — культурно-освітний реф., Х. Совган — організаційний реф., М. Пилипчук — стипендійний реф., Д. Барис — допомогівий реф., М. Бендюк — скарбник.

1958 - 1959 рік: О. Зінкевич — почесний голова, М. Пилипчук — голова, О. Ганас, Х. Совган — заступники, М. Бендюк — секретар, Т. Хархаліс — організаційний реф., Н. Бендюк — скарбник, О. Пісецька — культурно-освітний реф., Ю. Котик — стипендійний реф.

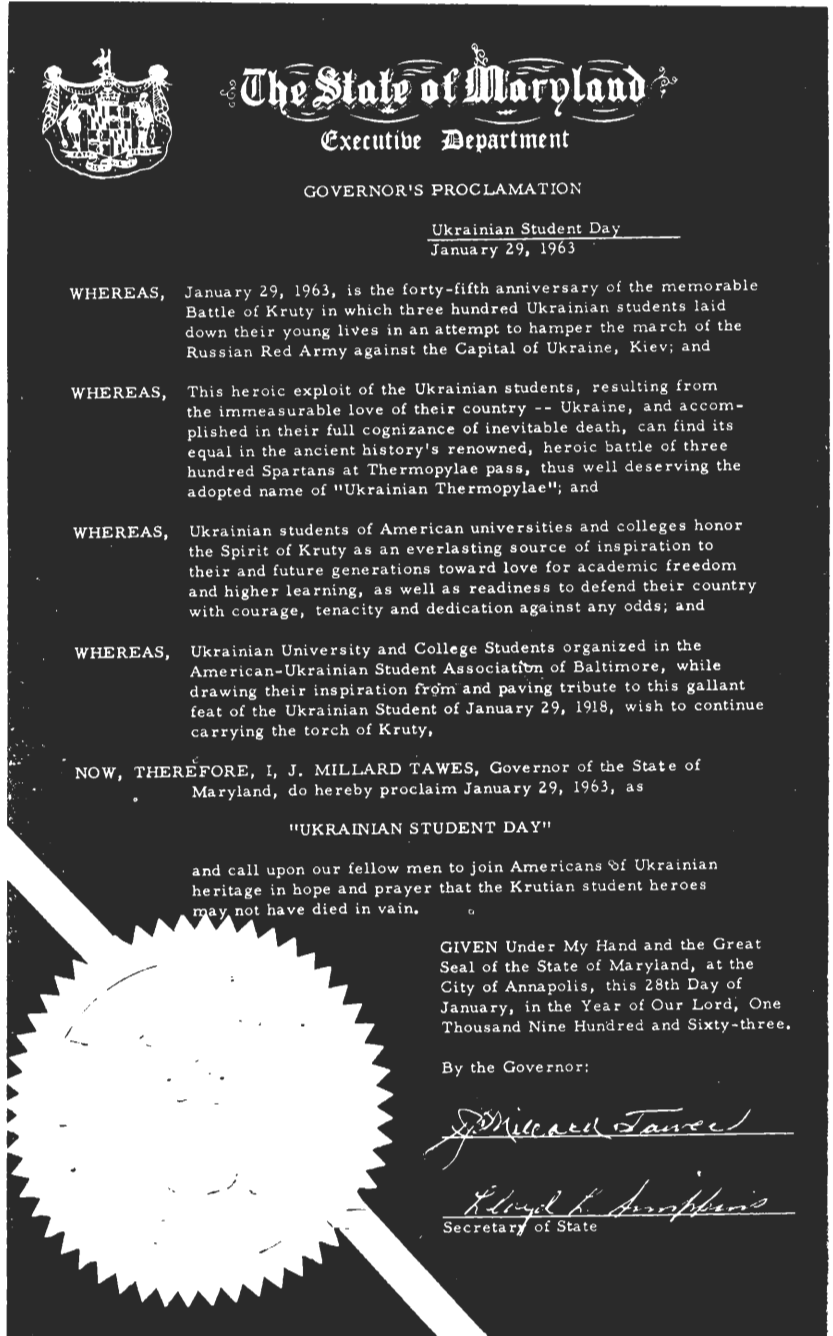
1959 - 1960 рік: О. Ганас — голова, Т. Хархаліс, М. Пісецька — заступники, М. Бендюк — секретар, Н. Бендюк — скарбник, Л. Купчик — організаційний реф., Ю. Котик — культурно-освітний реф., О. Пісецька — реф. зовнішніх зв'язків, Х. Совган — стипендію-допомогівий реф.

1960 - 1961 рік: Т. Хархаліс —

голова, Б. Юрчишин, Н. Бендюк — скарбник, М. Сідляк — стипендійний реф., М. Хмилевська — культурно-освітний реф., Л. Купчик — реф. ФКУ. Після виїзду Б. Юрчишина в 1962 р. обов'язки голови виконувала — М. Сідляк.

1961 - 1962 рік: Б. Юрчишин — голова, М. Притула, Л. Купчик — заступники, І. Хархаліс — секретар, Т. Михайлишин — організаційний реф., Т. Притула —

1962 - 1963 рік: О. Поліщук — голова, М. Хмилевська, Т. Михайлишин — заступники, О. Мацюрак — секретар, А. Чернодоль-

Текст прокламації 29 січня 1963 р. — "Днем Українського Студента" в стейті Мерілянд.

1963 р. Група членів УСГ. З-ліва. 1-ий ряд: І. Хархаліс, М. Хмільська, М. Сідляк, Л. Купчик, Т. Михайлишин, С. Зелінська. 2-ий ряд: І. Траска, О. Лучишин, Л. Пісецька, Р. Мацюрак, Ю. Тим'юк, О. Мацюрак, О. Поліщук, Т. Хархаліс, Н. Бендюк. 3-ій ряд: О. Траска, В. Чебиняк, Я. Павлюк, В. Недозірний, М. Іващенко, О. Поліщук (голова), Т. Хархаліс. 4-ий ряд: Х. Попадинець, О. Булавка, А. Чорногородський, І. Зарубайко, Ю. Чапельський, Д. Купчик.

Виступає студентський танцювальний гурток УСГ.

ський — скарбник, І. Хархаліс — культурно-освітний реф., Ю. Чапельський — організаційний реф., М. Сідляк — стипендійний реф., Тая Хархаліс — реф. ФКУ.

Гурток Середньошкільників: 29 травня 1958 р. в Балтіморі організовано перший в ЗДА — Український Середньо-Шкільний Гурток (УСШГ), до першої Управи ака-

го входили: Олег Булавка — голова, Тая Чапельська — заступник, Тая Михайлишин — секретар, Орест Поліщук — організаційний реф.

Надія Бендюк

Група Балтіморських студентів під час свого виступу на Mt. Saint Agnes College з українським бандуристом п. Левицьким. З-ліва: Ю. Котик, О. Осташ, Л. Купчик, М. Пилипчук, Х. Совган, Б. Юрчишин, І. Траска, Н. Бендюк, М. Баўченко.

BOFFALO, N. Y.:

УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСЬКЕ ТОВАРИСТВО

Боффало відоме у ЗДА, як один з активніших українських осередків. Не зважаючи на це, до 1960 р. не було тут жодного прояву українського студентського організованого життя. 18 вересня 1960 р. відбулися тут сходи групи студентів з Президентом СУСТА К. Савчуком і Президентом ФКУ С. Хемичом, на яких рішено зорганізувати студентську громаду з назвою — Українське Студентське Товариство. До першої Управи його обрано таких осіб: Орест Долинюк — голова, Христина Саган — містоголова, Аристида Борачок — секретар, Богдан Бейгер — скарбник.

Щоб мати краще уявлення про нашу діяльність, подамо важливіші моменти з нашої праці за хронологічним порядком:

1960 рік — 6 листопада на загальних сходинах нашого Т-ва присутніми були д-р Тама-ноїд і д-р Накано, які розповідали та пояснили нам про звичаї і традиції Далекого Сходу, спеціально Японії.

17 грудня відбувся Андріївський Вечір за традиційними українськими звичаями. В програму входили ворожби, зливання воску, переповідання долі, а також вибір королеви та короля вечора.

31 грудня відбувся Товариський Новорічний вечір з мистецькою програмою під керівництвом З. Депутата, Б. Бейгера, Ю. Негребецького, І. Уса.

1961 рік — 2 січня на загальних сходинах УСТ Тадей Тарнавський виголосив цікаву доповідь про "Кипіння води".

28 січня улаштовано святочну Крутянську академію, яку відкрив голова — О. Долинюк, і на якій А. Кобрин виголосив реферат, а О. Тимчук деклямувала.

21 лютого на спеціальних сходинах доповідь "Стан українського студентства в ЗДА" виголосив представник СУСТА П. Потічний. Доповідь викликала велике зацікавлення серед членів.

В березні Товариство брало участь у відсвяткуванні ювілейного Шевченківського року. На одному вечорі доповідь про Т. Шевченка виголосив О. Долинюк, а з деклямаціями виступили О. Тимчук і А. Борачок.

25 вересня група охочих членів УСТ мала сходи з д-ром Б. Кордюком, на яких були обговорювані "Студентські проблеми".

30 вересня відбулася перша студентська забава в Боффало, на яку прибули студенти також з інших осередків.

15 жовтня на Загальних Зборах УСТ обрано нову Управу у такому складі: Тадей Тарнавський — голова, Христина Дзюба — заступник, А. Борачок — секретар, Б. Бейгер — скарбник.

Новий провід Громади з ентузіазмом взявся за продовження розпочатої праці і вже 13 грудня відбувся традицій-

Орест Любомир Долинюк,
перший Голова УСТ в Боффало
(1960 - 1961).

ний Андріївський Вечір, з багатою та різномодною програмою.

Найтрудніше завдання взяло на себе УСТ на час Різдвяних Свят постановивши зорганізувати "Вертеп", знаючи, що для цієї справи треба буде багато зусиль і посвяти членів. Та нагорода прийшла швидко. Вперше від часу існування української громади в Боф-

фало наші батьки і діди, а спеціально ті, що родилися поза межами України мали змогу побачити те, що від довгих років, а може й ніколи ще не бачили. А був це традиційний наш "Вертеп". З ангелом, трьома царями, жидом та козою ходили Боффалівські студенти по українських домах, колядували та звеселяли людей, а тим самим збирали гроші на добру ціль. Зібрані гроші в сумі 560 дол. було передано на ФКУ.

1962 р. В січні студенти взяли активну участь у святі 22 січня, де з рамені УСТ був виголошений реферат і деклямація.

28 січня відзначено роковини Крутянського бою, на яких вступне слово виголосив З. Депутат, реферат — Т. Тарнавський, а деклямації — О. Тимчук і С. Грега. Б. Бейгер зачитав проголошення мером міста Ч. Ковалем дня 29 січня Днем Українського Студента.

25 лютого д-р Н. Процик доповідав на тему "Український студент в колишніх і теперішніх часах".

В цьому місяці Т. Тарнавський взяв участь в "Живій

Тадей Тарнавський,
голова УСТ в Боффало (1961 —).

Газеті" з доповіддю н. т. "Праця українського студентства в системі СУСТА".

14 квітня членки УСТ взяли участь у конференції СУСТА в Сиракуз.

27 травня на сходах були присутні президент СУСТА В. Прибила і скарбник — М. Кравс. В. Прибила інформував студентів про працю і завдання СУСТА та ФКУ.

14 — 15 липня відбулася в Боффалі Високошкільна Конференція СУСТА при допомозі УСТ на загальну тему "Тиждень поневолених націй та студентство" (про деталі дивись статтю про СУСТА, розділ "Високошкільні Конференції СУСТА").

28 липня відбувся студентський пікнік зі спортовими і товариськими грами.

29 вересня відбувся Баль Градуантів, на якому вручено членам УСТ — градуантам, які закінчили середню чи високу освіту, відповідні відзначення.

13 жовтня відбулися перевибори, на яких обрано нову Управу в такому складі: Тадей Тарнавський — голова, Ольга Шепелява, Зенон Депутат — заступники, Надія Тимчук — секретар, Оксана Тимчук — організаційний реф., Зенон Беднарський —

скарбник, Аристида Борачок — реф. середньошкільних справ, Андрій Войчак — реф. ФКУ, Юлія Новалди — реф. преси й інформації.

Після перевиборів найбільше уваги звернено на зібрання фондів на видання "Пропам'ятної Книги СУСТА", в чому було заангажовано багато членів Товариства.

3 листопада відбулася зустріч УСТ з Лікарським Т-вом, на якій д-р Мусійчук виголосив доповідь "Бактеріологічна війна та її наслідки", яка дуже зацікавила присутніх і рішено, що такі зустрічі варто влаштувати і в майбутньому.

18 грудня відбувся Андріївський Вечір.

В часі Різдвяних Свят, як і попереднього року, переведено з великим успіхом коляду "Вертеп", а зібрані гроші частинно використано на видання книжки про "Крути", яка вийшла завдяки впертій та наполегливій праці Культурно-освітньої Комісії СУСТА при співпраці УСТ.

1963 р. — 3 лютого відзначено роковини Крут, які відкрив Т. Тарнавський і на яких реферат виголосила О. Шепелява, з сольодеклямацією ви-

ступила Н. Тимчук, а з збіркою деклямацією — С. Грега, О. Тимчук, З. Депутат, М. Пікас. Чергову проклямацію мера Боффало Ч. Ковалья про День Українського Студента відчитав Б. Бейгер.

24 лютого по довгих стараннях та переборенні різних перешкод вдалося оформити при університеті Боффала — Український Студентський Клуб, що можна уважати великим нашим досягненням.

30 березня відбувся в університеті Міжнародний Вечір з виступом різних національних груп. Вечір був зорганізований Міжнародним Інститутом у Боффало і на цьому УСТ виступило з українськими народними танцями, студентським квітетом і сольодеклямацією.

Про працю УСТ в Боффало було багато відгуків не лише в українській, але також і в місцевій англомовній пресі.

Дружня атмосфера, співпраця та бажання діяти для добра спільної нам всім великої та важливої української справи — завжди знаменували працю нашого Товариства перед яким ще багато років діяльності.

Тадей Тарнавський

Посадник міста Боффало, Честер Коваль, передає членам УСТ проклямацію про День Українського Студента — 29 січня 1962 р. Стоять з-ліва: Христина Дзюба (заступник голови), Тадей Тарнавський (голова), Аристида Борачок (секретар), Зенон Депутат (організаційний референт).

“Вертеп” у постановці членів УСТ в Боффало. Хор — студентки. Диригент — Любомир Безкоровайний. Жид — Тадей Тарнавський, коза — Любомир Кравчук, ангел — Аристида Борачок, пастирі: перший — Тарас Тимчук, другий — Андрій Войчак, третій — Зенон Бернадський, цзі: перший — Зенон Депутат, другий — Богдан Бейгер, третій — Михайло Пікас.

BOSTON, MASS.:

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КЛЮБ

Зорганізоване українське студентське життя в Бостоні можна поділити на два окремі періоди: перший період в 1953-1956 рр. і другий — почавши від 1959 р. до тепер.

В перших трьох роках свого існування — членами студентської громади були: Надія Волянник-Бачинська, Ірена Похмурська, Юлія Кохановська, Ярослав Білінський, Володимир Нагірний, д-р Т. Новосівський, Р. Несторенко, Орест Шудлюк, Володимир Напурко, Богдан Смолинський, Віліям Стен, д-р Володимир Шкільник.

В цьому періоді (1953-1956) УСК влаштовував досить регулярно сходи, виставки та вечори з українською національною тематикою для американців та студентів-чужинців. Було влаштовано чайний вечір у домі

Другий період зорганізованого студентського життя почався весною 1959 р. Цим разом почин заснування громади дали студенти М. І. Т., де студіювало п'ять українців, і які з уваги на своє позамісцеве походження, відчували брак українського товариства. Під кінець весняного семестра відбулись перші сходи, в яких взяли участь Олег Третьак, Кость Паньківський, Роман Навроцький, Орест Попович і Любомир Романків. На цих сходинах рішено зустрічатись частіше та продовжувати товариське життя, створивши "Український Студентський Кавовий Клуб".

З початком осіннього семестру до Бостону прибуло ряд нових студентів спільно з котрими відбуто сходи, на які запрошено також проф. Олексишина з Бостонського університету. На сходинах рішено не вибирати формально управи, а лише вибрати організаційного референта — "поганяча" та трьох зв'язкових для різних університетів. І так "поганячем" став Любомир Романків, а зв'язковими — Любомир Онишкевич (М. І. Т.), Данило Струк (Гарвадський університет) і Орест Шудлюк (всі інші університети і коледжі).

Міжнародної Студентської Асоціації, в часі якого відбулась виставка українського народного мистецтва та інформовано студентство про Україну. В Sacred Heart of Jesus коледжі два роки підряд влаштовувано вечори української культури. В 1955 р. і 1956 р. УСК репрезентував Україну в Дні Об'єднаних Націй на Бостонському університеті. В обидвох випадках в програму входили — виставка книжок та народного мистецтва, виступи танцювальної групи та демонстровано українські страви.

В цих роках товариство очолювали Ярослав Білінський, д-р Новосівський та Віліям Стен.

В зв'язку з виїздом з Бостону декотрих активних студентів Клуб припинив свою діяльність в 1956 р.

Березень 1960 р. Група студентів-танцюристів, яка під проводом Костики Паньківського репрезентувала українців на Міжнародному Фестивалі в М. І. Т. Посередині — Павліна і Костик Паньківські. Інші танцюристи — це німець, лотишка, ірландка і поляк, які зацікавлені в українських народних танцях і які часто виступають на фестивалях в Бостоні і околиці.

У цьому часі найважливішим завданням нашим було відшукати усіх українських студентів по високих школах Бостону. У висліді запланованої акції, до кінця весняного семестру у списках Клубу було 18 студентів. Щоб уможливити членство і тим студентам, що є українського походження, однак почувають себе американцями, рішено прийняти назву в англійській мові "Ukrainian-Speaking Club".

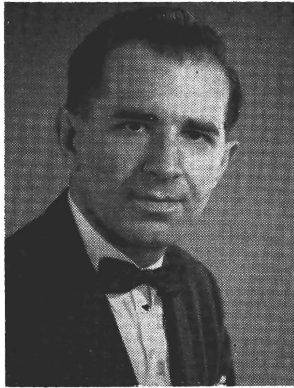
Сходи відбувалися регулярно раз в місяць, здебільшого завдяки Романові Кивелюкові, в Буртон Гауз на М. І. Т. Системою повідомлення були особисті телефони "поганяча"

до усіх членів. На програму сходи складались: зустрічі з проф. А. Смакулою з М. І. Т., показ діапозитивів української народної ноші та різні біжучі справи організаційного характеру. Вкінці присвячено ряд сходів підготовці Українського Вечора в домі Міжнародної Студентської Асоціації.

Український Вечір можна уважати одною з найважливіших імпрез Клубу в 1959 р. На програму Вечора входили: подання вечері в українському стилі для приблизно сотні студентів з різних кутків світу, доповідь про Україну, виставка українських книжок, різьб, кераміки та вишивок, виступ групи студентів з піснями, танцюристів, пластунів і сумівців. Почесними гостями на вечері були — керівництво Міжнародної Студентської Асоціації та українські професори зі своїми дружинами — д-р А. Смакула, д-р Каша і д-р Олексишин.

В 1960 р., як і попередньо, Костик Паньківський зорганізував танцювальну групу, яка гідно репрезентувала українців на Міжнародному Фестивалі в М. І. Т.

В тому році члени Клубу широко дискутували потребу приналежності до СУСТА, проблему плачення членських вкладок, статуту та ряд інших

Любомир Т. Романків,
голова УСК (1959 - 1961).

організаційних справ. Більшістю однак рішено, що до часу організаційного скріплення Клубу всі справи слід відложити на пізніше.

На останніх сходинах весняного семестру в 1960 р. вибрано Управу Клубу, до якої увійшли: Любомир Романків — голова, Роман Навроцький — господарський реф. На заступників голови вибрано репрезентантів від окремих університетів: Данила Струка — від Гарвардського університету, Любомира Онишкевича — від М. І. Т., Ореста Шудлюка — від усіх інших високих шкіл Бостону.

В 1960 р. закінчили студії і виїхали з Бостону д-р О. Попович та В. Бжесньовський.

В 1960-1961 р. Клуб звернув увагу на прислання нових членів, якими стали також учні старших клас середніх шкіл та молоді науковці, які недавно покінчили студії. Сходини відбувались регулярно раз в місяць і в їх програму увійшли: доповіді д-ра М. Яримовича про супутників землі, розповідь Богдана Климаша та показ діяпозитів з подорожі по Україні, доповідь проф. Прицака про вплив Шевченка на формування української нації, панелі на тему завдання українського студентства в Америці. Крім того відбуло двоє сходин організаційного характеру та Різдвяну вечірку. Студентська танцювальна група під проводом К. Панківського взяла у

часті в Міжнародному Фестивалі на М. І. Т. В цьому році також запрошено до участі значно більшу групу пластунів.

Клуб включився в акцію збирання фондів на ФКУ, якою вів проф. В. Бандера.

Як у попередньому так і в цьому році, справу приналежності до СУСТА та офіційного оформлення Клубу на бажання більшості відложено на пізніше. Незважаючи на це представники Клубу брали неофіційно участь в усіх з'їз-

дах та студійних днях СУСТА.

На 1961-1962 р. вибрано нову Управу у такому складі: Богдан Климаш — голова, Данило Струк — заступник, Любомир Онишкевич — секретар, Олег Третяк — господарський реф., Любомир Романків — доглядник.

Закінчивши студії, в цьому часі виїхали з Бостону — Роман Навроцький, Андрій Цсх та Радослав Жук.

Працює в новому академічному році розпочато сходинами, на яких П. Прухницький

Управа Українсько-Американського Студентського Гуртка в Бостоні, Масс., в 1954 р. Сидять з-ліва: Орест Шудлюк (член), —, Надія Волянник Дейчаківська (секретар), Тарас Новосівський (голова), Роман Налурко (член).

Серпень 1960 р. Члени УСК біля церкви св. Юрія в Бостоні. Стоять з-ліва: Радислав Жук, д-р Михайло Яримович, Лідія Берегулька, Роман Навроцький, Яків Шегрин, Ляна Яримович, Микола Ненадкевич.

поділився своїми споминами про Україну та висвітлив фільм. В грудні відбулась зустріч зі св. Миколаєм, а в лютому влаштовано панель на тему "Обов'язки українського студентства в Америці".

В 1962 р. УСК видав за редакцією Данила Струка одноднівку на 100 сторінках — "Оригінал".

В цьому році виїхали з Бостону члени УСК — д-р О. Стеткевич, д-р Я. Стеткевич, д-р Зенон Яцура, д-р Пелех та д-р Любомир Романків. В Клубі зареєстровано 35 членів, але його працею цікавилось приблизно 20 осіб.

Е 1962-1963 р. Клуб очолюють: Віктор Григорович — голова, Богдан Смолинський — заступник, Лідія Берегулька — секретар, Микола Степанюк — скарбник, Юрій Кіналь — реф. членства, Анна Прухніцька — імпрезовий реф.

Е березні 1962 р. УСК відідали члени Управи СУСТА, з якими відбуто довші розмови в справі включення Клубу в організований рух українського студентства в ЗДА.

В 1963 р. УСК спільно з відділом Товариства Українських Інженерів влаштував репрезентативний бал.

Український Студентський Клуб у Бостоні існував увесь час неформально. Не було ніколи членських вкладок, точно означеного членства, статутів чи правильників. Просто — сходились українські сту-

Група членів УСК. З-ліва: Богдан Климаш, Славця Шудлюк-Чорній, Бойко, Віра Кавчак, Марта Шараневич, Віктор Григорович (голова), Роман Кивелюк, Юрій Кіналь, Анна Прухніцька, Любомир Онишкевич.

Весною 1962 р. Члени Клубу в часі сходин. Сидять з-ліва: Олег Третьак, Марта Шараневич, Любомир Онишкевич, Лариса Онишкевич. Стоять з-ліва: Богдан Климаш (голова), Богдан Смолинський, Юрій Кіналь, Микола Степанюк, Любомир Романків.

денти з доколишніх університетів (Гарвард, М. І. Т., Бостонського, Тайтс, Нортістерн, Радкліф, Бостон коледж і інші) і робили спільно те, що їх цікавило та разом зг'язувало. Тому характер Клубу був наскрізь невимушений, добровільний.

Студенти в Бостоні — це переважно не льокальні, а при-

їжджі із інших місцевостей, головню на "пост-греджуейт" студії, багато з яких отримали докторати та інші вищі академічні ступені.

УСК, хоч малий чисельнс, при добрій волі студентів, зробив багато корисної праці за свій так короткий час існування.

Любомир Т. Романків

BOULDER, COLO.:

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

UNIVERSITY OF COLORADO

Українська Студентська Громада при Колорадському університеті постала 5 квітня 1963. Установчі Збори скликала Ініціативна

Група, яку очолювала Аня Винар, а керували ними В. Левус (предсідник) і Адріяна Лещинська (секретар).

На запрошення Ініціативної Групи д-р Любомир Винар виголосив в часі Установчих Зборів доповідь на тему "Завдання українського студентства на американському університеті", начеркнувши діяльність українського студентства в ЗДА, окремо зупиняючись над працею ЦЕСУС-у і СУСТА.

Новостворена Громада об'єднує в своїх рядах студентів-українців з Колорадського університету і цілого штату Колорадо, в якому дотепер не було

Аня Винар,
голова УСГ (1963 --).

жодної української студентської організації.

До першої Управи УСГ вибрано таких студентів:

Аня Винар — голова, Василь Левус — заступник, Адріяна Лещинська — секретар, Галина Богданович — скарбник.

Контрольна Комісія: Богдан Беймук — голова, Юрій Маренін — заступник.

Професорським дорадником Громади є д-р Любомир Винар.

Аня Винар

MINNEAPOLIS, MINN.:

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КЛЮБ

UNIVERSITY OF MINNESOTA

УСК був оснований в січні 1951 р. і на раховував 87 членів, з яких 40 були дійсними студентами. Клуб репрезентувала на I-му Конгресі СУСТА Катерина Кохно. В 1953 р. головою Клубу був Петро Грицак, а секретарем Олександр Чайників, який очолював УСК в 1954 р. з секретарем Михайлиною Янович. У 1955 р. головою був Юрій Ольхівський, а секретарем Ада Кулик. Дорадником Клубу був проф. Олександр Грановський. В 1953-1954 р. УСК влаштував 7 доповідей на теми української проблеми та советознавства. Доповідачами були проф. О. Грановсь-

кий, М. Борхерт, М. Дербуш, д-р М. Гайдак і д-р С. Кротюк. Влаштовано три забави, дохід з яких був призначений на КоДУС, ЦЕСУС і потреби УСК. Члени Клубу виступали з народними танцями на концерті влаштованому Міннесотським університетом та брали участь в Святі Державности, в маніфестації проти штучного голоду накиненого Україні Москвою в 1933 р. та в інших громадських імпрезах.

В пізніших роках праця Клубу прсводи лась по різних ділянках. В 1957 р. головою був Володимир Анастазієвський.

CHICAGO, ILL.:

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

Початок організованого студентського життя в Чикаго датується 1950-им роком, коли було основано під протекторатом місцевої "Самопомочі" — Українське Академічне Товариство. Першим головою його став Василь Нагірняк, а членами УАТ стало 49 українських студентів.

Праця перших управ була дуже тяжка, зокрема тому, що в Товаристві були самі новоприбулі студенти, які не були як слід ознайомлені з тутешнім способом життя. Перебюроюючи перешкоди, УАТ активізувало свою діяльність почерез влаштування різних імпрез, як Інавгураційні Вечори, Академії Крут, Січневі Роковини, а також почерез науково-освітню працю у формі дискусійних вечорів, рефератів та відчитів.

Тому, що назва Українське Академічне

Товариство не відповідала основним завданням, які мала виконувати студентська організація, замінено її в 1957 р. на — Українська Студентська Громада.

Товариство не відповідала основним завданням, які мала виконувати студентська організація, замінено її в 1957 р. на — Українська Студентська Громада.

За 12-річний період свого існування Громада переходила часи розквіту і часами — частинної зневіри. У другому п'ятиліттю починається вихід з Громади членів, які закінчили університетську науку. Здавалось що УСГ перестане існувати. Такий неясний стан тривав кілька років, поки в 1961 р. серед загальної зневіри реактивовано Громаду, вибравши нову Управу з молодшого покоління. До неї увійшли: Таня Матійців — голова, Богдан Сацюк — заступник, Юрій Дубицький — секретар, Ярослав Меркело — скарбник, Богдан Рубчак — культурно-освітний референт.

Праця нової Управи проходила в дуже тяжких внутрішньо-організаційних умовах,

обрано: Ларису Матійців і Богдана Сацюка.

В 1950 - 1962 роках УСГ (а перед тим УАТ) влаштувала 52 доповіді, темою яких була література, мистецтво, історія, політика, студентське життя. 14 вересня 1957 р. в Чикаго відбулась Студентська Конференція з участю

представників СУСТА. УСГ кожного року брала участь у підготовці чи у переведенні Крутянських Святкувань, днів 22 січня, 1 листопада і багатьох інших. Щорічно Громада влаштовує "Інавгураційний Вечір", а також прогульки, балі та інші розвагові імпрези. 23 квітня 1961 р. Громада

1950 р. Д-р П. Стерчо з основоположниками УСГ — Чикаго. Сидять з-ліва: д-р П. Стерчо, Василь Нагірняк (перший голова). Клячуть — Володимир Тимцюрак. Стоять: Микола Димашевський, Микола Яшко, Пилип Максимонько.

але нарешті увінчалась успіхом і УСГ влилася у нормальне русло діяльності.

В 1962 р. ведення дальшої роботи УСГ перебравли: Богдан Боднарук — голова, Ігор Прийма — заступник, Юрій Гасцький — писар, Юрій Дубицький — скарбник, Таня Матійців — культурно-освітний референт. На членів Контрольної Комісії

1950 рік. Група студентів готова до відбиванки! З-ліва: Р. Маркевич, В. Еліяшевська, Ц. Рудавська, М. Дахнівський, Л. Малюк, В. Маркевич. Стоїть — А. Сокологорський.

1953 р. Група студентів. З-ліва направо. 1-ий ряд: Т. Балабан, В. Шимоняк, Т. Дахнівська, Ю. Дутко, В. Лозинська, А. Дяків, Л. Дахнівська, О. Солтисік, Б. Полель. 2-ий ряд: С. Стадник, П. Головатий, О. Помірко-Пілецька, М. Корбутяк-Тейлор, Л. Локомська, М. Чемеринський. 3-ій ряд: З. Голубець, М. Урбан, З. Богатюк. Стаїть з-заду — А. Мельник.

брала участь у "Мистецькому Фестивалі" при Чикагському університеті.

28 січня 1962 р. УСГ заініціювала Академію Крут, при співучасті місцевих молодіжних організацій, на якій Т. Матійців виголосила реферат "Ідея і значення Крут для нашого покоління", а студентка Наталія Горалевська відотрала "Революційний етюд".

Члени Управи УСГ і окремі студенти писали кореспонденції в різних українських часописах, а найчастіше в "Свободі", "Смолоскипі", "Америці", "Українському житті", в якому була спеціальна сторінка УСГ "Форум" (в 1959 р., ред. М. Мигаль).

Громада є зараз членом УККА, СУСТА, АУП та видавництва "Українське життя".

Фонд Катедри Українознавства репрезентує в Чикаго Комісія в складі: Таня Матійців, Михайло Мигаль і Мирон Куропась (член МУН-у). Завдяки її праці відбулось чотири радіопередачі, на яких говорила про ФКУ Т. Матійців.

З активних членів УАТ і УСГ дотепер закінчили студії такі особи: Ю. Сумик, А. Мельник, Віра Лозинська, Ореста Помірко-Пілецька, Д. Пілецький, І. Лисейко, Ігор Масник, О. Коновал, О. Білинський, Віра Козій, Б. Кутко, О. Симян-

чук, К. Помірко, Марта Крупка-Білинська, Остап Шинкірик, Тимотей Балабан, Петро Хоркавий, Григорій Кульківський, С. Василів, Б. Рубчак, І. Гула.

Через членство в нашій Громаді перейшло багато українського студентства, яке завжди знаходило в ній товариську атмосферу і цікаву працю. Громадою керували особи, з яких зараз багато займає відповідальні пости в українському громадському житті, на американських Високих Школах і в професійних установах. Ми згадаємо про них за хронологічним порядком, подаючи склад кожної Управи:

1950 р. — У цьому році почався рух у справі створення в Чикаго студентського товариства. Створено Ініціативний Комітет, у склад якого входили: Василь Нагірняк, д-р І. Витанович і Василь Іващук. 5 лютого відбулись установчі Загальні збори при присутності 24 осіб. Прийнято статут і назву організації. Зборами вела Президія: д-р С. Самбірський — голова, Євген Ярошевич і Богдан Тимцюрак — секретарі. Склад Управи:

Василь Нагірняк — голова, Богдан Тимцюрак — заступник, Євген Ярошевич — секретар, Ірина Белей-Губчак — скарбник, Надія Коваль — секретар для англійської мови. Контрольна Комісія: Василь Іващук, Теодор Залуцький, Андрій Іванів. Товариський Суд: Микола Губчак, О. Бровар, Р. Павлів.

27 січня 1951 р. Присутніх 17 членів. Нова Управа: **Т. Балабан** — голова, Михайло Яшко — заступник, Оля Білецька — український секретар, Ірина Чушак — англійський секретар, Петро Головатий — скарбник, референти: Іван Кочерга — культурно-освітний, Юрій Сумик — організаційний, Петро Хоркавий — зв'язків, І. Масник і Ірина Урбан-Стерчо — імпрезовий, Олесь Рончковський — технічний, Ярослав Кибалюк — студійний. Контрольна Комісія: д-р П. Стерчо, інж. Д. Григорчук, інж. В. Нагірняк. Товариський Суд: д-р Р. Залуцький, О. Коновал, Ващинський.

На прогульці в 1953 р. З-ліва: В. Нагірний, С. Терлецький, А. Мельник, С. Геруляк, Б. Пігут (загинув трагічно), М. Корибутяк, Л. Корибутяк-Дудяк, —, Г. Ярошевич.

30 січня 1953 р. Присутніх — 36 членів. Управа: **Олекса Солтисік** — голова, Ю. Сумик — заступник, О. Помірко-Пілецька, Віра Лозинська — секретарі, І. Костів — скарбник, І. Масник, Л. Костелина — вільні члени. Контрольна Комісія: Т. Балабан, М. Яшго, Василь Шимоняк. Товариський Суд: С. Кибалюк, Б. Пігут, Петро Гой.

29 січня 1954 р. Присутніх — 47 членів. Управа: **Василь Шимоняк** — голова, Ігор Масник — заступник, Віра Лозинська, Таня Матійців — секретарі, С. Богатюк — реф. зв'язків, Р. Костів — скарбник, А. Мельник — культурно-освітний реф. Контрольна Комісія: В. Багмет, Є. Ярошевич, С. Голяш. Товариський Суд: С. Кибалюк, В. Шуя, О. Солтисік.

Під час цих Загальних Зборів виринула думка вступлення УАТ до СУСТА.

Дмитро Пілецький,
голова УСГ-Чикаго в 1955-
1956 ак. році.

4 лютого 1955 р. Присутніх — 33 члени. Управа: **Дмитро Пілецький** — голова, Андрій Мельник — заступник, О. Помірко-Пілецька, Віра Лозинська — секретарі, Богдан Рубчак — культурно-освітний реф., Іван Лисейко — реф. зв'язків, Петро Головатий — скарбник. Контрольна Комісія: І. Масник, В. Калинович, Є. Ярошевич. Товариський Суд: С. Кибалюк, Я. Василів, М. Левицький.

24 лютого 1956 р. Присутніх — 75 членів. Управа: **Юрій Сумик** — голова, Віра Лозинська — заступник, Н. Шевченко-Масник, Та-

ня Матійців — секретарі, Петро Головатий — скарбник, Зенон Голубець — культурно-освітний реф., Мирок Дахнівський — спортовий реф., Іван Пелеш — реф. зовнішніх зв'язків. Контрольна Комісія: Д. Пілецький, І. Лисейко, М. Мигаль. Товариський Суд: Василь Шуя, О. Помірко-Пілецька, В. Калинович.

7 листопада 1958 р. Управа: **Роман Вірщук** — голова, О. Ковер-

ко — заступник, Люся Фурович, Юрій Витанович — секретарі, Таня Матійців, Любомир Стадник — члени. Контрольна Комісія: Олег Білинський, Т. Балабан, Василь Голод. Товариський Суд: Л. Костелина, І. Масник, М. Мигаль.

1 листопада 1959 р. Присутніх 15 членів. Управа: **Михайло Мигаль** — голова, Ігор Масник — заступник, В. Голод — культурно-освітний реф.

Тут народжується дружба народів. Дмитро Пілецький (УСГ-Чикаго — посередині), представник ЦЕСУС-у на 7-ий Конгрес ІОСНСА в 1954 році. З-права на ліво: представники — Голляндії, Японії Америки, України (Д. Пілецький), Шкотії, Ісландії. Стоять: американець, і ісландець.

1955 р. Група студентів. З-ліва: О. Лобачевська, В. Шимоняк, О. Помірко-Пілецька, А. Мельник, Б. Кислевська-Попель, О. Солтисік (Гриць Мотика), І. Урбан-Стерчо, З. Данилишин, Т. Мельник-Дахнівська, Р. Костів, Михайло Урбан.

Таня Матійців,
голова УСГ в 1961-1962
академічному році.

12 березня 1961 р. Присутніх — Контрольна Комісія: Лариса Матійців, Б. Сацюк. 18 членів. Управа: **Т. Матійців** — голова, Б. Сацюк — заступник, Ю. Дубицький — секретар, Б. Рубчак — культурно-освітний реф. Я. Меркело — скарбник. Контрольна Комісія: М. Мигаль, І. Масник.

2 березня 1962 р. Присутніх — 40 членів. Управа: **Богдан Боднарук** — голова, Ігор Прийма — заступник, Юрко Гаецький, Юрко Дубицький — секретарі, Т. Матійців — культурно-освітний реф.

З вибором останньої, нової Управи, можна з певністю сказати, що УСГ в Чикаго переборола всі свої труднощі та хочеться вірити в майбутню сильну розбудову Громади і в те, що питання потреби дальшого її існування не буде ніколи стояти перед новими українськими студентами у нашому місті.

Таня Матійців

1963 рік. Група членів Управи УСГ і Контрольної Комісії після сходин. З-ліва: Юрій Дубицький — скарбник, Таня Матійців — культурно-освітний реф., Богдан Сацюк — член Контрольної Комісії, Юрій Гаецький — секретар, Лариса Матійців — член Контрольної Комісії, Ігор Прийма — заступник голови, Богдан Боднарук — голова.

Група студентів в часі прогульки до музею. З-ліва, 1-ий ряд: З. Богатюк, М. Білинська, Ю. Сумик, Л. Голод, С. Стадник. 2-ий ряд: О. Коновал, В. Багмет, Т. Запорощенко, А. Мельник, О. Пілецька.

CLEVELAND, OHIO:

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКЕ СТУДЕНТСЬКЕ ТОВАРИСТВО ІМ. А. КОЦКА

Українсько-американське Студентське Товариство ім. А. Коцка відіграло неабияку роллю в житті українського студентства в Америці. Життя і праця Товариства в перших роках свого існування, порівнюючи з діяльністю в кількох останніх, — в багато дечому різниться. Є відмінні темпи діяльності і сама праця УАСТ. За своїх останніх 11 років існування Товариство переживало роки розквіту, як і роки занепаду. На це склалися різні причини, які найкраще відомі членам Товариства, його основоположникам і керівникам.

УАСТ ім. А. Коцка створив Ініціативний Гурток в червні 1952 р. Членами ініціативного гуртка були — Одарка Городиська, Лариса Зварун і Григорій Завадівський. На Установчих Зборах 2 липня 1952 р. обрано першу Управу у такому складі: Григорій Завадівсь-

Товариство зорганізувало, при співпраці Університету Українознавства при місцевому відділі НТШ, виклади української історії, літератури, економії і мистецтва, які відбувались щотижня протягом кількох років і які доповнювано студентськими вечірками. Викладачами в цій програмі були — проф. В. Радзкевич, проф. Голембійовський, інж. М. Курах, проф. Лінчевський, проф. М. Пап, проф. М. Ждан, проф. І. Фізер та інші.

У 1954 р. Товариство започаткувало видавання англійською мовою "Українсько-американських студентських вістей". До першої редколегії цього видання входили — Д. Оленик, Б. Плюйко, Б. Мок-

рицький. Після виходу в світ кількох чисел, це видання перестало появлятися і його знову відновлено в 1959 р. за редакцією Адріана Кармазіна.

Членство УАСТ постійно збільшувалось. У 1954 р. до УАСТ належало 40 студентів, в 1955 — 55, а в 1958 — 65. Якраз в цьому році Товариство відмічало своє п'ятиліття і з цієї нагоди на 5-их Загальних Зборах 8 лютого 1958 р. д-р Зенон Винницький виголосив доповідь "Апокаліпса Петра Калини".

У 1957 р. багато праці вложило студентство УАСТ в технічну підготовку III-го Конгресу СУСТА і Високошкільної Конференції.

кий — голова, Одарка Городиська — секретар, Євген Небеш — член. В цьому часі Товариство нараховувало 7 членів і 10 кандидатів.

З ініціативи УАСТ і УСГ — Нью Йорк відбулась в Клівленді 15 - 16 листопада 1952 р. Перша Конференція Українських Студентських Громад Америки, в якій взяли участь представники студентських товариств Нью Йорку, Чикаго, Дітройту, Ен Арбор, Нью Джерзі, Клівленду і Американського Відділу ЦЕСУС-у. На цій конференції створено Діловий Секретаріят для підготовки першого Конгресу українського студентства Америки і створення СУСТА.

УАСТ за час свого існування влаштувала різні конференції, розвагові імпрези, академії Крут, відзначала самостійно, або разом з іншими організаціями Клівленду українські національні річниці.

1960-ий рік можна уважати новим переломовим роком у діяльності Товариства. Після деякого застою, нова Управа провела ряд рішучих заходів з ціллю відновити діяльність.

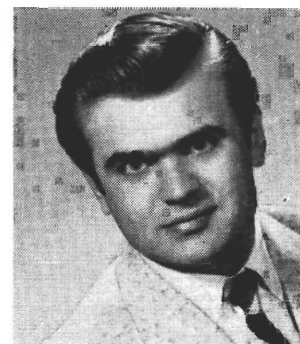
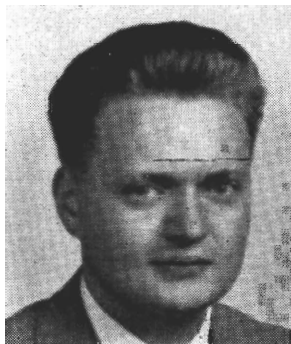
14 - 15 травня 1960 р. УАСТ разом з НТШ "Заревом" і Українськими Злученими Організаціями влаштувало навкову конференцію на загальну тему — "Україна в минулому, сучасному і майбутньому", в якій виголосили доповіді ряд українських професорів американських високіх шкіл.

10 - 11 вересня 1960 р. відбулась Студійна Конференція при співучасті студентських громад Дітройту, Нью Йорку, Ньюарку і Чикаго. Конференція складалась з двох частин.

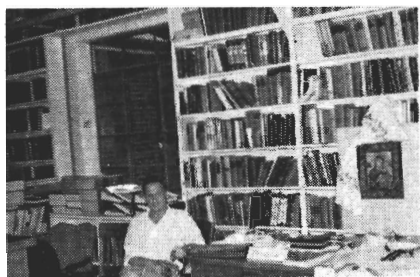
10 - 11 вересня 1960 р. відбулась Студійна Конференція при співучасті студентських громад Дітройту, Нью Йорку, Ньюарку і Чикаго. Конференція складалась з двох частин.

10 - 11 вересня 1960 р. відбулась Студійна Конференція при співучасті студентських громад Дітройту, Нью Йорку, Ньюарку і Чикаго. Конференція складалась з двох частин.

10 - 11 вересня 1960 р. відбулась Студійна Конференція при співучасті студентських громад Дітройту, Нью Йорку, Ньюарку і Чикаго. Конференція складалась з двох частин.

Голови УАСТ: з-ліва — Юрій Галушинський (1957 - 1958), Ігор Кунаш (1961 - 1962), Богдан Футей (1962 - 1963).

Виставка української книжки і народного мистецтва на Трі Стейт Коледж-і в 1956 р. Сидить — Осип Врублівський, віцепрезидент Міжнародного Студентського Клубу і предсідник Виставового Комітету.

Перший день був присвячений загальній темі "Вплив Т. Шевченка на українське національне відродження". Реферати виголосили: В. Попель — "Націоналізм в поезіях Т. Шевченка", Д. Голубець — "Т. Шевченко та Кирило-Методіївське Братство", В. Голод — "Народні цінності Т. Шевченка", А. Бедрій — "Ідея української державности в творах Т. Шевченка". На початку Конференції зі вступним словом про завдання сучасного українського студентства виступив проф. М. Пап.

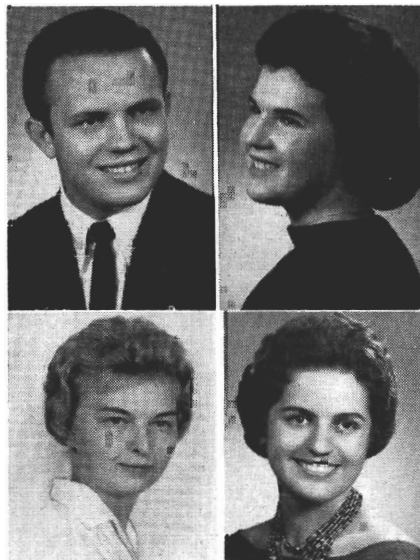
Друга частина Конференції була присвячена студентським питанням і вона відбувалась під загальним кличем "СУСТА і ваша студентська організація", а в ній брали участь К. Савчук, С. Хемич, А. Кармазин, В. Федорак.

У грудні 1961 р. УАСТ улаштувало спільний дискусійний вечір з "Заревом". У січні 1962 р. мер Клівленду проголосив 29 січня — Днем Українського Студента, а це проголошення зачитано урочисто на Крутянських роковинах. Багато праці вложило УАСТ в підготовку величавих Шевченківських святкувань, зокрема: спеціальної імпрези — "Молодь Шевченкові".

15 - 16 вересня 1962 р. УАСТ улаштувало Ювілейну Конференцію для відмічення десятиріччя свого існування. Конференція складалась з двох частин. У першій частині відкриваючи Конференцію говорив про життєвий шлях патрона УАСТ А. Коцка — Богдан Футей. Про завдання українського студентства говорив проф. М. Пап, про історію УАСТ — д-р З. Винницький, а про працю СУСТА — В. Прибила.

У другій частині Конференції відбулось три панелі під загальним кличем "Український студент Україні":

У першому на тему "Завдання в середніх і вищих школах" брали участь — А. Кармазин, Любомир Зобнів і Ігор Чума; у другому — "Український студент серед українського громадянства" — брали участь В. Прибила і Юрій Кульчицький; у третьому —

Члени УАСТ ім. А. Коцка. Згори — з-ліва: Зенон Голубець — голова Товариського Суду, Марта Гордійчук — вільний член Управи; в другім ряді: Оріся Волчук — культурно-освітний реф., Дарія Голубець — 1-ий заступник голови.

"Становище українських студентів на Рідних Землях" — брали участь українські студенти, які недавно прибули до ЗДА з-поза залізної заслони — Надя Тимчук, Ярослав Чомко і Микола Дупляк.

У грудні 1962 р. відбулись спеціальні сходи з середньошкільниками Клівленду і околиць, на яких інформації про студії в американських вищих учбових закладах давав: С. Воляник.

Відкриваючи: Ювілейний рік СУСТА — УАСТ величаво відмітила 45-ту річницю героїчного бою під Крутами, постаравшись про проклямацію 29 січня — Днем Українського Студента, губернатором Огайо п. Родесом, мером Клівленду Локером і мером Парми — Дейом. Крім цього Товариство відзначило Крутянські роковини, на яких доповідь виголосив Богдан Футей, а в мистецькій частині виступили Марта Гордійчук і Надя Воляник.

Крім цієї замітної діяльності — УАСТ працювало і в багатьох інших напрямках: влаштовувано виставки українського народного мистец-

1956 р. Осип Врублівський, віцепрезидент Міжнародного Студентського Клубу при Трі Стейт Коледж-і з членами Управи Міжнародного Клубу. З-ліва: представник жидівського Клубу, індійського, Ямайки, О. Врублівський, вірменського.

тва, закуплювано англомовні книжки з українознавства для бібліотек місцевих американських високих шкіл, виголошувано доповіді, друкують інформації в американських і українських часописах, улаштувано вечірки, тощо.

На ФКУ, завдяки жертвенній праці Х. Волинець, зібрано в Клівленді понад 4.000 дол.

Виконання цієї праці завдячується провідним членам УАСТ і його членству.

* * *

Українсько - Американське Студентське Товариство ім. А. Коцка в останніх 11 роках очолювали Управи в такому складі:

1953 - 1954 рік: Борис Пляйко — голова, Борис Мокрицький — заступник, Надія Вовк — секретар, Лариса Зварун — скарбник, Юрій Галушинський — організаційний реф., Михайло Бохно — культурно-освітній реф., Григорій Завадівський — реф. стипендійних справ.

1954 - 1955 рік: Дорота Оленик — голова, Борис Мокрицький — заступник, Іван Пелех — секретар, Богдан Кичун — скарбник, Юрій Галушинський — організаційний реф., Павло Половчак — стипендійний реф., Олесь Якубович — культурно-освітній реф.

1955 - 1956 рік: Дорота Оленик — голова, Юрій Галушинський — заступник, Христя Гірняк — секретар, Ярема Раковський — куль-

турно-освітній реф., Євген Палка — організаційний реф., П. Половчак — стипендійний реф., Павло Підгірський — фінансовий реф.

1958 - 1959 рік: Юрій Галушинський — голова, Христя Гірняк — заступник, Орест Колодій — секретар, Іван Пелех — скарбник, Євген Палка — організаційний реф., Тарас Кордуба — культурно-освітній реф., Борис Раковський — стипендійний реф.

1959 - 1960 рік: Євген Палка — голова, А. Кармазин — заступник, Діонізія Палажій — секретар, Ростислав Бобків — скарбник, Віталій Періг — організаційний реф., Марта Гірняк — культурно-освітній реф., Борис Раковський — стипендійний реф.

Майор міста Парма, Огайо, проголошує день 29 січня 1963 р. — "Днем Українського Студента". З-ліва: Джозеф Гатс — компролер Парми українського походження, Зіновія Тарчанин — стипендійний та реф. ФКУ, Марія Фур — організаційний реф., майор Парми Джеймс Дей, Мотріл Грушкевич — вільний член Управи, Богдан Футей — голова УАСТ і другий віцепрезидент СУСТА, Володимир Грушкевич — скарбник, Юрій Кульчицький — другий заступник голови, Марта Воляник — секретар.

1960 - 1961 рік: Богдан Фґтей — голова, Зенон Голубець — заступник, Р. Палажій — секретар, Д. Грабець — скарбник, Марта Гірняк — культурно-освітній реф., Орися Волчук — стипендійний реф., Юрій Кульчицький — організаційний реф.

1961 - 1962 рік: Ігор Кунаш — голова, Микола Голян — заступник, Марта Грушкевич — секретар, Христина Волинець — реф. ФКУ, Іван Зубаль — реф. радіо-передач.

1962 - 1963 рік: Б. Фґтей — голова, Дарія Голубець і Юрій

Кульчицький — заступники, М. Воляник — секретар, Володимир Грушкевич — скарбник, Марія Фур — організаційний реф., Зіновія Тарчанин — реф. ФКУ і стипендійний, Орися Волчук — культурно-освітній реф., Мотря Грушкевич, Марта Гордійчук, Роман Полатайко — вільні члени.

City of Cleveland

RALPH S. LOCHER
MAYOR

PROCLAMATION

Designating Tuesday, January 29, 1963, as

"UKRAINIAN STUDENT DAY"

WHEREAS, the Ukrainian - American Student Association of Cleveland is joining with Ukrainian student groups in the United States, Canada and throughout the free world to commemorate the student Battalion which served so heroically at the Battle of Kruty; and

WHEREAS, this solemn occasion on the forty-fifth anniversary of Ukrainian Independence serves as a symbol of inspiration to freedom loving people everywhere.

NOW, THEREFORE, I, Ralph S. Locher, as Mayor of the City of Cleveland, do hereby proclaim Tuesday, January 29, 1963, as "UKRAINIAN STUDENT DAY" and urge all of the people of Cleveland to join in this observance in honor of those who fought and died for the cause of freedom.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand and caused the Corporate Seal of the City of Cleveland to be affixed this 20th day of January, 1963.

Mayor

Проклямація мером Клівленду 29 січня 1963 р. - Днем Українського Студента.

COLLEGE PARK, MD.:

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КЛЮБ

UNIVERSITY OF MARYLAND

У 1958 р. група студентів Мерілендського університету — Ю. Ілінський, М. Феденко, Т. Царик та інші, створили Український Студентський Клуб при університеті, який мав завдання інформувати студентів і професорів проблемами України. Установчі збори УСК відбулись 27 березня 1958 р. і ними проводив

Т. Царик. На зборах присутні ознайомились з університетськими вимогами, прийняли статут, запросили на свого дорадника проф. А. П. Гансена і вибрали свою першу Управу у такому складі: Т. Царик — голова, М. Феденко — заступник, Марія Мацук — секретар, О. Траска — скарбник. Першими членами УСК було 8 студентів.

1959 р. Група членів Українського Студентського Клубу при Мерілендському університеті. Сидять (з-ліва): Юрій Ілінський, Марія Кічоровська, Марія Мазур, Василь Палійчук (голова), Таня Чапельська, Марта Процінська, Тарас Прутула. Стоять (з-ліва): Орест Дячок, Олександр Траска, Микола Бабченко, Олег Булавка, Іван Зарубайко, Іван Корж, Микола Лимар.

Незабаром УСК заживував свою працю, став членом СУСТА та улаштував літературні вечори чи реферати, улаштував щорічно виставки українського мистецтва та брав участь, з мистецькими виступами, в щорічній Міжнародній Фієсті. Серед ряду доповідачів, які виголошували реферати для членів Клубу треба відмітити д-ра Я. Шав'яка з Балтімору і проф. І. Дубровського з Австралії.

Члени УСК брали цілий час активну участь у спортивному житті, входячи в склад університетської дружини копаного м'яча, що не раз відмічу-

Мистецька виставка УСК на Мерілендському університеті в 1959 р.

Василь Палійчук, голова УСК (1959 - 1960), молодий талановитий мистець, народжений в 1934 році на Снятинщині, здобув високу освіту в ЗДА в ділянці мистецтва. Брав участь в різних американських виставках і здобув багато мистецьких нагород.

вала університетська газета. В дружині копаного м'яча грали — І. Зарубайко, Д. Купчик, М. Лимар, Т. Хархаліс, І. Корж, в тенісі — О. Поліщук.

У 1958/59 академізному році УСК очолювала Управа у складі: Т. Хархаліс — голова, Орест Ганас — заступник, Микола Лимар — скарбник, Марія Мацук — секретар, маючи 15 членів.

У 1959/60 ак. році до Управи входили: Василь Палійчук — голова, Марія Мацук — заступник, Таня Чапельська — секретар, Олександр Траска — скарбник. Клуб мав 16 членів.

У 1960/61 ак. році УСК мав 25 членів, а в склад Управи входили: Іван Зарубайко — голова, Микола Лимар — заступник, Марія Кічеровська —

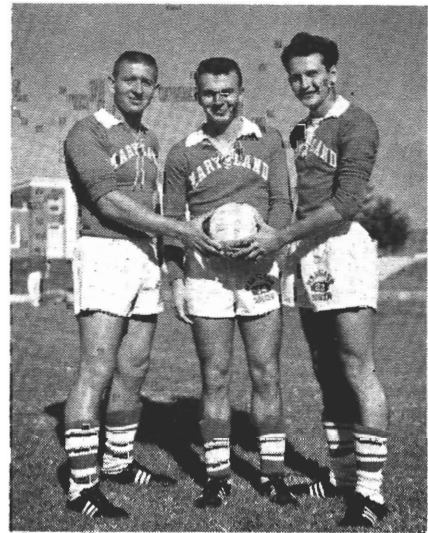
секретар, Василь Курінний — скарбник.

У 1961/60 ак. році УСК мав 24 члени і Управу у такому складі: І. Зарубайко — голова, Д. Купчик — заступник, Олег Булавка — секретар, Марта Проціньська — скарбник.

Студії на Мерілендському університеті до тепер закінчили: О. Стельмах, В. Палійчук, О. Ганас, М. Мацук, М. Феденко, Т. Царик, Ю. Клос.

Серед активних членів УСК помітне місце займає Василь Палійчук, талановитий український мистець, якого праці виставлялись в різних містах Америки і який здобув багато прихильних голосів американської критики.

Іван Зарубайко

Члени дружини копаного м'яча Мерілендського університету (з-ліва) І. Зарубайко, М. Лимар, І. Корж.

COLUMBUS, OHIO:

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КЛЮБ

OHIO STATE UNIVERSITY

На Стейтовому університеті в Колумбус від багатьох років студіювали українські студенти. Число їх завжди хиталось між 10 і 20 осіб.

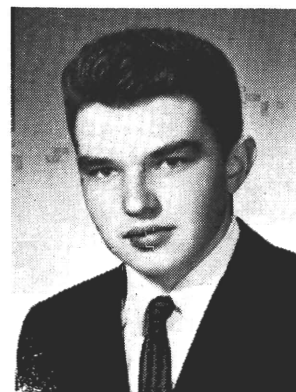
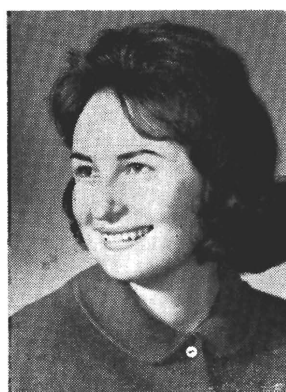
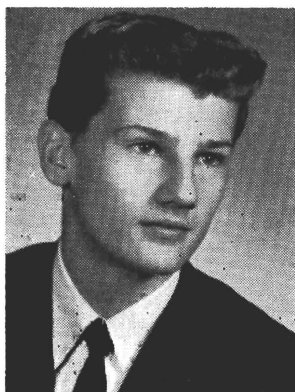
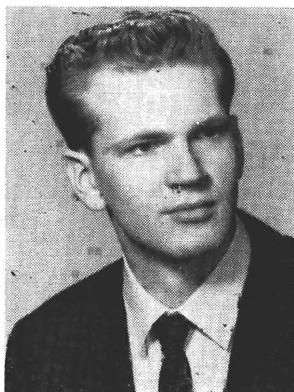
УСК засновано 30 жовтня, 1953 р. і його очолював Микола Барнай, а секретарем був Богдан Неганів. На I-ий Конгрес СУСТА тринадцять членів Клубу вибрали делегатами — Богдана Чопка, Ігоря Пелякова і Богдана Неганіва.

Члени Клубу працювали ще перед затвердженням його університетськими властями. В 1953-1954 рр. вони виголосили 15 доповідей на східньо-європейські теми для загальної публіки і 20 — для студентів. Під час Міжнародного Тижня, УСК влаштував мистецьку виставку і взяв участь у вокальній частині концерту. В 1954 р. головою Клубу був Адам Білецький, а секретарем Віктор Лютій.

21 березня, 1960 р. УСК розв'язано, а його майно в сумі 14.95 дол. передано на ФКУ.

Після кількох років активної діяльності, праця Клубу через брак студентів на деякий час припинилась. Щойно в 1961 р. місцеві студенти рішили відновити діяльність УСК, а ініціатива в цьому напрямку вийшла від Юрія Фединського, Бориса Наріжного, Ксені Олесницької і Юрія Андрійовича.

На Загальних Зборах, які відбулись 30 вересня 1961 р. обрано нову Управу з таких осіб: Юрій Фединський — голова, Богдан Пащин — заступник, Остап Швабінський — секретар, Юрій Андрійович — скарбник. В цьому часі Клуб нараховував 20 членів.

Управа УСК, з-ліва: Остап Швабінський — голова (1962 - 1963), Богдан Пащин — заступник голови, Ксеня Олесницька — секретар, Юрій Попель — скарбник.

На 1962-1963 р. до Управи входять: Остап Швабінський — голова, Богдан Пащин — заступник, Ксеня Олесницька — секретар, Юрій Попель — скарбник. У цьому академічному році до Клубу належить 21 студент.

В останніх двох роках Клуб проявляв діяльність в різних ділянках. Богдан Пащин виголосив доповідь про 1-ше Листопада і про Крути, Ксе-

ня Олесницька — про Крути. В травні 1962 р. на Міжнародному Фестивалі при університеті наша українська група зайняла друге місце.

На "інтрамюраль" змаганнях наша відбиванкова команда зайняла перше місце, а Богдан Пащин зайняв перше місце в стрибках у висоту.

На XV-му Конгресі ЮСН-СА, в якому брала участь чи-

сленна делегація СУСТА, з словом про цілі комунізму виступив тодішній голова УСК Юрій Фединський.

УСК брав також активну участь в моделі Об'єднаних Націй, до делегації якого входили Юрій Фединський, Богдан Пащин і Остап Швабінський.

У 1961 р. УСК відновив своє членство в СУСТА.

DETROIT, MICH.:

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КЛЮБ

WAYNE UNIVERSITY

Український Студентський Клуб (перша назва — Український Клуб, згодом — Українська Студентська Громада) при університеті Вейн в Дітройті належить до найстарших студентських організацій в ЗДА.

УСК постав, як Український Клуб при університеті осінню 1938 р., нараховуючи 23 члени. В 1939 р. число членів зросло до 47. До Клубу тоді належали: Богдан Атаманець, Олена Барсак, Йоанна Барсак, Степанія Байор, Сильвія Блащук, Лев Борух, Мільдред Чернецька, Неті Чернецька, Галя Цимбаліст, Теодор Фісанік, Анна Гайда, Андрій Герула, Петро Голій, Емілія Гайоп, Дженні Гуд, Іван Григорків, Ольга Якимець, Євгенія Касій, Марія Киянчук, Володимир Кізель, Петро Лишак, Михайло Мандзин, Стелля Матіїв, Василь Мічель, Олена Мозоля, Марія Процюк, Михайло Прибила, Ліліяна Рабчук, Теодор Ревак, Ольга Сербей, Ольга Шелегей, Любіна Шестий, Володимир Шидловський, Йосип Стахура, Степан Старик, Софія Сторож, Гаррі Трендовський, Тіллі Турецька, Анна Васько, Ліліяна Венгер, Михайло Віхорик, Олена Яр, Віра Яр, Ірина Якимович, Петро Язвінський.

Український Клуб був зорганізований з ініціативи Михайла Віхорика і Петра Голія, а перед війною і в часі останньої війни, Клуб активно працював даючи на університеті виступи з українськими народними танцями, влаштовуючи виставки українського народного мистецтва та відомі і популярні в тому часі в Дітройті великі студентські заходи.

В повосенних роках, з приїздом до Дітройту нових емігрантів, студентське життя, яке часом було занепало, знову ожило, зав'язуючи контакт з ЦЕСУС-ом, а згодом включаючись в організаційну систему СУСТА.

За цілий час свого існування Клуб брав дуже часто активну участь в різних українських національних святкуваннях, влаштовував самостійно або спільно з іншими організаціями Крутянські академії, а також різні виступи на університеті Вейн.

З більших студентських імпрез в Дітройті треба відмітити з'їзд українського студентства середнього сходу Америки 14 квітня 1956 р., в якому взяли участь представники

студентських осередків з Ен Арбор, Дітройту, Клівленду, Колумбус, Міннеаполіс і Чикаго, а також президент СУСТА Олег Федішин.

В 1956 р. розв'язано Клуб, а на його місце створено Українську Студентську Громаду. Головою Громади було обрано Василя Колодчина.

У 1957-1958 рр. УСГ пережила поважну організаційну кризу і в цьому часі вона була недіяльна.

Кризу переборено в 1958 р., коли діяльність Громади перенесено знову на форум Вейнського університету, а до нової управи вибрано молодших людей, на чолі з Володимиром Білясвим-Попелем. У цьому часі назву Громади перемінено на — Український Студентський Клуб.

У 1958 р. розпочато на університеті виклади українознавства, які отримали повну акредитацію.

Почавши від 1959 р. в Дітройті відбуваються конференції СУСТА, в яких беруть участь студентські осередки середнього сходу Америки.

6-7 лютого 1959 р. відбулась в Дітройті Конференція СУСТА, на якій головну доповідь мав активний студентський

діяч Богдан Федаш — "Організаційні форми студентських громад і організацій".

7 лютого 1960 р. відбулась конференція СУСТА на загальну тему "Стан освіти за доби гетьмана І. Мазепи", на якій з доповідями виступили В. Гнатчук, Т. Рогатинська, М. Мигаль, А. Кармазин.

З великим захопленням студенти змагалися в цьому році за вивіщення синьо-жовтого прапора замість синьо-червоного на щоглі призначеній Україні під час тижня Об'єднаних Націй. Студентська га-

Червень, 1939 р. Група членів УСК. Стоять з-ліва: Михайло Прибила, Галя Цимбаліст, Сильвія Блейк, Ольга Якимець, Софія Сторож, Ірина Якимович, Марія Киянчук, Андрій Геральд, Гаррі Тренд, Михайло Віхорик.

Червень, 1939 р. Студентки — члени УСК. З-ліва: Анна Васько, Сильвія Блейк, Ольга Якимець, Ірена Якимович.

Червень, 1939 р. Виставка українського мистецтва влаштована УСК на Вейн університеті у Дітройті.

зета The Daily Collegian широко коментувала на першій сторінці виступ в цій справі Юрка Слюсарчука, а також голови УСК Миколи Григорюка та Тараса Когута. Газета опублікувала листи до редакції членів Клубу з Климичина Л. Зубаля, М. Григорюка, Д. Заревича і А. Лофодорка. Хоч ці домагання не увінчались успіхом, щорічно Клуб протестує перед організаторами

Тижня ОН проти вивіщення прапора поневолювачів України.

18-19 лютого 1961 р. відбулась в Дітройті чергова конференція СУСТА, яка складалась з двох частин, загальними темами яких були — "Участь студентства в будівництві української держави 1917-1920 рр." і "Діяльність українського студентства в ЗДА". Доповідачами на цій

конференції були С. Хемич, І. Іваницький, З. Голубець, Т. Матійців, К. Савчук, І. Вівчар і Б. Федорак.

В цьому ж році УСК був господарем і займався технічною підготовкою 5-го Конгресу СУСТА, який відбувся в приміщеннях університету Вейн 1-2 липня 1961 р.

Український Клуб, а згодом УСГ і УСК очолювали Управи в такому складі:

1938 р.: Михайло Віхорик — голова, Петро Голій — заступник, Ольга Шустакевич і Софія Сторож — секретарі, Гаррі Трендовський — скарбник, Аліс Камерер — доглядник. Членів — 23.

1939 р.: Андрій Герула — голова, Олена Яр — заступник, Ірена Якимович, Любіна Шестий — секретарі. Членів 47.

1940 р.: Тадей Гофрей — голова, Лев Борух — заступник, Софія Сторож, Ліліян Венгер — секретарі, Олена Мозоль — скарбник. Членів — 47

1941 р.: Лев Борух — голова, Анна Васько, Ольга Май — секретарі, Петро Язвінський — скарбник. Гарольд Г. Доннелі — доглядник. Членів — 40.

Президент СУСТА Володимир Прибила (сидить перший з-ліва) за діловими розмовами з представниками УСК в Дітройті. Сидять напроти нього, з-ліва: Світлана Лебедович, Лариса Зубаль, Ігор Іваницький, Люба Климичина (голова УСК при Вейн університеті), Марія Боб'як, Ярема Козак.

Червень, 1939 р. На виставці українського мистецтва на Вейн університеті. Стоять з-ліва: Олена Мозоля, Віра Любіна, Шестипалка.

1942 р.: Петро Язвінський — голова, Євген Ганиш — заступник, Ольга Тиро, Грація Симак — секретарі, Олександр Камінський — скарбник. Членів — 40.

1944 р.: Євген Красіцький — голова, Марія Попик — заступник, Єлисавета Фарлей, Степанія Байор — секретарі, Грація Семак — скарбник. Членів — 25.

1945 р.: Євген Красіцький — голова, Марія Попик — заступник, Роземарія Мартинюк, Йоанна Драгіна — секретарі, Ліліяна Мацишин — скарбник. Членів — 25.

1947 р.: Іван Нагринч — голова, Геневефа Дембіцька — заступник, Віра Шестий, Ольга Лишак — секретарі, Йосип Гельнер — скарбник. Членів — 37.

1948 р.: Склад той самий, за винятком скарбника — Марія Паливода. Членів — 10.

1949 р.: Степан Ю. Луцький — голова, Г. Дембіцька — заступник, Анна Кошій, Ірина Янчак — секретарі, Ольга Шумська — скарбник. Членів — в першому семестрі — 35, в другому — 25.

1950 р.: Ірина Янчак — голова, Наталія Кошій — заступник, А. М. Лепіцька, Ольга Сутарук — секретарі, Мільтон Стетків, а в другому семестрі Іван Артимович — скарбник. Членів — 20.

1950 - 1951 р.: Склад той самий за винятком секретарів — М. Яремій, Ольга Сутчук. Членів — 20.

1951 - 1952 р.: Мільтон Стетків — голова, Едвард Генік — заступник, Франціс Натушко, Ірина Крива — секретарі, Олександр Вплиця — скарбник. Членів — 25.

1952 - 1953 р.: Володимир Сосновський — голова, Франціс Натушко — заступник, Емілія Кошій — секретар, Юлія Кришевич — скарбник. Членів — 18.

1953 - 1954 р.: Володимир Сосновський — голова, Ігор Козак — заступник, Емілія А. Папаш, Алла Т. Юрківська — секретарі, Олексій Сарафим — скарбник. Членів — 25.

1954 - 1955 р.: Любомир Гевко — голова, Володимир Сосновський, Петро Капітанець — секретарі, Степан Феденко — скарбник. Членів — 26.

1955 - 1956 р.: Склад Управи УСК: Ігор Козак — голова, Христина Гоців — заступник, Анісія Кордуба — секретар, Євген А. Михайлович — скарбник. Членів — 44.

Склад Управи новопосталої Української Студентської Громади (обраний 29 грудня 1955 р.): Василь Колодчин — голова, Б. Федорак, Л. Шашло — заступники, Т. Когут — секретар, П. Кошнірук — скарбник, Л. Филипів — культурно-освітний реф., П. Капітанець — імпрезовий реф.

1956 - 1957 р.: Емілія Папаш — голова, Христина Годів — заступ-

Микола Григорчук, голова УСГ (1960 - 1961).

ник, Донна Іванець — секретар, Алла Юрківська — скарбник. Членів — 25.

1957 - 1958 р.: Громада — неді- льна.

1958 - 1959 р.: Володимир Біляїв- Попель — голова, Богдан Косієвич — заступник, Я. Цісарук — культурно-освітний реф., І. Винник, М. Підгурська — секретарі. Членів — 32.

1959 - 1960 р.: Володимир Біляїв- Попель — голова, Ліза Цюра — заступник, Марія Підгурська — секретар, Світлана Гончаренко — скарбник, Віра Зубальська, Люба Климшин — культурно-освітні реф. Членів — 31.

1960 - 1961 р.: Лев М. Григорчук — голова, Калина Ткачук — секретар, Марія Кошів — скарбник, Вільма Филипів — культурно-освітний реф. Членів — 35.

1961 - 1962 р.: Люба Климшин — голова, Лариса Зубаль — за-

Травень, 1962 р. Мистецька виставка УСК під час Міжнародного Студентського Балю. З-ліва: Уляна Куницька, —, Люба Климшин (голова УСК), Маруся Боб'як (секретар), двоє глядачів.

ступник, Ярема Козак — секретар, Світлана Лебедович — скарбник, Марія Баб'як — культурно-освітний реф. Членів — 42. В другому семестрі: Я. Козак — заступник, Л. Зубаль — секретар.

1962 - 1963 р.: Ярема Козак — голова, В. Томин — заступник, Марта Совчак, Маргарета Бжеська — секретарі, Богдан Заревич — скарбник. Членів — 50.

Професорськими дорадниками УСК були: Аліс Камерер (1933-1941), Гарольд Г. Донеллі (1941-1944), Михайло Віхорик, Любіна Лапчак (1944-1947), Степан В. Мамчур (1947-1957, 1962), Гаррі Г. Тренд (1958-1962).

Лютий, 1963 р. Управа УСГ. З-ліва: Марта Савчук (рекордовий секретар), Літа Косак, Володимир Томин (заступник голови), Віра Трешневська, Галя Сливинська, Рома Крохмалюк, Христина Бойко, Маргарита Бжеська (секретар), Ярема Козак (голова).

Група учасників V-го Конгресу Українського Студентства Америки, який відбувся 1-2 липня 1961 р. в Дітройті на Вейн Стейт університеті.

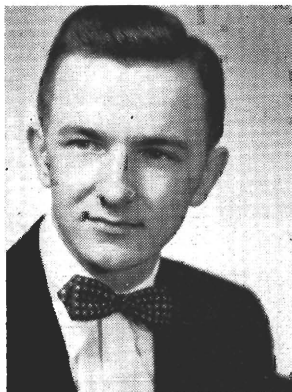
HARTFORD, CONN. and STORRS, CONN.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

UNIVERSITY OF CONNECTICUT

Українську Студентську Громаду в Гартфорді засновано восени 1952 р. за ініціативою Володимира Бандери, Ярослава Бандери, Оresta Кузьми, Степана Чайковського, Юліяна Крижанівського, Меланії Мулицької, Люби Терлецької й І. Черниги. До 1954 р. осередок діяльності знаходився в Гартфорді, де тоді перебувала більшість студентів. У 1954 р. через перенесення багатьох студентів до University of Connecticut в Storrs осередок праці перенісся до Сторсу, де засновано Українську

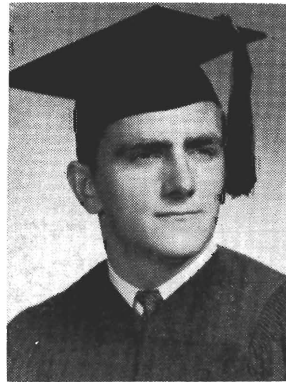
У 1954, 1955 і 1956 рр. осередок в Сторсі влаштував на університеті "Українські Дні" з багатою програмою і виставками українського мистецтва та з доповідями переважно американських професорів на теми пов'язані з Україною. Тут було організовано тижневі радіо-передачі по через університетську радіовисильню, як рівнож організовано International Club. Студентські сходни та всі імпрези були оголошували, а згодом коментовані університетською газетою. В університетській церкві бу-

Володимир Бандера,
член Ініціативного Комі-
тету та перший голова
УСГ в Гартфорді
(1952 - 1953).

Степан Бойчук,
голова УСГ в Гартфорді
(1954 - 1955, 1956 - 1957).

Ярослав Лучкань,
голова УСГ в Сторсі
(1957 - 1958, 1961).

Ігор Захарясевиц,
голова УСГ (1962 - 1963).

Студентську Громаду — Ukrainian Circle, яка на протязі 1954 - 1958 років виявила дуже велику діяльність. Першим опікуном Громади був предсідник інженерного департаменту проф. Тимошенко.

В цьому самому часі, коли студентський осередок в Сторсі діяв цілком окремо і самостійно, студенти, які залишились в Гартфорді продовжували свою діяльність на терені цього міста, маючи свою окрему Управу. Близька віддаленість двох осередків уможливила тісну співпрацю та втримання ділового контакту, особливо під час вакацій. Не зважаючи на існування двох Управ і намічування двох окремих плянів праці, студентство Гартфорду і Сторсу творило одну цілість і жодних розбіжностей ніколи між нами не було.

Діяльність Гартфордського осередку в роках 1954 - 1960 гре-

са також відмітити. Тому, що цей осередок начислював менше членів і його члени були з різних шкіл околиці Гартфорду, діяльність його, зокрема академічна, не була така розвинена, як в Сторсі. Зате активність в українському громадському житті була дуже добра. Крім балів студенти організували різні виставки та виступи, брали активну участь в підготовці українських академій і свят. Громада займалась збірками на українські наукові цілі та закупом книжок про Україну для американських бібліотек. Англомовні книжки з українознавства були закуплені для сліду-ючих шкіл: University of Conn.,

де влаштувано Службу Божу в українському обряді, в якій взяло участь багато американських студентів.

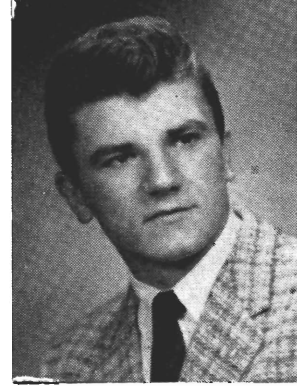
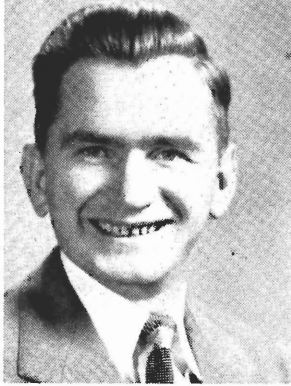
Головами УСГ в Сторсі були: **В. Бандера** (1952 - 1953), **В. Бойко** (1954 - 1955), **В. Маркопольський** (1955 - 1956), **Ярослав Лучкань** (1957 - 1958 та в 1961 р.)

Yale University, Trinity College, St. Joseph College, Hartford College, U. S. Army Library, Hartford Public Library.

Громада брала активну участь в СУСТА. Чотири члени Громади брали участь у Першій Конгресі Українського Студентства Америки в 1953 р. (Ю. Крижанівський, В. Бандера, С. Бойчук, Л. Терлецька). На Третій Конгресі СУСТА в 1957 р. представник Гартфордської Громади Неоніла Корчинська була вибрана до Президії Конгресу.

До Управи УСГ в Гартфорді входили такі особи:

1952 - 1954 рр.: **В. Бандера**, **В. Маркопольський**, **В. Лехман**, панна Герент.

Активні члени УСГ, з-ліва: Степан Чайковський і Ярослав Бандера, члени Ініціативного Комітету УСГ в Гартфорді, Мирон Красій, визначний змагун копаного м'яча, вибраний до команди "All New England", "All American", капітан команди в "Univercity of Conn."

1954 - 1955 рр.: Степан Бойчук — голова, Павло Мельник — секретар.

1955 - 1956 рр.: Орест Кузьма — голова.

1956 - 1957 рр.: Степан Бойчук — голова, Надія Гафткович — заступник, Богдан Красій, Орест Кузьма — секретарі.

1957 р.: Павло Мельник — голова, Надія Гафткович — секретар.

1957 - 1958 рр.: Неоніла Корчинська — голова, Надія Гафткович — секретар.

1958 - 1959 рр.: Григорій Сович — голова, Еріка Дакильченко — заступник і скарбник, Н. Гафткович — секретар.

1959 - 1961 рр.: Степанія Красій — голова, Надія Гафткович — секретар.

1961 - 1962 рр.: Ростислав Соболев — голова, Уляна Скождополь — секретар.

1962 - 1963 рр.: Ігор Захаряевич — голова, Уляна Скождополь — секретар, Мотря Крупа — скарбник.

В 1959 - 1961 рр. діяльність обидвох осередків в Гартфорді і Сторс підупала. Щойно в 1962 р., коли обидва осередки об'єдналися в один, активність знову збільшилась.

Діяльність УСГ в роках 1961/63 ішла по таким напрямкам:

а) Конференції: зорганізовано конференцію з американськими професорами, на якій обговорено два питання — 1. Історично-географічне значення України в Європейській по-

літиці; 2. Проблема неправильної інтерпретації української проблематики особливо "спеціями" та деякими професорами.

В роках 1960 - 1961 Громада в Сторс відбула три конференції з американськими професорами університету, на яких обговорювано загальні те-

Управа УСГ-Гартфор в 1962 - 1963 ак. році. З-ліва: Мотря Крупа, Ігор Захаряевич, Уляна Скождополь.

ми української проблематики.

б) Свята-реферати: в лютому 1963 р. відсвятковано 45-ту річницю бою під Крутами. В святі взяли участь всі студенти Гартфорду і околиць, а також запрошені гості — професори, учителі та представники місцевих організацій.

в) Збірка на ФКУ: УСГ збрала декларації на ФКУ на суму 1,000 дол. Дотепер зібрано 740 дол. Референт ФКУ — І. Захаряевич.

Член УСГ Мирон Красій є капітаном університетської футбольної команди і бере участь у збірній футбольній команді на Нью Інглянд (All New England), у всеамериканській (All American) і репрезентації ЗДА на футбольних міжнародних змаганнях в 1963 р.

Багато членів Громади здобули вже поважні успіхи в науці, деякі здобули стипендії від американських установ.

Ігор Захаряевич

Сходина УСГ в 1963 р. Сидять з ліва: Віктор Маркопольський, Люба Терлецька, проф. Роман Чубатий, Анна Олексишин, Юліян Крижановський. Стоять з ліва: Надія Гафткович, Роман Олексишин, Оксана Гафткович, Петро Прикляк, Ліда Терлецька, Орест Кузьма, Марія Романів, Володимир Бандера, Анна Романів.

Святочні сходина УСГ-Гартфорд з нагоди 45-ої річниці бою під Крутами, 15 лютого 1963 р. Перший ряд, сидять з-ліва: Ярослав Нестерук, Ірина Тетера, Ірина Савойка, Ігор Захаряевич (голова), Мотря Крупа, Уляна Скождополь, Ігор Стасюк, Тарас Сивенький. Другий ряд, стоять з ліва: Богдан Кукіль, Володимир Швець, Павло Хмельківський, Зенон Нестерук, Богдан Кебуз, Ігор Гринь, Мирон Красій, Володимир Качоровський, Михайло Латик. Третій ряд, стоять з-ліва: Володимир Дрозд, Юрій Оприско, Борис Павлюк, Роман Сивенький, Олег Гаврилюк, Ігор Рудко, Мирослав Заяць.

KENT, OHIO:

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КЛЮБ

STATE UNIVERSITY

Містечко Кент зі своїм Стейтовим Університетом лежить в північній частині Огайо, приблизно 50 миль від Клівленду. В університеті, який розложений на просторій площі, навчається приблизно 10 тисяч студентів, серед яких немало також чужинецьких.

В 1948 р. прибув в університет в Кенті перший українець — професор математики Ярослав Іванчук. Довгі роки проф. Я. Іванчук був самотнім українцем в університеті.

Коли число українських студентів почало збільшуватись рік-річно, — рішено перетворити Клубок у Клуб і його затвердити університетською адміністрацією. Після наполегливої праці перших українських студентських "піонерів" в університеті, а згодом і новіших студентів Юрка Кульчицького і Марти Олінкевич, Український Студентський Клуб отримав офіційне затвердження осінню 1961 р. До нової Управи Клубу увійшли: Юрко Кульчицький — голова, Таня Федорович — секретар, Зеня Німілович — скарбник. В 1962 р. Клуб нараховував 30 студентів, а його опікуном став проф. Я. Іванчук, дід якого став рідною хатою для багатьох студентів, яких він радо вітав і у випадках потреби — їм допомагав.

Від початку свого існування Клубок, а згодом Клуб, улаштував виставки українського мистецтва у рядах щорічних Міжнародних Фестивалів. 24 січня 1960 р. за старанням студента М. Бохна було відправлено вперше величаву українську Службу Божу в церкві св. Патрика, в якій взяло участь понад 800 викладачів і студентів університету.

Завдяки старанням М. Бохна влаштовано в університеті два концерти хору "Дніпро" з Клівленду під проводом диригента Євгена О. Садовсько-

Щойно в 1955-1957 рр. сюди почали прибувати українські студенти. На цей час припадає зорганізування Українського Студентського Клубка при співучасті Мирослави Рабкевич, М. Шепарович, Марти Олінкевич, Михайла Бохна, Тамари Яцикевич, Юрія Жука і Арети Олінкевич-Колодій.

Перші чотири роки УСК очолювала Арета Олінкевич-Колодій співпрацюючи тісно з українським студентством Клівленду.

ші танцюристи Віра Грабець, Марта Попель, Дарка Гслубець, Арета Олінкевич, Зенон Голубець і Юрій Голубець.

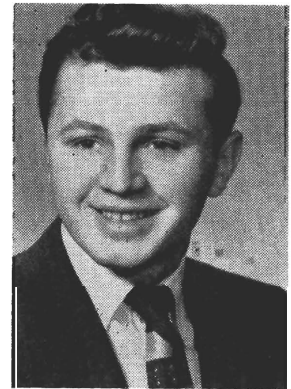
В 1962 р. члени Клубу провели збірку в Клівленді, а за зібрані гроші закупили біля

Арета Олінкевич-Колодій,
голова УСК (1957 - 1961).

го — один 10 квітня 1960 р. і один 18 лютого 1962 р. Обидва концерти мали великий успіх.

У щорічних Міжнародних Фестивалях багато до успіху нашого УСК спричинились на-

Юрій Кульчицький,
голова УСК (1961 —).

Гості і студенти під час першої української виставки на Міжнародному Фестивалі в Кент, Огайо, в 1958 р.

сто книжок з українознавства і передали до університетської бібліотеки. Рівнож в цьому році заходами Юрка Кульчицького влаштовано Шевченківську виставку в університетській бібліотеці, яка викликала велике зацікавлення як серед американських так і серед інших чужинецьких студентів.

За час існування УСК — його члени брали участь у студентських конференціях в інших осередках, виступали з рефератами а таксамо з танцями на запрошення різних організацій і груп.

Марта Олінкевич

Проф. Ярослав Іванчук,
опікун Українського Студентського Клубу при
Стейтовому університеті
в Кент, Огайо.

Український Студентський Клуб при університеті в Кент, Огайо, в 1952 р.

NEWARK, N. J.:

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

Основниками Української Студентської Громади в Ньюарку і першими її членами були українські студенти з Європи, які приїхали до ЗДА, як нові емігранти. Ідея заснування УСГ виринула в 1951 р., коли то створився Ініціативний Комітет з трьох осіб — проф. Осип Андрушків, Іван Гута, Ярослав Білас,

але активна діяльність Громади почалась щойно в жовтні 1952 р., після перших Загальних Зборів, на яких обрано Управу. В нашій Громаді, як напевно і в інших, були роки кращої діяльності, а були й часи деякого застою. Від самого свого заснування Громаду очолювали управи в такому складі:

1952-1953 рр.: Ярослав Білас — голова, Таїса Рубель — секретар, Богдан Гайдучок — член Управи. Проф. О. Андрушків — голова Контрольної Комісії.

1953-1954 рр.: Володимир Косоноцький — голова, Ігор Зелик, Орест Качмарський — члени.

1954-1955 рр.: Степан Косоноцький — голова, Богданна Кізіук — секретар, Олександр Слоневський — скарбник, Роман Бойко — член.

1955-1956 рр.: Ярослав Криштальський — голова, Ярослав Турянський — заступник, Степан Косоноцький — скарбник, Мирослава Пришляк — секретар, Романна Федасюк — член.

1956-1957 рр.: Микола Голінатий — голова, Степан Косоноцький — заступник, Анна Чолій — секретар, Роксоляна Павлишин — імпрезовий реф., Богдан Федасюк — скарбник.

1957-1958 рр.: Богдан Федасюк — голова, Андрій Горняткевич — заступник, Дарія Мудра — секретар, Роман Андрушків — скарбник, Ірина Стецьків — імпрезовий реф., Орест Цяпка, Дмитро Дурбак — організаційні реф.

1958-1959 рр.: Богдан Федасюк — голова, Юрій Карап'юк — заступник, Дарія Пелех — секретар, Роман Андрушків — скарбник, Ірина Стецьків — імпрезовий реф., Орест Цяпка — організаційний реф.

1959-1960 рр.: Роман Андрушків — голова, Юрій Ломага — заступник, Зірка Качмар — секретар, Ольга Карпенко — імпрезовий реф., Роман Воронка — скарбник, Орест Цяпка — організаційний реф.

1960-1961 рр.: Микола Голінатий — голова, Зірка Качмар — за-

Управа УСГ-Ньюарк в 1956-1957 ак. році, в часі поїздки на Конгрес СУСТА в Клівленді в 1956 р. З-ліва: Мирослава Пришляк, Степан Косоноцький, Микола Голінатий, Анна Чолій, Дарія Мудра.

ступник, Надія Загородна — секретар, Богдан Бекесевич — скарбник, Татьяна Цирик, Роман Воронка — імпрезові реф., Ольга Карпенко — пресовий реф.

1961-1962 рр.: Богдан Бекесевич — голова, Володимир Воронка — заступник, Марія Смішкевич — секретар, Олег Дуткевич — скарбник, Зірка Качмар — імпрезовий реф., Роман Воронка — організаційний реф.

1962-1963 рр.: Іринея Коваль — голова, Анна Галамай — заступник, Татьяна Цирик — секретар, Богдан Бекесевич — імпрезовий реф., Зенон Цирик, Ліда Рудницька, Ігор Боднар, Юрій Стецюк — члени.

З бігом років змінювався також стан членства УСГ. І так в 1952 р. УСГ мала 18 членів,

в 1953 — 20, 1954 — 24, 1955 — 23, 1956 — 32, 1957 — 48, 1958 — 52, 1959 — 60, 1960 — 40, 1961 — 48, 1962 — 40, 1963 — 40.

За час свого існування УСГ влаштувала два рази "День Студента". Перший такий День відбувся 31 жовтня 1959 р. і складався з двох частин — Мазепинської частини і студентської. В першій частині доповіді виголосили: Теодосій Онуферко: "Мазепинські ідеї і ми", Марта Савчак: "Мазепа в оцінці чужинців", Андрій Горняткевич: "Культурні пам'ятки". В студентській частині говорили Костянтин Савчук — "Віденський фестиваль", Степан Хемич — "Створення Катедри Українознавства", а група студентів — Роман Андрушків, Орися Медвідь, Оксана Смішкевич і Ростислава Ратич виступали в дискусійному панелю на тему "Студентська діяльність".

Другий "День Студента" відбувся 25 листопада 1961 року з нагоди 10-ліття заснування Громади. В цьому "Дні" виступили з доповідями: Михайло Почтар — "10-ліття діяльності УСГ", д-р Б. Кордюк — "Чи Заходові потрібна антикомуністична ідеологія?", К. Савчук — "Політично-правний статус сучасної України", д-р М. Чировський — "Економічне положення України сьогодні".

Крім цього слід ще відмітити влаштування Громадою зустрічі з проф. І. Мірчуком, ректором УВУ в 1958 р., допомогу в підготовленні Високошкільної Конференції СУСТА при Сетон Галл університеті 18-19 червня 1960 р., щорічне відмі-

чування відповідною імпрезою річниці Крут, участь Громади в різних загальноукраїнських святах і академіях, влаштування принайменше три-чотири рази в рік рефератів на різні теми. У 1954-1955 р. УСГ мала свої щотижневі радіопередачі по через станцію Сетон Галл університету. У 1959 р. члени Громади створили Український Студентський Клуб при Рутгерс університеті в Нью-арку. У 1959 р. і в 1931 р. вийшло по одному числі нашо-

го журналу "Гаудеамус". Члени Громади постійно брали участь в праці СУСТА, займаючи відповідні пости в Управі і беручи участь у всіх її імпрезах.

Завдяки своїм науковим успіхам багато членів Громади мали різні американські стипендії, а в тому чотири члени мали стипендії Українського Студентського Фонду.

Приблизно 90% членів Громади кінчають зараз свої сту-

дії, 15 членів здобули звання "мастера", а три члени — Юрій Карапінка, Володимир Косоноцький і Орест Попович — ступінь "доктора".

Згадуючи багатьох осіб у цій статті, які працювали в Громаді чи входили до її Управи, зокрема хочу відзначити віддану працю Миколи Голінатого і Богдана Федасюка, колишніх голів УСГ, яким у великій мірі завдячується ріст і успіх Громади.

Богдан Бекесевич

NEWARK, N. J.:

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK

RUTGERS UNIVERSITY

Перед трьома роками українці, що студіювали в Ратгерс університеті в Ньюарку, організували Український Клуб (Ukrainian Club).

Перші початкові роки були посвячені на організацію всіх студентів українського походження в УСК. Після однорічного існування, отримано його затвердження університетськими властями і прийнято його в члени Студентської Ради (Student Council).

В 1960 р. головою УСК була **Дарія Мудра**, в 1961 р. — **Зірка Качмар**, а в 1962 р. **Дарія Гук**.

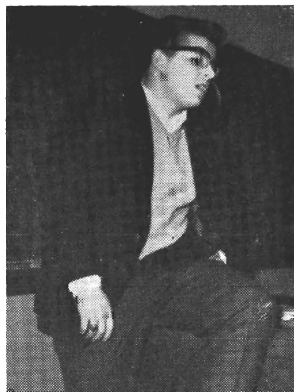
УСК влаштував щорічно, весною, в університетській бібліотеці, виставку українського народного мистецтва — вишивок, різьби, кераміки і писанок. Для затиснення товариського життя між членами Клубу, ще в попередніх роках, перед Різдвяними Святами, відбувалися студентські вечірки.

З початком 1963 р. УСК нараховує 36 членів. В лютому відбулися Загальні Збори, на яких змінено назву — з Український Студентський Клуб на Український Студентський Гурток (Ukrainian Circle) та обрано Управу в такому складі:

Андрій Шуль — голова, **Надія Качмар** — заступник, **Наталія Хитра** — секретар, **Аврелія Коваль** — скарбник.

8 - 18 квітня 1963 р. УСК влаштував в головній публічній бібліотеці і в її відділі в Ньюарку, виставку українського народного мистецтва, яку пояснювало спеціальне видання англійською мовою про українську культуру і мистецтво

Виставку підготував спеціальний Комітет, до якого входили: **Андрій Шуль** — голо-

Андрій Шуль,
голова УСГ при Ратгерському університеті (1963).

Надія Качмар — заступник, **Наталія Хитра** — секретар, **Аврелія Коваль**, **Агнета Галамай**, **Уляна Цяпка**, **Зірка Гнатик** — члени.

В травні цю виставку повторено в бібліотеці університету,

з ціллю познайомити професорів, викладачів та студентів університету з питаннями України, її звичаями, культурою і мистецтвом.

4 травня Гурток влаштував студентську вечірку, в якій взяли участь студенти інших високих шкіл Ньюарку, а також **Джерзі Ситі**, **Нью Йорку**, **Нью Брансвіку** та інших місцевостей.

УСГ дбає про зріст інтелектуального рівня свого членства і з цією метою в останньому часі були влаштовані такі доповіді:

10 квітня доповідь ред. **Володимира Душника** — "Відношення і зносини між Ватиканом і Москвою після звільнення Митрополита **Йосифа Сліпого**", 24 квітня — **Степана Хемича**, викладача **Колумбійського університету**:

Управа і члени УСГ при Ратгерському університеті в Ньюарку, Н. Дж. Стоять з-ліва: Л. Бекесевич, Н. Качмар (містоголова), Андрій Шуль (голова), Н. Хитра (секретар), У. Цяпка, А. Коваль (скарбник). 2-ий ряд, з-ліва: О. Бук, О. Сенишин, О. Нагнибіда, У. Зелехівська, Б. Фесович, Аскольд Гайвас.

“Вклад українців в американське розуміння суті ССРСР” та Ігоря Чуми, віцепрезидента СУСТА: “Роль СУСТА в житті українського зорганізованого студентства”.

Кожного разу на доповідях було багато присутніх, не лише членів нашого Гуртка, але також: запрошених гостей з університету, які виявили велике зацікавлення порушуваними в доповідях проблемами.

Члени УСГ, як запрошені гості взяли участь в доповіді Жидівського Студентського Клубу при університеті, яку виголосив проф. А. Берльштайн з Колумбійського університету на тему: “Українські елементи в жидівській культурі і літературі”.

Сходина УСГ відбуваються регулярно що-два тижні і Управа Гуртка старалась завжди мати доповідачів з рефератами актуальними для ч-

країнських студентів, щоб цим способом зробити сходина більш цікавими та атракційними для своїх членів і рівночасно поширювати знання про Україну серед своїх і запрошених гостей з інших студентських організацій університету.

Наш Гурток плянує зав'язати співпрацю з іншими українськими клітинами при американських університетах і коледжах та брати активну участь в організаційному житті українського студентства через своє членство в Союзі Українських Студентських Товариств Америки.

Наталія А. Хитра

Виставка українського мистецтва в університетській бібліотеці, яку влаштував УСГ при Ратгерському університеті в 1963 р.

ДО ІСТОРІЇ ЗАСНУВАННЯ УСГ В НЬЮ ЙОРКУ

На протязі довгих років українське студентство виробило собі окреме і почесне місце в нашому народі завдяки своїй відданості професійним студіям, поважному вкладові в скарбницю народної культури та завдяки беззастережній відданості справі визволення. Наприкінці другої світової війни, коли хоронячись від безпощадних переслідувань численні маси українського студентства були змушені покинути рідні землі і шукати захисту на еміграції, вони перевезли зі собою світли традиції минулого і постанову покінчити студії за кордоном та служити своєму народові на нових місцях перебування. Більшість студентів опинилась початково в Німеччині та Австрії, а згодом переселювалась до різних країн Західної Півкулі, зокрема до ЗДА.

Часопис "Неділя" видаваний в Німеччині, помістив при кінці травня 1947 р. таку вістку під заголовком "Українська Студентська Громада в Нью Йорку":

"Заходами ініціативного комітету, якого головою був Володимир Баранецький, відбулися в Нью Йорку 17 травня перші збори студентів для створення УСГ в США з осідком в Нью Йорку. На зборах було 16 нових українських студентів імігрантів і кілька місцевих слухачів вивчення української мови в школі. Голова ініціативного комітету, підкреслюючи потребу створення такої організації, заявив: завданням громади є створити організацію українських студентських кадрів Америки, щоб інтензивною працею надолужити втрачений час. Від студентів — американців промовляв М. Терпак, а від нових студентів панна Галина Зейкан. Організація буде аполітична, а дійсними членами її можуть бути студенти, які приїхали з Європи і студенти-американці українського походження. На зборах обрано Управу в такому складі: М. Терпак — голова, М. Гризантович — секретар, Г. Зейкан — організаційний реф., В. Коваль — реф. суспільної опіки, Б. Прудюс — спортивний реф. До Контроль-

З уваги на те, що я був одним з тих, які брали активну участь у студентському організованому житті на рідних землях та що я був головою найбільшої на еміграції Української Студентської Громади в Мюнхені, яка нараховувала понад тисячу членів, мене найменувала Управа ЦЕСУС-у перед моїм виїздом до ЗДА на початку 1947 р. своїм відпоручником на землі Вашингтона.

Приїхавши до Нью Йорку в березні, застав я вже тут невеликий, але активний гурт новоприбулих студентів. Ми скоро ввійшли в контакт із тут родженою або давно прибулою студентською молоддю і вже 17 травня 1947 р. скликали ми організаційні збори УСГ, на яких прийнято, одногосно вироблений мною статут, і вибрано керівні органи нового товариства.

Володимир Баранецький,
голова УСГ (1948 р.).

ної Комісії увійшли: В. Баранецький, В. Дмитришин і М. Суський.

Збори вислали телеграфічні привітання іншим українським студентським організаціям в Європі".

Учасниками Установчих Зборів УСГ були: 1. Володимир Баранецький, 2. Михайло Білянич, 3. Богдан Боженський, 4. Марія Бойчук, 5. Микола Гризантович, 6. інж. Мирон Лепкалюк, 7. Дмитро Габода, 8. Михайло Терпак, 9. Роман Кузів, 10. Богдан Прудюс, 11.

Галина Зейкан, 12. Володимир Коваль, 13. Василь Дмитришин, 14. Михайло Суський, 15. Володимир Сусла, 16. Михайло Дикий, 17. Софія Стефанович, 18. Євген Крук, 19. Л. Левицька, 20. Христина Баранецька.

Дальша праця нового товариства велася головно в таких напрямках:

- 1) Інформації про можливість студій та стипендій в Американських коледжах і університетах;
- 2) Підвищення інтелектуального рівня та суспільного вироблення членів;
- 3) Зв'язків з іншими українськими, американськими та чужинцями організаціями;
- 4) Матеріальної допомоги студентській молоді на еміграції;
- 5) Фізичного виховання членів.

Найпильнішу увагу звернули члени новоствореного товариства на можливість продовження своїх студій. Тусешні студенти-члени УСГ були цінними інформаторами про місцеві вимоги і умови. Також шукали новоприбулі студенти доріг до шкіл положених в інших частинах ЗДА і багато з них почали виїздити до інших міст. На їх місця приїздили нові студенти з Європи.

В таких умовах скоро змінялось членство Громади і

змінювався також склад управи. Зайнятий своїми студіями, М. Терпак не зміг довго брати активної участі в працях управи і тому на доповнюючих сходах довірено даліше ведення товариства енергійному інж. М. Лепкалюкові.

Другі загальні збори відбулись на початку 1948 р. На них управа оформилась в такому складі:

Володимир Баранецький — голова, Микола Гризантович — заступник, Марія Бойчук — секретар, Софія Стефанович — скарбник, Богдан Прудіус — спортовий реф. Д-ра Осінчука за його визначну роль в українському студентському русі та дальший невтомний і теплий зв'язок зі студентством обрано почесним членом і опікуном громади.

Пройшовши успішно початковий організаційний період, нове товариство зуміло згуртувати майже всю студіюючу молодь та наповнити свою працю змістовними гутірками, відчитами та конференціями, які часто відбувались в домівці Громади при 33 Е. 7-й вулиці. Імпреди, влаштовувані Громадою, втішались популярністю серед широких кірув громадянства. Також організований при Громаді хор, під диригентурою д-ра В. Каліни і Б. Крушельницького,

став репрезентативним хором українського Нью Йорку. Члени нашої Громади брали живу участь в працях інших загально-громадських товариств і установ, а зокрема близькі і щирі відносини лучили нас із товариством "Самопоміч".

Щоб правно оформитись, ми "зацартерували" УСГ, як складову частину Ліги Української Молоді Північної Америки. В червні 1948 р. Ліга організувала величавий фестиваль в честь Т. Шевченка. Члени УСГ взяли в ньому чисельну участь і безсумніву причинились до помітного успіху тієї імпреди, беручи дуже активну участь у її мистецькій частині.

Крім тісніших зв'язків, які від початку лучили УСГ із ЦЕСУС-ом, ми також скоро зав'язали зносини з Міжнародним Студентським Комітетом при Колумбійському університеті і Міжнародною Студентською Організацією, в склад якої входили майже всі національні групи: вільного світу. Нашу репрезентацію прийнято, як рівнорядного члена. Наші представники мали змогу брати участь у всіх сходах і імпредях тієї організації та поодиноких національних груп. В травні 1948 р. приблизно 10 наших студентів взяли участь в прогульці кораблем по ріці Гудсон, зор-

Грамота УСГ в Нью Йорку на допомогу українським студентам в Європі.

ганізований Міжнародною Студентською Організацією. Наша репрезентація втішалась тоді спеціальною симпатією і зацікавленням з огляду на гарний концерт влаштований квітетом УСГ (Б. Крушельницький, О. Шандра, А. Карпа і Б. Кекіш).

Одною з намічених цілей УСГ було також нести матеріальну допомогу тим студентам, які залишились в Європі і не були охоплені опікою УН-РРА. Організована в тій мілі акція УСГ тягнулась доволі довго і десятки пакунків з харчами та оджею вислано

Хор УСГ в Нью Йорку після концерту в Нью Гейвен, Кон., 24 квітня 1948 р.

до Європи. Цю акцію посилено зокрема в червні 1948 р., який проголошено "Місяцем допомоги українським студентам в Європі". Спеціально виготовлені грамоти потверджували даток зложений на ту ціль, а мистецький "Вечір української пісні" організований УСГ 20 червня в аудиторії Скул оф Фашин Дезайн завершив цю акцію, яку вдалось успішно спопуляризувати між громадянством, за всецілою підтримкою нашої преси, а зокрема "Свободи".

Ділянка фізичного виховання також втішалась великим успіхом. Члени згуртовані в "спортовій секції" вправляли руханку та спортові ігри, такі як копаний м'яч, відбиванка та "стук-пук". Згодом спортсди виказали бажання скріпити свою діяльність, створенням

команд, які могли б змагатися в американських турнірах, що вимагало підсилення цих команд спортсменами — не студентами. Ця обставина склалась на перетворення нашої секції в окреме товариство, яке сформилось в Український Спортовий Клуб в Нью Йорку і яке і по сьогодні успішно заступає українське ім'я в спорті.

В міжчасі багато членів Громади покинули Нью Йорк, виїжджаючи на студії або працю де-інде, а наші кадри щораз більше поповнювались ново-прибулими студентами з Європи. Члени, які виїхали звичайно творили нові товариства, або включались в існуючі гурти-клітини нових студентських громад, які в міжчасі творились в інших містах.

Через зв'язки зроблені в УСГ мені вдалось дістати сти-

пендію в Дартмут, одному з найстарших коледжів в Америці і восени 1948 р. довелось розставатись з друзями з УСГ. Перед виїздом я дістав згоду Осипа Шандри, одного з найактивніших членів, зайнятись дальшим веденням Громади і справді, на наступних Загальних Зборах, обрано його головою Управи. Його успішна праця, а потім вклад його наступників та цілого членства ще більше скріпили та розвинули новозасноване товариство.

Діяльність УСГ за весь час її існування вказує на важливу роль, яку вона сповнила в українському студентському русі в Америці, зокрема в створенні СУСТА та серед нашого громадянства взагалі. І це наповняє мене вірою в її світле майбутнє.

Володимир Баранецький

Учасники ширших сходин УСГ в Нью Йорку в 1955 р. В 1-му ряду з-ліва сидять: Уляна Явна-Дячук, Христя Макарушка, Харитя Зарицька-Литвин, Марта Сквіртнянська, Михайло Почтар (представник і віце-президент СУСТА), Роман Лисняк (голова Громади в 1954-1957 рр.), Марта Доберчак Терлецька (секретар Громади), Арка Оленська-Петришин, Христя Жарська, Мирослава Костинюк-Борис. 2-ий ряд, з-ліва: Богдан Титла, Ярослав Мацюк, —, Ярослав Михайлишин, Богдан Мішко, Михайло Герець, Юрій Костишко, Микола Скаськів, Юрій Український, Іван Гута. 3-ій ряд, з-ліва: Олег Лисняк, Михайло Сосяк, Орест Побігушка, —, Адріян Стецик, Тарас Гунчак, Мирон Заліпський, Володимир Стойко. 4-ий ряд, з-ліва: Володимир Гайдук, Юліан Гной, Тусько Титла, Богдан Саврас, Роман Комарницький, Володимир Дмитрюк, Олексій Шевченко, Любомир Онишкевич.

NEW YORK, N. Y.:

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

Українська Студентська Громада в Нью Йорку почала своє існування в 1947 р., тоді коли на Американський континент почали масово приїздити українські скитальці з Д. П. таборів Німеччини та Австрії.

З тих перших основоположників, всі були більш чи менш активними студентами ще на університетах Німеччини. Вони привезли зі собою до Америки престиж європейського студента, студента з традицією ЦЕСУС-у.

Між тими основоположниками можна було знайти різний елемент: тут були і "вічні студенти" і "студенти-політикани" та інші. В Америці всі вони працювали і мало хто з них був тоді записаний у вищі школи. Майже

Однак, незабаром ситуація почала мінятися, хоч ще дуже поволі. Більшість членів УСГ ще й пізніше не студіювала, але вже в 1951 р. велика кількість і старших і молодших студентів пішла на високі школи закінчувати або починати студії. Обличчя УСГ мінялося. Корейська війна вже від 1950 р. забирала студентів в ряди американського війська. Повертаючись звідти з G. I. Bill -ом студенти-ветерани йшли в університети, щоб на державні кошти: закінчувати

студії. Ряди УСГ все ще складалися зі старших студентів. Але вже незабаром перші абсолюенти американських середніх шкіл почали йти на студії. До УСГ в Нью Йорку, як до інших студентських громад, розкинутих по Америці приходив новий елемент, вже зовсім інший, мало зацікавлений українським студентським рухом з його широко розвиненим політиканством та іншими: своєрідними проблемами: Традиція ЦЕСУС-у для цих студентів вже мало що значи-

кожен з них тоді вивчав англійську мову і заробляв собі на нове вбрання та на наступну велику студентську імпрезу.

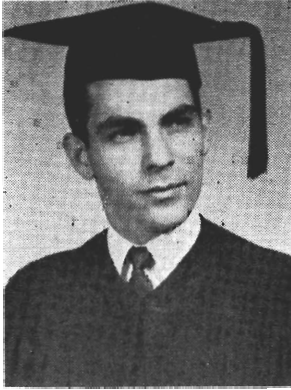
Ео забуваючи ще зовсім таборових традицій, члени новоствореної Студентської Громади почали свою діяльність організуванням забав, а особливо Великої Студентської Маланки, яка була студентським монополем ще з таборів, або й з дому. Фінансовий дохід був чудовий.

Не хочеться, щоб склалося вражіння, що лише в цьому заключалася праця УСГ в Нью Йорку тих перших років, але так воно виглядало тоді, коли ще мало хто студіював і коли праця УСГ проходила більше в ділянці соціальної.

ла. Вони про нього байдуже слухали, але для них він був європейською, а не американською організацією. До того всього політична боротьба, яка доволі бурхливо виявлялася у студентському житті — їх відстрашувала. Будучи вже частинно вихованими в аполітичній американській атмосфері, маючи неприємний спогад про політичну боротьбу в таборах, молоді студенти дуже поволі й неохоче прилучувалися до активного студентського життя і цим самим Нью

Учасники Високошкільного З'їзду, який відбувся 24 лютого 1951 р. в Нью Йорку і в якому брали участь професори, викладачі, абсолюенти і студенти УВУ, як рівнож студенти місцевих американських високих шкіл. Другий з-права сидить Іван Гута, представник ЦЕСУС-у.

Олексій Шевченко,
голова УСГ в 1952 р.

Йоркською УС Громадою керували в той час особи старші, частинно ті, які ще в Німеччині вчилися, а тут або закінчували свої студії або взагалі не вчилися.

В такому кліматі зродилася думка про потребу організування Красвого Українського Студентського Союзу. Чи спонтанна була ця думка чи конечна потреба — ми цього тут не будемо обговорювати. Як би воно не було, Нью Йоркська Студентська Громада та Студентський Клуб при Колумбійському Університеті взяли в організації цього першого Конгресу СУСТА дуже активну участь.

Після створення СУСТА праця УСГ переходить з ділянки соціальної на більш студентську площину. Великі заботи все більше почали перебирати лікарі та інженери, а Студентську Маланку блиском та громадським престижем перевищила Маланка хору "Думка".

Цікавим новим аспектом праці Громади став у той час сектор молодіжних організацій. Досі УСГ ініціювала лише академію Крут і запрошувала до співпраці інші молодіжні організації Нью Йорку. Тепер з ініціативи Громади створено тут при Об'єднаних Організаціях — Координаційну Комісію Молодечих Організацій, головою якої обрано о. Тимофія Міненка. Завданням цієї Комісії було не тільки відзначати Свято Крут, але також координувати працю

молоді в ділянці культурно-освітній і спортивній. Молодечі організації спільно влаштували два великі Фестивали Української Молоді, представляючи їх фестивалям ко-

муністичної молоді, які що два роки відбуваються з ініціативи Москви. Цікаве явище, що Координаційна Комісія і молодечі організації, які до неї входять не

Загальні Збори УСГ в Нью Йорку в 1956 р. Сидять в першому ряді з-ліва: Марта Доберчак-Терлецька, Леся Храплива, Уляна Явна, Віра Левицька, Люба Ткачук-Гашко (голова УСГ при Сіті коледжі в 1955 р.), Арка Оленська-Петришин (голова УСГ при Гантер Коледжі в 1954 - 1955 рр.), Одарка Городиська (спігнініатор УАСТ в Клівленді), Жєня Васильківська, Марта Сницьук-Стрибайло, Надія Шмігель. 2-ий ряд, з-ліва: Богдан Мішко, Ярослав Манюк, Михайло Сосяк, Петро Крамаренко, Мирослав Шмігель, Василь Сосяк, —, Зєнон Кравець, Вячеслав Цєтенко, Іван Гута, Роман Лисняк (голова УСГ в 194 - 1957 рр.), Любомир Онишкевич, Орєст Рижий, Володимир Петришин, Вєлєдмир Гайдук, Іван Кобаса, Микола Скаськів, Степан Олійник (голова УСГ при Сіті коледжі в 1953 р.), Володимир Стойко.

Вид на вперть виповнену українським громадянством аудиторію Джуьор Гайскул під час мистецької частини Фєстивалу Української Молоді, влаштованого Координаційною Комісією Молодечих Організацій Нью Йорку, в 1957 р.

Альберт Кіпа,
голова УСГ (1960 - 1961).

суперничають, щоб втягати членів у свої ряди, а навпаки завжди заохочували українську молодь вступати в ряди тих організацій, які кому більш відповідали, але за всяку ціну вступати, щоб охоронити своє українство перед денационалізацією. Треба також відмітити, що в той самий час, коли в Нью Йорку Об'єднані Організації старших дуже роз'єднані, то Молодечі Організації зі студентами на чолі, тісно і гармонійно співпрацювали, даючи старшим добрий приклад.

УСГ-Нью Йорк повсякчасно була одною з найактивніших Громад, які входили до СУСТА. Члени її займали в СУСТА відповідальні пости. Між її членами знаходимо трьох президентів СУСТА, кільканадцять референтів та ініціатора, ентузіаста і дуже активного президента Фонду Катедри Українознавства, Степана Хемича. Ідея ФКУ також зродилась в Нью Йорку. Третій Конгрес СУСТА в Клівленді її одобрило і рішив переводити її в життя, перелаючи відповідальність за ФКУ на цілість українського студентства в Америці.

В той час коли перша стадія Нью Йоркського студентського життя проходила під керуванням старших студентів, а частинно і друга, третя стадія, остання, яка доходить до наших днів, є вже зовсім, або майже зовсім під знаком молодих і справних студентів. Як вже було згадано вище, цих молодих було тяжко притягнути до

праці. Коли ж вони нарешті прийшли до УСГ і погодилися зайняти в ній керівні становища, вони внесли в її життя зовсім нову атмосферу — атмосферу молоді, товариську, може не завжди зрілу, але все ж таки дуже позитивну, а все це тому, що їх не цікавили політичні розбіжності, а лише праця і розвага в колі своїх колег по школі. Ця третя стадія є власне тим цікава, що в ній ми бачимо вияв студентського життя, але вже американського, нам старшим це не завжди до вподоби, бо воно не ставить натиск на доктрини й "ізми", але це життя є фактично правдиве студентське, в американському значінні цього слова. Говорячи про цю третю стадію діяльності УСГ, не можна не згадати тут принайменше, двох з тих молодих голів УСГ, Альберта Кіпу і Ярослава Лешка, які поруч з іншими, вводили в працю Громади новий стиль і спрямовували її в суто станову площину.

Поруч всяких труднощів в житті Громади, пригадаймо ті приємні вечори влаштовувані нею в останніх роках:

а) вечори з музичною програмою в Студії Українського Теат-

1959 р. Група студентів — членів гурту "Думка" на пікніку. Сидять з-ліва: Я. Бачинський, Т. Рабій, М. Жовнір, Л. Лоб'юшка, С. Явлошин, Б. Глинський. Стоять В. Бакум (голова УСГ), О. Матушевська.

ру; б) цікаві академічні Вечори з доповідями прелегентів-фахівців; в) мистецько-літературні вечори з цікаво виконаною молодими учасниками, програмою; г) Студійні Дні; г) товариські забави кожної п'ятниці при патефоні в Народному Домі.

Високошкільні Конференції, на яких члени Громади брали чисельну участь, студентські виставки українських вишивок і виробів народного мистецтва в різних місцевих університетах відіграли важливу роль в розвитку громади. Хотілось би ще відмітити масову участь студентів у рядах першорядного, великого, мішано-

Одне з засідань Координаційної Комісії Молодечих Організацій Нью Йорку, яка була створена з ініціативи Української Студентської Громади в 1957 р. Знімка з засідання в 1958 р. Сидять з-ліва: Олесь Гендза (СУМ), Роман Комарницький (Український Спортивний Клуб), Омелян Шешин (Об'єднаний Комітет Українських Організацій Нью Йорку), Володимир Бакум ("Зарєво"), Степан Хемич (УСК при Колумбійському університеті), о. Тимофій Міненко (голова Координаційної Комісії Молодечих Організацій), Ольга Гагарин (Т-во Української Православної Молоді), Петро Гой (УСГ), Володимир Гайдук (Пласт), Іван Юськевич (СУМ).

Ігор Котлярчук,
голова УСГ (1963 - 1964).

го жору — "Думка", де члени УСГ мають змогу пізнати велику культурну вартість нашої та світової пісні, а також прислужитися до росту вартісної мистецької одиниці.

Власне такими хотілось би бачити членів Нью Йоркської УСГ в другому десятилітті СУСТА, такими якими вони були в останній стадії існування Громади, може менше політично-зрілими, але більше правдивими студентами.

Хто спостерігав наше студентсько життя, той бачив, як мінялося обличчя УСГ в останніх 16-ти роках її існування. Ми можемо

бути горді з того, що велика кількість її членів — це сьогодні професіонали, які зайняли свої місця в американському і українському суспільстві. Між колишніми членами УСГ знаходимо сьогодні лікарів, інженерів, фінансових експертів, професорів уні-

Група делегації УСГ на IV-ий Конгресс СУСТА у Філадельфії. З-ліва: Альберт Кіпа, голова УСГ (1960-1961), Оксана Матушевська, Володимир Бакум, голова УСГ (1959-1960), з заду сидить Павло Дорожинський, — заступник голови (1960-1961).

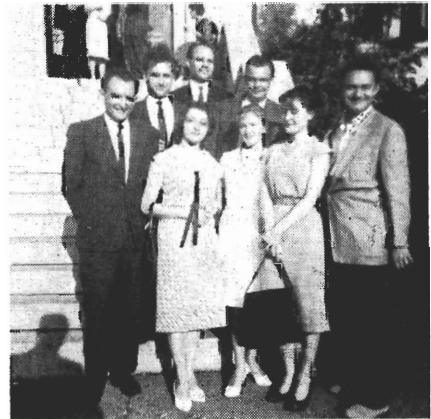
Управа УСГ в 1960 - 1961 ак. році. Сидять з-ліва: Павло Дорожинський, Лариса Ганущак, Альберт Кіпа (голова), Марта Савчак, Борис Глинський. Стоять: Юрій Шуган, Олесницька, Христя Конашевіч, Марійка Хемич, Алла Непрель, Євген Лашик.

верситетів, учителів середніх і народних шкіл та багато інших зрілих і активних українських громадян. Бачимо їх також старшинами в рядах американських збройних сил. Кожен з них відіграв більшу, або меншу роль в житті Нью Йоркської УСГ. Кожен з них хотів би і надалі бачити її здоровий ріст, як передового члена СУСТА в другому десятиріччі діяльності.

Володимир Бакум

Голови УСГ — Нью Йорк

М. Терпак (1947), Микола Ленкалюк (1947 - 1948 р.), Володимир Баранецький (1948 р.), Осип Шандра (1948-1949 р.), Олександр Мотиль (1949-1950 р.), Михайло Гук (1950-р.), Любослав Гуцалюк (1951-1952 р.), Олексій Шевченко (1952 р.), Осип Мороз (1952-1953 р.), Зенон Кравець (1953-1954 р.), Роман Лисняк і в його заступстві С. Олійник і М. Шмігель (1954-1957 р.), Костянтин Савчук (1957-1958 р.), Ярослав Кришталський (1958-1959 р.), Володимир Бакум (1959-1960 р.), Альберт Кіпа (1960-1961 р.), Леся Ганущак (1961-1962 р.), Ярослав Лешко (1962-1963 р.), Ігор Котлярчук (1963 р. —).

Червень, 1960 р. Група студентів Нью Йорку на Конференції СУСТА в Seton Hall університеті. 1-ий ряд. З-ліва: П. Дорожинський, О. Матушевська, М. Хемич, А. Процик, Ю. Віняр. 2-ий ряд: К. Савчук, В. Шевчук, В. Бакум.

РІК ПРАЦІ УСГ В НЬО ЙОРКУ

Українська Студентська Громада в Нью Йорку завжди була однією з найактивніших в ЗДА. Ми не мали змоги дати повний огляд діяльності за 16-ть років її існування. Хай за

Праця Української Студентської Громади в 1962-1963 рр. в Нью Йорку, принесла добрі осяги і була винагороджена подвійно. Не лише громадянство Нью Йорку підтримало всі акції та імпрези Громади, але й 8-ий Конгрес УККА, в члені якого Громада вступила вперше в 1962-му році, одногосно вибрав активного голову Громади, Ярослава Лешка, до Політичної Ради УККА.

Каденцію 1962-63 рр. започатковано товариською вечіркою в березні 1962 р. 14 квітня відбувся мистецький вечір, присвячений фундаторам Катедри Українознавства. Чистого доходу з цього вечора було 1,300.49 доларів, який повністю передано на адміністрацію Фонду Катедри Українознавства (ФКУ). Згідно з даними референтки ФКУ, Марії Хемич, по день 28 лютого 1963 р. в Нью Йорку зібрано на катедру 25,138.19 дол. з чого на минулу каденцію припадає 5,591.49 дол. (сюди включений дохід з мистецького вечора). Крім того зібрано під час "Колляди на "Студентські Цілі", приблизно 1,600 доларів. Приходу до каси Громади було 1,938.38 дол., з чого 1,437.58 дол. було розходу. Коли взяти до уваги, що загальний прихід з мистецького веч. був 1,719.25 дол., то всього приходу в минулій каденції було 9,548.63, а розходу 9,048.05 дол.

В червні 1962 р. Громада влаштувала спільно з Союзом Українок, баль градуантів середніх шкіл. Понад 10 членів Громади брали участь в акції зібрання 6,000 підписів під петицією до конгресмена Делені, щоб він, як член Комісії Правил в Палаті Репрезентантів, голосував за створенням Комі-

сії Поневолених Націй. Акція ця увінчалась успіхом і проф. Добрянський висловив на 8-му Конгресі спеціальну подяку разом з конгресменом Фладом, а голова Комітету Поневолених Націй в Асторії, який провів цю акцію, вислав окремого листа з подякою на руки голови Громади.

Восени з великим успіхом відбувся Тиждень Українського Студентства з доповідями д-ра В. Голубничого, К. Савчука і П. Хомига з концертом, в якому взяла участь литовські, малярські і українські студенти. Поодиножкі члени Громади допомагали при реєстрації делегатів на 8-му Конгресі УККА і розпродали там приблизно 150 чисел студентського журналу СУСТА "Горизонти", який виходить англійською мовою. В січні 1963 р. Громада влаштувала прощальний вечір своєму опікунові і приятелю о. д-ру Солові-

приклад послужить праця Громади в часі голоства Ярослава Лешки.

Нижче містимо, з деяким скороченням, статтю Світлани Луцької, яка була опублікована в кількох українських часописах.

ві, який від'їхав до Англії. В лютому спільно з іншими молодечими організації ми влаштували Крутянську Академію у шість виповнених публікою залі.

Громаду на 1963-1964 р. очолює Управа в такому складі:

Ігор Котлярчук — голова, Алла Непрель і Ігор Стафаншин — заступники, Марійка Глуха — писар, Христя Бартко — скарбник, Микола Сіницький — орг. референт, Лариса Кравчук — культ.-освітній реф., Світлана Луцька — пресовий референт, Роман Купчинський — реф. зовнішніх зв'язків, Марія Хемич — референт справ ФКУ. Товариський Суд: Леся Ганушак — голова, Ігор Пришляк і Марта Савчак — члени. Контрольна Комісія: Ярослав Лешко — голова, Ліда Гошовська і Лариса Микуленко — члени.

Світлана Луцька

Управа УСГ в Нью Йорку (1962-1963). Стоять з-ліва: Ігор Котлярчук, Світлана Луцька, Леся Ганушак, Ярослав Лешко (голова), Алла Непрель, Віра Лашик.

NEW YORK, N. Y.:

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КЛЮБ

CITY COLLEGE

Український Студентський Клуб при Сіті коледжі засновано осінню 1953 р., а на першого його голову вибрано С. Олійника. Першим поважнішим виступом Клубу було влаштування двотижневої виставки українського мистецтва і англомовних книжок про Україну в коледжі. Виставка набрала великого розголосу, а "Нью Йорк Таймс" помістив її оцінку і інтерв'ю з головою Клубу.

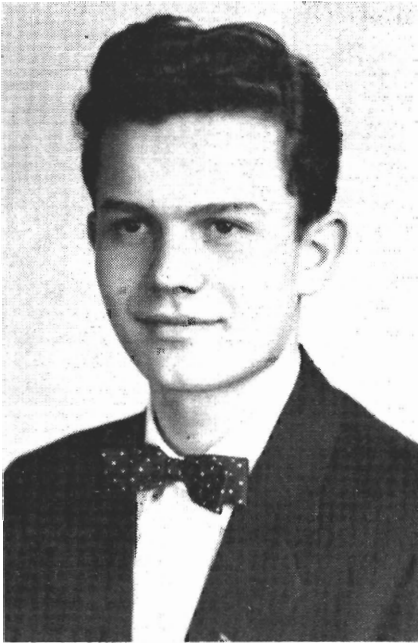
В цьому часі відбулось кілька мистецьких виступів членів Клубу, а серед них також виступ наших студентів-танцюристів в часі прогулянки кораблем, в якій брали участь професори і студенти коледжу.

В 1953-1955 р. УСК влаштував 5 мистецьких виставок, на яких чужинецький глядач міг побачити українські народні вироби, ношу,

писанки, українську книжку, почути українську пісню і побачити наш танець.

Членство Клубу в своїх початках нараховувало 30-40 осіб, при чому були переважно студенти технічних наук. Почавши від 1957 року в коледжі все збільшується число студентів гуманістичних наук. Це можна навіть побачити по складі управ. Від 1958 р. всі голони УСК були "liberal arts majors".

Працю Клубу за час його десятирічного існування характеризувала звичайно така діяльність: влаштування доповідей, мистецьких виставок, вечірок, прогульок, висвітлювання фільмів, участь в т. зв. "activities fair" (ярмарок для показу праці поодиноких клубів), "Міжнародних Вечорах" для показу культури різних національностей.

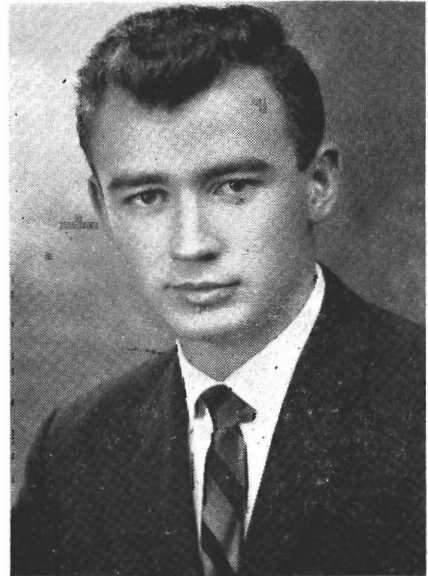
Юрій Шуган,
голова УСК при Сіті коледж в Нью
Йорку (1953 р.).

Щоб краще пізнати діяльність УСК, зупинимось над його працею в одному — 1960 р., в часі головства Євгена Лашика. Клуб в цьому часі нараховував понад 20 членів і завдяки своєму попередньому голові — Альбертові Кіпі, міг даліше активно розвивати свою працю. В цьому році було влаштувано доповідь ред.

Б. Кравціва — "Ідеї і аспірації української молоді", а Йосип Лисогір, голова УНС, розповідав про свою подорож по Україні, демонструючи її, особливо накрученим фільмом. На цю доповідь були запрошені представники американської студентської преси і студенти коледжу. Зі студентів, доповіді виголосили: Володимир Свобода — "Найновіші пости атомної фізики" і Євген Лашик — "Ніколай Бердяєв та його критика філософії Маркса".

Крім доповідей, Клуб брав участь, як і в попередніх роках, в "ярмарку показу діяльності". В 1960 р. УСК за свій вдалий виступ отримав першу нагороду. Наша виставка займала найбільше місця в залі, через що була головною атракцією. Ми представили показ української народної ноші з поясненнями Іі Шох. На виставці було представлено українські книжки, кераміку, вишивки, а Зірка Гаюк практично демонструвала писання писанок.

В 1960 р. важливою імпрезою, в якій брав участь наш УСК, був Міжнародній Вечір, на якому українці були зарезонтовані трьома народними

Євген Лашик,
голова УСК (1960), віцепрезидент
СУСТА для спр в преси й інформації
(1961 - 1963).

танцями: група хлопців танцювала аркана, Ігор Стефанишин — чумака, мішана група — гопака. Сольо-танець І. Стефанишина викликав захоплення глядачів і прс нього на наступний день говорив цілий коледж. Крім танців, — квартет дівчат відспівав Баркаролю. Після виставки, Клуби гостили учасників перекусками, а наш — українськими голубцями і варениками.

Люба Ткачук-Гошко,
довголітній активний член
і голова (1955) УСК при
Сіті коледжі.

Подібна діяльність проводилась і в інших роках, коли Управа була енергійна і виконувала, як потрібно, перебрані на себе обов'язки.

В 1959-1960 рр. УСК брав також активну участь в спортивному житті. Навіть деякий час в Управі Клубу був референт спорту, а одним з активніших референтів був — Володимир Була. Наша дружина копаного м'яча ані разу не програла у розграх за чемпіонат, хоч дружина греків була дуже сильна. Одного разу наші навіть побили офіційну дружину Сіті коледжу, яка того самого року грала за чемпіонат Америки. Члени нашого Клубу змагалися також у відбиванці, тенісі та легкоатлетичі.

Пишучи про діяльність в інших роках, не можна поминути надзвичайної виставки про Богдана Хмельницького та його добу, яка була влаштована в 1959 р. завдяки старанням одного з кращих голів нашого Клубу — Альберта Кіпи. Завдяки його заходам, був улаштований в коледжі також концерт відомого нашого піаніста проф. Вадима Кіпи.

Заходами та під диригентурою Юрка Шугана, також нашого вірцевого голови (1958 р.) був влаштований в коледжі концерт українських пісень студентською частиною хору "Думка" на одному з "Міжнародних Вечорів".

В часі головства Володаря Лиська, з доповіддю був запрошений д-р Всеволод Ісаїв на тему "Молодь в сучасній Україні".

Після короткотривалої перерви в діяльності, УСК знову активізується завдяки своєму новому енергійному голові — Оксані Смулці, яка є другою дівчиною обраною на голову Клубу.

В 1963 р. Клуб регулярно відбуває сходина, а з його рамені висвітлено два українські

фільми, влаштовано виставку української культури, вперше у великій бібліотеці коледжу, куди кожного дня переходить багато студентів. Клуб знову брав участь в Міжнародному Вечорі та відмітив річницю Лесі Українки.

Факти про УСК при Сіті Коледжі в Нью Йорку (склад управ, дорадники, кількість членів):

Жовтень 1953 р.: Установчі Збори — 22 жовтня. Членів — 20. Управа: Степан Д. Олійник — голова, Валентин Поливко — заступ-

Сходина УСК при Сіті коледжі в 1954 р. Сидять в першому ряді, з-ліва —, Скотто Дольорес, Люба Ткачук-Гошко, —, —. 2-ий ряд, зліва: Юрій Бачинський, Юрій Костирко, О. Еллик, Іван Гунчак, Богдан Борежницький, Оля Рак, Б. Дзерович, Сергій Онуфрійчук, —, —, Михайло Герець, Ірка Бегметюк-Вербицька, Володимир Дмитріюк, Олексій Шевченко, Оля Петровська-Зозуля, Віктор Поливко, Михайло Федорів.

Група студентів Сіті коледжу в Нью Йорку в 1955 р. В першому ряді, з-ліва: —, —, Михайло Герець, Оля Рак, Люба Ткачук (голова Клубу), Артур Пічі, —, —. Стоять з-ліва: Ю. Поливко, —, —, Олесь Ломацький, Онуфрійчук, —, Адріян Стецик, —, Дзерович, Юрко Бачинський, Володимир Дмитріюк.

Група членів УСК при Сіті коледжі в Нью Йорку. Стоять з-ліва перший ряд: В. Мельник, І. Бобняк, —, Алла Герсець, Віра Смулка Лашик, Оксана Смулка, Кибало, Ямрозик, З. Гаюк. Другий ряд, з-ліва: Альберт Кіпа, Р. Комуницький, В. Сворах, Євген Лашик, С. Клецов, —, —, Гліб Гаюк, В. Базарко.

1958 р. Група членів УСК. Стоять в першому ряді з-ліва: Юрій Шуган (голова в 1958 р.), —, Зірка Гаюк, Ксеня Каревич, —, Юрій Бачинський (голова в 1957 р.), Модест Захарченко. 2-ий ряд: Н. Базарко, Є. Лашик (голова в 1960 р.), Гліб Гаюк, —, Володимир Була.

ник, Оксана Сендецька — секретар, Артур Толля Пічі — скарбник. Дорадник — проф. Пейдж.

Січень 1954 р.: С. Олійник — голова, В. Поливко — заступник, О. Сендецька — секретар, А. Пічі — скарбник. Членів — 23. Доповіді: В. Поливко — "Проблеми і пристосовання української молоді до американського способу життя", С. Олійник — "Українська молодь і український визвольний рух".

Вересень 1954 р.: В. Поливко — голова, Михайло Герець — заступник, Люба Ткачук — секретар, С. Олійник — скарбник. До-

радник — проф. Г. Лідке. Членів — 16.

Вересень 1955 р.: Люба Ткачук — голова, Ш. Монро — заступник, Євгенія Прибильська — секретар, Скотто Дольорес — скарбник. Членів — 12.

Жовтень 1955 р.: Л. Ткачук — голова, Олесь Ломацький — заступник, Християн Жарський — секретар, Іван Гунчак — скарбник. Членів — 21. Доповіді проф. Сокольського — "Соціалізм в Європі", "Україна і Америка".

Лютий 1956 р.: Роман Ониськевич — голова, Л. Ткачук — заступник, Марта Салик — секре-

тар, Володимир Корнага — скарбник. Членів — 19.

Вересень 1956 р.: Р. Ониськевич — голова, Юрій Бачинський — заступник, Василь Тершаковець — секретар, В. Корнага — скарбник. Членів — 23. Доповідь: В. Тершаковець — "Україна 20-го століття".

Лютий 1957 р.: Юрій Бачинський — голова, М. Захарченко — заступник, А. Брілля — секретар, Андрій Навроцький — скарбник. Членів — 18. Доповідь: В. Гайдук — "Українські спортивні організації".

Вересень 1957 р.: Ю. Бачинський — голова, Алла Герець — заступник, Оксана Каревич — секретар, Андрій Навроцький — скарбник. Членів — 28.

Лютий 1958 р.: Юрій Шуган — голова, Юрій Бачинський — заступник, Марія Кебало — секретар, Гліб Гаюк — скарбник. Членів — 19.

Вересень 1958 р.: Ю. Шуган — голова, М. Кебало — заступник, Борис Кекиш — секретар, Г. Гаюк — скарбник. Членів — 31.

Лютий 1959 р.: Альберт Кіпа — голова, Г. Гаюк — заступник, Зоя Салик — секретар, Роман Комуницький — скарбник, Оля Ки-

Річний ярмарок в Сіті коледжі в Нью Йорку з участю УСК в 1956 р. В першому ряді з-ліва: Христина Жарська, Марта Салик-Яцушко, Люба Ткачук-Гошко, а між ними Ігор Гаврилук.

Оксана Смулка,
голова УСК при Сіті коледж в Нью
Йорку (1963 р.).

риченко — видавничий реф., Іл
Шох — культурно-освітний реф.,
Володимир Була — спортивний
реф.

Вересень 1959 р.: Роман Кому-
ницький — голова, А. Кіпа — за-
ступник, Надія Боднар — секре-
тар, Євген Лащик — скарбник.
Членів — 16.

Лютий 1960 р.: Євген Лащик —
голова, Р. Комуницький — за-
ступник, Алла Герець — секре-
тар, Володимир Лисько — скарб-
ник. Членів — 22.

Вересень 1960 р.: Євген Лащик
— голова, Олександр Клещор —
заступник, Оксана Смулка — сек-
ретар, Ярослав Ставничий —
скарбник.

Лютий 1961 р.: Володар Лисько
— голова, Іван Гунчак — заступ-
ник, Оксана Смулка — секретар,
Лариса Залуська — скарбник. Чле-
нів — 25.

Вересень 1961 р.: Альбет Кіпа
— голова, О. Смулка — заступ-
ник, Уляна Ямрозик — секре-
тар, Таїса Залуська — скарбник.
Членів — 20.

Лютий 1962 р.: Ігор Ядлицький
— голова, Уляна Ямрозик — за-
ступник, Маріянна Чикаленко —
секретар, Роман Шуган — скарб-
ник. Членів — 35.

Вересень 1962 р.: І. Ядлицький
— голова, О. Смулка — заступ-
ник, У. Ямрозик — секретар, Сте-
панів Чавас — скарбник. Чле-
нів — 43.

Лютий 1963 р.: О. Смулка —
голова, У. Ямрозик — заступ-
ник, Марта Гудей — секретар,
Дольорес Янкова — скарбник.

Євген Лащик

1959 р. Група членів УСК. Стоять в першому ряді з-ліва: Оля Кириченко,
Ія Шох, Ксеня Карпевич, —, —, Зенон Білик. Другий ряд, з-ліва: Н. Базар-
ко, Модест Захарченко, Вслодар Лисько, Гліб Гаюк, Євген Лащик, —. Тре-
тій ряд: Роман Сміськевич, Володимир Була.

1962 р. Група членів УСК при Сіті коледжі. Сидять з-ліва: Дольорес Янко-
ва, Леся Соловь, Ігор Ядлицький (голова), Оксана Смулка, Уляна Ямрозик,
Львінка Барагура. Стоять: —, Віра Мельник, Євген Лащик, Віра Лащик.

NEW YORK, N. Y.:

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТОК

COLUMBIA UNIVERSITY

Український Студентський Гурток при Колумбійському університеті засновано в 1951-му році. До першої управи Гуртка ввійшли: д-р Іван Фізер — теперішній голова департаменту славістики в Ратгерському університеті в Нью Брансвіку, Н. Дж. — голова, д-р Володимир Петришин — містоголова і д-р Юрій Луцький — голова славістичного відділу в Торонтському університеті — секретар.

Згідно з реєстраційними записами, які знаходяться в архіві адміністрації університету, Гурток очолювали в наступних роках такі особи:

1951 — 52	о. Степан Симчич
1952 — 53	Валентина Карпова
1953 — 54	Костянтин Варварів
1954 — 55	Олег Федишин
1955 — 56	Анна Зотовська - Бойчук
1956 — 57	Михайло Яримович
1957 — 58	Степан Хемич
1958 — 59	Іван Лучечко
1959 — 60	Роман Мац
1960 — 61	Ярослав Лешко
1961 — 62	Софія Слюзар
1962 — 63	Марта Савчак

Ціллю Гуртка є сприяти розвитку української культури, плекати товариське життя між членами і ознайомлювати неукраїнських студентів з українською справою. Для досягнення намічених цілей Гурток влаштовував доповіді, покази фільмів, концерти і забави. До 1959-го року була традиційною забава в "День Подяки", дохід з якої розподілювано в формі стипендій студентам, що відвідували курси української мови в Колумбійському університеті. У цей час Гурток проявив широку діяльність.

Члени Гуртка і запрошені гості, переважно американські студенти, мали змогу почити враження з подорожі по Україні проф. Джона Армстронга, Ярослави Сурмач та о. Джорджа Л. Бісонета, католицького капеляна при американському посольстві в Москві до 1956-го року. З доповідями виступали проф. Володимир Кубійович, проф. Юрій Шерех, проф. Роман Смаль-Стоцький та інші, а на тему жидівсько - українських відносин говорив д-р Йосиф Л. Ліхтен з Бнай Бріту.

При вщертв виповненій великій залі театру МекМіллін в Колумбії відбувся величавий концерт Капелі Бандуристів ім. Шевченка з Дітройту 10-го жовтня 1958-го року, на якому були присутні сотні студентів, професорів і гостей на чолі з проректором Колумбійського університету д-ром Кроутом. З концертом виступав також місцевий хор "Думка". Кілька років підряд вла

Степан Хемич,
голова УСГ при Колумбійському університеті (1957-1958) і голова Товариського Суду СУСТА (1961-1962).

штовувано ялинку з традиційними і святвечірними українськими стравами та виставку народної ноші і писанок. Показувано фільм з українськими танцями і краввидами.

Дорадниками Гуртка були професори і лектори української мови при Колумбійському

університеті: проф. Юрій Шевельов, Яків Гончарів, Степан Хемич та інші. Щоб уможливити студентам неукраїнського походження стати членами Гуртка на зборах 10-го травня 1957-го року був змінений Статут, бо університет не дозволяє дискримінації студентів з уваги на релігію, расу чи національність. Зразу після того один японець і один студент африканської країни стали членами Гуртка. У таких випадках треба лише рекомендації двох дійсних членів ("in good standing").

У 1960-их роках: членство Гуртка було чисельне. В одному лише 1956 - 57-му році Гурток нараховував 87 членів, а з них 49 були студентами вищого курсу (graduates) а 29 — нищого курсу (undergraduates). З останніх — гуманістику студіювало лише п'ять студентів, стислі науки — чотири і професійні ("прі-мед", "медсестерські", "прі-ло") і інші курси аж 20 студентів. Студенти ви-

Проф. Юрій Шевельов-Шерех, довголітній дорадник УСГ при Колумбійському університеті.

щого курсу були поділені за ділянками так:

- 1 математика
- 8 бібліотекарство
- 7 комерція (бізнес)
- 6 європейські мови
- 5 політичні науки
- 3 історія
- 7 інженерія
- 1 соціологія
- 1 економія
- 6 педагогіка (учительський коледж)
- 1 фізична терапія
- 3 невідомо

Доволі велике число теперішніх науковців, студентських і громадських діячів були членами Гуртка. Деяких вже згадувано раніше. До них можна ще додати Марту Богачевську, Мирославу Томоруг, Наталку Палідєр-Сенєвицьку, Нестора Терлецького, Костянтина Савчука, Володимир Бакума, д-ра Віктора Басюка, д-ра Марію Клячко, Катерину Кохно, Івана Гуту та інших.

До 1960 року у провіді Гуртка були студенти вищого курсу. Тепер переважають студенти нижчих курсів. Членів стає щораз менше і на 1962-63 рр. зареєстровано всього дванадцять членів. Що-

Ярослава Сурмач розповідає при допомозі світлин, що вона бачила в окупованій большевиками Україні. Доповіль відбулась в Ірл Гол Колумбійського університету 15 листопада 1956 р.

Члени УСК і гості з напруженням слухають розповідь проф. Джона Армстронга з його подорожі по Україні. Відчит відбувся в Філософії Гол 11 квітня 1957 р.

Різдвяна гутірка УСК при Колумбійському університеті 8 січня 1958 р. Стоять в першому ряді з-ліва: —, Юлія Шероцька, Жєня Васильківська, Анна Зотовська-Бєйчук, Ж. Ярослава Ковалюк, —. 2-ий ряд з-ліва: Д. Шевчук, Іван Гута, —, Борис Богун Чудинів, —, Орест Пацлавський, Степан Хемич.

раз більше помітний внутрішньо-український характер діяльності, цебто — конференції, доповіді і панелі на теми, які досі були доменою Студентської Громади в Нью Йорку. Зате активність серед американських студентів, щоб ознайомлювати їх з українською справою і зв'язок з ними майже не існують тепер.

З перспективи минулого можна сказати, що Гурток проробив велику роботу. Треба сподіватись, що в майбутньому його праця буде ще кращою і вищою на користь українській справі.

О. Джордж Бісонет, капелян для католиків при американській амбасаді в Москві, розповідає про свою двократну подорож авто по Україні на сходах УСК, 10 травня 1957 р., в Ферведергол. З-права стоїть Степан Хемич, голова УСК (1957 - 1958).

Виставка на Колумбійському університеті в соту річницю смерті Т. Шевченка. Стоять з-ліва: Ролянд Боман, голова Спеціальної Колегії в Батлер Бібліотечі, де відбулася виставка, Мислослава Томоруг, активна студентська діячка в ЗДА, Ярослав Лешко, голова УСК (1960 - 1961).

NEW YORK, N. Y.:

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КРУЖОК

HUNTER COLLEGE

Гантер Коледж — це дівоча школа в долишній частині Нью Йорку, тому її членами Кружка є самі дівчата. Ще в 1950-их роках починається тут організована діяльність студенток, але формально Кружок постав з лютого 1953 р. з ініціативи Ярослави Ж. Ковалюк, яка стала першим Головою Кружка, а до Управи входили: Марія Кіцюк — заступник, Ірина Петренко і Ольга Скоцко — секретарі, Ніта Рут — скарбник. Завданням Кружка було ширення української культури і освідомлювання чужинців про Україну, а також доповнювання знань членів з ділянок українознавства по через доповіді з української історії, літератури, мистецтва.

Діяльність УСК складається з доповідей, дискусій, вечірок, продажі печива. Кожного року влаштовується в коледжі виставку українського народного мистецтва, переводиться показ української ноші, писання писанок, вишивання.

Ще в 1953 р. (30 жовтня) Кружок влаштував "Український концерт", в програму якого входили виступ студенток з українськими піснями і танцями, показ народної ноші та доповідь проф. К. Маннінга на тему "Значення України в міжнародних відносинах". 16 грудня 1953 р. за виконання українських колядок хором під керівництвом Христі Карпевич — Кружок отримав спеціальне призначення від коледжу.

Жанет Ярослава Ковалюк, основоположниця і перша голова УСК при Гантер коледжі в Нью Йорку (1953 - 1954).

В 1955 р. (4 квітня) була влаштована для коледжу доповідь Олі Дмитрів про "Українські звичаї і писання писанок", яка була ілюстрована практичним показом.

Перед Великодніми Святами в 1956 р. було влаштовано двотижневу вистав-

ку англомовних публікацій про Україну та українського народного мистецтва. В цьому часі відбувся спеціальний ярмарок, дохід з якого був призначений на закупку Енциклопедії Українознавства.

Гіодібну діяльність проводить УСК кожного року. Крім цього його члени беруть активну участь в International Relation Club (Клуб Міжнародних Зв'язків), а в 1963 р. репрезентували УРСР на форумі моделю Об'єднаних Націй у Вашингтоні члени УСК — Світлана Луцька й Ірка Демидович.

В 1962 - 1963 р. Кружок влаштував такі доповіді: Микола Серета (український студент, втікач з України) — "Життя та праця студентів в Україні", д-р В. Омельченко — "Підпільні рухи в Україні", маестро В. Ласовський — "Проблеми сучасного мистецтва".

Кружок є членом шкільної Студентської Ради і бере участь в т. зв. Провідницьких Таборах, де є змога пройти 2-3 днівній вишкіл на провідників школи. УСК є рівнозначним членом Української Студентської Громади в Нью Йорку.

Зараз УСК нараховує 28 членів.

Головами УСК були: Ярослава Ж. Ковалюк (1953 - 1954), Аркадія Оленська (1954 - 1955), Мирослава Стойко (1956 - 1957), Марта Жовнір (1959 - 1960), Алла Непрель (1960 - 1961), Віра Лащик (1961 - 1962), Світлана Луцька (1962 - 1963).

Опікунами Кружка були професори - українці, які викладають в Коледжі — проф. Олександр Берник і Володимир Нагірний.

1961 р. Виставка українського народного мистецтва в Гантер коледжі в Нью Йорку. Сидять зліва: Люба Абрам'юк, Віра Лащик, Христя Конашевич, Ірка Чорнодольська, Алла Непрель.

NEW YORK, N. Y.:

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КЛЮБ

NEW YORK UNIVERSITY

До 1960 року нечисленні українські студенти Ньюйоркського університету належали до "давнтавнської" Української Студентської Громади, яка об'єднує студентів різних університетів міста і околиць Нью Йорку. Щораз більша тенденція студентів-американців і головно самих таки професорів, утотожнювати все, що українське, як частину російської культури, вказувала на потребу існування українського студентського клубу, який в міру своїх можливостей, протидіав би таким хибним твердженням. Безпосереднім поштовхом для зорганізування УСГ при університеті Нью Йорку була, мабуть нещаслива заява голови відділу модерних мов, що українська мова це, мовляв, діалект російської. Цю заяву він зробив під час наради цього відділу із студентами в справі введення ще одної слов'янської мови, крім російської, для тих, які студіюють славистику. На другу слов'янську мову запропоновано було мову польську або українську. Аргумент голови департаменту модерних мов, що мовляв українська мова це діалект російської — був вжитий для того, щоб не допустити введення української мови і обурив присутніх на нараді українських студентів.

Правда, аргумент цей осягнув свою ціль, бо української мови не введено, але він також був стимулом для того, щоб в майбутньому спільними силами всіх студентів-українців, зорганізованих в Громаді при університеті, протидіяти таким проявам.

І так, в січні 1961 року, оснований УСГ при університеті Нью Йорку. Першу Управу очолила, як голова **Євгенія Венгер-Цікало**. На секретарку було обрано **Ярину Турко**. Дорадником УСГ став професор східно-європейської історії — д-р **Оліва**. В першій каденції влаштовано виставку українського мистецтва, яку повторено на інтернаціональному фестивалі з українськими народними танцями, що їх виконала група **СУМА** з **Джерзі Ситі**. Члени Громади були ознайомлені з фактами, які-

Євгенія Венгер-Цікало, засновниця і перший голова УСГ при Нью Йоркському університеті в 1961 р.

ми в майбутньому вони могли б доказати, що українська мова, нарівні з російською, входить до східно-слов'янських мов, як окрема мова і була визнана незалежною мовою навіть Російською Академією Наук в 1904-му році.

У 1962 році до Управи Громади входили: **Михайло Ярош** — голова, **Ярина Турко** — секретар, **Богдан Маркус** — скарбник і **Уляна Бендер** — організаційний та імпрезовий референт.

В 1963-му році в склад Управи увійшли: **Богдан Ничка** — голова, **Ярина Турко** — заступник, **Корнелія Гук** — секретар і **Богдан Маркус** — скарбник.

В цьому році Громада на числяє 19 членів. влаштувала дві товариські вечірки, концерт **Романа Рудницького** (піаніст), дискусійний вечір на тему мішаних подруж і українського студентського життя. Спільно з студентським гуртком при **Фордгамському** університеті, Громада була господарем 2-го Українського Студентського Ідеологічного Конгресу, який відбувся 11-го травня 1963 року в Нью Йорку.

NEW YORK, N. Y.:

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТОК

FORDHAM UNIVERSITY

Українсько-Американське Студентське Товариство при Фордгамському університеті в Нью Йорку — ця чотиричленна студентська група була сформована в 1953 році Михайлом П. Спаціяно з Патерсона, Н. Дж. який з Адріаном Й. Стритським репрезентували її на Першому Конгресі СУСТА.

В 1953 році діяльність цієї невеликої групи відновлено під назвою Український Студентський Гурток (Circle).

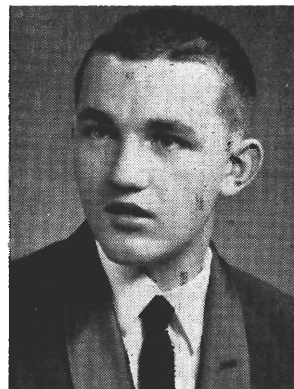

Юрій Волошин, активний член і голова УСГ при Фордгамському університеті, в Нью Йорку (1962 - 1963).

Хоч число членів цієї групи не змінилось діяльність її значно зросла під проводом енергійного голови Юрія Во-

лошина та солідного і працьовитого студента з Амстердаму, Н. Й. і члена гуртка Романа Лаби. Завдяки їм обом і ще кільком студентам з Нью Йорку, зібрано на "Коляду на Студентські Цілі," яку проголосила СУСТА в 1963 році майже 1,600 доларів.

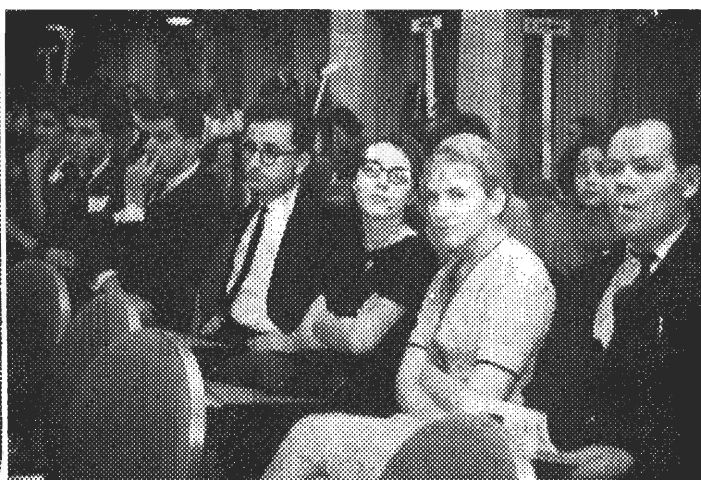
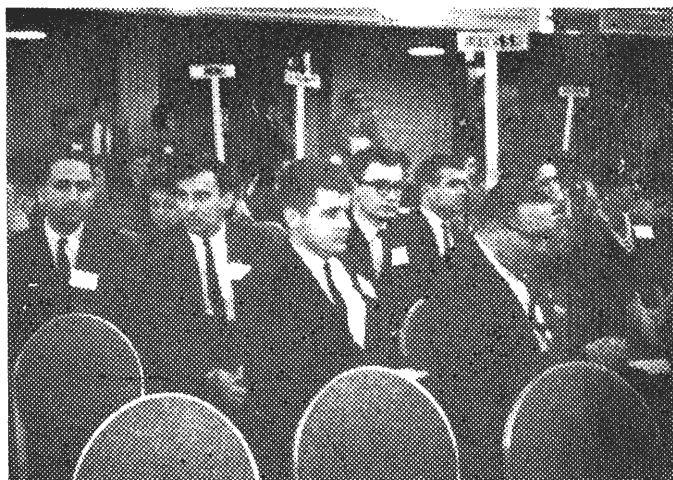
Е квітні ц. р. влаштовано при вході до студентської їдальні великодню виставку з українськими писанками, печивом та іншими мистецькими виробами. Одягнені в гарні народні строї студентки з сусідніх коледжів майже весь день продемонстрували українські народні танці і тим притягали увагу сотень студентів Фордгамського університету. Зацікавленим студентам розпродувано літературу про Україну в англійській мові. Заплановано мати постійну українську програму в уні-

Роман Лаба, студент історії, активний член і співосновник УСГ при Фордгамському університеті в Нью Йорку.

верситетській радіостанції.

Члени успішно перевели дискусії зі своїми учителями і спростовували їх лжевердження про Україну за що діставали признання від своїх американських колег.

Члени української делегації на пленарній сесії Моделю Об'єднаних Націй, яка відбулась 23 - 24 березня 1962 р. в Нью Йорку (MGA). З-ліва сидять: С. Хемич, І. Чума, Т. Хархаліс, Е. Лашик, Б. Футей, пан Савчак, Л. Ганущак, П. Коцюбайло, О. Послушний, А. Скальський, К. Савчук, М. Савчак, М. Хемич, П. Гой.

PHILADELPHIA, PA.:

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

Велика еміграція української громадськості з Європи до Америки, яка почалась у 1948 р., в основному вичерпалась при кінці 1952 р. В тому році починається своєрідна стабілізація українського життя взагалі, а студентського зокрема.

Українські студенти, які приїхали до Філадельфії в той час, не могли собі уявити, як може існувати українське суспільно-громадське життя без студентської громади. Ці студенти були вже суспільно вироблені одиниці ще з часу свого перебування в Німеччині чи Австрії. Їх ніхто не організував, ніхто не заохочував чи переконував у доцільності створення Української Студентської Громади у Філадельфії. Вони самі добре розуміли цю доцільність і потребу.

І тому УСГ у Філадельфії постала майже спонтанно, без більшої організаційної підготовки.

2 листопада 1952 р. постав "Ініціативний Комітет УСГ", який поставив собі за ціль заснувати у Філадельфії УСГ. Акцію за створення Ініціативного Комітету повели Є. Бачинський, Я. Качай і Ю. Чужак, а до його Управи увійшли: А. Шутка — голова, І. Сіра, Р. Максимович, О. Олексин, І. Головінський, І. Воскоїйник, Є. Бачинський — члени.

27 грудня відбулись установчі Загальні Збори, на яких обрано першу Управу УСГ у Філадельфії у такому складі:

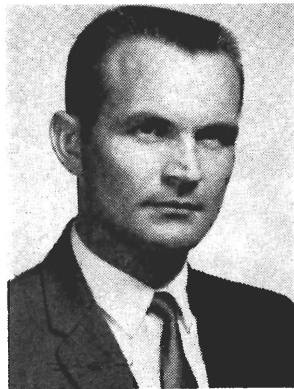
І. Головінський — голова, А. Шутка — заступник, О. Олексин — секретар, Я. Качай — організаційний реф., О. Мазур — реф. зовнішніх зв'язків, Є. Бачинський — культурно-освітний реф., Т. Онуферко — пресовий реф., Ю. Тасюк — фінансовий реф., І. Сіра — реф. суспільної опіки. Контрольна Комісія: Л. Тимошенко — голова, Товариський Суд — Голубінка — голова.

УСГ скоро розгортає свою працю, а ставши в 1953 р. членом Комітету Організації Української Молоді і Студентства (КОСТУМ) допомагає у влаштуванні щорічно Свята Крут, де представники УСГ виголошували доповіді.

В 1954 р. головою УСГ стає А. Шутка, але кілька місяців після його вибору, на Надзвичайних Зборах обирається головою Є. Бачинського. В цьому році УСГ бере активну співучасть в улаштуванні Академії з нагоди 25-ліття ОУН (травень) і вимаршу Українських Січових Стрільців (вересень).

В 1955 р. головою Громади стає Теодосій Онуферко. УСГ під його керівництвом бере співучасть у Шевченківській Академії, робить старання в справі відкриття відділів українистики при бібліотеках філадельфійських університетів, допомагає створити Український Студентський Клуб при Дрексель інституті і провести "Молодій Просвіті" конкурс з історії України.

З рамені УСГ та за редагуванням Т. Онуферка виходять у цьому часі два студентські журнали у Філадельфії —

Осип Цікало,
голова УСГ у Філадельфії
(1957 - 1958).

"Новий світ" та "Зов Ордену".

У 1956 р. Загальні Збори до- ручили головство в Громаді Володимирові Цікалові. Цей рік можна назвати переломо- вим у діяльності УСГ. Тоді можна було бачити відхід тих членів УСГ які організували і вели її в роках 1953 - 1956, але рівночасно з тим не видно було молодого студентського поповнення. У цьому році пра- ця УСГ звужилась до внутріш- ньо-студентських сходин і по- мітний був її занепад.

У 1957 р. життя Громади відроджується, вона міцнішає, а в її ряди вливаються молоді

студенти, абсолюенти амери- канських середніх шкіл. До Управи УСГ в цьому році вхо- дили: М. Комановський — го- лова, О. Хортик — заступник, О. Мачук — секретар, Ю. Га- лан — скарбник. Громада бере активну участь і є співоргані- затором Перших Студійних Днів у Балтіморі, Мд., на яких такі наші члени виголошували доповіді:

Михайло Комановський — "Німецька політика супроти України", Петро Потічний — "Українські військові формації", Ліда Скочиляс — "Українське культурне і суспільно- громадське життя в часі другої світової війни".

Громада поживавила в цьому році свою діяльність внутріш- німи сходинами з доповідями на різні теми.

1958 рік є дальшим кроком в поширенні діяльності УСГ, а до її нової Управи входять такі особи:

Осип Цікало — голова, Зе- нон Матківський — заступ- ник, Авра Серета — секретар, Надія Шутка — скарбник, Оріся Мачук — організацій- ний реф., Христя Харина — культурно-освітний реф., Яро- слав Петрів — імпрезовий

Листопад, 1958 р. Сосип Цікало, голова УСГ Філядельфії виголошує доповідь на Других Студійних Днях в Балтіморі.

реф., Богдан Гасюк — реф. суспільної опіки.

Під керівництвом цієї Управи Громада влаштувала зустріч Громадянства зі Студентством, на якій обговорювалися "Обов'язки українського студента супроти української спільноти на еміграції". Зала зустрічі була заповнена громадянством і студентами, а зміст і форма дискусії підкреслювали її високий рівень.

5 березня було влаштовано Чайний Вечір з доповіддю д-ра І. Головінського.

25 жовтня Громада влаштує спільно зі студентськими громадами Балтімору, Нью Йорку, Ньюарку і Трентону Студійний День присвячений сороковим роковинам відродження Української Держави та героїчного чину студентів

Кієва під Крутами. На цьому Дні члени УСГ Філядельфії виголосили такі доповіді:

Теодосій Онуферко — "Осяги української національної революції", Зеня Кохановська — "Українська державність 1917-1920 рр.", Ліда Скочилас — "Політика Антанти і Центральних Держав супроти України".

Останнього ширшою імпрезою Управи в 1958 р. — були Листопадові Сходини з доповідями д-ра Г. Лужницького і Д. Богачевського та деклямаціями З. Кохановської і Б. Гасюка.

8-9 листопада УСГ була співучасником Других Студійних Днів і Другої Студентської Інформаційної Конференції у Балтіморі, на яких наші члени виголосили такі доповіді:

Петро Потічний — "Концепція нації в українському підсоветському середовищі і національна політика большевиків", Богдан Гасюк — "Економічний визиск України", Юрій Галушинський — "Український студент і студентське організоване життя", Осип Цікало — "Український студент і політика", Віра Шваб'юк — "Український студент і його праця на чужинському і міжнародному форумі", Зенон Матківський — "Український студент і чужина", Христина Лужницька — "Бо

Травень, 1969 р. Перший Український Студентський Ідеологічний Конгрес в ЗДА. Промовляє Аня Процик, представник "Зарева". За президіальним столом — Голова УСІК Теодосій Онуферко.

ротьба за національність на культурному відтинку в УРСР".

На початку 1959 р. відбулися чергові Загальні Збори УСГ, на яких обрано Управу:

Богдан Гасюк — голова, Орися Мачук — заступник, Авра Середда — секретар, Надія Шутка — скарбник, Осип Цікало — організаційний реф., Христина Харина — пресовий реф., Ярослав Петрів — імпрезовий реф., Віра Шваб'юк — реф. суспільної опіки.

Першим виступом нової Управи — був традиційний Чайний Вечір у місяці березні.

Почавши від квітня до липня 1959 р. УСГ займалась за дорученням тодішньої Управи СУСТА

Професори і курсанти після першого викладу — курсу української літератури на Пенсильванському університеті в 1960 р. В першому ряді сидять з-ліва: третій — проф. Юрій Мачук, голова Стипендійної Кураторії при Місцевому Відділі УККА і основоположник курсу, посередині — проф. Григор Лужницький, викладач курсу і член Стипендійної Кураторії, Богдан Гасюк, голова УСГ і член Стипендійної Кураторії.

Голови УСГ — Філадельфія: Богдан Гасюк, голова УСГ (1960-1961), Юрій Савчак, голова УСГ (1951-1952), Андрій Масюк, голова УСГ (1962-1963).

технічною підготовкою IV-го Конгресу СУСТА, Балю і Мистецького Вечора, які відбулись дня 3, 4 і 5 липня.

За одне з найбільших досягнень УСГ — було зорганізування спільно з місцевим відділом УККА, курсу української літератури, який постійно веде д-р Г. Лужницький, а в 1963 р. відкривається курс української мови, яким керуватиме д-р Н. Пазуняк.

Багато уваги в останніх роках Громада присвячувала справі середньошкільників. Перші такі сходи спільно зі середньошкільниками відбулись 6 грудня 1959 р., на яких з інформаційними доповідями виступило сім студентів з різних високих шкіл Філадельфії.

20 грудня Громада влаштувала доповідь колишнього члена української дипломатичної місії у Болгарії д-ра Ю. Налчсника.

7 лютого 1960 р. відбулась Друга Зустріч студентів з громадянством, на якій дискутовано питання "Українських студентів і суспільної праці". З рамені УСГ на цій зустрічі виступали — Зеня Кохановська, Богдан Гасюк і Осип Цікало, а від громадянства — проф. Юрій Мачуш, д-р Богдан Романенчук, інж. Володимир Гатомир.

На 1960-ий рік обрано Управу у такому складі:

Богдан Гасюк — голова, Ігор Чума — заступник, Марійка Гарасимович — секретар, Оксана Мурій — скарбник, Христина Кульчицька — пресовий реф., Патриція Коцюбайло — реф. суспільної опіки, Авра Середа — організа-

ційний реф., Осип Цікало — реф. ФКУ, Роман Швед — імпрезовий реф.

Найважливішою імпрезою, яка відбулась у цьому часі у Філадельфії — був Перший Український Студентський Ідеологічний Конгрес у ЗДА, який технічно підготовляла УСГ, а підготовчий Комітет очолював довголітній активний член Громади — Т. Онуферко. Конгрес притягнув увагу численного студентства і старших громадян і він відбувся наскрізь успішно (30 квітня — 1 травня 1960 р.).

В травні Громада активно включилась в працю місцевого відділу УККА, якого референтом молоді став член УСГ — Теофіль Старух.

Неабиякою подією в житті українського студентства Філадельфії

були Надзвичайні Загальні Збори УСГ 12 червня 1960 р., на яких доведено до об'єднання УСГ з Українськими Студентськими Клубами при Темпл університеті і Дрексель інституті та прийнято новий статут УСГ.

У цьому часі появляється перше число офіційного органу УСГ — журнал "Студент", котрий виходить і по сьогодні. Його редакторами були: Христина Кульчицька, Юрій Поритко, Теофіль Старух. До успіху цього журналу також причинились — М. Гарасимович, Р. Швед, І. Чума і Л. Домбчевський.

4 листопада 1960 р. обрано нову Управу Громади на 1961 р., до якої увійшли: І. Чума — голова, Х. Кульчицька — заступник гол., М. Гарасимович — секретар, М. Петик — організаційний реф., О. Мурій — пресовий реф., О. Цікало — реф. ФКУ, П. Коцюбайло — реф. суспільної опіки, Р. Швед — імпрезовий реф., М. Шиприкевич — скарбник, Ю. Савчак — культурно-освітний реф.

Нова Управа поробила належні заходи, щоб створити при УСГ студентський хор, який згодом очолив молодий диригент Юрій Годованець. До Управи хору увійшли — І. Чума, М. Петик і Р. Швед.

30 листопада 1960 р. створено Центральну Студентську Раду, до

Зустріч українських студентів Філадельфії з посадином міста Дж. Г. Тейтом з нагоди 22 січня в 1963 р. Стоять з-ліва: М. Головецький, Р. Хариш, Ю. Винницький, І. Кондрат, З. Колінко, посадинок — І. Н. Тате, З. Бобинська, А. Масюк (голова УСГ), Б. Кульчицький.

якої увійшла УСГ і три місцеві ідеологічні товариства. Завданням Ради було координувати і узгоджувати працю.

23 січня 1961 року УСГ взяла участь у Крутянській Академії.

27 січня Громада влаштувала доповідь Д. Левчука — "Гетьманська ідеологія".

16 квітня УСГ і НТШ зорганізували надзвичайно успішний виступ на Пенсильванському університеті присвячений сотій річниці з дня смерті Т. Шевченка. Виступ цей був призначений в першу чергу для професорів університету.

В цьому ж місяці відбулась чергова зустріч зі середньошкільниками, на якій студенти інформували своїх молодших товаришів про високі школи Філадельфії і можливості студій.

На 1962 р. до Управи УСГ обрано такі особи: Юрій Савчак — голова, М. Шиприкевич — заступник, І. Чума — організаційний реф., М. Мазурок — секретар, М. Петик — скарбник, П. Коцюбайло — реф. суспільної опіки і культурно-освітний, Р. Швед — реф. середньошкільників, О. Послушний — імпрезовий реф., О. Врублівський — реф. ФКУ, Т. Старух — пресовий реф.

10 листопада 1961 р. нова Управа влаштувала Листопадові сходи в Дрексель інституті, де промовляли дир. Дем'янчук і проф. І. Струк.

В грудні Філадельфію відвідав президент СУСТА В. Прибила, який дав доповідь для студентства н. т. "Завдання УСГ", після чого відбувся бенкет-прийняття з промовою визначного діяча американського студентського руху — С. Робертса.

3 лютого з ініціативи УСГ відбулась Крутянська академія з доповіддю Т. Онуфрика і при співучасті місцевих студентських і молодечих організацій.

14 вересня на сходинах УСГ виголосив реферат про історію Громади Б. Гасюк, який також мав реферат на зустрічі студентів з інженерами, яка відбулась 20 жовтня. Такі зустрічі відбувались в обидвох попередніх роках, де від УСГ виступали з доповідями:

І. Чума і Ю. Савчак.

8 жовтня 1961 р. відбулась Шевченківська малярська виставка, спільно влаштована НТШ, Мистецькою Студією і УСГ.

Збіркою на ФКУ в 1961 - 1962 рр. займалися О. Цікало і О. Врублівський, які вложили в цю працю багато зусиль.

Рівнож в 1962 р. засновано Інформаційну Службу при УККА, в якій працювали П. Коцюбайло, Р. Циган, З. Сохор і А. Скальський.

В грудні 1962 р. УСГ влаштувала успішний "Андріївський Вечір", який був першим виявом діяльності нової Управи, яку вибрано на Загальних Зборах 16 листопада і до якої увійшли:

16 листопада 1962 р. обрали нову Управу Громади у складі: Андрій Масюк — голова, П. Коцюбайло — заступник, Володимира Гнатюк — секретар протсколів, З. Со-

хор — секретар кореспонденції, О. Богачевська — скарбник, Р. Циган — культурно-освітний реф., А. Скальський — реф. внутрішніх і зовнішніх зв'язків, Ю. Гнатюк — реф. середньошкільників, О. Послушний — організаційний реф., Т. Старух — пресовий реф., М. Петик — імпрезовий реф.

В лютому 1963 р. УСГ при співпраці місцевих студентських і молодечих організацій влаштувала Свято Крут, на якому інж. Б. Кульчицький виголосив святочну доповідь.

20 квітня Громада відсвяткувала Ювілей свого десятилітнього існування спеціальною Конференцією, на якій виголосили доповіді Х. Кульчицька — "УСГ за останні десять років" і К. Савчук — "Зорганізоване студентство в ЗДА".

Богдан Гасюк

Група членів Управи УСГ в 1963 р. Сидять з-ліва: Оксана Богачевська, Мстислав Петик, Володимира Гнатюк, Володимир Ванчицький, Зіновія Сохор, Олег Послушний, Марта Татомир, Андрій Масюк (голова), Юрій Гнатюк.

Група членів УСГ у Філадельфії, відома зі своїх мистецьких виступів. Стоять з-ліва: Ігор Петик, Роман Швед, Мстислав Петик. Сидить: Юрій Савчак.

PHILADELPHIA, PA.:

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КЛЮБ

DREXEL INSTITUTE OF TECHNOLOGY

Дивлячись з перспективи десяти років, треба ствердити, що українське студентство, яке на протязі цього часу перейшло Дрексель Інститут у Філадельфії, залишило на академічному тілі цього інституту, хоч може блідий, але все ж таки, незатертий знак своєї діяльності.

Діяльність УСК при Дрексель Інституті бере свої початки в 1953 р., коли завдяки

В 1955-1957 рр. ціла низка молодих українців покінчила американські середні школи і почала масово вступати до Високих Шкіл. 1957 рік можна назвати роком "великої студентської діяльності" у Філадельфії, явище, яке існує і по сьогоднішній день.

Восні 1957 р. Віра Шваб'юк і Оксана Струк, по довгих стараннях отримали від декана Інституту офіційний дозвіл на оформлення УСК. В січні 1958 року відбулись установчі Загальні Збори Клубу, на яких обрано першу Управу у такому складі: Віра Шваб'юк — голова, Оксана Струк — заступник, Таїса Збір — секретар, Степан Федик — скарбник, Юрій Криволат — імпрезовий референт.

Першим виступом новообраної Управи було влаштування Інавгураційного Вечора, при великій участі Філадельфійських студентів, а таксамо деканату і професури Інституту. На цьому Вечорі В. Шваб'юк відчитала добре підготовлений реферат про Україну. На весні 1958 р. УСК влаштував в Інституті виставку українського мистецтва, а з кінцем травня — велику забаву для українських і американських студентів, а в грудні — спільний Різдвяний Вечір.

В січні 1959 р. вибрано нову Управу УСК в такому складі: Марта Шиприкєвич — голова, Богдан Гасюк — заступник, Оксана Струк — секретар, Ю-

жертвенний і наполегливій праці відносно малого гуртка студентів із Володимиром Маєвським на чолі, заложено Український Студентський Клуб.

Клуб швидко розгорнув свою діяльність, ставлячи собі за ціль інформувати американську академічну спільноту про Україну і українську проблему. На жаль з причин малого припливу нових студентів, Клуб звузив свою діяльність, а згодом і перестав існувати.

Віра Шваб'юк,
перший голова УСК
(1957 - 1958).

рій Криволат — скарбник, Зенон Антоняк — імпрезовий референт.

Нова Управа УСК рішила спрямувати всю свою діяльність в русло інформації американських студентів Інституту про російський колоніалізм. В рамках цього плану відбувся перший дискусійний вечір з участю американських студентів, на якому проф. Іван

Листопад, 1958 р. Віра Шваб'юк, голова УСК при Дрексель інституті виголошує доповідь на Других Студентських Днях в Балтіморі.

Лісяк-Рудницький говорив на тему "Російсько-большевицька революція", а згодом восні 1959 р. другий з доповіддю д-ра Ярослава Білінського про культурні надбання немосковських народів ССРСР.

З початком 1960 р. обрано нову Управу УСК: Марта Шиприкєвич — голова, Богдан Гасюк — заступник, Ярка Грабовенська — секретар, Андрій Марк — скарбник. Під керівництвом цієї Управи, Клуб влаштував другу виставку українського мистецтва і став складовою частиною Української Студентської Громади у Філадельфії, затримуючи за собою автономні права.

В 1961 р. до нової Управи увійшли: Андрій Марк — голова, Андрій Масюк — заступник, Ярка Грабовенська — секретар, Анна Гасюк — скарбник. У цьому році відбувся третій дискусійний вечір в Інституті з доповіддю д-р Наталії Пазвняк про життя і творчість Т. Шевченка, а проф. Могик висвітлював діяльність із мистецьких праць поета. Для бібліотеки Інституту закуплено декілька книжок про Україну і влаштовано виставку книжок з українською тематикою.

У 1962 р. Клуб очолювала Управа в такому складі: Андрій Масюк — голова, Марта Татомир — заступник, Таня Дяків — секретар, Оксана Романяк — скарбник.

Андрій Масюк

PHILADELPHIA, PA.:

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КЛЮБ

TEMPLE UNIVERSITY

У Філадельфії серед ряду студентських станових та ідеологічних товариств неабияке місце займає також Український Студентський Клуб при Темпл університеті. З кожним роком збільшується членство Клубу, а рівночасно з тим потрібна його більша активізація і праця.

У вересні 1955 р. з ініціативи студентів — Петра Потічного, Віктора Юрченка і Бориса Білокура скликано установчі Збори на яких рішено створити при Темпл університеті Український Студентський Клуб. Установчими збо-

рами ввели Борис Білокур і Марта Чаплинська, а до першої Управи Клубу обрано Петра Потічного, як голову і В. Білокура, як заступника. Клуб у цьому часі нараховував всього 14 членів, серед яких були і чужинці: Петро Потічний, Марія Комановська, Ліда Шкільна, Микола Виковець, Віктор Юрченко, Борис Білокур, Калина Татарська, Роман Лазор, Ярослав Качай, Прадчу Дутті Васудева (індус), Могамед Сальян (сменець), Патріція О'Бойль (ірландка), Джін Данн (шкотка), Орест Лазор.

Головами Клубу були: П. Потічний (1955 - 1957), В. Білокур (1957 - 1958), Ліда Шкільна (1958 - 1959), Олена Никорович (1959 - 1961), Володимир Вапчицький (1961 - 1963). До

активніших членів Управи Клубу в цих роках треба зарахувати Марту Чаплинську, Стефу Антоняк, Галину Савчак, Зірку Бернадін, Миросю Мазурок, З. Колінко, Христи-

ну Новоженюк. Зі зростом середньошкільників поступово почала зростати кількість українських студентів на Темпл університеті, а одночасно з тим і кількість чле-

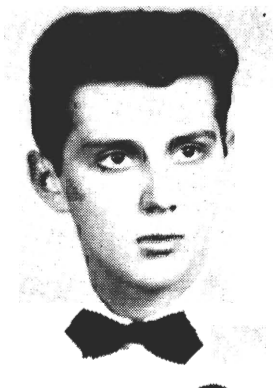
Управа і члени УСК в 1961 - 1962 ак. році. Перший ряд, з-ліва: Патріція Коцобайло (заступник голови), Зірка Бернадін (скорбник), Володимир Ванчицький (голова), Мирослава Мазурок (секретар), Олена Никорович (пресовий реф.). Другий ряд, з-ліва: Мирослава Книш, Зірка Колінко, Оксана Никорович, Анатоль Розумний, Зірка Бобинська, Тарас Коваль, Алла Нінко. Третій ряд, з-ліва: Пінтелеймэн Процик, Орест Субтепний, Володимир Карпич, Зенко Івасів, Олександр Єременко, Лев Рудакевич, Аскольд Рудакевич, Богдан Безушко.

нів УСК. В 1955 р. ми мали 15 членів, в 1957 р. — 18, 1959 р. — 24, 1960 р. — 28, а в 1963 р. — 37.

За час свого існування праця Клубу проявлялась у різних ділянках — культурно-освітній, спортивній, інформації американських студентів про Україну та в товарисько-розваговій. Члени УСК крім праці в Клубі активно працювали в ідеологічних товариствах — “Зареві”, ТУСМ-і, “Обнові” а в останній каденції також в Управі СУСТА.

В останніх роках ми влаштували зустріч українських студентів з американськими, зустріч зі студентами Дрексель інституту, доповіді: д-ра Дж. Штігеля — “Іван Мазепа в світовій літературі”, д-ра Б. Романенчука — “1. листопада 1918 р.”, д-р І. Коровицького — “Сучасні літературні на-

прямки на Україні”, крім того члени Клубу брали участь в святкуваннях Крут, Героїв, річниць Т. Шевченка, 22 січня, а також влаштовували Андріївські вечори, вечори українського мистецтва, брали участь у прогулях до Вашингтону, Нью Йорку, в Студійних Днях у Балтіморі, у відомому у Фі-

Володимир Ванчицький,
голова УСК (1961 - 1963).

лядельфії “Карнавалі” і “Білій вечері”.

Окремо треба відмітити спортивну діяльність УСК, при якому існує футбольна команда, а в склад її входять Л. Луценко, Володимир Чижович, Євген Чижович, Орест Субтельний, які відомі також зі своєї гри в місцевому “Тризубі”.

Деякі члени нашого Клубу — О. Никорович, В. Ванчицький, З. Бернадин, З. Колінко — за свої успіхи в науці одержували стипендії на студії. Крім них варто відмітити за успіхи в науці — М. Мазурок, у мистецтві — Г. Савчак і О. Ванчицьку.

З-поміж членів УСК студії закінчили: П. Погічний, Л. Ішкільна, М. Чаплинська, С. Антоняк, Є. Чижович, О. Никорович, П. Коцюбайло, О. Мачук, Г. Савчак.

ROCHESTER, N. Y.:

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

Українська Студентська Громада в Рочестері постала в 1959 р. з ініціативи Олекси Біланюка, який переїхав сюди після закінчення студій в Ен Арбор. В своїх початках, як і за гоговства Марти Крамарчук, у 1960 — 1961 р., Громада проявляла деяку активність та брала участь у різних конференціях, які влаштовувала Управа СУСТА.

В 1961 — 1962 р. діяльність Громади цілком занепала. Щойно з початком вересня 1962 р. за лочином представника СУСТА Любомира Зобніва її діяльність було знову відновлено. В пляні було створити три студентські клуби при університеті і при важливіших коледжах. Натрапивши на труднощі правового характеру було рішено створити Український Студентський Клуб при університеті (11 членів) а в місті Рочестері Українську Студентську Громаду. Обидва ці товариства мають спільний провід, з поділом на дві групи, — Клуб при університеті і Громаду, які мають свої окремі управи.

До тимчасової управи Громади були обрані: Роксоляна Чорненька — голова, Роман Стасів — заступник і секретар, Люба Цегельська — скарбник.

18 грудня 1962 р. обрано нову Управу в такому складі: Люба Цегельська — голова, Роксоляна Чорненька (голова Клубу при університеті) і Оксана Кричук (голова групи 14 студентів з інших коледжів) — заступники, Зірка Кушнір, Наталка Слюзар — скарбники (рівночасно скарбники в двох групах), Роберт Ващук — реф. середньошкільників. Функції секретаря сповняла голова.

Кожна група має право влаштовувати імпрези і вести свою організаційну діяльність самостійно. Загальні імпрези влаштовується спільно

22 грудня спільними силами влаштовано чайний вечір, який підготували Олег Чорненький, Леся Діденко, Наталка Слюзар, а декорациєю зали займалась Леся Волянська. Вечір пройшов дуже успішно, студенти познайомились ближче, зав'язали товариське життя, спільно колядували при акомпанієменті Люби Цегельської.

На Різдво і Новий Рік члени Громади ходили з колядою, зібравши 130 доларів на цілі СУСТА.

З іншої діяльності слід відмітити коротку доповідь Зірки Кушнір на лекції російської мови при університеті про українські різдвяні звичаї (20 грудня) та допис до університетської газети "Кемпус Таймс" про 1 листопада.

9 лютого 1963 р. відбулась зустріч з середньошкільною молоддю, в програму якої входила забава. В зустрічі взяла участь біля 65 учасників.

18 березня УСГ в Рочестері відвідав президент СУСТА В. Прибила, який на зустрічі з Громадою запропонував Лесі Волянській нарисувати нову обгортку для "Горизонтів".

Люба Цегельська співпрацює з "ПІВ" — бюлетенем СУСТА для середньошкільників, в якому подала інформації про університет в Рочестері.

У березні 1963 р. відбулись ширші сходини УСГ для вшанування Митрополита-Страдника Кир Йосифа Сліпого. Для якого передано дар від УСГ в сумі 20 дол.

1963 р. Члени УСГ в Рочестері. Сидять з-ліва: Роман Стасів, Наталка Слюзар, Оксана Кричук, Люба Цегельська, Роксоляна Чорненька, Роман Ващук. Стоять з-ліва: Олег Чорненький, Леся Волянська, Неоніля Делькевич, Христіна Сінкевич, Степан Матковський, Люба Куціль, Дарія Кушнір. Валя Ройко, Володимир Гной.

SYRACUSE, N. Y.:

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА ІМ. Д-РА ЛУКИ МИШУГИ UNIVERSITY OF SYRACUSE

Статут, основний закон Української Студентської Громади ім. д-ра Луки Мишуги при Сиракюзькім університеті, в перших двох точках обіймає цілі і завдання організації: поширити знання нашої української історії і культури між своїми і чужими, поширити знання української мови між студентами. До осягнення цієї цілі УСГ вживатиме таких засобів, як лекції, дискусії, доповіді.

Свою діяльність УСГ розпочала в 1952 р., змагаючи до об'єднання всіх студентів-українців, старої і нової еміграції, в користь українській справі, розпочинаючи цим перший етап свого існування. Коли це було здійснено — приходить другий етап праці: УСГ переносить свою діяльність на терен університету, щоб з'єднувати американських студентів і професорів, приятелів для української справи. Треба було освідомлювати їх — де лежить Україна, яка це земля, які її багатства, які гарні Карпати, Кримські гори, Чорне море, Дніпро і Дністер, яка її історія і культура. А коли це нам вдасться — тоді УСГ гідно продовжуватиме працю свого сл. п. Патрона.

1952 - 1953

З приїздом до Сиракюз нової еміграції, прибули також українські студенти, які народились в Україні, а по другій світовій війні знайшлися в різних західно-європейських університетах, де вони були живою та провідною частиною діяльності українського студентського руху. Серед цих переселенців до Сиракюз були також Тадей і Людмила Геців. Т. Геців був студентом на Лісничому коледжі стейту Нью Йорк (Нью Йорк Стейт коледж оф Форестрі), а його дружина Людмила студіювала хемію на університеті Сиракюз.

Ще з початком 1952 р. Т. Геців почав влаштовувати в місцевому Українському Народному Домі сходини студентів, тут роджених і новоприбулих, на яких рішено створити студентську організацію і вислати представника-спостерігача на Перший Конгрес Українського Студентства Америки в квітні 1953 р., яким був Володимир Д. Прибила, мол.

1953 — 1954

Найбільшою заслугою українських студентів Сиракюз була їхня ініціатива зорганізувати під патронатом УКК, першу в історії цього міста, постійну радіомовну передачу, що розпочалась 4 січня 1953 р. і до сьогодні триває при студентській співпраці. Завдяки першому голові УСГ Тадейові Гецеву, радіовисильня Сиракюз на хвилі 620 передає живе українське слово, українську пісню і музику. До першого радіового комітету належали студенти: Т. Геців — організатор, Ростислав Склоний — скарбник, Людмила Геців — україномовний референт, Володимир Д. Прибила, мол. — англійськомовний референт та інші.

1954 — 1955

УСГ організувалася швидким темпом під проводом Т. Гецева, який спрямовував думку студентів, щоб Громада стала офіційною студентською організацією при Сиракюзькому університеті. Перші організаційні сходини університетської УСГ відбулися 8 лютого 1955 р. у Вуменс Білдинг, на

яких вибрано першу Управу у та- головнім магазині Едвардс Де- партамент Стор.

Василь Мічо — голова, Любомир Курилко — заступник, Іван Гвозда — програмовий реф., Теодор Варголяк — скарбник, Ольга Грабовська — секретар, Олег Єржківський — пресовий реф. Д-р Іван Федьків, тут народжений українець, професор лісової економіки при Нью Йорк Коледж оф Форестрі, став першим професорським дорадником і спонсором УСГ. Того самого вечора, коли постала нова українська студентська громада — помер український громадський діяч та довголітній редактор "Свободи" д-р Л. Мишуга. На наступних сходинах Громада прийняла пропозицію В. Прибили, щоб УСГ назвати іменем провідника американських українців.

21 травня 1955 р. УСГ рішила стати членом СУСТА, висилаючи Івана Гвозду і Петра Голя на Другий Конгрес Українського Студентства Америки.

1-11 квітня УСГ при співпраці ООЧСУ зорганізувала українську Великодню виставку в місцевім

1955 — 1956

До другої Управи УСГ були вибрані: Іван Гвозда — голова, Василь Рибак — заступник, Богдан Федорович — програмовий реф., Петро Голь — скарбник, Дарія Логуш — секретар, Ростислав Склоний — пресовий реф. Проф. І. Федьків залишивсь надалі дорадником Громади. В. Прибилу делеговано до репрезентації УКК на літню Конференцію при Кольгетському університеті в справі американської міжнародної політики. В грудні-січні УСГ була зареєстрована при університеті та прийнята до "Менс Студент Говернмент". Нова Управа започаткувала збірку книжок з українознавства для університетської бібліотеки.

1956 — 1958

31 жовтня 1956 р. обрано третю Управу Громади в складі: Петро Голь — голова, Орест Кравс — заступник, Р. Склоний — програмовий реф., Ольга Кравс — секретар (пізніше — Юрій Семчи-

зини), Катерина Троц — пресовий реф. Дорадник УСГ — проф. І. Федьків.

Під проводом П. Голя проведено збірку на закуп книжок для університетської бібліотеки, яка дала суму 277.97 дол., за які закуплено 45 книжок та велику карту України, які передано для університету по через І. Гвозду.

Громада розпочала нову систему сходин, на яких по двох студентів реферували про свої студії, запізнаючи таким способом членів УСГ з усіма можливими аспектами поодиноких професій.

1958 — 1959

28 жовтня 1958 р. обрано до четвертої Управи Громади таких осіб: В. Прибила — голова, Ю Семчишин — заступник, Іван Прибила — скарбник, Мирослав Кравс — секретар, Олександр Жизневський — програмовий реф., Маруся Бішко — пресовий реф. Дорадник — проф. І. Федьків.

У цьому академічному році УСГ перевела облік книжок та видрукувала бібліографію англійських книжок про Україну. Відбуто надзвичайні сходи членів з нагоди приїзду до Сиракюз ред. Богдана Кравцева і проф. Романа Смаль-Стоцького.

Діяльність УСГ в цьому часі обіймала п'ять ділянок: політичну, товариську, культурно-освітню, спортову і організаційну.

По лінії політичної праці, УСГ влаштувала одно-годинну радіопередачу по через університетську висильню (WAER) на тему "Україна: її портрет", ведено переписку з United States Information Agency, протестуючи проти обмежень українських передач по через "Голос Америки". УСГ взяла участь в делегації УККА до мера Сиракюз в справі вивішення українського прапора на міському ратуші 22 січня. При допомозі УККА, Громада влаштувала на університеті доповіді на політично-українські теми Володимира Чопика з Боффало, проф. Лева Добрянського, проф. Р. Смаль-Стоцького.

По лінії товариської праці, влаштовано перший формальний студентський баль з нагоди Но-

вого Року, на якому вибрано королевою Марію Бішко. Влаштовано також другу забаву в день "Валентина".

До культурно-освітньої праці належали: участь УСГ в "The World in Unison", що влаштувала "Міжнародна Студентська Організація", де Громада здобула першу нагороду — щит з золотим написом "Україна". Ця відзнака зараз видніє у бюрі віцепрезидента університету Ф. Піскора. УСГ брала участь в імпрезі "Міжнародної Братньої Єдності" — "The World at Syracuse". На цьому фестивалі наші танцюристи відкрили програму вечора, вони також були запрошені два рази до виступів на Le Moyne College. Заходом УСГ улажено двотижневу виставку на університеті при допомозі Союзу Українок. УСГ закупила найновіші українські пластинки і віддала їх музичному відділові університетської бібліотеки. Проф. Яків Гурський дав для студентів Громади доповідь — "Початки і розвиток української мови". На ці роки припадає ініціатива УСГ в справі введення викладів української мови, як кредитових курсів, при славістичному відділі.

В ділянці спорту, члени Громади беруть активну участь в змаганнях intramurals університету, у відбиванці і пінг-понгу.

До організаційної діяльності Громади треба зарахувати вписання її і її голову в університетський адресар, а так само опубліковано матеріал про Громаду разом зі знімками в університетському річнику.

В цьому часі зорганізовано перший студентський танцювальний гурток під керівництвом Василя Кінчела і Володимира Битенка.

1959 — 1960

Членами п'ятої Управи УСГ обрано: Мирослав Кравс — голова, Іван Прибила — заступник, Патриція Марколь — секретар, Маруся Бішко — скарбник, Євген Павелко — програмовий реф., Володимир Трускало, Хризант Макарушка — пресві реф. Патронат професорів — д-р Яків Гурський, Олена Газінська, Михайло

Воскобійник, м-р Ілля Городецький.

В цих роках УСГ почала брати участь у різних студентських з'їздах, виславши делегацію на Ювілейну Студентську Конференцію в Балтімор, на 4-ий Конгрес СУСТА у Філадельфії, де обрано до нової Управи В. Прибилу, як другого віцепрезидента для зовнішніх зв'язків, а згодом докооптовано Марусю Бішко на генерального секретаря СУСТА. Члени УСГ брали участь в конференції Колгейтського університету в справі американської зовнішньої політики.

УСГ відбула надзвичайні сходи в зв'язку з приїздом до Сиракюз д-ра В. Шандора і ред. В. Душника, протестувала спеціальним листом до президента ЗДА Д. Айзенгавера в зв'язку з приїздом М. Хрущова і большевицької політики на Україну. Делегати УСГ брали участь в 12 Конгресі ЮСНСА, як члени міжнародної комісії СУСТА. УСГ взяла участь у відміченню 250-ліття гетьмана І. Мазепи на "Союзівці", в Інформаційній конференції СУСТА і Студійних Днях в Балтіморі, влаштувала чайний вечір з рефератом о. Р. Гресканця про взаємовідносини між хорватами і українцями; під керівництвом В. Кінчела УСГ виступала з українськими народними танцями два рази на "Корнел університеті", чотири рази на "Сиракюз університеті" і на телевізійній програмі університету.

Громада зорганізувала перенесену виставку "Україна — перша поневолена Москвою держава", яку виставлявано на 4-му Конгресі СУСТА, на 12-ому Конгресі ЮСНСА, на парохіяльному фестивалі і на міжнародному фестивалі при університеті. Було вислано листи до державного секретаря ЗДА Х. Гертера і до поштамайстра А. Соммрефілда в справі видання значка з нагоди 100-річчя з дня смерті Т. Шевченка. Протестовано перед французькою делегацією до ООН проти вивозу українців і зокрема голови Паризької УСГ Тамари Грицюк на Корсіку в зв'язку з приїздом до Франції М. Хрущова. УСГ ві-

Українська Студентська Громада в Сиракюз, Н. Й., в 1961 р. Перший ряд, з-ліва: Іван Кравчук, Андрій Макарушка, Петро Гол, Дональд Луць, Василь Кравчук, Володимир Д. Прибила. Другий ряд: мгр. Ілля Городецький, п-ні Ірина Крилова, д-р В. Шандор, д-р Яків Гурський, Михайло Воскобойник. Третій ряд: Юрій Таркович, Іван Прибила, п-ні Я. Гурська, Д. Трач, К. Гон, В. Кінчело, Маруся Бішко-Прибила, Дж. МекКонел, М. Вишневська, Патріція Масляк, Володимир Бутенко, Мирослав Кравс, Патріція Марколь, Іван Москаль, Дарка Н. Городецька, Юрій Кравс.

тала сенатора К. Кітіна під час його візиту на Сиракюзькому університеті. УСГ відмітила 5-ліття свого існування проголошенням Дня Українського Студента посадином Сиракюз Е. Генінгером, відмічено день бою під Крутами та річницю смерті д-ра Л. Мишуги. На святкових сходах Іван Посипайло відчитав реферат на тему "Україна в міжнародній культурі". В університетському річнику "Онендаген 1960" Громада мала три сторінки, на яких були поміщені світлини і стаття про неї.

Члени Громади активно працювали в місцевій українській радіопередачі, в "Пласті" та брали участь в різних імпрезах. В цих двох роках про Громаду появилось 15 статей в англійській мові, 2 в українській, а в американській пресі було поміщено 4 світлини з життя УСГ. Громада стала членом ФКУ, складаючи на його цілі 100 дол.

Заступник голови УСГ, Іван Прибила був обраний сенатором до студентської управи — Student Government.

1960 — 1961

До шостої Управи УСГ обрано: Володимир Бутенко — голова, Ва-

силь Кінчело — заступник і організаційний реф., Дарія Городецька — секретар, Ігор Гапія — скарбник, Анна Яблонська — пресовий реф. Також обрано М. Бішко представником до міжнародної студентської організації Ай-Ес-О, І. Гапія — до місцевого УККА і до Американського Легіону. Діяльність УСГ провадилась в таких ділянках:

Зорганізовано виставку "Модерні українські культурні здобутки"; показано виставку "Україна — перша полеволена Москвою держава" під час Тижня Поневоленних Народів в домівці Американського Легіону, до Анти-комуністичного Комітету Американського Легіону влючилися українські студенти, яких очолив Хризант Макарушка. 5 жовтня 1960 року відвідали УСГ С. Хемич і К. Савчук; в грудні Громада разом з Союзом Українок влаштувала Андріївський Вечір; під керівництвом В. Кінчела танцювальний гурток УСГ дав 5 виступів — під час Міжнародного Тижня, в часі весняного "Вікенд Паджент", для католицького капелянату в св. Тома Мура, на Міжнародній Забаві і для "Вест Дженесі Менс Клуб"; на університеті зорганізовано по-

каз українського народного мистецтва, відмічено річницю бою під Крутами; вислано делегацію на Студійні Дні в Клівленді; вислано лист до поштмайстра Е. Дея в справі марки Т. Шевченка; УСГ брала участь в українських радіопередачах та в різних імпрезах.

1961 — 1962

До сьомої Управи Громади були обрані: Євген Павелко — голова, Маруся Прибила — заступник (згодом заступником став Рей Кітт — програмовий реф.), Дора Салабан — секретар, Мирослав Кравс — скарбник, Анна Яблонська — пресовий реф. Визначено чотирьох делегатів і їхніх заступників на 4-ий Конгрес СУСТА. Під керівництвом постійного координатора Ігора Гапія та інших студентів перевелено збірку на ФКУ. В часі Тижня Поневоленних Націй зорганізовано українську виставку під керівництвом Марусі Прибили (Бішко). З діяльності в часі осіннього семестру треба відмітити: Рей Кітт очолив танцювальний гурток Громади; підготовлено матеріали до університетського річника "Онендаген 1962"; на студентській забаві вибрано королевою Марту Кузьму; традиційно Громада брала участь в Міжнародному Тижні при Сиракюзькому університеті, де її участь складалась з виступу танцювального гуртка, мистецької виставки, розповсюдження брошури "Найголовніші факти про Україну"; відбулось громадське віче в справі ФКУ, на якому вступав С. Хемич, а І. Гапій звітував про збірку в Сиракюз; Громада допомогла Ростиславові Смикові стати кандидатом і бути обраним президентом у класі софмор; Оксана Лукашевич і Р. Смік перевели опит студентської opinii на університеті про американську закордонну політику та питання поневоленних народів; УСГ була господарем 8-их і 9-их нарад Управи СУСТА та нарад СУСК-у і СУСТА; майже всі українські студенти вписались до Міжнародної Студентської Організації Ай-Ес-О; члени Громади брали активну участь в Пласті, ОДУМ-і,

в українській радіопередачі та активно підтримували кредитові курси української мови влаштовані Славістичним Департаментом при Сиракюзькому університеті, викладачем яких є проф. Яків Гурський.

1962 -- 1963

До восьмої Управи Громади були обрані: Ростислав Смик — голова, Лев Бачинський — заступник, Ярослав Чомко — секретар, Ліда Величко — скарбник, Оксана Лукасевич — програмовий реф.

Своєю діяльністю УСГ розпочала зустріччю студентів, середньошкілників і батьків, яка відбулась 9 вересня 1962 р. 21 жовтня

1962 р. відбувся "Український вечір" для чужинецьких студентів улаштований організацією Ай-Ес-О, на якому було виголошено доповіді "Розвиток української літератури" (Дарія Городецька) та "Розвиток українського мистецтва і культури". Велике зацікавлення викликав фільм Р. Мариновича "Фрагменти з українських опер" та виставка книжок підготовлена м-ром Іллею Городецьким і студентами Я. Чомком і М. Дупляком. 10 жовтня 1962 р. УСГ була господарем Ювілейної зустрічі з нагоди 10-ліття постанови СУСТА в Сиракюз і в Авбурні, а 10 листопада — 18-ої і 19-ої нарад Управи СУСТА, під час яких

відбулась нарада Управ СУСК-у і СУСТА. Коляда на студентській цілі, з якою ходили члени Громади, дала біля 200 дол. Студентський радіовий комітет очолює цього року Я. Чомко. В цьому академічному році УСГ брала участь в Ювілейній Конференції УАСТ ім. А. Коцка в Клівленді та в Другій Середньошкілній Конференції СУСТА в Трой.

УСГ і надалі співпрацює з громадськими організаціями, а її члени беруть участь в різних академіях, імпрезах, продовжуючи діяльність своїх попередників в науці, суспільній та студентській праці для добра українського народу.

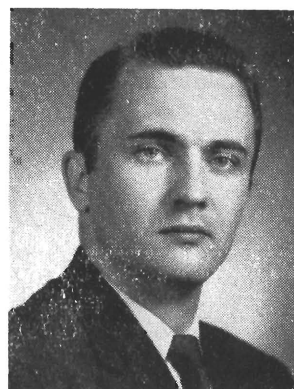
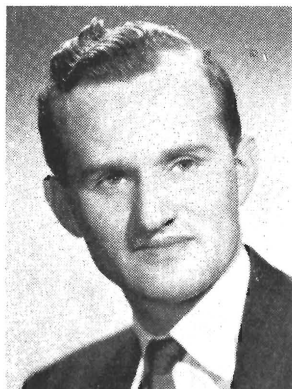
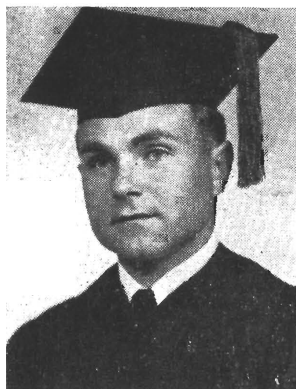
Володимир Д. Прибила

TRENTON, N. J.:

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

Трентон — це невеличке містечко в Нью Джерзі стейті. Небагато тут живе українців, порівняльно з іншими великими скупченнями нашої еміграції. Тому й невеличка кількість тут є високих шкіл, а на них наших студентів. Все ж ще в 1956 р. знайшлась тут група студентів, які уважали за потрібне створити Українську Студентську Громаду, яка б об'єднувала всіх наших студентів та унапрямувала їхню діяльність.

Наша УСГ постала 6 квітня 1957 р. з ініціативи Дмитра Січа, кілька місяців перед третім конгресом СУСТА в Клівленді. У цьому часі Громада начислювала 13 членів, а до її першої Управи були обрані: **Д. Січ** — голова, **Я. Шавлач** — заступник, **Р. Мицик** — секретар. Протягом п'яти каденцій на голову Громади переобирано Дмитра Січа (1956-1961 рр.).

Голови УСГ-Трентон, з-ліва: Дмитро Січ (1956 - 1961), І. Ю. Микитин, співголова (1961 - 1962) та представник ФКУ в Трентоні, Іван Гафткович (1961 - 1963).

У 1961 р. головою Громади був **І. Ю. Микитин**, а згодом **І. Гафткович**, якого переобрано і на новий термін 1962-63 року. До активних членів УСГ, в часі її існування треба зарахувати: **Марію Мрочко**, **Любу Мицик**, **Романа Мицика**, **Г. Кальмана**, **Я. Шавлача**, **Мирославу Глушок**, **А. Струка**, **І. Ю. Микитина**, **О. Сєника**, **Надію Панасюк**, **Марту Говвич**, **Леся і Любу Понятишин**, **Романа Федорака**, **Ірену Ковше-**

1956 р. Виставка українського народного мистецтва в Трентон Джувор коледжі. Стоять з-ліва: **Мирослава Глушок** і **Марія Мрочко**.

1958 р. Група студентів, учасників Загальних Зборів УСГ-Трентон. Сидять з-ліва: **Леся Понятишин**, **Люба Говвич-Мицик**, **Мирослава Глушок**, **Марія Мрочко**, **Галина Штандера**. Стоять: **Генадій Кальман**, **Ярослав Скрипчук**, **Орест Сєник**, **Реман Федорак**, **Ростислав Шавлач**, **Роман Мицик**.

вич, Христо Ковшевич (Дирбак), Віру Котилевич, Ігоря Сеника, Ярослава Скрипчука.

Членство Громади постійно зростає, з приходом в студентські лаги нового поповнення. У 1957 р. Громада мала 13 членів, у 1959 — 17, 1960 — 19, 1961 — 21, 1962 — 27. Є надії, що й надалі Громада буде поповнюватись новими студентами, абітурієнтами 1961-63 рр. середніх шкіл.

Діяльність УСГ була подібна до діяльності інших студентських товариств: наше членство брало участь майже в усіх з'їздах, конференціях і Високошкільних Курсах СУСТА, брало активну участь у Студійних Днях в Балтіморі і Філадельфії, влаштовувало прогульки до Вашингтону, Нью-Йорку, до Лонгвуд Гарденс, на оселю ім. Ольжича, "Союзівку", Українського Робітничого Союзу. В самому Трентоні УСГ брала участь у всіх загальнонаціональних святах і академіях, а в 1962 р. їй було доручено підготовку Шевченківської Академії.

Наша Громада активно включилась у збіркову акцію на

1959 р. Група членів УСГ на дозвіллі. З-ліва: Х. Ковшевич, О. Сеник, М. Глушок, З. Копаниця, О. Мицик, Я. Шавlach, В. Котелевиць, О. Січ. Приклякнули: Р. Онищук, Я. Скрипчук.

ФКУ, уповноваженим якої є І. Ю. Микитин. Дотепер на цілі ФКУ зібрано готівкою понад 800 дол.

З праці серед американського студентства слід відмітити дві дуже успішні виставки українського народного мистецтва — одну в Trenton Junior

College в 1956 р., а другу в 1959 році в Rutgers University, N. J. Обидві виставки знайшли широкий відгук, включаючи замітки в американській пресі.

Дотепер 15 членів УСГ здобули вищу освіту, отримуючи різні наукові ступені.

Іван Гафткович

TROY, N. Y.:

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКЕ СТУДЕНТСЬКЕ ТОВАРИСТВО

RENSSELAER POLYTECHNIC INSTITUTE

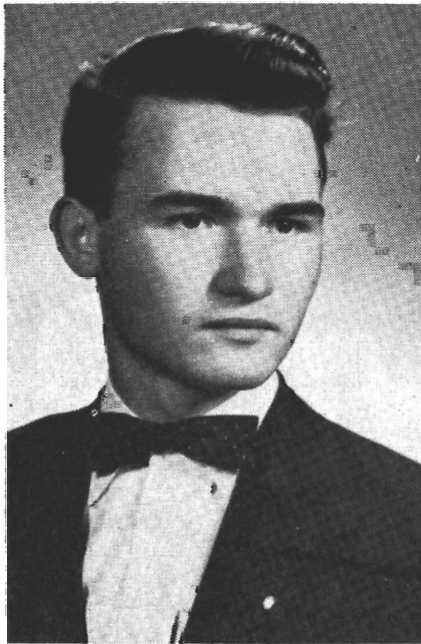
Початки студентської діяльності в Трой і околиці датуються ще 1952 роком, коли наші поодинокі студенти знайомили інженерів з Ренсаліру про українську націю та її культуру. До нас дійшли вістки, що ще в 1953 р. було засновано в Трой Українську Студентську Громаду, яка мала б брати участь у Першому Конгресі Українського Студентства Америки. На жаль відомостей про діяльність цієї УСГ не збереглося, хоч відомо, що тоді її очолював Володимир Гнатківський і вона носила назву Українське Студентське Товариство "Основа".

Щойно в 1960 р. у Трой знайшовся гурт студентів, які створили Ініціативний Комітет з наміром створити Студентську Громаду. До цього Комітету входили: Любомир Зобнів, Зенон Іванонько, Любомир Крушельницький, Орест Гогоша (всі з Політехнічного Інституту Ренсаліру), Роксоляна Білас (Ст. Розе Коледж) і Сксана Комаґ (Рассел Свідж Коледж).

У вересні 1960 р. відбулись Загальні Збори, на яких обрано, а згодом протягом трьох термінів (1961 — 1963) переобрано ту саму Управу в такому складі:

Любомир Зобнів — голова, Роксоляна Білас — заступник і секретар, Зенон Іванонько — скарбник. Дорадником УАСТ став о. Б. Волошин.

Порівняно з іншими студентськими осередками число членства УАСТ постійно дуже мале: в 1961 р. — 6 членів, в 1962 р. — 8, в 1963 р. — 15.

Любомир Зобнів,
голова УАСТ в 1961-1962 ак. році
і голова Комісії середньошкільних
справ СУСТА.

Незважаючи на цю невеличку кількість членства, діяльність УАСТ розвинулась в останніх двох роках надзвичайно успішно. Товариство брало активну участь у Міжнароднім Дні в Політехнічному Інституті Ренсаліру, виступаючи з українськими народними танцями та приготуванням українських страв. Згодом Товариство влаштувало

виставки українського народного мистецтва, Крутянські академії, конференції, радіопередачі, товариські заходи: пікніки та розпочало працю для зібрання фондів на ФКУ.

Члени УАСТ, а зокрема Л. Зобнів, помістили ряд статей у студентських часописах Ренсаліру. Про характер цих статей свідчать їхні заголовки: "Великий голод на Україні", "Українські Великодні та Різдвяні традиції", "Україна: перша Мадярщина", "Хрущов: модерний Еріх Кох України". Рівнож було вислано ряд спростувань фактів про Україну, які появлялись в американських часописах.

Крім своєї праці в Товаристві членство бере активну участь у праці Пласту і в місцевих хорах, а також має свою спортивну дружину, яка під керівництвом Ярослава Кіндерчука добилась поважних успіхів у змаганнях з іншими спортивними клубами. УАСТ співпрацює з Міжнародним Клубом, Клубом Ньюмана, Міжнародним Домом та іншими інститутськими організаціями.

Голова УАСТ' Любомир Зобнів, будучи одночасно го-

ловою Комісії Середньошкільних Справ в Управі СУСТА, брав участь у 15-му Конгресі ЮСНСА в днях 19 до 31 серпня 1962 р., який відбувся в Огайо Стейт університеті в Колумбус, Огайо.

У лютому 1963 р. відбулась в Трой, у приміщеннях Політехнічного Інституту Ренсаліру Друга Середньошкільна Конференція СУСТА, технічною підготовкою якої займалось УАСТ (про деталі дивись статтю в розділі про СУСТА — "Середньошкільні конференції СУСТА").

Українець Любомир Зобнів, голова УАСТ і швед Томі Нельсон, президент Міжнародного Клубу на Р. Р. І. створили союз проти Москви. Вони обидва — українець і швед воліють синю і жовту краску замість червоної. УАСТ і Міжнародний Клуб спільно спонзорували Міжнародний Різдвяний Фестиваль на Р. Р. І.

5 квітня 1962 р. президент СУСТА В. Прибила і секретар СУСТА Маруся Прибила відвідали УАСТ в Трой. З цієї нагоди відбулось спільне прийняття в Студент Сентер при Ренсалірі. Стоять з-ліва: Орест Гогоша — пресовий реф. УАСТ, Оксана Комар — референт студентської радіоавдиції "Музика України", Зенон Іванонько — скарбник, Володимир Прибила — президент СУСТА, Маруся Прибила — ген. секретар СУСТА. Сидять з-ліва: Марія Комар — товариський реф., Роксоляна Білас — заступник голови УАСТ, Любомир Зобнів — голова УАСТ і референт середньошкільних справ СУСТА, Оксана Бачинська — референт середньошкільників УАСТ, Оксана Галькевич — вільний член.

2-28 квітня 1962 р. в бібліотеці Ренсалірі Політехнічному Інституті УАСТ влаштувало при допомозі місцевого відділу Союзу Українок виставку українських писанок і народного мистецтва. Біля стенду виставки стоять з-ліва: В. Прибила — президент СУСТА, Р. Білас і Л. Зобнів.

Чи не найбільший успіх УАСТ має у видавничій діяльності. В останніх двох роках це одинока з усіх Громад в ЗДА, яка видала стільки публікацій зі студентською проблематикою. Відмітимо важливіші з них:

"Ukraine and the Easter Tradition" — 8 стор., 1962 р. "Tri-City Ukrainian-American Student Newsletter" — появилось три числа. Редагували Роксоляна Білас, Л. Крушельницький, Іван Дурбак, Л. Зобнів, О. Бачинська, О. Комар. "President's Report Sept. 1962 — Feb. 25, 1963" звіт Голови УАСТ на 19 сторінках.

Крім цього УАСТ видала багато програмок з різних нагод з інформаціями про Україну, про СУСТА і про студентське життя. Всі вони мистецько оформлені.

У новому 1962-1963 терміні УАСТ очолювали: Л. Зобнів — голова, Р. Білас — заступник і секретар, З. Іванонько — скарбник, О. Комар, А. Кобзар і О. Гогоша — пресові референти, О. Бачинська і О. Галькевич — товариські референти, Ярослав Кіндрачук — спортивний директор.

В березні 1963 р. відбулись чергові Загальні Збори на яких головою УАСТ обрано Ореста Гогошу, а секретарем — Оксану Галькевич.

Вони приїхали з-поза Залізної Заслони: Надія Тимчук з України і Микола Дупляк з Польщі. Вони виступали кілька разів на студентській програмі "Український студент — Україні", а так само на Другій Середньошкільній Конференції в лютому 1963 р. в Трой.

URBANA, ILL.:

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ

UNIVERSITY OF ILLINOIS.

Приблизно 130 миль на південний захід від Чикаго лежать два містечка — Шампейн і Урбана. І там, на границі між шими, червоною імпозантно-суворі будинки, вкладені в чотирикутник — це осідок знання і науки, наш Іллінойський університет. Довкола цього чотирикутника знаходяться головні академічні будинки, до яких щоденно спішить 22 тисячі студентів. А де є студенти, там є студентські організації — фахові, політичні, національні. Від маленького ОН починаючи аж до клубу плетення светрів. Серед ряду цих орга-

В 1960 р. існувала своєрідна перерва у зорганізованому студентському житті в Урбані. В грудні того року, як і кожного, Іллінойський університет влаштував Міжнародню Виставку, на якій була змога проявитись чужинецьким студентам.

У цей час українські студенти не були зорганізовані, але вони відчули потребу себе виявити, дати про себе знати. Ініціатором і організатором цих зусиль став студент Генадій Меркело, завдяки якому ми підготували нашу участь у Міжнародній Виставці. У день відкриття Виставки, український стіл був прикрашений вишивками, керамікою, книжками, а дві студентки в національних убраннях давали пояснення зацікавленим гостям. Коли прийшло до мистецького вечора то серця публіки за-

На мистецькій виставці Української Студентської Організації при Іллінойському університеті, Урбана, Ілл.

нізацій знаходиться також наша 20-членна організація — УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ (УСО), або по англійськи Ukrainian Students Association (USA).

При університеті в Урбані завжди існував український студентський клуб, відколи студіювали наші студенти. Але з хвилиною коли старші студенти закінчували студії, а молодші не робили рішучих заходів для продовження організаційного життя — тоді тимчасово припинялась і діяльність. Нам не залишилися ніякі документи про діяльність наших попередників при цьому університеті.

воював виступ нашої танцювальної групи "Метелиця" з Чикаго, викликаючи бурю оплесків.

Після цього успішного виступу, ми відчули потребу заложити українське студентське товариство. 17 лютого 1961 р. відбулись перші сходини в приміщенні УМСА, на яких при участі 15 студентів засновано Українську Студентську Організацію. Першу Управу обрано в такому складі:

Іван Гула — тимчасовий голова (до згоди Генадія Меркела, який згодом перебрав головуство). Олена Гікава — секретар. Ярослав Мартинюк — скарбник. Спонз о р а м и УСО стали проф. Микола Брицький і мгр. Микола Штогрин.

Через два тижні, ми брали участь в сесії малого моделю ОН, на якій була дебатована позиція України і її визволення. Нашими оборонцями були Г. Меркело і мгр. М. Штогрин. Наші переконливі аргументи мали позитивний вислід, бо лише один голос був проти резолюції, яка засуджувала російсько-комуністичний імпреалізм і признавала повне право на самостійність України.

Нашим наступним завданням було дістати формальне затвердження від адміністрації університету на право існування і оформлення нашого статуту. За старанням Голови, наша петиція була прийнята

і ми були офіційно зареєстровані.

Ми часто улаштували сходини, але вони не обмежувались лише нарадами. 23 березня 1961 р. в нашій модерній Галерії Мистецтва зібралися члени УСО під проводом проф. М. Брицького (який викладає малярство і сам є видатним мистцем), щоб оглянути виставку модерного сюрреалістичного малярства. Незабаром після цього ми їздили з проф. М. Брицьким до Урбани, де за спільною вечерею ми мали поважні дискусії, передис-

Проф. Микола Брицький, опікун Української Студентської Організації при Іллінойському університеті в Урбані.

тені жартами і розмовою про пляни на майбутнє.

В новому академічному 1961-62 році ми переобрали ту саму Управу ще на один рік. Після цього ми успішно підготували Українську Вечерю, яку спонзорувала місцева УМСА і в програму якої входило подання гостям українських страв. В програму такої Вечері входила також українська виставка, яка була влаштована завдяки допомозі українського підприємства у Чикаго — Дельта, проф. М. Брицького і родини Сацюків, які доповнили виставку своїми кар-

тинами. У мистецькій частині виступила танцювальна група Р. Тягнибока — "Метелиця", квінтет ОДУМ-у і акордеоністка М. Пилипенко. На жаль на цьому вечорі наш майстер церемоніялу допустився деяких некорисних для нас помилок. Одначе, маємо надію, що на цих помилках ми навчимося і вони більше не повторяться.

В 1962-1963 р. працює нова Управа в такому складі: **Богдан Сацюк** — голова, **Таня Вівчаренко** — секретар, **Віктор Теркун** — скарбник, **Валентин Кашуба** — імпрезовий реф. **Допрадниками УСО є:** проф. Є.

Радзімовський, проф. М. Брицький і мгр. Д. Штогрин.

В цьому році, як і в попередніх, Організація брала участь в Міжнародній Виставці, в програмі якої виступала танцювальна група СУМА. Виступ мав дуже великий успіх.

Так приблизно виглядає наша діяльність в Урбані. Зараз УСО має зв'язок зі СУСТА, що накладає на нас нові завдання і обов'язки і разом включає нас в єдність зі всіма українськими студентськими громадами і клубами в цій країні.

Олена Гікава

Українська Студентська Організація при Іллінойському Університеті в Урбані, Ілл. 3-ліва — перший ряд: Іванна Мартинюк, Зоя Лебедь, Марія Пилипенко, Валя Розумовська, Катерина Репа, Ліда Будько. 2-ий ряд: проф. Дмитро Штогрин, проф. Євген Розумовський, Олена Гікава (секретар), Генадій Мескело (голова), Ярослава Мартинюк (скарбник), проф. Микола Брицький. 3-ий ряд: Роман Полович, Зенон Форович, Фред Тейер, Олександр Гайдай, Віктор Теркун, Андріян Гром'як, Леонід Скороход, Микола Бачинський.

УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСТВО В ЮТИЦІ

При коледжі Сиракюзького університету в Ютиці ще в 1950-1951 рр. появились наші студенти, однак їхнє число почало зростати щойно пізніше. Між студентами знаходимо Володимиру Дем'янчук, Звениславу Лукашевич, Озипа Ліщинського, Лідію Василик, Ярослава Ликтея, Богдана Рабія, Родіона Герця, Григорія Гуцала, Всеволода Когутяка, Олю Гарбовську, Юрія Величка, Ємілію Насипану та інших. Не всі вони були в коледжі в той самий час, одні приходили, інші — відходили. Найбільше їх було в 1953 - 1957 рр.

Коли член університетського хору, студент Ярослав Ликтей, зацікавив свого професора Дж. Вальда своєю бандурою та українськими піснями, він погодився включити в свій репертуар також і українську пісню. По довгих розшуках Ликтеєві вдалося знайти в англійському перекладі "На вулиці скрипка грає" в обробці О. Кошиця, якої місцева Громада закупила біля 50 примірників для університетського хору. У програмках виступів хору завжди було зазначено, що це українська пісня.

Громада в Ютиці також закупила чимало книжок про Україну в англійській мові і передала їх бібліотеці. Студентка Лідія Василик презентувала українських студентів та передала деканові книжки від Громади. Із цієї церемонії була знята знімка, яка згодом разом з відповідною статтею була поміщена в місцевій газеті.

Та на жаль наші студенти не могли зорганізувати студентської громади, бо не було їх досить в той самий час. Однак вони тримали контакт з УСГ в Сиракюз, переписувались з Управою СУСТА, а їхні статті появлялись у "Студентському Слові".

Кожний студент не тільки старався отримати добрі оцінки, але при кожній нагоді ширив правду про свою країну і тим способом завжди здобував приятелів для української справи і для себе.

Володимир Літинський, Родіон Герець та Ярослав Ликтей належали до вже давно заснованого клубу чужинецьких студентів. Тут їм доводилось обороняти свою країну, а головне коли дискутувались питання Східної Європи. Часто між росіянами і нашими студентами доходило до гарячої дискусії.

У цьому Клубі студенти заступали 12 країн і безумовно українці мали на них позитивний вплив. Чимало із них повертались до своїх країн і вже багато знали про Україну.

На академічний рік 1954-1955 Я. Ликтей був вибраний президентом цього клубу, а до його управи увійшов також В. Літинський. По цьому виборі видно, що студенти були по стороні українців.

Крім Міжнародного Клубу, наші студенти належали до різних студентських організацій, де завжди знаходили чимало нових приятелів між чужинецькими й американськими студентами. Та найбільше вони зробили в Бюро Доповідачів, що є офіційною та фі-

Ярослав Ликтей, активний студентський діяч в Ютиці. "Амбасадор доброї волі" до європейських країн — Голляндії, Німеччини, Австрії і Югославії в 1955 р.

нансованою організацією зовнішніх зв'язків при коледжі.

Бюро підлягало безпосередньо ректорові реторичного відділу д-ру Ралфові Шмітові та деканові коледжу, д-ру Ралфові Стреблеві. До Бюро належали найкращі студенти та доповідачі вони читали реферати перед найпопулярнішими організаціями в Ютиці і околиці. Темі їхні були різноманітні і ніхто їх не цензу-

рував. Сюди також були запрошені студенти інших країн, що виголошували реферати про культуру, економію та звичаї своїх батьківщин.

В 1953-1954 рр. між цими доповідачами ми знаходимо Я. Ликтея, а через рік Володимира Літинського.

На весні 1955 р. Я. Ликтей був вибраний "амбасадором доброї волі" і вже після закінчення весняного семестру він виїхав на ціле літо до Європи. Його подорож була широко описувана в місцевій американській пресі і завжди було підчеркувано його українське походження. Він відвідав Голляндію, Німеччину, Австрію та Югославію, де найдовше зупинився. Після свого повертання він виголосив около 150 промов і доповідей, деякі з них були про Україну.

В 1956-1957 рр. д-р Шміт в порозумінні з деканом Стреблем покликав на становище координатора та директора Бюро доповідей студента Я. Ликтея.

За ініціативою нового координатора до Бюро увійшли ще Богдан Рабій і Всеволод Когутяк.

Я. Ликтей випустив гарну брошуру, в якій були поміщені описи доповідей та біографії студентів, які мали доповідати. Ця брошура була вислана в більше, як

тисячу примірників до всіх поважних політичних, професійних та інших організацій і клубів. Вона принесла великий успіх, з неї вже багато можна було довідатись про Україну. В тому році було виголошено біля 160 доповідей, в тому майже 50 про Україну. Золоту медалью одержав Володимир Літинський і Ярослав Ликтей, а срібну Богдан Рабій за велике число виголошених доповідей.

Звідомлення, які Бюро одержало від поодиноких клубів та організацій були найкращі, при чому вони зазначували інтелігентність та об'єктивність наших студентів.

Це був один з найплідніших років для Бюро. Декан особисто слав на руки координатора призначення і подяку.

Місцева та провінційна преса включаючи Сиракюзьку широко писала про поодиноких студентів, їхні доповіді та країни їхнього походження. Я. Ликтей після закінчення студій залишив коледж, а В. Літинський, Богдан Рабій, В. Колутяк ще залишились при Бюрі, але й вони скоро його залишили, а ці що прийшли їм на зміну продовжували ширити добре ім'я про українців та їхню батьківщину.

Група членів Бюро Доповідачів при коледжі в Ютиці. Перший з-ліва Володимир Літинський, а перший з-права — Ярослав Ликтей, координатор Бюро.

Ректор реторичного відділу коледжу Сиракюзького університету в Ютиці вручає золоту медалью Володимирові Літинському за виголошення 20 доповідей про Україну. З правої сторони — Ярослав Ликтей, голова Бюро Доповідачів.

WASHINGTON, D. C.:

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

Провадити українське студентське життя в столиці Америки не є легким завданням. Два чинники здержують працю і недопускають до належного розвитку. Перше, українська громада тут мала і розкинена по цілому місті. Друге, досі було так що більшість наших студентів приїжджали сюди лише на студії, а на феріях роз'їжджались до свого постійного перебування. Тепер обставини стали кращими, бо щораз більше студентів замешкують на стало в Вашингтоні.

Все ж таки, студентська громада мала свій початок, ріст, і тепер доходить до немалих пропорцій у ділянках організаційній та діяльностей.

Українську Студентську лійника 11 березня 1955 р. В в часі головства Володимира Громаду у Вашингтоні зорганізували. Прибили, коли то Громада низовано за ініціативою С. О. сивно розгорнула свою працю влаштувала спільні зустрічі

Володимир Маєвський,
голова УСГ-Вашінгтон
(1959 - 1960).

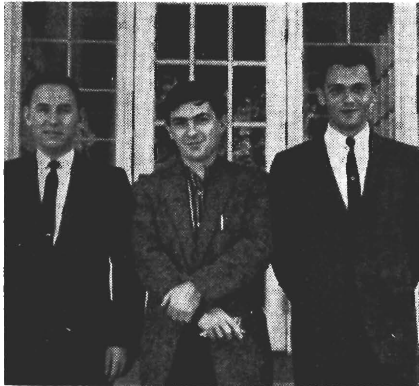
1959 р. Сходина УСГ на Католицькому університеті. З-ліва: Володимир Маєвський, Нестор Пилипець, Петро Круль, Степан Степура, —, Паззо Одарченко, Олег Єржківський, Олесь Ломацький.

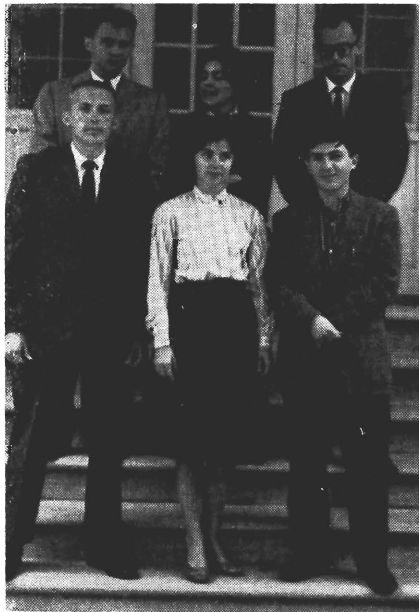
1963 р. УСГ у Вашингтоні. Сидять з-ліва: Яромир Оришкевич (організаційний реф.), Андрій Бігун (заступник голови), Валентин Забіяка (голова), Іван Марковський (секретар), Юрій Капустянський (скарбник), Орест Дячок. Стоять з-ліва: Степан Степура, Зіновія Смішкевич, Михайло Бохно, Ольга Михалюс, Богдан Венгльовський, Оксана Кравець, Ігор Процінський, Маріяна Бартошик, Доріян Дячок, Ліда Карпін, Олег Процінський, Христина Гуран, Володимир Маєвський. Неприсутні члени УСГ: Юрій Корбутяк, Галина Кічоровська, Адріян Козак, Віктор Ломацький, Олесь і Юлія Ломацькі, Калина Помірко, Марта Процінська, Оксана Субтельна, Іван Галич, Олег Єржківський, Марія і Ігор Вітковицькі.

з балтіморською УСГ і брала участь в Студійних днях в Балтіморі, де виголошували доповіді наші члени Іван Прибила і Ліда Кульчицька.

Після декілька річної перерви, Громада знову відновила свою діяльність під голівством В. Андрюка в 1958 р. В наступному академічному році під головуванням В. Маєвського (1959 — 1960), український студентський рух у Вашингтоні дійшов до своїх вершин. Членство дійшло до

Голови УСГ-Вашінгтон. З-ліва: Володимир Маєвський (1958 - 1960), Олег Ержківський (1960 - 1961), Андрій Бігун (1961 - 1962).

Управа УСГ в 1961 - 1962 р. З-ліва, 1-ий ряд: Яромир Оришкевич (організаційний реф.), Марія Вітковицька (заступник голови), Олег Ержківський (скарбник). 2-ий ряд: Андрій Бігун (голова), Оксана Субтельна (секретар), Ігор Вітковицький (реф. ФКУ).

понад 25 осіб, а діяльність була завершена перепроводженням 5-ої Високошкільної Конференції СУСТА, яка відбулася 8-9 жовтня, 1960 р. Загальна тема конференції була: "Політично-Правний Статус України", а поодинокі доповіді виголосили К. Варварів, П. Потічний і О. Ержківський. Друг Маєвський інтензивно працював в напрямі загальних успіхів Конференції. Зараз же після конференції, Загальні Збори вибрали на голову О. Ержківського, який провадив Громадою до листопада, 1961. Цей рік був характеризований стислішою співпрацею між студентською громадою і старшим громадянством у Вашингтоні, особливо в святкуванні 100-ої річниці смерті Тараса Шевченка.

Громада тоді ж виступила з пресою "Катерина". А. Бігун перебрав голівство від О. Ержківського в листопаді, 1961, і провадив Громадою до грудня, 1962. Членство збільшилося до понад 30 осіб, а Громада почала звертати увагу на курси українознавства. Вдалося раз, під керівництвом жіночої секції Об'єднання Українців у Вашингтоні, впровадити це в практику. Проф. Одарченко і д-р Кушнір вголосили цікаві доповіді. Від грудня, 1962, УСГ є під керівництвом В. Забілки Курси поважно розвинулися, відбуваючись тепер щотижня. Досі всі доповіді мав проф. Одарченко, а за його псевдату Студентська Громада йому дуже вдячна.

Андрій Бігун

1962 р. Група членів УСГ. З-ліва, 1-ий ряд: Оксана Субтельна, Марта Пропінська, Валентин Забілка, Катина Помірко, Володимир Маєвський. 2-ий ряд: Юрій Капустянський, Андрій Бігун, Орест Дячок, Марія Вітковицька, Михайло Бошно, Ольга Михалос, Мар'ян Бартошик. 3-ий ряд: Степан Стенура, Олег Ержківський, Ігор Вітковицький.

Члени УСГ після сходин співають українських пісень під акомпаніємент гітари Андрія Бігуна. Сидять з-ліва: Орест Дячок, Оксана Кравець, Яромир Оришкевич, Андрій Бігун. Люцик Процінський, Ліда Карпин.

КОЛИШНІ УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТСЬКІ ГРОМАДИ В ЗДА

На підставі застиглого архіву СУСТА нижче подається короткі інформації про колишні, зараз неактивні, студентські громади і осередки в ЗДА.

Українська Студентська Громада, Нью Гейвен, Конн.:

УСГ не була формально створена, але за ініціативою Юрія Храчевича, студента Єйлського університету, три студенти шляхом опитування, дали йому згоду стати членами, а дальших три мешкали в 1953 р. в околиці Нью Гейвену і разом визначили на делегатів І-го Конгресу СУСТА — Юрія Храчевича і Ларису Голубевич. Через рік ця УСГ вже не існувала.

В лютому 1961 р. в присутності представників СУСТА — Петра Потічного і Степана Хемича, відбулися збори місцевих студентів, на яких основано УСГ і вибрано Управу, до якої входили: Орест Дубно — голова, Павло Палюга — заступник, Оля Горечко — секретар.

Громада не проявила жодної діяльності, не зважаючи на те, що в Нью Гейвені живе кілька десятків українських студентів.

Українсько-Американська Студентська Громада, Беркелі, Каліф.:

УАСГ була основана 1 грудня 1952 р. В 1953 р. нараховувала 12 членів і її головою був Василь Дмитришин, а Мирослава Томоруг — основоположником і секретарем. На І-му Конгресі СУСТА делегатами УАСГ були — М. Томоруг і Степан Морозовський.

Український Академічний Клуб, Медісон, Віск.:

УАК був оснований 12 січня 1953 р. і нараховував 6 членів. До Управи входили: Володимир Костюк — голова, Дмитро Пілецький — організаційний реф., Марія Цилюрник — секретар. Клуб репрезентував на І-ому Конгресі СУСТА — Дмитро Пілецький.

Українська Студентська Громада, Пассаїк і Округа, Н. Дж.:

УСГ нараховувала в квітні 1953 р. 12 членів. Головою Громади був Микола Кост-

ко, а секретарем Євгенія Ковальська, які разом з Данилом Кідонем були делегатами на І-ий Конгрес СУСТА.

Українська Студентська Громада, Дітройтський Інститут Технології, Гемтремк, Міч.:

В 1953 р. Громаду очолював Ярослав Сливка, який разом з Леонідом Шашлом були виделеговані на І-ий Конгрес СУСТА.

Українські Студенти в Лінкольн, Небраска:

В 1953 р. головою групи студентів був Кіндрат Супрунович. Група мала 6 членів і її делегатами на І-ому Конгресі був крім голови — Йосип Кліщук. В 1954 р. було всього 3 члени.

Українські Студенти в Лос Анджелес, Каліф.:

В 1954 р. в Лос Анджелес було біля 20 українських студентів. Зв'язковим зі СУСТА був Вслодимир Романюк.

Українсько-Американська Студентська Громада, Нью Гейвен і Сторс, Конн.:

УАСГ Південного Коннектикут з осідком в Нью Гейвен і Сторс, основана з ініціативи Нестора Шуста 9 квітня 1955 р. і членами її були українські студенти, які навчались в 13 довколишніх університетах, інститутах і коледжах. В 1955 р. Громада нараховувала 21 членів, а до її Управи входили: Мирослава Томоруг — голова, Ігор Вальницький — скарбник, Нестор Шуст — секретар, Наталка Палідвор-Соневіцька — референт культурно-освітніх справ. Делегатами на II-ий Конгрес СУСТА були — М. Томоруг і Н. Шуст.

Студентське Товариство СУСТА, Ютіка, Н. Й.:

“Студентське Товариство СУСТА” було основане в 1954 р. в Ютиці, згідно з інформаціями секретаря Товариства Звенислава Лукашевич.

Як ми видавали Пропам'ятну Книгу СУСТА

П'ятий Конгрес СУСТА, який відбувся 1 - 2 липня 1961 р. у Дітроїті, доручив у своїх резолюціях, новій Управі СУСТА, видати Пропам'ятну Книгу з нагоди десятилітньої діяльності. Згодом Управа СУСТА доручила Академічній Комісії зреалізувати це завдання до VI Конгресу СУСТА.

Кампанію збірки матеріалів розпочав був віцепрезидент для Академічних Справ Тарас Хархаліс. Перші листи в цій справі були розіслані до всіх Громад і Клубів 10 квітня 1962 р. З понад 27 Громад та Клубів — лише від двох було отримано статті і знімки з їхньої діяльності. В липні того ж року був висланий другий ряд листів. Але знову, як і попередньо, лише мале число громад переслало свої статті і знімки. З початком серпня 1962 р. було вислано чергові листи-звернення з залученням анкетним листком. Цей лист, як і минулі не причинилися до бажаних успіхів. Так протягнулась ця акція аж до кінця 1962 р.

З початком нового 1963 р. Академічна Комісія була переорганізована. Члени, які до того часу проявили дуже обмежену діяльність — відійшли, а на їхнє місце прийшли нові, які вже вкоротці виявили велике зацікавлення запланованою працею.

В цьому часі Президент СУСТА Володимир Прибила і Голова Комісії Академічних Справ звернулись до Осипа Зінкевича, з про-

позицією увійти до Редакційної Колегії Пропам'ятної Книги, в склад якої входили вже В. Прибила і Л. Купчик. Видавнича Комісія складалась з таких осіб: Л. Купчик — голова, Ярослава Зелінська — адміністратор, Надія Бендюк і Марія Сідляк — члени.

Завданням Редакційної Колегії і Видавничої Комісії було не лише зібрати матеріали та фінанси до цього видання, але рівночасно збудити зацікавлення всіх студентських громад і клубів в цій праці. Найкращим нашим середником було безпосереднє листування з головами студентських товариств.

Протягом перших чотирьох місяців 1963 р. було вислано кілька сот індивідуальних і об'їжних листів до окремих студентських осередків і колишніх активних учасників українського студентського життя в Америці. Результат цієї наполегливої акції був дуже успішний, про що свідчить найкраще поява цієї Книги.

На цьому місці Редакційна Колегія і Видавнича Комісія Пропам'ятної Книги СУСТА, складають щире подяку нижче поданим особам, які написали статті до Пропам'ятної Книги, передали знімки, окремі матеріали і служили нам своїми порадами, інформаціями, які ми могли використати у доповідованні окремих статей чи у написанні — непідписаних. Завдяки цим особам, Редакційна Колегія зуміла підготувати цю

Люба Купчик,
голова Видавничої Комісії Пропам'ятної Книги СУСТА.

На запрошення Редакційної Колегії і Видавничої Комісії, 4 травня 1963 р. прибула до Балтімору група студентів з Нью Йорку і Філадельфії, яка зацікавилась з підготовкою і матеріалами Пропам'ятної Книги. За цікавою розмовою, в дружній атмосфері відбувалась спільна зустріч. Матеріали оглядають (з-права) — Ігор Чума і Олег Послушний. Стоять з-права: Леся Ганущак, Осип Зінкевич, Марта Савчак, Костянтин Савчук, Мар'їнка Сівляк, Надія Бендюк, Слава Зелінська. Світліла голова Видавничої Комісії — Люба Купчик.

Книгу, яка крім сповнення свого завдання, напевно стане побудником і спричинником відшукання нових матеріалів, архівів, знімків, документів, доповнюючих коментарів і споминів, які колись можна буде використати в опрацьованні повної історії українського організованого студентства в Америці. Всі такі матеріали проситься слати на адресу Українського Студентського Архіву-Музею: 239 S Broadway, Baltimore 24, Md. U. S. A.

Нехай згадка прізвищ наших співробітників, буде нашою подякою для них і признанням від усього українського студентства в ЗДА:

Володимир Баранецький, Володимир Бакун, Іван Гута, Ярослав Лешко, Олексій Шевченко, Володимир Дмитріюк, Євген Лащик, Павло Дорожинський, Альберт Кіпа, Богдан Ничка, О. Венгер-Цікало, Юрій Волошин, Євгенія Ковальська, Петро Потічний, Володимир Гайдук, Світлана Луцька, Володимир Петришин (Нью Йорк), Любомир Зобнів, Роксоляна Білас (Трой, Н. Й.), Остап Швабінський (Колумбус, Огайо), Любомир Романків, Лідія Бебегулька, Любомир Онишкевич (Бостон), Андрій Бігук, Яромир Оришкевич (Вашінгтон), Богдан Футей, Осип Врублівський (Клівленд), Люба Цегельська (Рочестер), Богдан Гасюк, Андрій Масюк, Володимир

Ванчицький, Орест Ганас (Філядельфія), Ярослав Ликтей (Ютіка), Юрій Негребецький (Ен Арбр), Маргарета Бжеська (Дітройт), Тадей Тарнавський, Надія Тимчук (Боффало), Таня Матійців, Дмитро Піведький (Чикаго), Богдан Бекесевич (Ньюарк, Н. Дж.), Марта Олінкевич (Кент, Огайо), Іван Зарубайко, Василь Палійчук (Коледж Парк, Мд.), Ігор Захаріяевич (Гартфорд), Богдан Сацюк, Олена Гікава (Урбана, Ілл.), Іван Гафткович (Трентон), Зіновій Л. Мельник (Ляфаст, Інд.), Петро Стерчо (Лятроб, Па.), Аня Винар (Бульдер, Коло.).

Окремо хочемо відзначити використання матеріалів, які зберігаються в Українському Студентському Архіві-Музею (УСАМ) в Балтіморі

У фінансовій акції, такі середники, як преса і особисті поїздки членів Редакційної Колегії і Видавничої Комісії, відіграли поважну роллю. Але найбільш уживаним середником — було листування. Понад тисячу листів було розіслано до студентства і громадянства в цій справі. Завдяки тим, які відгукнулись і зібрали чи переслали грошеву підтримку, — сьогодні студентство може користуватись цим збірником про діяльність організованого українського студентства в ЗДА.

Люба Купчик

За працюю над матеріалами до Пром'ятної Книги СУСТА. Сидять з-ліва: Марійка Сдяк, Осип Зінкевич, Надя Бендюк.

З нагоди десятилітньої діяльності
в і т а є м о
Управу СУСТА,
Українське організоване студентство в Америці,
ЦЕСУС та наших друзів-студентів
в поневоленій Україні.

НАДІЯ БЕНДЮК

ОРЕСТ ГАНАС

ОСИП і НАДІЯ ЗІНКЕВИЧ

ЛЮБА КУПЧИК

ОЛЕНА ЛУЧИШИН

ОКСАНА ПІСЕЦЬКА-ВИННИЦЬКА

МАРІЯ СІПЛЯК

ТАРАС ХАРХАЛІС

ЯРОСЛАВА ЗЕЛИНСЬКА

AM

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ АМЕРИКИ!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ НА ПОРОЗІ СВОГО СІМДЕСЯТИРІЧЧЯ ВІТАЄ ВАС ІЗ ПЕРШИМ ДЕСЯТИРІЧЧЯМ ВАШОГО ОРГАНІЗОВАНОГО ЖИТТЯ НА ЦІМ КОНТИНЕНТІ Й СКЛАДАЄ ВАМ ПРИЗНАННЯ ЗА ДОТЕПЕРІШНЮ ПРАЦЮ Й БАЖАННЯ ВЕЛИКИХ УСПІХІВ У ДАЛЬШИХ ДЕСЯТИРІЧЧЯХ.

ВОДНОЧАС ЗАКЛИКАЄМО ВАС ДО ДАЛЬШОЇ, ЩЕ ТІСНІШОЇ, СПІВПРАЦІ З НАМИ ДЛЯ ЗБІЛЬШЕННЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ ТА ПІДНЕСЕННЯ ЇЇ КУЛЬТУРНОГО Й МАТЕРІАЛЬНОГО СТАНУ, ЩО ДОПОМОЖЕ НАМ У НАШИХ ЗМАГАННЯХ ДО СВОБОДИ І ДЕРЖАВНОСТІ УКРАЇНИ. ГРОМАДНО ВСТУПІТЬ ДО НАШОЇ НАЙСТАРШОЇ Й НАЙБІЛЬШОЇ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ УКРАЇНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ. СТАНЬТЕ НЕ ТІЛЬКИ ЇЇ ЧЛЕНАМИ, АЛЕ Й ПРОВІДНИМИ ДІЯЧАМИ. В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ ТА В ЙОГО 500 ВІДДІЛАХ В ЗДА І КАНАДІ ЗНАЙДЕТЕ НЕ ТІЛЬКИ ЗМОГУ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ДОЛЮ СВОЮ Й СВОЇХ ТЕПЕРІШНІХ ЧИ МАЙБУТНІХ РОДИН, АЛЕ Й НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ РЯМКИ ДЛЯ СВОЄЇ ВІДЦАНОЇ ГРОМАДСЬКОЇ РОБОТИ. БРАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ Є НАВСТІЖ ВІДКРИТІ ПЕРЕД ВАМИ!

Український Народний Союз

З н а г о д и

**Десятилітнього Ювілею існування і праці
СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ
ТОВАРИСТВ АМЕРИКИ**

НАЙЩИРІШ ПОБАЖАННЯ

СКЛАДАЮТЬ

БАЧІНСЬКИЙ, Н. Й.

о. Д-Р БОГДАН ВОЛОШИН

ІНЖ. ІВАН ГАЛИЧ

Д-Р Р. Д. ГУРА

ПАВЛО ДОРОЖИНСЬКИЙ

ЯРОСЛАВ ЛИКТЕЙ

М. С. МАРКЕВИЧ

о. ПЕТРО МЕЛЬНИЧУК

Д-Р РОМАН СМІК

КИПРІЯН СТАСЮК

ОЛЕГ І СЛАВЦЯ СТОВБУНЕНКО

ТОВАРИСТВО "РІДНА ШКОЛА"

**ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ
АМЕРИКАНСЬКИХ ПРОФЕСОРІВ**

о. МИРОСЛАВ ХАРИНА

ПЕТРО ШИПРИКЕВИЧ

**З НАГОДИ ДЕСЯТИЛІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУСТА
НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ**

складають:

оо. Йосиф і Теодозій Атаманюки
Теоділь Бак- Бойчук
Зенон Беднарський
Олег Бендюк
Стефан Бойчук
Vic Virge:
Петро Бутрин
Андрій Войчак
Богдан Гасюк
Д-р Богдан Гарбовський
Зенон Депутат
Д-р Мирон Зарицький
Клітина "Зарева" в Балтімор
Пані і Пан Борис Зелинські
Святослав Зобнів
Інж. Любомир Іваськів
Іринеї Ісаїв
о. Іван Кобрин
Д-р Д. Кострубяк
Степан Купчик
Д-р Андрій Лемішка
о. Іван Лебедович
о. Б. Олеш
Д-р Осип Оришкевич
Д-р Зоя Плітас
Д-р Юрій Р. Рибак
Володимир Романовський
Д-р Чвартацький
о. Василь Соловій
о. Б. Стебельський
о. Василь Танчак
Тадей Тарнавський
Родина Тимчук
Ірена Траска
Українська Книгарня "Говерля"
Церковна Крамниця
Візантійського Обряду
Д-р Т. Цісик
Василь Шараван
С. Шевчук
Павло Ясинівський
John's Tavern

З НАГОДИ ДЕСЯТИЛІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

вітають

УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСТВО АМЕРИКИ

**Пані і Пан Алексевичі
Павло Василюшин
Михайло Вашкурак
С. Винниченко
Петро Войтович
Осип Врублівський
Олександр Ганас
Проф. Б. Гнатюк
Володимира Гнатюк
К. Григорович
Зенон Гльок
Д-р Омелян Дерій
Пані Юлія Децик
М. Дицилович
Пані і Пан Корнель Дзюби
Мирон Жук
Євген Жанків
Пані і Пан О. Заплітні
Оля Захарків
о. Я. Жук
Проф. Стефан Кановський
Іван Карнафель
Пані і Пан Геррі Кені
Д-р Жерард Кибалюк
Книгоспілка
Василь Коліняк
Д-р Теодор Корецький
Богдан Красій
о. А. Кузьма
Богдан Кутко
Пані Анна і Мирослав Кушнірі
Б. Кушнір**

**Йосип Лазарко
Віра Лозинська
о. Іван Мак
К. Малій
Пані і Пан П. Матійців
Пані і Пан Василь Новадлий
Юліана Новадлий
Андрій Олексин
Д-р Роман і Пані Оксана Оришкевич
Лев Подоляк
Пані і Пан Семен Поліщуки
Степан Поперечний
Андрій Радь
Д-р Андрій Раставецький
Євген Романишин
Д-р Богданна Салабан
Зенон Сасик
Василь Сивенький
Пані і Пан Іван Сливки
Пані і Пан Я. Слободяни
Олекса Солтисік
Пані і Пан Теодозій Ставничі
Микола Столовий
Сторожі Рідного Вогнища
Дмитро Тим'юк
Пані і Пан Михайло Тим'юк
Іван Федорняг
Robert J. Ferris
Олександр Хомяк
Михайло Хомішак
Ольга Щепелява**

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ УСПІХУ

В і д

УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ БРАТСЬКО ЗАПОМОГОВО- ОБЕЗПЕЧЕНЕВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ В АМЕРИЦІ І КАНАДІ

що

начисляє понад 24 тисячі членів і понад \$7,500,000.00 членського майна. Український Робітничий Союз має добірні найновішого рода поліси забезпечення на дожиття і на посмертне для старших і дітей членів.

Помагає бідним, хворим і нездібним до праці членам. Помагає своєму українському народові морально і матеріально в його стремлінню визволитися з чужого поневолення і здобути самостійну, соборну, демократичну Україну. Помагає матеріально освітньо-культурним, видавничим та церковним справам. Помагає матеріально незаможним здібним в науці українським студентам у вищих школах. Видає свій, демократичного напрямку часопис - тижневик "Народну Волю" в українській і англійській мовах. Для вигоди членів і українських людей провадить Літню Вакаційну Оселю "Верховина" з мальовничим розкішним парком, модерно устаткованими кімнатами, купанням у власному природному Озері, спортом і культурною розвагою в Кетскільських Горах в Глен Спей, Н. Й.

Головний Осідок УРСоюзу — 440 Wyoming Avenue, Scranton, Pa.

Телефони: Diamond 2-0937 або Diamond 7-5649

ДОСЛІДНЕ І ВИДАВНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ " П Р О Л О Г "

щиро вітає Союз Українських Студентських Товариств Америки
в його 10-ти річчя.

Для студіюючої молоді поручаємо такі наші видання:

Digest of The Soviet Ukrainian Press — місячні огляди різних ділянок життя в Україні. Видання призначене зокрема для університетів, студентів і дослідників підсоветської дійсності. Ціна: 1.50 дол.

К. Копоненко: "Ukraine and Russia". A. History of Economic Relations between Ukraine and Russia (1654-1917). 257 сторін. Ціна 4.50 дол.

Суспільно-політична бібліотека "Прологу". Досі появилося 13 випусків з яких можна ще набути:

1. Віктор Петров: "Українські культурні діячі Української РСР 1920-1940". — \$0.75;
 2. "Легенда і дійсність". Збірка статей найвизначніших інтелектуалістів Заходу — \$0.75;
 3. Доповідь М. С. Хаушова на XX з'їзді КПРС. Лист українських в'язнів до ОН — \$0.75;
 4. Дмитро Соловей: "Політика ЦК КПРС у плануванні розвитку та промислових кадрів на Україні" \$0.75;
 5. Василь Маркусь і Ярослав Пеленський: "Питання національної політики в ССРСР" — \$0.75;
 6. Богдан Кравців: "На багряному коні революції" (до реабілітаційного процесу в УРСР) — \$0.50;
 7. Володимир Кубійович і Василь Маркусь: "Дві українські енциклопедії". — \$1.00;
 8. Василь Барка: "Правда Кобзаря" — \$2.00;
 9. "Документи українського комунізму" — передмова Івана Майстренка — \$1.50.
- В друкі — Д. Соловей: "Українська наука в колоніальних путях"; "Вивід прав України" — матеріали до історії української політичної думки.

При замовленні усіх 13 випусків — знижка.

Приймається передплата на "Сучасність" — місячник літератури, мистецтва та суспільного життя. Ціна: \$0.75. Річна передплата: \$7.50.

Замовлення слати на адресу:

Prolog, Inc.
875 West End Ave. Apt. 14 B.
New York 25, N. Y.

Вітаємо українське організоване студентство

з нагоди

ДЕСЯТИЛІТТЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУСТА

**УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
ГРОМАДА В ЧІКАГО**

- - -

**УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКЕ СТУДЕНТСЬКЕ
ТОВАРИСТВО**

при

**РЕНСАЛІР ПОЛІТЕХНІЧНОМУ ІНСТИТУТІ В ТРОЙ,
НЮ ЙОРК**

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
“САМОПОМІЧ”**

SELFRELIANCE FEDERAL CREDIT UNION

2351 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

в і т а є

Управу СУСТА і все українське студентство

з нагоди

ДЕСЯТИРІЧЧЯ

СОЮЗ УКРАЇНЦІВ КАТОЛІКІВ "ПРОВІДІННЯ"

817 N. FRANKLIN STREET -:- PHILADELPHIA 23, PA.

З нагоди десятиріччя діяльності Союзу Українських Студентських Товариств Америки, Екзекутива Союзу Українців Католиків "Провідіння" передає українським студентським Товариствам і їх членству в Америці вислови признання за їх корисну діяльність на полі національного і культурного виховання та підготовки українського студента до його професійних і громадських завдань, як перемника носія і реалізатора величній, Богом освяченій ідеї повернення українській нації своєї правди сили і волі у своїй хаті.

Історичне минуле українського студентства в Україні позначене світлими прикладами патріотизму, жертвенної праці, героїки і жертви життя в боротьбі за волю українського народу і збереження його власного духового і національного обличчя. На тих прикладах повинні гартувати свої характери і скріплювати свою любов до українського народу, його Церкви, культури і традицій, сучасні українські студенти, які хоч і живуть у нових, відмінних обставинах, серед чужого довкілля, однак в продовженні праці своїх попередників, вони предистиновані служити тій же самій ідеї і здійснювати ті ж самі національні цілі.

Розуміючи значення виховання якнайчисленнішої верстви українського студентства, як життєвої потреби і konieczности у всесторонньому розвитку народу, зокрема вирощуванні провідної верстви, СУК "Провідіння" піддержує морально і матеріально корисну діяльність українських студентів, сподіваючися, що в цьому ж розумінні українські студенти поповнюватимуть ряди членів СУК "Провідіння", одинокої української католицької братсько-обезпеченої організації в ЗДА, яка в своїй братській, культурній і громадській праці маршує під прапором служіння Богові і Україні.

За Екзекутиву Союзу Українців Католиків "Провідіння"

в. р. *Степан Спринський*, головний пресіщик

в. р. с. *Моис. Степан Тижанський*, головний рекорд. секретар

ЩИРИЙ ПРИВІТ

З Н А Г О Д И

Святкування 10-ліття СУСТА

бажає дальших успіхів

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА

СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

В ВАШІНГТОНІ

Вітаючи появу

Вашого цінного дорібку

"ПРОПАМ'ЯТНУ КНИГУ"

УКРАЇНСЬКЕ ГІМНАСТИЧНЕ

ТОВАРИСТВО

"ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

в Newark, New Jersey

б а ж а є

СУСТА на будуче

ЯКНАЙКРАЩИХ УСПІХІВ

У ДАЛЬШІЙ ПРАЦІ,

яку СУСТА розвиває для добра

цілої української спільноти!

ПРИВІТ З ЮВІЛЕЄМ

В І Д

ЄВШАН-ЗІЛЛЯ

YEWSHAN-ZILLIA

4049 N. Lowell Avenue Chicago 41, Ill.

Культура і мистецтво України.

ІМПОРТ: книжки, кераміка, різьба,
вишивки, тканини.

Зокрема поручаємо монументальні,
люксово видані

КИЇВСЬКОЮ АКАДЕМІЄЮ НАУК

книжки-сувеніри:

Т. Г. ШЕВЧЕНКО: Мистецька Спадщина

у двох томах \$10.00

Вишивки-тканини \$9.50

Вбрання-ноша України \$9.50

В ДЕСЯТИЛІТНЮ РІЧНИЦЮ

ДІЯЛЬНОСТІ СУСТА

ЩИРИ ПОБАЖАННЯ

С К Л А Д А Є

ГОЛОВНА ЦЕНТРАЛЯ О Д В У

З НАГОДИ 10-ЛІТТЯ
СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ
СТУДЕНТСЬКИХ ТОВАРИСТВ
АМЕРИКИ

ЩИРИЙ ПРИВІТ

С К Л А Д А Є

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА "САМОПОМІЧ"
в Нью Йорку

SELF RELIANCE (N. Y.)
FEDERAL CREDIT UNION

98 Second Ave., New York 3, N. Y.

GRamercy 3- 73

ЩИРИЙ ПРИВІТ

В І Д

УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
"ГРОМАДИ

міста ФІЛЯДЕЛЬФІ

"Учімся на минулім

для кращої майбутности"

**З НАГОДИ 10-ЛІТНЬОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ СУСТА**

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ

складає

“ЗАРЕВО” — ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

*Вітаємо Союз Українських Студентських
Товариств Америки*

З ЇХНІМ 10-РІЧЧЯМ

*і бажаємо продовження корисної праці.
Голосіть українську правду у вільному
світі!*

**ЦЕНТРАЛЯ СОЮЗУ
УКРАЇНОК АМЕРИКИ**

Видавець журналу “Наше Життя”

**З НАГОДИ 10-ЛІТНЬОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ СУСТА**

вітає українське студентство

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА

ГРОМАДА В БАЛТІМОР

З НАГОДИ 10-ЛІТТЯ СУСТА

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ

складає

Д-р БОРИС ФІЛИПЧАК

**МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ —
В ЇЇ СТУДЕНТСЬКИХ СИЛАХ.**

УКРАЇНСЬКИЙ

СТУДЕНТСЬКИЙ КЛЮБ

UNIVERSITY OF MARYLAND

**ПРИВІТ УКРАЇНСЬКИМ
СТУДЕНТАМ**

складає

Д-р НЕСТОР ПРОЦИК з Родиною

**В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ ДІЯЛЬНОСТІ
СУСТА**

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ

складає

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА

ГРОМАДА В БОФФАЛО

**З НАГОДИ 10-ЛІТТЯ СУСТА
НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ**

складає

АНДРІЙ ФЕДІРКО

**ВІТАЄМО СУСТА
З 10-ЛІТНІМ ЮВІЛЕЄМ**

та
бажаємо гарних успіхів
в дальшій праці

ARKA
Department Store

48 East 7th St. New York, N. Y.
GRamercy 3-3550

Складаємо щирі gratуляції
ВСІМ УКРАЇНСЬКИМ СТУДЕНТАМ
в їх
10-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ

та бажаємо їм
ВИТРИВАЛОЇ ТА УСПІШНОЇ ПРАЦІ

**COSMOS PARCELS
EXPRESS CORPORATION**
332 Fillmore Ave. Buffalo 6, N. Y.

З НАГОДИ 10-ЛІТТЯ СУСТА

вітає

OLYMPIA LIQUORS, INC.

82 East 4th Street N. Y. 3, N. Y. GR 5-8528

Вітаючи СУСТА
З 10-ЛІТНІМ ЮВІЛЕЄМ
бажаємо

щораз кращих та обильніших успіхів
у праці над організацією та ростом
українського студентства в Америці

КОСМОС
ЕКСПОРТОВА, ІМПОРТОВА і ТОРГОВЕЛЬНА С-ка
Власники: Мих. ДЕМЯНЧУК і Марія ВЕЛИЧКО
1211 — Норт 7-ма Вулиця, Філадельфія 22, Па.
Тел.: СЕ 6-5858

БРАТСТВО ПРЕСВЯТОЇ ТРОЙЦІ — 320-ий ВІДДІЛ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

в Балтімор

ВІТАЄ ІЗ 10-РІЧЧЯМ

Союз Українських Студентських
Товариств в Америці,

як рівнож БАЖАЄ всьому українському Студент-
ству ГІДНО заступати Українську Справу, здобу-
ваючи чільні позиції у прибраній Батьківщині.
Данило Пісецький Іван Малко
(предсідник) (секретар)

ПРИВІТ СТУДЕНТАМ

складає

Український Дім

“ДНІПРО”

БОФФАЛО, НЮ ЙОРК

BEST WISHES

from

**1963 CONVENTION COMMITTEE
LEAGUE
OF UKRAINIAN CATHOLICS
in Baltimore, Maryland**

“See you at the Lord Baltimore in October”

**З НАГОДИ 10-ЛІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СУСТА**

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ

складає

**ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ
в Балтімор**

Об'єднання Українців в Америці
Відділ в Балтімор
“САМОПОМІЧ”

та

Федеральна Кредитова Кооператива

вітають

**СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ
ТОВАРИСТВ в АМЕРИЦІ**

з нагоди 10-літнього існування та бажає найкращих
успіхів в дальшій праці для добра всього
Українського Народу.

З НАГОДИ 10-ЛІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

СУСТА

вітає

Д-р БЕРНАДИН

З нагоди 10-ліття СУСТА

вітає

Д-р РОМАН СУХИЙ

З НАГОДИ 10-ЛІТТЯ СУСТА

ЩИРІ ПОВАЖАННЯ

складає

Д-р МИКОЛА ВОЙТОВИЧ

З нагоди 10-ліття СУСТА

вітає

ІГОР ШПЕРНАЛЬ

Складаємо gratуляції за великі успіхи

СУСТА

ЗА ОСТАННІХ 10 РОКІВ ДІЯЛЬНОСТІ

і бажаємо ще більших успіхів

у майбутньому

ОРЕСТ і ХРИСТЯ ГАНАС

ПРИВІТ СТУДЕНТАМ

складає

ТЕОДОР ГРИНІВ

ALMONR CO.

Textiles and Imported Gift Articles
136 First Avenue New York 9, N. Y.

ПРИВІТ

СУСТА І ВСІМ СТУДЕНТАМ

складає

ЗЕНОН О. КОЗМЕРСЬКИЙ

З НАГОДИ 10-ЛІТТЯ СУСТА

багато успіхів бажає

BRODY MEAT PRODUCTS, INC.

96 Second Avenue New York 3, N. Y.

ПРИВІТ В ДЕСЯТИЛІТТЯ

СУСТА

складає

Інж. БОГДАН МИХАЛЬЧУК-МАК

ПРИВІТ

в і д

УКРАЇНСЬКОЇ КРАМНИЦІ
ELDORADO JEWELRY & GIFT SHOP
511 W. Grand Ave. Philadelphia 23, Pa.

Власники: МИКОЛА БУЛЬБА,

ПЕТРО ГЕНГАЛО

З НАГОДИ 10-ЛІТТЯ СУСТА
вітає і бажає дальших успіхів

KAWALER-STEC AGENCY
General Insurance

1317 Clinton St. Buffalo 6, N. Y.
TA 3- 57 84

Compliments of

ROHACH REALTY CO., INC.

1321 W. Lindley Ave. Philadelphia 41, Pa.

УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ

— молодим будівничим вільної України —
щирі побажання та успіхів в праці
складає будівничий

JOHN MATWISZYN
Mason Contractor

264 Chamberlin Dr., Buffalo 10, N. Y.

Compliments of

R & S MEATS SAUSAGES

"The Old Country Style"

W. Rajca & M. Saldyt, Props.

1646 Genesee St. Buffalo 11, N. Y.

ПРИВІТ СУСТА

складають

М. і Т. ПІДГОРОДЕЦЬКІ

Second Avenue Jewelers

133 Second Ave. New York 3, N. Y.

ЩИРІ ПРИВІТАННЯ!

SURMA BOOK & MUSIC CO.

11 E. 7th Street New York 3, N. Y.

**“УКРАЇНЦІ — ЦЕ РОСІЯНИ. УКРАЇНСЬКА МОВА — ЦЕ ДІАЛЕКТ
РОСІЙСЬКОЇ. УКРАЇНА ЦЕ ТРАДИЦІЙНА ЧАСТИНА ІСТОРИЧНОЇ
РОСІЇ”**

Скільки разів Вам приходилось читати і слухати такі й подібні помилкові твердження про Україну? “Таке нерозуміння української справи,” заявив професор Вейнського університету в Дітройті д-р Фред Е. Догрс, “постало в американській науці а з тим і в політиці через ігноранцію,” цебто незнання фактів з історії України.

Ви багато допоможете в поборюванні цієї ігнорації стаючи столярним фундатором першої постійної катедри історії України на університетському форумі ЗДА.

В рямцях цієї катедри будуть:

- загальний курс — нарис — історії України та інших неросійських народів ССРСР, що його відвідуватимуть всі студенти даного університету — осідку катедри, — які спеціалізуються в соєсто-знавстві і які вже відвідують подібні курси в рямцях російських катедр як обов'язкові предмети.

- постійна чотири-річна коледжова програма для майбутніх учителів українознавчих дисциплін в наших парохіяльних і українознавчих школах і (або)

- курси і семінари для тих студентів, які виберуть певну українознавчу ділянку, як головний або другорядний предмет своїх вищих студій.

Ваша негайна фінансова поміч в цьому напрямі є в інтересі поневоленої України і вільної Америки, для оборони і безпеки котрої правдива інформація є необхідна.

Всі датки на катедру є звільнені від податку — “інкам тексту”.

Чеки і запити проситься слати на адресу:

Ukrainian Studies Chair Fund, Inc.

302 West 13th Street, New York 14, New York

